

Notule

van die

68ste

**Algemene Kerkvergadering
van die
Nederduitsch Hervormde
Kerk van Afrika**

Vanaf 23 September 2007

Notule

van die

68

ste

**Algemene Kerkvergadering
van die Nederduitsch Hervormde
Kerk van Afrika**

INHOUDSOPGAWE

Bladsy

REGISTRASIE	1
AMPTELIKE OPENING: SONDAG 23 SEPTEMBER 2007	1
GEWYDE ORRELSPEL	1
VOORAF SANG	1
OPENINGSREDE	1
VERWELKOMING	7
OORHANDIGING VAN DIE HCM FOURIE EREPENNING EN OORKONDE	9
GROETEBODSKAPPE	13
BEDANKINGS	18
AFSLUITING	20
VERVERSINGS	20
OPENING: MAANDAG 24 SEPTEMBER 2007	21
VERWELKOMING	22
VERSKONINGS	22
MOSIES	24
BESPREKING VAN DIE TEOLOGIESE INHOUD VAN DIE OPENINGS-	
REDE	26
SAMESTELLING EN KONSTITUERING	27
VERSLAG OOR GELOOFSBRIEWE	27
AFGEVAARDIGDES WAT LAAT GEREGISTREER HET	27
VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR DIE DUUR VAN DIE VERGADE-	
RING	28
VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGA-	
DERING	28
KONSTITUERING	28
PERSONALIA	38
STEMOPNEMERS EN STEMTELLERS	40
VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVER-	
GADERING	41
VERKIESING VAN DIE PREDIKANTSLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN	
DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	41
VERKIESING VAN DIE OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN	
DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	41
ORDE VAN DIE VERGADERING	41
STEMMINGSPROSES	41
BESWARE TEEN STEMWERWING	41
VERKIESING VAN DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE AL-	
GEMENE KERKVERGADERING	42
VERKIESING VAN DIE SKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGE-	
MENE KERKVERGADERING	42
OORHANDIGING VAN VOORSITTERSTOEL	42
GOEDKEURING VAN GEWYSIGDE REGLEMENT VAN ORDE	42
NOTULE DEUR DIE LOOP VAN DIE VERGADERING	43

TOEKENNING VAN EREPENNING VIR BESONDERE DIENSLEWERING	43
BENOEMINGS DEUR DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	43
<i>Notulehouers</i>	<i>43</i>
<i>Ordekommissie</i>	<i>43</i>
<i>Formuleringskommissie</i>	<i>44</i>
<i>Rekenaardeskundiges</i>	<i>44</i>
<i>Behartiging van elektroniese stemproses</i>	<i>44</i>
<i>Afkondigings</i>	<i>44</i>
SITTINGSURE	44
 1. BELYDENIS	
1.1 OPDRAGTE VAN DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADE- RING	45
1.2 BESKRYWINGSPUNT VAN LERAARS VAN PRETORIA: VERSOENENDE VERSKEIDENHEID	46
ORDE VAN DIE VERGADERING	47
VERKIESING VAN 'N VISEVOORITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	47
VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID BY DIE VERGADERING	47
VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE VISEVOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADE- RING	48
 2. VERKONDIGING EN APOSTOLAAT	
2.1 WOORDVERKONDIGING IN DIE EREDIENS	49
2.1.1 BESLUTE VAN DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADERING.	49
2.1.2 ANDER WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD VIR EREDIENS	55
2.1.2.3 Onderzoek oor die sin en betekenis van die erediens	56
ORDE VAN DIE VERGADERING	57
VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	57
2.1.3 KERKMUSIEK	57
2.1.4 LITURGIESE GESKRIFTE	60
2.1.4.1 Werkzaamhede van die Komitee vir Liturgiese Geskrifte	60
2.1.4.2 Konsepwisselformuliere	60
2.1.4.3 Formuliere	60
(i) <i>Konsepwisselformulier vir die bediening van die doop</i>	<i>60</i>
(ii) <i>Konsepwisselformulier vir die bediening van die nagmaal</i>	<i>62</i>
(iii) <i>Konsepwisselformulier vir die bevestiging van ouderlinge en dia- kens</i>	<i>65</i>
(iv) <i>Konsepwisselformulier vir die bevestiging van die huwelik</i>	<i>68</i>
(v) <i>Konsepwisselformulier vir die aflegging van belydenis van geloof</i>	<i>71</i>
(vi) <i>Alternatiewe konsepwisselformulier vir die aflegging van geloofs- belydenis: Ring van Zoutpansberg</i>	<i>74</i>

	ORDE VAN DIE VERGADERING	76
	DANKBETUIGING	76
2.2	BEDIENING VAN SAKRAMENTE	76
2.2.1	NAGMAAL	76
	ORDE VAN DIE VERGADERING	77
	VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE EERSTE PREDIKANTS- LID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGA- DERING	77
2.3	APOSTOLAAT	77
2.3.1	SAMESTELLING VAN DIE RAAD VIR APOSTOLAAT	77
2.3.2	FOKUSAREAS	77
2.3.3	SPESIFIEKE OPDRAGTE VAN DIE 67STE AKV	78
2.3.4	RIGLYNE VIR DIE APOSTOLAAT IN DIE NHKA	78
2.4	SENSUS EN STATISTIEK	80
2.5	CHRISTELIKE SEEMANSORGANISASIE (CSO)	82
2.6	BYBELGENOOTSAP VAN SUID-AFRIKA	82
2.7	DIE AFRIKAANSE BYBELVERTALINGSPROJEK	85
	ORDE VAN DIE VERGADERING	86
	GELUKWENSE	86
	AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WY- SE VAN REGISTRASIE	87
	VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING	87
	AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WYSE VAN REGISTRASIE	88
	AFKONDIGINGS	88
	VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE TWEDE PREDI- KANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK- VERGADERING	88
2.8	GETUIENISTAAK VAN DIE GELOWIGE	88
2.8.1	HOMOSEKSUALITEIT	88
	ORDE VAN DIE VERGADERING	92
	HOMOSEKSUALITEIT	92
	Verzoek om hersiening van besluit	92
	Teenstemme teen besluit oor homoseksualiteit	93
	OUDERLINGLEDE WAT LAAT OP PRESENSIELYS GEPLAAS IS	93
	VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING	94
	ORDEMOSIE VAN DR JC VAN DER MERWE OOR STEMPROSE- DURE	94
2.8.2	MISDAAD	94
2.9	SENTIK	96
	ORDE VAN DIE VERGADERING	103
	VERKIESINGSLYS	103
2.9	ARGIEFBEWAAARPLEK, MUSEUM EN BIBLIOTEEK	104
2.10.1	ARGIEFBEWAAARPLEK	104
2.10.1.1	Beleidsbeplanning	104

3.	AMPTE	
3.1	OPLEIDING EN VORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD	106
3.1.1	VERSLAG VAN DIE KURATORIUM VIR TEOLOGIESE OP-LEIDING	106
3.1.1.1	Kuratorium	106
(i)	<i>Besluite van die 67ste Algemene Kerkvergadering</i>	106
3.1.1.2	Teologiese Opleiding in 'n nuwe konteks	108
(i)	<i>Agtergrond</i>	108
(ii)	<i>Historiese uitgangspunte ten opsigte van Teologiese Opleiding</i>	109
(a)	<i>Die Teologiese Opleiding moet aan 'n Universiteit wees</i>	110
(b)	<i>Die Teologiese Opleiding moet kerklik wees</i>	111
(c)	<i>Die scenario tans</i>	111
(d)	<i>Moontlike scenarios vir die toekoms</i>	113
(aa)	<i>Teologiese Opleiding aan die Universiteit van Pretoria en die Hervormde Teologiese Kollege</i>	113
(bb)	<i>Registrasie van 'n eie opleidingsinstansie met graadbevoegdheid</i>	114
(cc)	<i>Registrasie van die Kollege met behoud van die akkreditasie en die status quo by die Universiteit van Pretoria</i>	115
(dd)	<i>Konklusie</i>	115
3.1.1.3	Teologiese Opleiding aan die Universiteit van Pretoria: Verslag van prof J Buitendag	117
(i)	<i>Inleiding</i>	117
(ii)	<i>Strategie van die fakulteit</i>	117
(iii)	<i>Samestelling van die fakulteit</i>	118
(iv)	<i>Akademiese aanbod</i>	118
(v)	<i>Onderrig</i>	118
(vi)	<i>Sentra en projekte van die fakulteit</i>	119
(vii)	<i>Finansies</i>	120
(viii)	<i>Personeel</i>	121
(ix)	<i>Hervormde Kerk Studente</i>	121
(x)	<i>Slot</i>	122
3.1.1.4	Die Hervormde Teologiese Kollege (HTK): Verslag van prof TFJ Dreyer	122
3.1.1.5	Hervormde Teologiese Studies (HTS): Verslag van prof AG van Aarde	124
3.1.1.6	Die Teologiese Opleidingsfonds: Verslag van die Fondssekretaris, dr JP Labuscagne, vir periode 2004 tot 28 April 2007	124
(i)	<i>Inleiding</i>	124
(a)	<i>Groot dank aan elkeen</i>	125
(b)	<i>Waarheen gaan ons met ons Fonds?</i>	125
(c)	<i>Met Projek Masedonië</i>	125
(ii)	<i>So groei die Teologiese Opleidingsfonds</i>	125
(iii)	<i>Ons strategie om ons mikpunte van R9.00 per lidmaat te bereik</i>	125
3.1.2	PREDIKANTE	126
3.1.2.1	Etiese kode vir predikante	126
3.1.2.2	Welsorgprogram vir predikante	129

3.1.2.3	Besinning oor die uitkoop van tyd van 'n predikant in 'n volledig-versorgde standplaas	130
3.1.2.4	Huisbesoek deur predikante	131
	ORDE VAN DIE VERGADERING	132
	NUUTVERKOSE OUDERLINGE	132
	ORDEMOSIE: DS S VISSER: SKRYWE OP SKERM VERTOON ..	132
3.1.2.5	Opsig oor saamwoon van ongetroude lidmate	133
3.1.2.6	Beskrywingspunte wat die predikantsamp raak	133
3.1.3	OUDERLINGE	136
3.1.3.1	Vakatures op die kerkraad	136
3.1.3.2	Hersiening van bestaande toerustingspakket vir ouderlinge	138
	ORDE VAN DIE VERGADERING	139
	VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING	139
4.	VERGADERINGS VAN AMPTE	
4.1	KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING ..	141
4.1.1	VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING VIR DIE TYDPERK 2004 TOT 2007	141
4.2	KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENSVERGADERING	141
4.2.1	VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENSVERGADERING VIR DIE TYDPERK 2004 TOT 2007	141
	ORDE VAN DIE VERGADERING	142
	VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING	142
5.	GEMEENTES	
5.1	GEMEENTES	144
5.1.1	GEMEENTEGRENSE	144
5.1.1.1	Riglyne oor toepassing en moontlike wysiging van Ordinansie 4.5.1: Vastelling en orde rondom gemeentegrense	144
5.1.2	STUDENTEGEMEENTES	144
	ORDE VAN DIE VERGADERING	146
	MOSIES VAN VERTROUE IN KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	146
	AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WYSE VAN REGISTRASIE	147
	TOEKENNING VIR BESONDERE DIENS: DS CL BADENHORST	148
5.2	KERK	153
6.	VERBAND MET ANDER KERKE	
	GROETEBOODSKAPPE	154
6.1	WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD VIR EKUMENE	159
6.2	TUSSENKERKLIKE RAAD	161

6.2.1	KRITIES-OPBOUENDE GESPREK	161
6.2.2	TERREINE VAN SAMEWERKING	162
6.2.3	GETUIENIS	162
6.3	KONVENT VAN REFORMATORIESE KERKE IN SUIDELIKE AFRIKA	163
6.4	VERHOUDING MET ANDER KERKE	163
6.5	UITVOERING VAN BESLUITTE VAN DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADERING OOR DIE AANSLUITING BY EKUME- NIESE LIGGAME DEUR DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGE- MENE KERKVERGADERING	164
6.5.2.1	Uniting Church in Australia	165
6.5.2.2	Lidmaatskap by die GER (REC)	165
6.5.2.3	SARK (Suid-Afrikaanse Raad vir Kerke)	165
(i)	Aansoek om waarnemerstatus	165
(ii)	Beskrywingspunte oor die SARK	166
6.5.3	BESKRYWINGSPUNT OOR APARTHEID: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	166
6.5.4	BESKRYWINGSPUNTE OOR SKULDBELYDENIS	167
6.5.5	BESKRYWINGSPUNTE OOR DIE WARC	170
	ORDE VAN DIE VERGADERING	171
	VERKIESING VAN DIE EERSTE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	171
	VERWELKOMING VAN DS MD KABONDE	172
	VERKIESING VAN DIE TWEDE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	172
	AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WYSE VAN REGISTRASIE	172
	VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING	172
	GROETEBOODSKAPPE	173
	ORDE VAN DIE VERGADERING	173
	HERVATTING VAN DIE BEHANDELING VAN HOOFSTUK 6	174
6.5.6	EKUMENIESE BANDE MET DIE MRCC	179
6.5.7	BESKRYWINGSPUNTE OOR DIE MRCC	180
	ORDE VAN DIE VERGADERING	183
	AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WY- SE VAN REGISTRASIE	183
	VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	184
	VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE SKRIBA VAN DIE KOM- MISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	184
	ORDE VAN DIE VERGADERING	186
7.	HUWELIK, GESIN EN OPVOEDING	
7.1	KATEGESEHANDLEIDINGS	187
7.2	"MODKATS" KATEGESEPROGRAM	191
7.3	BENOEMING VAN JEUGRAAD	192

7.4	KERKLIKE HUWELIKE	192
8.	DISSIPLINE	
8.1	WERKSAAMHEDE VAN DIE HCM FOURIE STIGTING	194
	ORDE VAN DIE VERGADERING	195
	PREDIKANTE WAT VANAF 2004 TOEGELAAT IS TOT DIE EVANGELIEBEDIENING	195
9.	KERKLIKE GOEDERE	
A.	SINODALE WERKSAAMHEDE	196
	ORDE VAN DIE VERGADERING	198
	VERKIESING VAN LEDEVERTEENWOORDIGERS	198
9.1	RAAD VAN FINANSIES	198
9.1.1	SAMESTELLING	198
9.2	FINANSIËLE OORSIG VAN SINODALE WERKSAAMHEDE ..	198
9.2.1	INLEIDING EN OORSIG	198
9.2.2	FINANSIËLE STATE: 28 FEBRUARIE 2007	198
9.2.3	INKOMSTESTAAT	199
9.2.3.1	Oorsig	199
9.2.3.2	Samestelling van die surplus	199
9.2.3.3	Die Rentefonds	200
9.2.4	BALANSSTAAT	201
9.2.4.1	Oorsig	201
9.2.4.2	Opgehoopde Tekort/Surplus	204
9.2.4.3	Debiteure	206
9.2.4.4	Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel	209
9.2.5	'N TOEKOMSBLIK	211
9.2.5.1	Finansiële ondersteuning aan gemeentes	212
9.2.5.2	Addisionele befondsing van die Predikante Pensioenfonds	212
9.2.5.3	Ondersteuning aan emeriti en weduwees	213
9.2.5.4	Die sentrale vergoedingsvraagstuk	213
9.2.6	BEGROTING 2008/9	214
9.2.6.1	Oorsig	214
9.2.7	INKOMSTEBELASTING	216
9.2.7.1	Oorsig	216
9.2.7.2	Nuutste stand van die Wet	216
9.2.7.3	Beleid vir die toekoms	218
9.2.7.4	Die rol van die Afdeling Interne Oudit	218
9.2.8	SINODALE EIENDOMME	219
9.3	AFDELING INTERNE OUDIT	219
9.4	KORTTERMYNVERSEKERING	222
9.4.1	INLEIDING	222
9.4.2	HUIDIGE PORTEFEULJE	223
9.4.3	INSTANDHOUDING/WAARDASIE VAN EIENDOM	223
9.4.4	EISE PROSEDURE	223

9.5	KOMITEE VIR STRATEGIESE BEPLANNING EN HER- STRUKTURERING	224
9.5.1	INLEIDING	224
9.5.2	WERKSAAMHEDE: 2003 TOT 2007	225
9.5.2.1	Bestuur van SENTIK	225
9.5.2.2	Fondswerwing en Bemarking	225
9.5.2.3	Kommunikasiebestuurder	225
9.5.2.4	Sekretaris: Apostolaat	225
9.5.2.5	Ondersteuning aan predikante	226
9.5.2.6	Ander sake	226
B.	GEMEENTELIKE AANGELEENTHEDE	227
9.6	GEMEENTES: OORSIG VAN DIE FINANSIËLE POSISIE VIR DIE JARE 2000 TOT 2006	227
9.6.1	INLEIDING	227
9.6.2	FINANSIËLE RESULTATE: GEMEENTES	228
9.6.2.1	Inleiding	228
9.6.2.2	Inkomstestaat	229
(i)	Inkomste	231
(ii)	Uitgawes	232
9.6.2.3	Balansstaat	234
(i)	Bedryfskapitaal verhouding	236
(ii)	Kontant op hande (netto) in Rand	237
9.6.3	FINANSIËLE POSISIE VAN GEMEENTES – VAN NADER BE- KYK	238
9.6.3.1	Inleiding	238
9.6.3.2	Netto oorskot: bates en laste	239
9.6.4	EIENDOMSBELASTING	240
9.7	ONDERSTEUNINGSPROGRAM	240
9.7.1	TAAKSPAN (BESTAANDE UIT MODERAMEN EN LEDE VAN DIE RAAD VAN FINANSIES)	240
9.7.1.1	Samestelling	240
9.7.1.2	Werkzaamhede	240
9.7.2	REIS- EN VERHUISINGKOSTE	245
9.7.2.1	Verhuisingkoste: Emeriti	245
C.	PREDIKANTE AANGELEENTHEDE	247
9.8	VERSORGING VAN PREDIKANTE	247
9.8.1	VERVOER VAN PREDIKANTE	247
9.8.2	WONINGVOORSIENING AAN PREDIKANTE	248
9.8.3	SENTRALEVERGOEDING VIR DIENSDOENENDE PREDIKAN- TE VAN DIE KERK	249
9.8.4	SENTRALE VERGOEDING: NIE ONDERSTEUN	250
9.8.4.1	Sentrale vergoeding van diensdoende predikante van die Kerk: dr BJ van Wyk	250
9.9	PENSIOENFONDS	251
9.9.1	SAMESTELLING VAN DIE PENSIOENRAAD	251
9.9.2	DOELWITTE VAN DIE PENSIOENRAAD	251
9.9.2.1	Befondsingsvlak	252
9.9.2.2	Verbetering van voordele	252

9.9.2.3	Pensioene aan emeriti en weduwees	252
9.9.3	OMSKAKELING VAN DIE PREDIKANTE, WEDUWEE- EN WESEFONDS VAN 'N VASTE VOORDEELFONDS NA 'N VASTE BYDRAEFONDS	253
9.9.3.1	Inleiding	253
9.9.3.2	Die ondersoek	254
9.9.3.3	Aannames	255
(i)	Surplusbydraes	255
(ii)	Reële opbrengs	255
(iii)	Toekomstige bydraes	255
(iv)	Interpretasie van die resultate	255
D.	FONDSWERWING	257
9.10	TO CARE FOUNDATION	257
9.10.1	INLEIDING	257
9.10.2	VERLOOP SEDERT DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADE- RING	257
9.10.3	AANSTELLING	258
9.10.4	VORDERING	258
9.10.5	RESULTATE BEHAAL	259
9.10.6	BEPLANNING VIR DIE TOEKOMS	259
10.	KERKORDE	
	ORDE VAN DIE VERGADERING	262
	VERKIESING VAN DIE OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	262
	VERKIESING VAN DIE SEKUNDI OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING	262
	VERKIESING VAN DIE KURATORIUM	263
	VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING	263
10.1	WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD VIR REGSADVIES	264
10.2	WERKSAAMHEDE VAN DIE KOMITEE VIR DIE HERBESINNING OOR DIE AMP	266
10.3	VOORGESTELDE WYSIGING VAN ORDEREËLS 1 EN 4	268
10.5	GEWYSIGDE VOORSTEL VAN KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING OOR ORDEREËL 4	270
	ORDE VAN DIE VERGADERING	271
	MOSIE VAN WAARDERING	271
	TEENSTEMME TEEN DIE VERWERPING VAN BESKRYWINGS- PUNT 133	271
10.6	VOORGESTELDE WYSIGINGS VAN ORDINANSIES VAN DIE KERKORDE: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK- VERGADERING	271
10.7	VOORGESTELDE WYSIGINGS: ALGEMENE DIAKENSVER- GADERING	295

10.8	WYSIGING VAN ORDINANSIE 8: VOORSTELLE DEUR DIE RAAD VIR REGSADVIES EN KOMMISSIE VAN DIE ALGE- MENE KERKVERGADERING	301
10.9	WYSIGING VAN ORDINANSIE 10: INTERPRETASIE VAN DIE KERKORDE: RAAD VIR REGSADVIES	306
	ORDE VAN DIE VERGADERING	306
	VERKIESING VAN DIE RAAD VAN FINANSIES	306
	VERKIESING VAN DIE PENSIOENRAAD	307
	VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING	307
	BEDANKINGS	308
	FORMELE AFSLUITING	310

BESKRYWINGSPUNTE

HFST	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
1	1	Kontinuering van opdragte: Studiekomitees oor belydenis	Kommissie van die AKV	45
	2	Geloofsbelydenis van Nicéa: Vertaling van “...die lewe van die toekomstige eeu”	Ring van Chrissiesmeer	46
	3	Versoenende verskeidenheid	Ring van Pretoria	46
2	4	Aanvaarding van die hersiene Diensboek	Raad vir Erediens	55
	5	Riglyne vir gebruik van tegnologiese hulpmiddels in en om die erediens	Raad vir Erediens	56
	6	Beginnels ten opsigte van die erediens	Raad vir Erediens	56
	7	Uitgangspunte oor kerkmusiek	Raad vir Kerkmusiek	57
	8	Bladsynommering van Psalm- en Gesangboek	Ring van Oos-Kaapland	59
	9	Toevoeging van Psalms in Psalm- en Gesangboek	Ring van Noord-Kaapland	59
	10	Uitbreiding van Psalm- en Gesangboek met Totiusberymings	Ring van Bloemfontein	59
	11	Wisselformulier: Doop	Raad vir Erediens	62
	12	Wisselformulier: Nagmaal	Raad vir Erediens	65
	13	Wisselformulier: Ouderlinge en Diakens	Raad vir Erediens	67
	14	Wisselformulier: Huwelik	Raad vir Erediens	71
	15	Wisselformulier: Belydenis van Geloof	Raad vir Erediens	74
	16	Wisselformulier: Belydenis van Geloof	Ring van Zoutpansberg	75
	17	Elemente van die nagmaal	Ring van Lydenburg	76
	18	Wysiging van uitnodiging tot die nagmaal	Ring van Bronkhorstspuit	76
	19	Apostolaat	Raad vir Apostolaat	78, 180
	20	Sensus deur kerkraadsvergadering	Ring van Laeveld	80
	21	Empiriese ondersoek na globale en plaaslike oorsake vir verlies van lidmate van die NHKA	Ring van Wes-Kaapland	81
	22	CSO	Raad vir Apostolaat	82
	23	Bybelvertaling en Bybelverspreiding	Raad vir Apostolaat	84
	24	Vertaling van die Bybel in Afrikaans	Kommissie van die AKV	86
	25	Ondersoek Homoseksualiteit	Studiekomitee Homoseksualiteit	89
	26	Minderheidsverslag: Homoseksualiteit	Drr APJ Burger en JFP Engelbrecht	90
	27	Beoordeling van homoseksualiteit	Ring van Potchefstroom	91
	28	Getuienis van die Kerk ten opsigte van die bevraagtekening van etiese en geloofswaarhede	Ring van Zeerust	95

HFST	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
	29	Elektroniese Hervormer	Raad vir Toerusting, Inligting en Kommunikasie (TIK)	102
	30	Besinning oor formaat van die Bybelse Dagboek	Ring van Krokodilrivier	103
	31	Raad vir Toerusting, Inligting en Kommunikasie	Raad vir Toerusting, Inligting en Kommunikasie (TIK)	104
3	32	Verkiesing van Kuratorium	Kuratorium	106
	33	Handhawing van <i>status quo</i> met betrekking tot teologiese opleiding	Kuratorium	116
	34	Onafhanklike teologiese opleiding	Ring van Oos-Kaapland	116
	35	Eie instelling vir teologiese opleiding	Ring van Waterberg	117
	36	Fakulteit Teologie: Teologiese opleiding	Kuratorium	122
	37	HTK: Praktiese opleiding	Kuratorium	123
	38	Leerstoel in Kerkgeskiedenis aan Fakulteit Teologie	Ring van Waterberg	123
	39	Hervormde Teologiese Studies (HTS)	Kuratorium	124
	40	Opheffing van finansiële verpligting van HTS	Ring van Zoutpansberg	124
	41	Teologiese Opleidingsfonds	Kuratorium	126
	42	Etiese Kode	Raad vir Pastoraat en Presbiteraat	129
	43	Welstandsprogram	Raad vir Pastoraat en Presbiteraat	129
	44	Uitkoop van tyd	Raad vir Pastoraat en Presbiteraat	131
	45	Opsig oor saamwoon	Raad vir Pastoraat en Presbiteraat	133
	46	Advertering van vakante standplase	Ring van Heidelberg	133
	47	Studie oor brugpredikante	Kommissie van die AKV	134
	48	Brugpastoraat by vakante gemeentes as oorgangsmatreël	Prof MJ du P Beukes	135
	49	Gebruik van emeriti in gemeentes en bepaalde bedienings	Prof MJ du P Beukes	135
	50	Bedieningsplan: Ouderlinge	Raad vir Pastoraat en Presbiteraat	138
	51	Toerusting van ouderlinge	Raad vir Pastoraat en Presbiteraat	138
	52	Bedieningspraktyk vir ouderlinge	Ring van Middelburg	138
4	53	Mosie van dank en gelukwense van ADV	Kommissie van die AKV	141
5	54	Gemeentegrense	Kommissie van die AKV	144
	55	Studentebearbeiding	Kommissie van die AKV	144
	56	Engelse vertaling van die naam van die Kerk	Kommissie van die AKV	153
6	57	Lidmaatskap by ekumeniese liggame	Raad vir Ekumene	160

HFST	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
	58	Voortsetting van die deelname van die Kerk aan die werksaamhede van die TKR	Kommissie van die AKV	162
	59	Voortsetting van lidmaatskap by Konvent van Reformatoriese kerke in Suid-Afrika	Kommissie van die AKV	163
	60	Lidmaatskap van Evangelies Gereformeerde Kerk	Kommissie van die AKV	163
	61	Studie oor erkenning van lidmaatskap van ander kerke	Ring van Middelburg	164
	62	Terugtrek van aansoek om lidmaatskap by die SARK	Ring van Bloemfontein	166
	63	Herroeping van besluit om waarnemerstatus by die SARK te verkry	Ring van Noord-Kaapland	166
	64	Apartheid	Kommissie van die AKV	166
	65	Bevestiging van besluit oor skuldbelydenis	Ring van Bloemfontein	167
	66	Die NHKA en skuldbelydenis	Ring van Potchefstroom	167
	67	Bevestiging van besluit van 66ste Algemene Kerkvergadering oor skuldbelydenis	Ring van Krokodilrivier	168
	68	Bevestiging van standpunt van die Kerk oor skuldbelydenis oor apartheid	Ring van Maquassi	168
	69	Belydenis oor apartheid	Ring van Pretoria-Noord	169
	70	Weerhouding van enige belydenis oor apartheid	Ring van Zoutpansberg	169
	71	Handhawing van besluit van 66ste Algemene Kerkvergadering oor skuldbelydenis	Ring van Waterberg	169
	72	Ekumene en WARC	Ring van Maquassi	170
	73	Verwerping van voorwaardes van die WARC	Ring van Bothaville	171
	74	Herroeping van aansoek om lidmaatskap by die WARC	Ring van Klerksdorp	171
	75	Herroeping van besluit om lidmaatskap van die WARC	Ring van Oos-Kaapland	174
	76	Herroeping van besluit om lidmaatskap van die WARC	Gemeente Premiemyn	174
	77	Herroeping van besluit om lidmaatskap van die WARC	Ring van Noord-Kaapland	175
	78	Herroeping van aansoek tot lidmaatskap van WARC	Gemeente Bergsig	175
	79	Terugtrek van aansoek van die NHKA: Aansoek om lidmaatskap by WARC	Ring van Bloemfontein	175
	80	Terugtrek van aansoek om lidmaatskap by WARC: Misnoeë oor hantering van aansoek	Ring van Pretoria-Noord	176

HFST	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
	81	Afwysing van lidmaatskap by die WARC	Ring van Zeerust	176
	82	Lidmaatskap by WARC: Verwerping van bepaalde eise vir hertoelating	Ring van Swellendam	176
	83	Verwerping van voorwaardes vir toelating tot die WARC	Ring van Pretoria	177
	84	Verwerping van eise van en lidmaatskap aan WARC	Gemeente Poort	178
	85	Verwerping van eise van die WARC: Voortgesette ondersoek na lidmaatskap	Ring van Chrissiesmeer	178
	86	Verwerping van eise vir lidmaatskap by die WARC en herroeping van besluit om lidmaatskap	Ring van Potgietersrus	179
	87	Verdere studie oor lidmaatskap by die WARC	Ring van Potchefstroom	179
	88	Kerkeenheid en MRCC	Ring van Maquassi	181
	89	Verwerping van eis om vereniging tussen NHKA en MRCC	Ring van Zoutpansberg	182
	90	Afwysing van strukturele eenheid tussen NHKA en die MRCC	Ring van Pretoria-Noord	182
	91	Verwerping van gedwonge strukturele eenheid	Ring van Waterberg	183
	92	Verwerping van strukturele eenwording met MRCC	Ring van Bloemfontein	183
	93	Verhouding van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika met die Maranatha Reformed Church of Christ	Ring van Krokodilrivier	184
	94	Onafhanklikmaking van die MRCC en identifisering van ander missionêre diensterreine	Gemeente Bergsig	185
	95	Interpretasie van gestruktureerde samewerking/strukturele eenheid met die MRCC	Ring van Potchefstroom	185
	96	Kerkvereniging nie ten koste van identiteit van die Kerk nie	Ring van Noord-Kaapland	185
7	97	Kategeseboeke	Raad vir Gesinsorg	188
	98	Heffing vir koste van kategesehandelings	Raad vir Gesinsorg	189
	99	Deurgae van vorderingsverslae van katekisasie aan gemeentes by verhuising of inskakeling van gesinne by ander (nuwe) gemeentes	Ring van Maquassi	190
	100	Implementering van Nasionale Bybellesprogram	Ring van Maquassi	190
	101	Modkats kategeseprogram	Raad vir Gesinsorg	192
	102	Kerklike huwelik	Raad vir Gesinsorg	193

HFST	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
8	103	Werksaamhede van die HCM Fourie stigting binne kerkordelike strukture	Ring van Swellendam	194
9	104	Gemeentelike debiteure	Ring van Swellendam	207
	105	Agterstallige skuld van gemeentes	Raad van Finansies	209
	106	Kerkgeld vir Kerkwerk	Raad van Finansies	210
	107	Aanwending van Rentefonds	Ring van Germiston	214
	108	Berekening: Sinodale heffings	Raad van Finansies	216
	109	Belasting: SAID	Raad van Finansies	218
	110	Afdeling Interne Oudit: Inforkerkstelsel	Ring van Middelburg	219
	111	Wysiging van Ordinansies	Ring van Middelburg	220
	112	Gemeentelike ouditeuring van boeke	Ring van Johannesburg	220
	113	Verhaling van ouditkoste	Ring van Johannesburg	221
	114	Uitfasering Afdeling Interne Oudit	Ring van Klerksdorp	221
	115	Inkorporering van Ouditafdelingskoste se heffing	Raad van Finansies	221
	116	Gemeentelike versekering	Raad van Finansies	224
	117	Reglemente Artikel 21 Maatskappye	Raad van Finansies	224
	118	Komitee Strategiese Beplanning en Herstrukturering	Raad van Finansies	227
	119	Gemeentelike Finansies	Raad van Finansies	238
	120	Gemeentes Eiendomsbelasting	Raad van Finansies	240
	121	Taakspan	Raad van Finansies	241
	122	Beroepsproses deur gemeentes	Kommissie van die AKV	242
	123	Demografiese verskuiwing	Kommissie van die AKV	243
	124	Verhuisingskoste emeriti	Raad van Finansies	246
	125	Eenvormige reiskoste na vergaderings in Pretoria	Ring van Swellendam	246
	126	Berekening van vervoertoelaag vir predikante	Raad van Finansies	248
	127	Woningvoorsiening vir predikante	Raad van Finansies	248
	128	Sentralevergoedingstelsel	Kommissie van die AKV	251
	129	Ondersoek na verbetering van voordele vir weduwees van predikante	Ring van Johannesburg	252
	130	Afwysing van omskakeling na Vaste Bydraefonds	Pensioenraad	256
	131	to care foundation	Raad van Finansies	260
10	132	Komitee: Herbesinning oor die amp	Raad vir Regsadvies	266
	133	Wysiging van Ordereël 4	Kommissie van die AKV	270
	134	Wysiging van Ordinansie 2.1.2.1(iii): Deeltydse predikant: Aanvul van inkomste	Prof JD Gericke	273
	135	Wysiging van Ordinansie 2.1.3: Beroepsprosedure	Ring van Bothaville	274
	136	Verpligte jaarlikse huisbesoek van predikante	Ring van Swellendam	277
	137	Wysiging van Ordinansie 2.1.9(ii) en (iii): Emeritaat	Prof JD Gericke	279

HFST	NR	BESKRYWINGSPUNT	OORSPRONG	BL
	138	Wysiging van Ordinansies 2.1.14(ii): Betrokkenheid van ouderlinge by aansoeke van predikante om hertoe- lating tot die evangeliebediening	Raad vir Pastoraat en Presbi- teraat	281
	139	Ouderlinge se besoeke voor nagmaal	Ring van Swellendam	286
	140	Samestelling van die AKV	Ring van Bothaville	290
	141	Wysiging van Ordinansie 3.8.3(ii): Vergadering van Kommissie van die AKV vyfjaarliks	Ring van Swellendam	292

---oOo---

NOTULE

van die

AGT EN SESTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING

van die

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

in sitting te PRETORIA

in die

AULA, UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

vanaf

SONDAG 23 SEPTEMBER 2007

REGISTRASIE

- * Afgevaardigdes registreer vanaf 15:00 tot 17:30 op Sondag 23 September 2007 in die Rautenbachsaal, Universiteit van Pretoria.
- * Die afgevaardigdes en gaste neem hulle plekke in die Aula in vanaf 17:30 tot 18:15 vir die amptelike opening.

AMPTELIKE OPENING: SONDAG 23 SEPTEMBER 2007 OM 18:30

GEWYDE ORRELSPEL

Die gewyde orrelspel word vanaf 18:00 waargeneem deur mnr PH van den Bergh, die orrelis van gemeente Pretoria-Oos.

VOORAF SANG

Ds AC Kuyper, predikantslid van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, laat die aanwesiges vanaf 18:30 saam sing uit Psalms 23 en 111, Gesange 478, 505, 526 en 464.

OPENINGSREDE

Prof J Buitendag, uittredende voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergade-

ring, neem die opening waar by wyse van 'n erediens.

As toetredelied laat sing hy die aanwesiges saam uit Gesang 163.

Nadat prof Buitendag die votum en seëngroet uitgespreek het roep hy die aanwesiges op tot verootmoediging. Die aanwesiges verootmoedig hulle met die sing van Psalm 139 as beurtsang tussen die voorsangers en ander teenwoordiges.

Prof Buitendag gaan daarna voor in voorbidding en epiklesegebed.

Die Skriflesing uit 2 Korintiërs 10:1-18 word vervolgens deur ds AC Kuyper en dr WA Dreyer gedoen.

As antwoord op die Skriflesing sing die aanwesiges Gesang 442.

Prof Buitendag gaan hierop voor met die prediking en spreek soos volg:

Teks: 2 Korintiërs 10: ³ Natuurlik leef ons in 'n menslike liggaam, maar ons voer nie die stryd met menslike wapens nie. ⁴ Die wapens van ons stryd is nie die wapens van die mens nie, maar die kragtige wapens van God wat vestings kan vernietig.....

¹⁷ Maar die Skrif sê: "Hy wat roem, moet in die Here roem." ¹⁸ Die man wat die proef deurstaan het, is nie die een wat homself prys nie, maar die een wat deur die Here geprys word.

Tema: *Oor maskers, identiteit en die roeping van die kerk.*

Gemeente van ons Here Jesus Christus!

Maskers, toneelspeel en identiteit gaan altyd hand aan hand. Die Franse dramaturg, Victor Hugo, skryf byvoorbeeld oor die identiteit van "die man in die yster masker" wat gedurende die regeringstyd van Lodewyk XIV amper sewe en dertig jaar lank in die Bastille aangehou was, dat "niemand sy naam geken het nie; sy gesig het niemand gesien nie; [hy was] 'n wandelende geheim, 'n skaduwee, 'n enigma, 'n probleem." Toe Voltaire in die agtiende eeu gespekuleer het dat hierdie gevangene in die yster masker dalk die halfbroer van die koning self kon wees, het 'n stroom teorieë – nie minder nie as sestig – oor die identiteit van hierdie gemaskerde man die rondte gedoen! Dit is bekend dat maskers so ver terugdateer as vroeg in die vyfde eeu v C toe die Griekse teater ter ere van Dionysios in antieke Athene sy beslag gekry het. Aangesien een akteur dikwels ook verskillende rolle in 'n opvoering gespeel het, is van maskers en kostuums gebruik gemaak om die verskillende karakters uit te beeld. Een gesig word waargeneem, maar 'n ander skuil daaragter. Vir die destydse teatergangers was dit ook altyd 'n groot uitdaging en ook heerlike genoegdoening om die werklike akteur te identifiseer en verby al die gebare, maskers en kostuums, te kyk en die eintlike persoon daaragter te probeer sien. Natuurlik het nie almal dit reggekry nie. In 'n afgeleide sin van die woord, kan ons sê, het dit die gawe van onderskeiding geveer.

As daar nou een geval is waar ons verby die uiterlike masker moet kyk en moet sien wat daaragter sit, is dit dié van *Konstantyn die Grote*. Tydens 'n visioen wat hy volgens oorlewering in die jaar 312 gehad het, het hy duidelik die Christus-monogram met die woorde, "In hierdie teken sal jy oorwin", gesien. Onmiddellik het hy dit toe op die skilde van sy

soldate laat aanbring en 'n oorlogsmasjien op die been gebring wat die magtigste Romeinse Ryk van alle tye tot stand gebring het. Die destydse stad Bisantium is in prag en praal ontwikkel en tot Konstantinopel hernoem en sou vir die volgende millennium glorieryk voortbestaan. Vir sommige was dit selfs die Duisendjarige Vrederyk wat op aarde aangebreek het. Christene het in buitengewone mate by Konstantyn se heerskappy gebaat. Opdrag is gegee dat daar godsdienstvryheid in die hele Ryk sou wees en die Edik van Milaan is gevolglik uitgeroep. Dit sou formeel 'n einde maak aan die vervolging van Christene wat sedert die jaar 303 deur die destydse Keiser Diocletianus hoogty gevier het. Pragtige basilikas is op staatskoste vir die kerk gebou, geestelikes het belastingvoordele ontvang en Christene is in hoë regeringsposte aangestel. Konstantyn het selfs die eerste ekumeniese konsilie in 325 te Nicea byeen laat roep en die beskermer van die kerk se leer geword. Uit die kerkvader Eusebius se werk, *Vita Constantini*, verneem ons byvoorbeeld van die groot rol wat Konstantyn in hierdie vergadering gespeel het, byvoorbeeld sy betrokkenheid by die vasstelling van die kanon van die Nuwe Testament en die uiteindelijke formulering van die *Belydenis van Nicea*.

Tog is historici uiters gereserveerd om erkenning aan Konstantyn in terme van sy optrede as Christengelowige te gee. Hy het hom volgens een weergawe eers kort voor sy dood in 337 laat doop; hy was maar net so brutaal soos die ander keisers voor hom, byvoorbeeld deur die leer van Licinius met 'n heilige oorlog te verslaan en sy eertydse kameraad sommer ook te laat teregstel. Hy het selfs sy eie seun en later ook sy vrou laat vermoor en ten spyte van sy bekering tot aan die einde van sy lewe aan die kultus van die *Onoorwinlike Son* getrou gebly. In kort, dit word vandag deur die navorsing aanvaar dat Konstantyn se edik van godsdienstvryheid niks anders nie as 'n strategiese en politieke besluit was. Sy omhelsing van die Christelike godsdien was op geen ander motief gebou as dié van Diocletianus wat die Christene weer hewig vervolg het nie! Albei was vas van oortuiging dat die Christelike godsdien 'n beslissende faktor vir die stabiliteit van die staat was: die een net negatief, die ander positief! Konstantyn was met ander woorde van oordeel dat sy persoonlike posisie soveel sterker sou wees as die oortuiging by die mense tuisgebring kon word dat die keiser deur God self aangewys is en dat al sy oorloë dus heilige oorloë was. Boonop was die kerk vir hom belangrik omdat dit oor 'n ongeëwenaarde infrastruktuur beskik het en hy dus nie so swaar op die weermag hoef te gesteun het vir byvoorbeeld die insameling van belastinge en allerlei maatskaplike dienste nie. Die kerk se netwerk van ampsdraers was ideaal hiervoor geskik.

Maar mens sien die skynheiligheid hierin maklik raak: die kruis was wel op die soldate se skilde aangebring, maar die onoorwinlike son weer op hulle harnasse! Hoe is dit nie vir masker-dra nie! Heilige oorloë is uitgeroep alleen om die belang van die keiser te bevorder! Hierdie ónheilige alliansie tussen staat en kerk het, helaas, in 'n onderdrukkende en totalitêre sisteem ontaard. Godsdienstvryheid het daarna ook weldra tot 'n einde gekom – reeds in 528 word die Christendom as enigste wettige godsdien verklaar en net die volgende jaar word boonop al die filosofiese skole in Athene gedwing om te sluit. Dit het tot uitbuiting en ontmensliking gelei. Hiermee het die negatiewe betekenis wat buitelanders vandag nog aan die woord *Christendom* heg, sy beslag gekry. Hierdie einste Christendom het byvoorbeeld tussen die elfde en dertiende eeu bloeddorstige kruistogte onderneem (wat selfs 'n kinder-kruistog ingesluit het!) om na bewering Israel te gaan bevry, maar in werklikheid die eertydse sogenaamde heilige ryk van Konstantyn te probeer herstel!

Die saak waarom dit in hierdie geskiedenis gaan, is die gevaar dat die kerk toenemend soos die wêreld begin lyk. Die stem van God begin algaande soos die stem van die wêreld klink. Die kerk verloor sy andersheid en gaan op in 'n eendersheid met die wêreld. Die maatstawwe van die wêreld word gevolglik ook die kerk se maatstawwe. Geen wonder dat die teoloog,

Karl Barth, gesê het dat sekularisasie reeds met Konstantyn begin het nie! Die gevolg is dat God gemaskeer word, die evangelie verwronge raak en die kerk die verlossingswoord in Christus nie meer onbevange kan hoor nie. Uiteindelik word 'n ánder Jesus en 'n ánder gees verkondig (vergelyk 11:4). En dít natuurlik, bring die identiteit van die kerk ernstig in gedrang.

Broers en susters, Paulus het in die gemeente van Korinte ook iets van hierdie wêreldse gesig van die kerk en die verwringing van die evangelie ervaar. Dit is duidelik dat die verhouding tussen hom en die gemeente in hierdie stadium glad nie goed was nie. Die gemeente is op loop geneem deur 'n groepie mense wat van buite Korinte af gekom het en die gelowiges op 'n heel wêreldse wyse beïnvloed het. En dit stem Paulus nou tot droefheid. Enkele navorsers is van mening dat ons dalk hier met die sogenaamde "tranebrief" (vergelyk 1:23-2:4) van Paulus te doen het. Die hele toon van die brief verander vanaf hoofstuk 10 radikaal. Waar hoofstukke 1-9 nog 'n gees van hartlikheid adem, slaan dit in hoofstukke 10-13 oor in 'n byna polemiese toon en hoor ons harde woorde van vermaning en teregwysing. Dit is duidelik dat Paulus die ware identiteit van sy teëstanders met hierdie brief wil ontbloot en die gemeente in Korinte waarop hy eens so trots was, vir Christus wil terugwen. Daarom moet die selfbeheptheid van hierdie nuwe groepie leiers ontmasker word.

Ons het natuurlik nie die betoë van Paulus se opponente voor ons nie, maar uit sy reaksie kan ons hulle argumente wel aflei. Ons gelese gedeelte het twee duidelike fokuspunte: enersyds gaan dit om Paulus se legitimiteit as apostel (verse 1-11) en andersyds om die maatstaf wat hiervoor aangewend word (verse 12-18). Die valse profete het Paulus se *legitimiteit en integriteit* probeer aantast deur op sy inkonsekwente optrede te wys: in sy briewe is hy "manhaftig", maar in lewende lywe weer, ewe "gedwee". Hy sou dus by die gemeente 'n ander gesig of masker opsit. Omdat 'n brief sy outeur by die geadresseerdes as't ware verteenwoordig, is Paulus volgens hulle oordeel dus inkonsekwent en gevolglik váls. Met ander woorde, volgens hulle is Paulus geen faktor om mee rekening te hou nie. Die vraag is natuurlik watter *maatstaf en oordeel* hulle aangewend het om by hierdie gevolgtrekking te kon uitkom. Hulle was van oordeel dat alleen uitwendige prestasies belangrik was. 'n Apostel moes volgens hulle byvoorbeeld 'n dinamiese persoonlikheid hê, 'n goeie spreker wees, nie geld vir sy werk vra nie en met gesag kon handel. En die eintlike kriterium vir 'n ware apostel was vir sulke mense of hy van Abraham afgestam het en veral ook of hy 'n aanbevelingsbrief van die Joodse leierskap uit Jerusalem met hom saamgedra het.

Paulus reageer met 'n militêre metafoer op die kritiek op sy legitimiteit en integriteit. Hy sê: "Natuurlik leef ons in 'n menslike liggaam (*en sarki*), maar ons voer nie die stryd met menslike wapens (*kata sarka*) nie. Die wapens van ons stryd is nie die wapens van die mens nie, maar die kragtige wapens van God wat vestings kan vernietig." Wêreldse optredes word hierdeur duidelik aangetoon vir wat dit eintlik is en tegelyk ook ontkragtig. Die Christen gee nie toe aan die verleiding van die wêreld om met geweld op te tree nie. Hierdie metafoer wil vir ons sê dat, soos 'n vesting fisies tot oorgawe geforseer kan word, so sal die evangelie ook teëstanders se harte vermurwe en mense vir Christus verower. Die evangelie kom weliswaar in hierdie wêreld voor valse argumente en drogredenasies te staan, maar oorwin inderdaad. Paulus betoog dus dat die mense in Korinte oppervlakkig oordeel. As hulle dieper sou kyk, sal hulle besef dat die gesag waarmee hy optree, nie sy eie is nie, maar dié van die Here en dat dit nie om eie gewin gaan nie, maar alleen om die opbou van die gemeente.

Wanneer Paulus hom vervolgens wend tot die maatstaf wat die sogenaamde leiers in Korinte aanlê wanneer hulle Paulus verkleineer en so met hulleself spog, laat hy – ewe tong in die

kies – hulle argument boemerang. In vers 12 sê hy dat hierdie sogenaamde leiers hulle inderwaarheid met hulleself vergelyk. Hulle volg 'n soort sirkelredenasie. Hulle wil hulleself aan hulle eie skoenveters optel! In hulle eie oë en met hulle eie maatstaf prys jakkals sy eie stert. En wanneer Paulus nou sê dat hy hom nie met hulle wil vergelyk nie, plaas hy homself duidelik in 'n ander kategorie. 'n Mens kan mos nie appels met pere vergelyk nie! Met hierdie subtile spot, toon Paulus aan dat die leiers in Korinte hulle aan óngeoorloofde roem skuldig maak. 'n Mens kan tog nie spog oor dinge wat hy nie besit of tot stand gebring het nie. Doen hy dit tog, eien hy hom iets toe wat nie aan hom behoort nie en regverdig hy homself op 'n oneerbare manier. Die eienaar het dan die volste reg om in so 'n situasie sy eer as 't ware terug te vat en dan is sý spog wel aanvaarbaar. Tog is daar ook duidelike grense aan spog (vergelyk 10:13-16). Hy mag net daardie roem inoes wat hy deur 'n ander se toedoen verbeur het. En dit, toon Paulus nou aan, is presies wat die valse profete in Korinte gedoen het. Hulle oes roem in wat nie aan hulle behoort nie: dit was immers Paulus wat geplant het, Apollos wat natgemaak het en die Heilige Gees wat laat groei het. Op 'n baie subtile wyse stel Paulus sy opponente belaglik voor. Vir 'n oomblik speel hy hulle rol wanneer hy ewe kordaat, sêlf begin grootpraat (vergelyk 11:16-31). Maar, sê hy, dit is die rol van 'n dwaas, 'n ware narrespel! Alhoewel hý die een is wat te na gekom is, gaan hy nie die wêreldse rol speel en oor homself spog nie. Wanneer hý spog, doen hy dit alleen in die Here (vergelyk Jer 9:24). Deur nou níe *kata sarka*, volgens die vlees te handel nie, plaas hy alle fokus op die Gewer ágter die gawe en gee hy aan God alleen die eer. Die eer wat Paulus dus hier terugvat, gee hy deur aan die Een aan Wie dit eintlik behoort – naamlik God self.

Die boodskap is nou duidelik. Die gemeente durf nie wêrelds daar uitsien en die ware gesig van Christus verberg nie. Die werkheiligheid waarmee die valse profete die gemeente verlei het, moet ontmasker word en die heiligheid van God moet voorop staan. Heil word nie gegrond op dit wat die mens self bereik nie, maar alleen op die liefde van Christus. Dit is immers wat genade beteken. Martin Luther het hierdie waarheid ook pragtig saamgevat met sy uitdrukking "vreemde geregtigheid". Ons geregtigheid voor God is nie iets waarop óns aanspraak kan maak nie, dit behoort nie aan ons nie, word nooit ons eiendom nie, maar is *Christus* se geregtigheid wat Hy vir ons aan die kruis volbring het. Ons geregtigheid is met ander woorde altyd dit wat God ons toereken deur ons regverdig te verklaar. En wanneer dit gebeur, leef ek nie meer nie, maar Christus leef in my. Iemand wat aan Christus behoort, is dan 'n nuwe mens. Dan oordeel en beoordeel ek nie meer volgens menslike maatstaf nie, maar volgens die genade alleen (vergelyk 5:16).

Broers en susters, die Hervormde Kerk staan in hierdie tyd voor 'n uitdaging soos waar-skynlik nog nooit tevore in ons geskiedenis nie. In haas al ons debatte die afgelope paar jaar en in soveel beskrywingspunte van die agenda van hierdie ag en sestigste Algemene Kerkvergadering, gaan dit ten diepste eintlik maar om die een saak, te wete ons verstaan van *kerkwees*. Die Hervormde Kerk se ekklesiologie is duidelik in die brandpunt.

- * Ons kan die *eenheid* van die kerk nie verstaan asof dit net agter ons is, afgehandel en onsigbaar is nie. Eenheid is nie staties nie. Dit gebeur. En so word dit sigbaar. Meer as dit. Dit móét ook gebeur. Dit is 'n gegewe, maar tegelyk ook 'n eis.
- * Ons kan die *heiligheid* van die kerk nie verstaan asof dit die kerk afsonder en isoleer nie. Die heiligheid van die kerk laat ons stry teen die sonde en verdeeldheid van hierdie wêreld, laat ons bekering verkondig en laat ons uitstrek na wat voor is. Ons aanvaar die roeping om alleen die heiligheid van Gód te laat blyk en bid dat die gemarginaliseerdes van die samelewing, in die kerk kan tuiskom.

- * Ons kan die *algemeenheid* van die kerk nie verstaan asof dit niks met die eenheid van die kerk te doen het nie. Die algemeenheid van die kerk voorkom selfgenoegsaamheid, oorstyg wêreldse grense en bind die plaaslike kerk aan die kerk van alle eeue. Dit maak die plaaslike kerk sensitief teenoor ander kerke van ander plekke en ander tye.
- * Ons kan die *apostolisiteit* van die kerk nie verstaan asof dit maar net 'n sydelingse taak is wat die kerk verrig nie. Die sending van die kerk setel in die wese van God self en soos die Vader die Seun gestuur het, so het die Seun sy dissipels gestuur en word ons ook vandag in die wêreld gestuur (vergelyk Johannes 20:21). Omdat die kerk op die verkondiging van profete en apostels gebou is, moet ons hierdie taak voortsit deur die evangelie publiek te maak en kerke te laat ontluik.

Die afgelope dekades het daar in die teologie opnuut weer oortuigende stemme opgegaan dat kerkwees in besonder vanuit die *Triniteit* verstaan moet word. Kerk kom immers van die Drie-enige God af. Dit is nie 'n menslike versinsel of bloot 'n sosiologiese verskynsel nie. 'n Trinitariese kerkbeskouing sê egter ook nie net dat dit van God af kom nie. Dit sê ook iets van die onderlinge verhouding, ons wedersydse reflektoring van die liefde van Christus na mekaar toe. Die Bybel gebruik die voornaamwoord "mekaar", nie minder nie as negentig keer om praktiese kerkwees te verduidelik. Kerkwees gaan dus om: vir mekaar bid; mekaar se laste dra; in vrede met mekaar leef; geduldig met mekaar wees. Alleen so bou die liggaam homself op in liefde. Kerk is daarom ook die *gemeenskap van gelowiges*.

Christus is die gesig van God (vergelyk Johannes 14:9). En die opdrag van die kerk is nou om *hierdie gesig* aan die wêreld te wys. So word die verborge God die geopenbaarde God. Die gesig van Christus wat die kerk die wêreld moet laat sien, mag nooit soos in die geval van Konstantyn die gesig, die onbybelse masker van 'n messias wees wat die kruis in 'n swaard verander en die wêreld stormenderhand wil verower nie. Ons moet die wêreld die wêreldse gesig van Christus laat sien, die gesig van die bybelse Messias, wat ploegskare van swaarde maak en snoeiskêre van spiese (vergelyk Joël 3:10). 'n Messias uit wie se mond daar nooit 'n leuen gekom het nie. Toe Hy beledig is, het Hy nie terug beledig nie, toe Hy gely het, Hy nie gedreig het nie, maar alles oorgelaat het aan Hom wat regverdig oordeel (vergelyk 1 Petrus 2:23). Daarom mag die kerk nie vasval in institusionele en rituele vertoon nie, maar moet erns maak met dissipelskap wat na die kruis toe lei, wat die ander wang draai, wat ook die boklere gee, wat 'n tweede kilometer saamgaan (vergelyk Matteus 5:39-41).

Soos wat 'n masker die aangesig van God kan verberg, kan dit natuurlik ook die werklike gesig van my medemens wegsteek. 'n Sprekende voorbeeld uit die geskiedenis was met die Swart Plag van die veertiende eeu toe meer as die helfte van alle mense in Europa uitgewis is. Mense het nie geweet wat die oorsaak van die plaag kon wees nie en het die oorsprong toe onder andere by hulle medemens begin soek. Die gevolg was dat felle agterdog onderling posgevat het: my medemens het my dood dalk met hom of haar saamgedra, was die deursnee oortuiging. Daarom het mense mekaar begin wantrou en vermy, mure om hulle dorpe gebou en ook letterlik maskers en lang gewade gedra om hulle teen ander te beskerm. 'n Invloedryke filosoof van die twintigste eeu, Emmanuel Levinas, bepleit die teenoorgestelde. Hy maak ons daarvan bewus hoe belangrik dit is om weer die onbedekte, *maskerlose gesig* van die ánder raak te sien. Wanneer ons van aangesig tot aangesig met 'n ander verkeer, sê hy, verdwyn ons selfbeheptheid en agterdog en in die gesig van die ander sien ons die spore van die transendente. Dit is hier waar ons roeping lê.

Broers en susters, die kerk durf nooit soos die wêreld lyk of optree nie. Ons as kerk sal ons

identiteit en roeping aan die begin van die een en twintigste eeu in Suid-Afrika duidelik moet definieer. Nie alleen is dit 'n kultuur-kritiese eis nie, maar ook 'n Bybelse appèl. Hoe die uiteindelijke kontoere daar gaan uitsien, sal die komende dae ons leer. Maar die een saak mag dit nié wees nie: *kata sarka*, volgens die vlees, wêrelds. En as ons hierdie proef deurstaan, sê vers 18, hoef ons nie onself te prys nie, maar sal ons deur die Here self geprys word!

AMEN

Die voorsangers sing Gesang 517 as slotgebed.

Nadat prof Buitendag die seënbede uitgespreek het, sing die aanwesiges Gesang 530.

VERWELKOMING

Prof J Buitendag verwelkom die teenwoordiges en stel die volgende:

- * Sonder om persone wat een of ander posisie in die Kerk beklee uit te sonder, wil ek almal wat lede van die vergadering is, verwelkom:
 - ** Predikante en ouderlinge met hulle gades wat teenwoordig is
 - ** Teologiese dosente met hulle gades
 - ** Emeriti met hulle gades
 - ** Proponente met hulle gades
 - ** Die Administrateur, mnr JF Viljoen en mev Viljoen
 - ** Lede van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met hulle gades
 - ** Sekundilede van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met hulle gades, familie en vriende
- * Voormalige voorsitters en skribas van die Algemene Kerkvergadering
 - ** Prof JP Oberholzer en mev Oberholzer
 - ** Prof TFJ Dreyer en mev Dreyer
 - ** Ds PM Smith
 - ** Ds JC de Lange en mev De Lange
 - ** Dr JMG Storm en mev Storm
- * Voormalige Administrateur
 - * Mnr L de Munnik en mev De Munnik
- * Verteenwoordigers van liggame en instansies van die Hervormde Kerk
 - ** Mnr JZ van Loggerenberg (voorsitter van die Algemene Diakensvergadering) en mev Van Loggerenberg
 - ** Mev ACS Clifton (skriba van die Algemene Diakensvergadering)
 - ** Dr WJ Coetzer (sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering) en mev Coetzer
 - ** Mnr NG Sarkady (argivaris)
 - ** Mnr FS van Rensburg (argivaris)

- ** Mev M Fourie (voorsitter van die NHSV) en ds JPJ Fourie
- ** Ds RJ Coertze (voorsitter van die Direksie van die Kinderhuise) en mev Coertze
- ** Mnr EA Struwig (Hoof Rekenmeester) en mev Struwig
- ** Mnr JJP Hattingh (Hoof: Interne Oudit) en mev Hattingh
- ** Mnr P Beukes (Mannekragbestuurder) en mev Beukes
- ** Mnr JN van Huyssteen (Hoof: Bejaardesorg) en mev Van Huyssteen
- ** Dr DJC van Wyk (jr) (redakteur van *Die Hervormer*) en ds Van Wyk
- ** Dr WC Kloppers (Sekretaris van die Raad van SENTIK asook redakteur van Kon-
teks) en dr Kloppers
- ** Dr JFP Engelbrecht (Die Ondersteuningsraad) en mev Engelbrecht

- * Verteenwoordigers van ander kerke
 - ** Dr CJ Smit (Gereformeerde Kerke) en mev Smit
 - ** Dr JJ Gerber (Nederduits Gereformeerde Kerk) en mev Gerber
 - ** Ds L Scheepers (Prairie Reformed Church in Kanada)
 - ** Prof FAH van Staden (Afrikaanse Protestantse Kerk) en mev van Staden
 - ** Ds G van Schie (Reformed Churches of Australia en GER)
 - ** MRCC
 - *** Ds A Rivombo
 - *** Ds J Motloba
 - *** Dr MJ Manala
 - ** WARC
 - *** Dr A Boesak
 - *** Ds MB Kabonde
 - ** Prof T Kgatla

- * Dosente van die Fakulteit Teologie aan die Universiteit van Pretoria:
 - ** Prof J Buitendag en mev Buitendag, die waarnemende dekaan van die Fakulteit
Teologie
 - ** Prof DJ Human en mev Human
 - ** Prof JC Muller en mev Muller
 - ** Prof M Nel en mev Nel
 - ** Prof CJ Wethmar en mev Wethmar

- * Verteenwoordigers van die pers en radio
 - ** Mnr N Jackson van die Beeld
 - ** Mnr C de Klerk van Radio Pretoria en mev De Klerk

- * Mnr L Kern, voorsitter van die Van der Hoff Teologiese Vereeniging, mev Kern en
ander teologiese studente

- * Proff TFJ Dreyer en AG van Aarde aan wie die HCM Fourie Erepennig oorhandig
word vanaand, hulle gades, familie en vriende.

- * Ander besondere gaste:
 - ** Prof JW Hofmeyr en mev Hofmeyr

** Ds JC Symington (Kerkbode) en mev Symington

OORHANDIGING VAN DIE HCM FOURIE EREPENNING EN OORKONDE

Die voorsitter van die Kuratorium, dr DJC van Wyk (jr), hanteer die oorhandiging van die HCM Fourie erepenning en oorkondes aan proff TFJ Dreyer en AG van Aarde.

Hy stel die volgende:

Die bewoording van die oorkonde van prof TFJ Dreyer lui soos volg:

Met hierdie toekenning aan professor Theunis Frederik Jacobus Dreyer gee die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika erkenning aan sy buitengewone diens en leierskap in die Kerk, asook die besondere bydrae wat hy gelewer het tot die uitbouing van die Bybels-Reformatoriese teologie.

Theuns Dreyer is afkomstig uit 'n predikantefamilie wat wyd bekend is in die Kerk. Hy is op 8 Desember 1946 in Potchefstroom gebore en het daar opgegroeï as jongste seun van ses kinders, waarvan al vyf broers predikante in die Kerk geword het; sy enigste suster is met 'n predikant getroud. Hy matrikuleer aan die Hoërskool Gimnasium, waarna hy hom vir studie in die teologie aan die Universiteit van Pretoria inskryf. Hy dien aktief in die studentelewe en in verskeie komitees en verenigings, ook in leiersposisies. Hy behaal 'n BA-graad en later BD met lof. Hy dien as predikant in verskeie gemeentes van die Kerk, en onderbreek sy bediening met studie in Nederland, waar hy promoveer met 'n proefskrif getitel JJ van Oosterzee as Homileet (1817-1882).

Prof Dreyer het die afgelope sowat 30 jaar 'n besondere bydrae gelewer tot die bestendiging en uitbouing van die Bybels-Reformatoriese teologie. Hy het verskeie artikels in geakkrediteerde akademiese tydskrifte gepubliseer en talle in populêr-wetenskaplike tydskrifte en koerante. Twee boeke het onder sy naam verskyn en hy het in etlike boeke as medewerker opgetree. Daarbenewens het van sy studierapporte by kommissies en vergaderings van die Kerk dikwels tot rigtinggewende besluite in die Kerk gelei. Dit is duidelik dat hy met gemak op die verskillende terreine van die Praktiese Teologie beweeg.

As hoogleraar in die Praktiese Teologie aan die Universiteit van Pretoria en later as Hoof van die Hervormde Teologiese Kollege het prof Dreyer vir dekades 'n groot en blywende invloed uitgeoefen op predikante van die Kerk en die wyse waarop die Woord van God in die Hervormde Kerk verkondig word. Sy insigte rondom die ontwikkeling van 'n spiritualiteitsbewussyn by voornemende predikante van die Kerk is veral vermeldenswaardig. Sy intellek, belesenheid en akademiese vermoëns stel hom in staat om ook wyd buite sy eie vakgebied met gesag te praat. Hy is uitstekend toegerus om studente van die Kerk op te lei en te begelei vir sekerlik die belangrikste faset van die amp van Dienaar van die Woord, naamlik die prediking. Die meeste van die huidige predikante in die Kerk kan getuig van sy invloed op hulle prediking en pastoraat.

Prof Dreyer het 'n leidende rol gespeel in die totstandkoming van die Hervormde Teologiese Kollege. Vanweë sy dryfkrag en hardwerkendheid is die Kollege reeds stewig gevestig in die Kerk en aan die Universiteit. Dit verskaf aan die Kerk groot sekerheid rakende die kerklike aspek van die teologiese opleiding wat nie by die Fakulteit aandag kan geniet nie. Terselfdertyd lewer die Kollege 'n belangrike bydrae tot die uitbouing van die Bybels-Reformatoriese

teologie binne die Hervormde Kerk.

Prof Theuns Dreyer is as kerkleier wyd in die Hervormde Kerk en daarbuite bekend. Naas sy uitsonderlike kennis van die Hervormde Kerk en sy diep aanvoeling vir die teologie en etos van die Kerk, was hy 18 jaar lank lid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. In dié tyd dien hy vir twee termyne as voorsitter van die Kommissie. As voorsitter het hy 'n besondere rol in die Kerk gespeel om die Kerk in haar teologie en kerkwees binne die Bybels-Reformatoriese teologie te bestendig. Eie aan dié teologie was prof Dreyer nie 'n geslote leier wat net die *status quo* wou handhaaf nie – hy was ook 'n leier wat die uitdagings van die tyd betyds vir die Kerk raakgesien en aangegryp het. Prof Dreyer is steeds baie gelief, hy word wyd in die Kerk gerespekteer, en daar word groot waarde geheg aan sy standpunte.

Vir Theuns Dreyer se besondere dienswerk aan die Kerk en sy nederige en voorbeeldige lewe as Dienaar van die Woord, is die Kerk die Almagtige God diep dankbaar.

Prof TFJ Dreyer bedank die Kuratorium en die Kerk vir die toekenning wat aan hom gemaak is. Hy stel kortliks die volgende:

Dit is met gemengde gevoelens wat ek hierdie toekenning ontvang. Die bekende Switserse teoloog, Karl Barth, het in sy lewe verskeie eregrade en toekennings ontvang. Na 'n geleentheid waartydens hy 'n toekenning ontvang het, het 'n joernalis met hom 'n onderhoud gevoer en gevra of hy nie ook darem trots is op sy prestasies nie. Sy antwoord was: "Natuurlik is ek ook trots, dit is menslik, maar ek besef maar te goed dat ek eendag, as ek by die hemelpoort kom, al my grade, togas en medaljes by die poortwagter sal moet afgee, want daar het dit geen waarde nie". Dit verwoord ook iets van my gevoelens. Daar is ook 'n volgende rede. Wat maak my dienswerk in die kerk kwalitatief van meer waarde as die geloof en dienswerk van ouderlinge, diakens, kosters, orelliste en lidmate wat met die gawes wat hulle het, met toewyding, oorgawe en volharding in die kerk dien? Waarskynlik het hulle toewyding en diens dalk meer waarde in die oë van God. Daarom wil ek met die ontvangs van hierdie penning hulde bring aan al die lidmate van ons Kerk wat deur hulle toewyding, harde werk en offervaardigheid dit moontlik maak dat daar 'n teologiese opleiding in ons Kerk is wat dit moontlik gemaak het dat ek vir 'n groot deel van my bediening voltyds betrokke kon wees by die teologie en teologiese opleiding.

Die HCM Fourie erepenning word toegeken vir besondere dienswerk in die Kerk en vir die bevordering van die Bybels-Reformatoriese Teologie. As 'n mens in die geskiedenis terugkyk na persone wat reeds met die penning vereër is, reflekteer dit juis die eie-aardigheid van die teologiese etos van ons Kerk. Die persone verteenwoordig die geskakeerdheid van ons teologiese etos. Daar is ruimte vir meer as een stem. Om maar twee eksponente te noem: daar is ruimte vir die stem van prof Van der Westhuizen, maar daar is ook ruimte vir die stem van prof Van Aarde. Binne die kontoere van ons belydenis, getemper deur die eis van die evangeliese waardes, kan 'n veelstemmigheid gehoor word: konfessioneel, eties, dialekties, eksistensiaal. Dit is die benadering wat 'n Bybels-Reformatoriese Teologie kenmerk. Mag hierdie gees ook kenmerkend van ons vergadering wees.

Ek is dankbaar dat ek binne hierdie teologiese etos teologie kon beoefen. Dit is 'n opwindende, maar tegelyk 'n veeleisende teologie. Veeleisend omdat jy nooit vanuit 'n gemaksonne van gearriveerdheid kan teologiseer nie. Opwindend omdat dit jou telkens dwing om terug te keer na die bron, die Bybel, om daar weer antwoorde te probeer vind op die vrae van ons tyd.

Ten slotte 'n dankwoord:

- * My dank aan die Voorsitter van die Kuratorium dr DJC van Wyk en die lede van die Kuratorium wat my waardig genoeg geag het om die penning aan my toe te ken.
- * Aan my vrou Marthie, wat dit vir my maklik gemaak het om in die kerk te dien, omdat sy my met oorgawe daarin ondersteun het.
- * Aan my kinders Thomas en Anet wat niteenstaande my waarskuwings albei gekies het om predikante te word. Ons deel 'n gemeenskaplike passie waardeur ons mekaar se lewens kan verryk.
- * In die laaste instansie – my dank aan God. Laastens, nie omdat Hy nie die belangrikste is nie, maar laastens, omdat dit die moeilikste is om onder woorde te bring. Soos ek aan die begin gesê het, is daar by my gemengde gevoelens. Ek kan nie getuig van 'n besondere roepingservaring nie, ek sê dit ter wille van die jonger predikante, dit is maar net asof my lewe bestem was om in die bediening uit te mond. Ek het die voorreg gehad om 'n vroom en Godvresende pa en ma te kon hê. My broers was almal predikante, my suster is met 'n predikant getroud, dit was amper vanselfsprekend dat ek, as die jongste, dieselfde roete sou volg. Toe ek myself kry was ek 'n predikant in 'n gemeente. Niteenstaande al die liefde en ondersteuning wat ek in die gemeentes van die Kerk ervaar het, kom 'n mens nie los van die spanning wat die bediening in jou lewe bring nie. As Bedienaar van die Woord lewe jy op die breuklyn tussen God en mens, hemel en aarde, tyd en ewigheid. Dit bring spanning! Ek het dit dikwels oorweeg om te bedank en 'n ander heenkome te soek, maar tog kry jy dit nie reg nie! Jy kom nie daarvan los nie! Ek kan my vereenselwig met die profeet Jeremia wat ook met sy roeping geworstel het. Hy het op 'n stadium gesê: "U het my mislei Here en ek het my laat mislei". Maar dan kom hy uiteindelik tot die belydenis, waarmee ek my dankwoord wil afsluit: "U was te sterk vir my, U het gewen" (Jer 19:7).

Die bewoording van die oorkonde aan prof AG van Aarde lui soos volg:

Met hierdie toekenning aan professor Andries Gideon van Aarde gee die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika erkenning aan sy buitengewone prestasies op akademiese gebied en sy diens in die Kerk.

Andries van Aarde is op 25 April 1951 in Pretoria gebore en word groot as "kind van die Moot". Hy matrikuleer aan die Hoërskool Wonderboom, waar hy ook hoofseun was. Benewens die grade BA en BD, verwerf hy 'n MA-graad in Semitiese tale en drie doktorsgrade: DD (Nuwe-Testamentiese Wetenskap) in 1982, PhD (Antieke Kultuurgeskiedenis) in 2000 en DLitt (Antieke Grieks) in 2004. Na vier jaar diens as predikant is hy van 1979 tot met sy vervroegde emeritaat in 2004 dosent aan die Universiteit van Pretoria. Hy word een van die jongste professore van die Kerk en word bekroon met verskeie akademiese toekennings. Die Universiteit het hom vyf keer as uitnemende akademiese presteerder aangewys. Van 2002 tot 2006 is hy 'n gegradeerde navorser van die Nasionale Navorsingstigting van Suid-Afrika en ontvang hy verskeie senior navorsingstoekennings. Hy ontvang ook 'n Federale Regeringstoekenning van die Verenigde State van Amerika. As uitmuntende navorser het hy 'n lang lys publikasies agter sy naam. Hy is outeur en redakteur van boeke, outeur van hoofstukke in boeke, en het 'n groot verskeidenheid navorsingsartikels en populêre bydraes gepubliseer.

Prof Van Aarde is bekend en word gerespekteer in internasionale akademiese kringe vir sy innoverende bydraes tot die Nuwe-Testamentiese Wetenskap, sy leiding veral ten opsigte van Matteus-navorsing, en vir sy akademiese en persoonlike integriteit.

In 1985 word hy die redakteur van die Hervormde Teologiese Studies. Hy bou die tydskrif uit tot een van die beste internasionale vaktydskrifte in Suid-Afrika. Die tydskrif lewer 'n besondere bydrae tot die teologiese navorsing én tot teologiese nadenke en ontwikkeling in die Hervormde Kerk. Deur sy voortgesette betrokkenheid by die tydskrif en sy uitsonderlike werkywer word hy een van die veelsydigste en mees belese teoloog in die land.

In die Hervormde Kerk begin sy aktiewe diens toe hy as skoolkind diaken en koster was in Gemeente Noordelike Pretoria en as student diaken, ouderling en kategeet in die gemeentes Philadelphia en Wonderboom-Suid. As teoloog is prof Van Aarde een van die rigtinggewende denkers in die Kerk. Verskeie van sy studiestukke en rapporte dien op amptelike vergaderings en van sy voorstelle lei tot belangrike besluite in die Kerk.

As persoon en teoloog word Andries van Aarde gewaardeer vir sy kritiese solidariteit met die Kerk – van kindsbeen af 'n lojale Hervormer, maar wat nie skroom om na sy geliefde Kerk te kyk in die lig van die evangelie en eerlik te sê wat hy sien nie. Meer nog as sy liefde vir die Hervormde Kerk, is sy liefde vir en gehoorsaamheid aan die evangelie wat hy nie net onderlig en verkondig nie, maar ook lééf. Op kinderlik gelowige wyse maak hy veral in sy later jare altyd eers vir homself uit waarheen God se Gees hom lei en wat die saak van die evangelie sou dien, voordat hy praat of optree. Uit sy evangeliese hart vloei 'n besondere liefde en deernis vir verwonde mense en diegene wat na die rand geskuif word. Vir hom is die evangelie inklusief – niemand mag uitgesluit word van God se genade nie.

Soms self verwond en gemarginaliseer, bly Andries van Aarde getrou aan wat hy verstaan as sy roeping. Vir die bydrae en integriteit van hierdie besondere gelowige, lidmaat en akademikus is die Kerk God diep dankbaar.

Prof AG van Aarde bedank die Kuratorium en die Kerk vir die toekenning wat aan hom gemaak is. Hy stel kortliks die volgende:

Geagte Voorsitter van die Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk, deur u, die Voorsitter van die Kuratorium vir Teologiese Opleiding, afgevaardigdes na en gaste van die 68ste Algemene Kerkvergadering.

Ek is bevoorreg om vanjaar twee en dertig jaar lank predikant te wees en het met my emeritaat in 2004, vyf en twintig jaar voltydse diens in die akademie ter wille van die teologie as wetenskap en die opleiding van predikante van die Hervormde Kerk, agter die rug. Ek sou nog tien jaar tot hierdie vyf en twintig jaar kon toevoeg, maar dit was vir my nie so beskik nie. Tog, menslik gesproke, was ek relatief lank in diens en ag ek myself geseënd dat ek, soos die energie en gesondheid dit moontlik maak, steeds diensbaar kan bly.

Die meeste van u hier vanaand het waarskynlik – net soos ek – seker nie verwag dat ek met die toekenning van die HCM Fourie erepenning, vereer sou word nie. U is daarvan bewus dat my loopbaan vir sommiges omstrede was en is. Tog kan ek vanaand eerlik vir u sê, dat as ek weer voor die keuse gestel sou word, ek sonder twyfel weer sou kies om predikant en teoloog te wees.

Ek verstaan die motivering van die Kerk by die toekenning van die HCM Fourie erepenning só, dat dit veral om twee sake gaan: dat 'n persoon diens aan die Hervormde Kerk gelewer het en/of dat 'n persoon 'n teologiese bydrae gelewer het wat vir die Hervormde Kerk diensbaar is. Ek meen dat ek waardig gereken is om hierdie toekenning te ontvang op grond van spesifiek my bydrae tot Hervormde teologie. Net soos ek my lewe lank hart en siel tuis was en is binne die Hervormde Kerk, so was ek die 25 jaar wat ek professor was, hart en siel tuis binne die Hervormde teologie. Dit het ek ook op verskillende terreine in die Kerk probeer diensbaar maak.

Ek beskou die hart van die Hervormde teologie dat dit gaan, soos Paul Tillich gesê het, om *die bereidheid om te waag*. Hy het daarna verwys as die *moed* van die Protestantse tradisie. Die moed om te waag gaan oor die moed om alles wat binne en buite die kerk gebeur, krities onder die vergrootglas te plaas om te kyk of dit in harmonie is met die hart van die evangelie van Jesus Christus. Hierdie beskrywing van Hervormde teologie, soos ons dit by Tillich vind, kom eintlik uit die konteks van die Franse filosoof Jean Paul Sartre. Sartre was buitengewoon krities ten opsigte van die kerk. Hy het byvoorbeeld gepraat van die "vloek", oftewel die "euwel van die gewete". Hy het in negatiewe terme gepraat om iets positief te sê. Wanneer hy oor die "euwel van die gewete" praat, bedoel hy dat 'n mens nie graag wil hoor wanneer jou gewete jou aanspreek nie. So dikwels weet jy dat 'n keuse wat jy uitoefen, *jou* keuse is, maar jy soek liever die oorsaak by die ander of gebruik God, Bybel of kerk om gesag aan jou menslike keuse te verleen.

Dit is die Protestantse gelowige wat bereid is om te erken dat jy dikwels dinge in die naam van óf die Bybel óf God sê, maar nie herken dat jy of jou groep waaraan jy behoort, dit eintlik self uitgedink het nie. 'n Protestant het egter die waagmoed om te vra: is dit werklik die wil van God, of is dit die wil van mense? Ek wou en wil steeds hierdie Protestantse tradisie dien. Ek glo dat ek die penning ontvang omdat ek bekend staan as 'n *kritiese* teoloog.

Ten spyte van my kritiese posisie in die Kerk en in die teologie, wil ek wel iets van my hart oopmaak deur te sê dat ek nie meen dat almal in die Kerk moet dink soos ek dink nie. Vra maar net vir die voorsitter van die Kuratorium vir Teologiese Opleiding hoe verskil my studente, vir wie ek soos 'n *Doktorvater* voel, van my!

My verlange is dat ons in hierdie tyd van groot onsekerhede oor soveel dinge in die lewe – onsekerhede binne die kring van die Hervormde Kerk, in geloofsgemeenskappe wêreldwyd en by mense oor die algemeen – mekaar moet vertrou én mekaar se kritiek ernstig moet neem, sodat ons met meer koppe en met meer stemme en veral met meer harte vol van liefde, geloof en hoop, sal soek na wat werklik diensbaar vir die kerk van Jesus Christus is.

Ek ontvang met diep dankbaarheid die HCM Fourie erepenning met 'n vraag en 'n appèl, te wete: laat ons in ons verskeidenheid versoenend met mekaar saamleef terwyl ons soekend bly vra: wat is werklik in harmonie met die evangelie?

Ek dank u vir hierdie toekenning!

GROETEBODSKAPPE SUSTER- EN DOGTERKERKE

Prof Buitendag gee vervolgens aan verteenwoordigers van die Maranatha Reformed Church of Christ, die Gereformeerde Kerke in Suidelike Afrika en die Nederduits Gereformeerde Kerk geleentheid om groetebodskappe oor te dra.

Boodskap van die MRCC gelewer deur ds A Rivombo

Honourable Chairperson, prof Johan Buitendag, members of the moderation and the Commission of the General Church Assembly, the chairperson of the Raad vir Apostolaat, dr Jaco Beyers, Secretary of the Raad vir Apostolaat, dr Wim Dreyer, representatives from different denominations and organizations and all delegates and observers from all circuits and congregations of the Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, I greet you in the wonderful name of our lord and Saviour, Jesus Christ, Amen. I thank God for having blessed the planning of this 68th General Church Assembly. We claim God's blessings when our efforts bear good fruit like this. We pray and hope that even the deliberations will bear good fruit through the guidance of the Holy Spirit.

I would like to take this opportunity to officially inform this Most Honourable General Church Assembly of the NHKA that the church that has sent me to bring greetings, formerly known as the Hervormde Kerk in Suidelike Afrika has adopted a new name, namely, Maranatha Reformed Church of Christ (MRCC).

Let me take this opportunity to once more thank you for the financial support that you have been providing and continue to provide for the administration and management of the MRCC, to augment our ministers' stipends and to finance the training of our ministers. Many souls have been saved. You have been supporting and training us for years until we managed to organize and finance our General Church Assembly.

Let me also take this opportunity to inform the Most Honourable GCA that one of our ministers, whose training as a minister was made possible by the NHKA, recently became the first minister in the MRCC to get a doctoral degree. Rev dr Matsobane Jacob Manala is also a lecturer at Unisa in the Department of Practical Theology.

At the recent meeting of Aim Curatorium, members were officially informed that part of Klipdrif farm, including Aim, is now a game reserve housing the big five (i.e. elephants, rhinoceros, leopards, lions, and buffalos). Such developments are positive in terms of financial benefit to the Church; but naturally, the MRCC is concerned about the safety of the lecturers, workers and students within a game reserve. The MRCC humbly requests the honourable GCA to consider the relocation of Aim from Klipdrif farm as a matter of urgency. The MRCC can't imagine the reaction of the students' parents when the Church informs them about their children living within the game reserve with the big five.

Brothers and Sisters the NHKA recently held colloquia, brainstorming about the possibility and modalities of unity with the MRCC. These developments are very encouraging and the MRCC wishes to congratulate the CGCA of the NHKA and encourage the Honourable GCA to grab this opportunity of concretising the Church's confessed Unity with both hands. The MRCC wishes indeed to encourage the Most Honourable GCA to take this matter to the next level by giving the CGCA the green light for implementation. The MRCC is aware of the hurdles in the way of practical unity as evidenced *inter alia* by the report in the "Beeld" of 13 March 2007 and prays that the Lord will give this GCA wisdom and guidance in this matter. The MRCC hopes that the decision of the GCA on Church Unity will send out a clear message of Christ's love that promotes reconciliation and unconditional acceptance among brothers and sisters (1Corinthians 13).

The MRCC would like to encourage the NHKA to respond appropriately to the contemporary

situation. Yes, not to compromise the Word of God but to adapt the proclamation strategy in order to portray God's love who sacrificed his only begotten Son for the redemption of all people.

Thank God that there are congregations and church councils of the MRCC and NHKA that maintain and enjoy good relations at local level. How wonderful it is when they meet and greet each other as fellow Christians. It is not difficult for such congregants to visit each other's church services. Such examples are worthy to be emulated.

Chairperson, we live in the days of life-threatening challenges. We live in days of poverty, hunger, unemployment, divorces and diseases such as HIV-AIDS, as a result of which there is despair and hopelessness in the faces of many people and families. Many children are orphaned as a result of HIV-AIDS. We need to join hands as churches across the country, to get organized in projects of self-support, job-creation and caring.

It is our duty as the church of Christ to take care of these HIV-AIDS orphans as well as our senior citizens. We have to play an important role in poverty alleviation at congregations in our churches. Without co-operation, brothers and sisters, we cannot win. The two churches, especially since we share a great history, must work together to meet these challenges.

The Ondersteuningsraad is also playing an important part in poverty alleviation at some congregations of our church. We further hope that this partnership and co-operation will lead to strengthened and sustained relationship between the two churches for God's glory and the benefit of all our people and congregations.

It is the wish of the MRCC, that even those local offices of The Ondersteuningsraad that are not yet working closely with congregations of the former will soon do likewise. In the case where there is a need for information, the office of the Chief Executive Officer of the MRCC, Rev JM Motloba would be able to help.

The Maranatha Reformed Church of Christ wants to commit itself to co-operate in all developments which are geared towards addressing issues regarding the improvement of the lives of our people with regard to skills that will enable them to fend for themselves and their families.

Let me once more thank you for hosting our administration and CEO in your offices and for availing your facilities. Your support is not going unnoticed. This is only to the glory of God.

May you be blessed and given the necessary wisdom to make informed decisions. Making informed decisions that will enable the church to face the challenges of our world. I also wish the yet-to-be-elected leadership of the NHKA God's blessings in the great task that lies ahead.

May God bless this assembly and inspire the deliberations so that all resolutions taken will glorify Him.

Die predikantekoor sing Gesang 520

Groeteboodschap van die Gereformeerde Kerke van Suid-Afrika gelewer deur dr CJ Smit

Daar was 'n man wat vir 'n groot deel van sy lewe met God geworstel het. Hy was nie

onverskillig nie, maar baie dinge in sy lewe kon hy nie begryp nie. Totdat sy worsteling met God uiteindelik op 'n fisieke geveg uitgeloop het. Gebuig onder God se wil, sou hy vir die res van sy lewe met 'n mankbeen aansukkel. En toe God hom oproep om by 'n plek van aanbidding te gaan bly, is die eerste ding wat hy doen, om 'n begrafnis te hou. 'n Begrafnis sonder 'n klaaglied. Soos 'n klomp dooie goed het hy al die afgodsbeelde en oorblyfsels van afgodsdienste onder die groot boom by Sigem gaan begrawe. Voortaan sou hy hom net op God rig. Hierdie man se naam was Jakob. Die plek waar hy gaan woon het is Bet-El. Dit is die plek waar hy vir die eerste keer 'n altaar vir God opgerig het. Dit was toe hy van sy tweelingbroer, Esau, gevlug het – vanweë sy bedrieëry. Daar het God aan Jakob in 'n droom verskyn om hom te verseker dat sy belofte aan Abraham deur hom voortgesit sal word. En dat God wat die heerskappy oor alles en almal het, hom nooit sou verlaat nie. Hy was vreesbevange en het gesê: "Dit is niks anders nie as die huis van God", en die plek inderdaad Bet-El genoem: *huis van God*.

Hierdie keer bou Jakob weer 'n altaar by Bet-El. Maar nou gebeur daar iets merkwaardigs. Hy noem die plek nie meer Bet-El nie, maar El-Bet-El. *Die God van die huis van God*. Van die *huis van God* het Jakob gekom tot by *die God van die huis van God*.

U kom in hierdie Algemene Vergadering bymekaar om oor belangrike dinge vir *die huis van God* te besluit: U gaan besluite neem oor kerklike eenheid en diversiteit, u gaan oordeel oor nuwe liturgiese wisselformuliere; u gaan debatteer oor die vernuwing in die erediens vir die eise van ons tyd; u gaan opnuut besluit oor die gerigtheid van die apostolaat; oor die volkskerkbegrip; u gaan ook besin oor u eenheidsband met die Maranatha Reformed Church of Christ, asook ander ekumeniese verhoudinge, waaronder met die WARC; en u moet ook 'n besluit oor homoseksualiteit neem. Daar is inderdaad baie oë wat in die volgende week op u gerig gaan wees. Nie net uit die Hervormde Kerk nie – maar uit alle kerke. Wat u doen, kan ons nie onverskillig laat nie. Die probleme waarmee u worstel, is ons probleme. Die antwoorde wat u moet bied, sal vir baie ander ook antwoorde wees. Daarom sal u nie net tot by Bet-El moet kom nie; nie net tot by *die kerk van God* nie. U sal moet kom na El-Bet-El, *die God van die kerk van God*.

Ek wens u namens die GKSA broederlik die seën van die Here toe. Mag El-Bet-El u in sy hand neem en veilig lei!

Die predikantekoor sing Gesang Gesang 523 strofes 1 en 4

Groeteboodschap van die Nederduitse Gereformeerde Kerk gelewer deur dr JJ Gerber

Geagte voorsitter, susters en broers

Ek groet u met die woorde wat ons nie anders kan as om vir mekaar te bid by 'n kerkvergadering soos hierdie nie: *Ons vra God dat julle, deur al die wysheid en die insig wat die Gees gee, tot volle kennis kan kom wat sy wil is. Ons bid dat julle tot eer van die Here sal lewe deur net te doen wat hy verlang* (Kol 1:9-10).

Die NG Kerk het u nodig ter wille van ons gesamentlike reformatoriese getuienis in Afrika en die res van die wêreld. Ons het mekaar nodig. U het sake op u tafel wat vir ons van uiterste belang is – ek fokus op net 5 daarvan:

* U hanteer 'n verslag rakende u hertoelating tot die Wêreldbond van Gereformeerde

Kerke (WBGK/WARC). Enkele jare gelede was ons in dieselfde bootjie, en moes ons deur dieselfde oefeninge as u gaan – wat soms ongemaklik was. Soos ons kom u 'n lang pad met die WBGK – en moet u ook met die sirkel voltooi. Ek wil pleit dat u positief sal handel met die aanbevelings voor u sodat u saam met ons in die WBGK in Afrika maar ook elders 'n verskil kan maak. U teologiese tradisie en teologiese diepte is onontbeerlik vir die res van die gereformeerde wêreld. U getueinis met hierdie stap sal menslik gesproke nie gemeet kan word nie. U gaan niks verloor of inboet nie: U gaan hiermee u teologiese integriteit en tradisie herbevestig. Die NG Kerk pluk vandag die vrug van haar keuse.

- * Die band en gesprek met die Maranatha Reformed Church of Christ is ook vir die wêreld van ons kerkfamilies belangrik. Alhoewel u verhouding en gesprek met Maranatha nie met die kerkherenigingsgesprekke in die NG Kerkfamilie gelyk gestel kan word nie, hou dit daarmee verband. U gesprek by hierdie vergadering sal ook raak. Miskien is dit ook tyd dat ons families saam meer by mekaar begin leer oor die *hoe* van ons eenheidsgesprekke.
- * Ons is saam deel van die Tussenkerklike Raad (TKR) waar ons iets van die eenheid van ons kerke gestalte gee. Ons het 'n gemeenskaplike geskiedenis en die stukkend van kerkskeuring wat agter ons lê, en 'n 150 jaar saam met ons kom. Ek meen ons kan die vraag oor die sin van die huidige TKR-band en 'n moontlike nuwe weg saam met mekaar nie ontwyk nie. Die saak is baie sterker op voetsoolvlak tussen ons lidmate as wat ons as leiers dalk dink.
- * Dit is vir die NG Kerk 'n voorreg om saam met u ons teologiese studente aan die Universiteit van Pretoria op te lei. U beteken vir ons baie, en ons leer baie by u, veral ten opsigte van u stewige teologie asook die sukses van die Hervormde Teologiese Kollege. Vir die NG Kerk is opleiding aan 'n universiteit onverhandelbaar. Ons sal steeds wil pleit dat u saam met ons en die ander kerke wat aan UP oplei, vennote sal bly. Die rol wat ons saam by UP vervul, en die krag van 'n Fakulteit Teologie wat bekend staan vir sy uitmuntende opleiding en navorsing, is 'n onontbeerlike vir die opbou van ons samelewing.
- * Al die hoofstroom reformatoriese kerke in ons land beleef op die oomblik gespanne teologiese debatte. Ons en u ook. Die debatte *per se* is nie sleg nie – tewens, dit is broodnodig vir enige kerk van die reformatie. Ons sukkel egter met die styl waarmee ons dit voer en die ruimte wat ons mekaar gee om verskillende standpunte te hê. Ons sal graag positief uit u vergadering in hierdie verband wil leer.

Vergun my ook om dankie te sê vir

- * die verhouding tussen ons kerke
- * kollegas in die Nederduitsch Hervormde Kerk met wie ek persoonlik bevoorreg is om oor 'n lang tyd 'n pad te stap
- * die voorreg om regtig welkom te wees in u midde: hier, in vergaderings saam met u, asook per geleentheid op 'n kansel.

Ons is hier bloot pelgrims op reis met paspporte van 'n ander Ryk. Ons bestaan is tydelik en

broos: 'n tentjie-bestaan. Ons denke en standpunte is voorlopig: Ons sal eers anderdag van aangesig tot aangesig sien en verstaan. Ons moet die tyd uitkoop. Op hierdie tog gryp die woorde van Martin Luther King (jnr) elkeen wat dit ernstig bedoel met die deel-wees van die *Missio Dei*. God se reis waarin Hy u en my ingetrek het: *Our lives begin to end the day we become silent about things that matter.*

Mag ek vir u die woorde van 'n ou Ierse seën toebid vir hierdie dae:

Mag die pad vir julle nie te steil wees nie.

Mag die wind altyd saggies teen julle rug wees.

Mag die sonskyn julle aangesig koester.

Mag die reën saggies op julle velde daal, en

Mag God julle saggies in die holte van sy groot hand hou!

Die predikantekoor sing Gesang 532

BEDANKINGS

Die visevoorsitter van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, dr JC van der Merwe, spreek die volgende bedankings uit:

- * Die teoloog FF Bruce het by geleentheid gesê: Prediking is nie bloot die bymekaar-maak van mooi en treffende sinne rondom 'n Bybelteks nie. Dit is die byna onkeerbare oorloop van jou persoonlike spiritualiteit en jou eie verhouding met God, na die luisteraar. Ons het dit vanaand beleef so beleef. Ek betuig graag my opregte waardering aan prof Buitendag vir die kragtige wyse waarop u die Woord vanaand aan ons bedien het – ek sê graag more meer.
- * Ek bedank hier ook graag Ds TF Dreyer (jr) vir die behendige hantering van die data-projektor tydens die erediens.
- * Aan die eregaste wil ek in die besonder baie dankie sê! Deur u teenwoordigheid het u groot luister aan ons byeenkoms gegee.
- * Baie dankie aan
 - ** ds A Rivombo
 - ** dr CJ Smit
 - ** dr JJ Gerber

wat groeteboodskepe namens hulle kerke oorgedra het. Die groeteboodskepe wat kerke teenoor mekaar oordra, is nie bloot maar 'n hoflikheidsgebruik wat kerke telkens as gevolg van onderlinge fatsoenlikheid teenoor doen nie. "Kerklike korrespondensie" – waarby ingesluit is die oordra van groeteboodskepe is 'n baie betekenisvolle en 'n baie ou gebruik tussen kerke wat geloofseenheid met mekaar beleef. Dit is ou usansie waarmee kerke in erkentlikheid teenoor die Heer van die Kerk en teenoor mekaar waardering uitspreek vir heerlike en vrugbare interafhanklikheid en samewerking in sy koninkryk.

Daarom het ons die hoogste waardering vir elkeen van u se optrede en bydrae van vanaand. Ons bid u en die kerke wat u verteenwoordig die Heer se seën toe op al u werksaamhede.

- * Wat betref die oorhandiging van die HCM Fourie erepenning bedank ek graag die volgende persone vir die luister wat hulle besondere en unieke bydraes aan die verrigtinge vanaand verleen het:
 - ** Dr DJC van Wyk (jr) (voorsitter van die Kuratorium) vir die oorhandiging van die HCM Fourie erepenning aan proff TFJ Dreyer en AG van Aarde.
 - ** Dr DJC van Wyk (jr) vir die bewoording en versorging van die HCM Fourie oorkonde van prof TFJ Dreyer.
 - ** Proff E van Eck en Y Dreyer vir die bewoording en versorging van die HCM Fourie oorkonde van prof AG van Aarde.
 - ** Die Administrateur en mej Rona Barnard wat verantwoordelik was vir die slaan van die penninge wat oorhandig is, vir uitnodigings wat uitgestuur is en vir hulle aandeel aan die tik en druk van die oorkondes.
- * Proff TFJ Dreyer en AG van Aarde, hulle gades, kinders, familie en vriende wat teenwoordig was vir die besondere geleentheid waartydens die HCM Fourie erepenning oorhandig is. Ons is dankbaar dat ons hierdie mooi geleentheid saam met u kon beleef.
- * Iemand het gesê: waar woorde ophou, begin musiek: veral kerkmusiek. Dis geen wonder nie dat Johann Sebastian Bach by geleentheid gesê het: musiek is een van die min dinge van die hemel waarvan ons hier op aarde iets terugvind. Vir die optrede van die
 - ** predikantekoor onder leiding van prof Y Dreyer vir hulle optrede
 - ** orreliste, mnr PH van den Bergh, mev C van Tonder en mev T Knobel vir die orrelbegeleiding van vanaand
 - ** ds AC Kuyper wat die vooraf sang hanteer het,sê ons baie dankie. Die dimensie wat u aan ons byeenkoms gegee het kan in elk geval net in musiek gesê word. Daarom sal ek liever volstaan en net sê: dankie uit ons hart uit!
- * Ook 'n besondere woord van dank aan:
 - ** Ds TF Dreyer (sr) en ander vertalers vir die Engelse weergawe van die gebeure van die aand.
 - ** Die NHSV-takke wat vanaand verantwoordelik is vir die verversings wat na afloop van die verrigtinge hier, in die Rautenbachsaal bedien sal word.
 - ** Die Administrateur en sy personeel wat verantwoordelik was vir die reëlings van die aand.
 - ** Mnr A Buys van die gemeente Schoemansdal vir die blommerangskikking.
 - ** Lede van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat die gaste ontvang het by die hoofingang.
 - ** Dr SP Pretorius vir die saamstel van die bedankingslys en talle ander reëlings baie dankie – die nederige en beskeie manier waarop u dit doen, doen geen afbreuk aan die volledigheid en effektiwiteit daarvan nie.
 - ** Elkeen van u se bydrae is so onmisbaar. Dankie vir die absolute noukeurigheid en entoesiasme wat u optrede altyd kenmerk!

AFSLUITING

Die teenwoordiges sing ter afsluiting van die verrigtinge biddend saam uit Gesang 282.

VERVERSINGS

Die teenwoordiges verdaag hierna om verversings in die Rautenbachsaal te geniet.

--- oOo ---

MAANDAG: 24 SEPTEMBER 2007 OM 9:00

OPENING

Dr JC van der Merwe, visevoorsitter van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, open die vergadering met Skriflesing uit Romeine 8:18-39. Hy gaan voor in gebed en laat die vergadering saam sing uit Gesang 507. Hy spreek daarna soos volg, na aanleiding van die voorgelese gedeelte:

Die aand voor Karl Barth dood is so vertel Eduard Thurneysen, Barth se groot vriend, het hy 'n telefoon gesprek met Karl Barth gehad. Dit was die aand van 9 Des 1968. Hulle het gepraat oor die wêreld situasie van daardie tyd. Barth het gesê: Ja dis is duister in die wêreld – maar toe gaan hy verder en sê: Máár – ons moenie moed verloor nie! Nooit nie! Want daar word regeer, nie alleen in Moskou, of in Washington of in Peking nie, maar daar word geregeer, en wel hier op aarde. Maar van heel hoog, vanuit die hemel! Gód regeer! Daarom vrees ek nie. Laat ons tog bly vertrou, ook in die donkerste oomblikke! Laat ons nie dié hoop laat vaar nie, die hoop vir alle mense – die hoop vir die hele wêreld. God laat ons nie los nie, niemand van ons nie en ook nie ons almal saam nie! Daar word regeer..... dit was volgens Thurneysen Barth se laaste woorde. Karl Barth is daardie aand stil in sy slaap oorlede.

Dis nou byna 40 jaar later – en die wêreld is steeds om Barth se woorde te gebruik – duister. Daarom het die uittredende Kommissie vroeër vanjaar 'n herderlike skrywe van troos aan al die gemeentes van die Kerk gestuur. En ek wil vanmore weer by daardie brief aansluit maar ek wil ook aansluit by die kragtige boodskap van die uittredende voorsitter gisteraand. Die kerk het die roeping om die gesig van Christus aan die wêreld te wys.

Laat my begin met die herderlike skrywe van vroeër vanjaar: Daarin het ons as Kommissie vir die Kerk gesê: Ons is pynlik bewus van talle kwessies waarmee lidmate en gemeentes van die Kerk tans te kampe het. Ons het die woorde **pynlik bewus** nie ligtelik gebruik nie. Ons besef maar al te goed dat lidmate en gemeentes wie se toekoms bedreig word deur droogte, plaasaanvalle, ontvolking van die platteland, verarming, misdaad of wat ook al, werklik gekonfronteer staan met van die lewe se ingrypendste vrae. Ons het nie daardie herderlike skrywe aangebied asof ons hierdie diepgrypende vrae wat telkens deur menslike swaarkry en lyding en onsekerheid na vore geroep word, ooit gering ag nie. Intendeel ! Deur al die eeue sukkel mense immers om tot een of ander verstaan te kom van waarom slegte dinge mét hulle en rondom hulle gebeur. Daar is waarskynlik mense wat leef met 'n houding van "Wat moet gebeur sal gebeur en ons kan daar niks aan doen nie!" So 'n houding is egter niks anders as 'n leë fatalisme nie – en soos u weet, is fatalisme die geloof in 'n onvermydelike noodlot wat oor ons lewens beskik. Gelowiges dink en leef totaal anders. Gelowiges leef terwyl hulle dit wat met hulle gebeur ervaar met die wete dat God teenwoordig is. Daar is altyd hierdie fyn onderskeid tussen fatalisme en geloof. Fatalisme is aanvaarding sonder geloof. Vertroue is ervaring met geloof in die hart. Gelowiges leef daarom onder alle omstandighede in die geloof dat God alles ten goede laat meewerk vir die wat Hom liefhet soos ons gelees het in Romeine 8:28. Dit beteken nie dat hierdie woorde voorgee dat wat gebeur, minder erg is en dat die leed en pyn wat dit meebring nie saak maak nie. Ons moet Romeine 8 : 28 verstaan teen die agtergrond van Paulus se nadenke oor menslike lyding en teenspoed.

Maar dit is dan juis hier waar Paulus oor hoop begin praat soos ons dit kan lees in Romeine 8: 24 – 25. Gelowiges hoop op God, altyd, God wat sin uit niks kan skep. Genesis leer dat God

chaos in orde omskep. Eksodus vertel dat God verdrukke slawe vry maak. Nehemia leer dat God ruïnes laat herbou tot nuwe lewe. Die Nuwe Testament leer dat God Jesus uit die dood laat opstaan om ewige hemelse perspektiewe vir gelowiges te open. Ons God en Vader openbaar Homself aan ons as die Een wat sinloosheid in sinvolheid kan omskep.

Dit is dan waarop ons, ons hoop as gelowiges bou. Ons hoop nie bloot dat "alles sal regkom nie". Ons hoop ook nie dat al ons probleme en swaarkry net maar moet verdwyn nie. Ons hoop is dat God ons troue hemelse Vader sinloosheid in sinvolheid kan omskep.

Mense wat ly, swaarkry en wat moet stry teen talle moeilikhede kan maklik oorweldig word deur die sinloosheid van dit waarmee hulle gekonfronteer staan en as mense kan ons dan hoogstens "sug" onder die las. Soms beïnvloed dit selfs ons gebedslewe! Paulus sê in Romeine 8 : 26 " Ons weet nie wat en hoe om te bid nie." Die troos is egter wanneer mense sug, verstaan die Gees dat dit 'n sug is om verlos te word van die sinloosheid. Meer nog - die Gees doen aktief iets daaraan. Paulus sê die Gees help ons om ons nie aan die sinloosheid prys te gee nie, maar om te volhard. Romeine 8: 28 sê "Maar as ons hoop op wat ons nie sien nie, wag ons daarop met volharding." Dit doen gelowiges in die hoop dat God die sinloosheid van ons swaarkry en lyding tot iets sinvols sal laat meewerk - Romeine 8: 28 sê dit dan ook " Ons weet dat God alles ten goede laat meewerk vir die wat Hom liefhet."

Dit kan nooit goedkoop troos wees nie. Daarvoor is talle lidmate en gemeentes soos wat u ook vanmore hier sit, se situasie te ernstig. Ons is egter oortuig dat Romeine 8 'n uiters belangrike perspektief op God open wat ons almal in 'n tyd soos hierdie met hoop kan vervul. Maar hierdie perspektief is slegs in die geloof moontlik. Dit is waarom Paulus in Romeine 8: 28 sê: " Ons weet dat God alles ten goede laat meewerk vir dié wat Hom liefhet....." Wat daardie "ten goede" is weet ons egter slegs wanneer ons terugkyk. Tot dan moet ons bly glo en vertrou en veral bly hoop dat God sin uit sinloosheid kan skep, omdat God vir ons is en nie téén ons nie. Dit is ons troos onder alle omstandighede – selfs tot in die dood. Romeine 8 : 37 – 39.

Hierdie oortuiging is een van die sterk boustene van ons teologie, want dit skuif die fokus weg van ons na God toe. Dit vra van ons in alle omstandighede 'n intense soeke na God se wil – na God se bedoeling en na God se leiding.

En hier wil ek ten slotte aansluit by prof Buitendag se kragtige boodskap van gisteraand. Dis hoekom die kerk nooit soos die wêreld durf lyk of durf optree nie. Trouens daar is twee gevare wat die kerk altyd voor oë moet hou: die een is isolasie van die wêreld en die ander is imitasie van die wêreld. En wanneer ons kerk ons roeping en identiteit aan die begin van die 21ste eeu definieer – sal die soeke na God se wil en leiding ononderhandelbaar moet wees in al die sake wat op ons agenda is. Prof Buitendag het afgesluit met die woorde: wanneer ons as kerk ons identiteit en roeping hier aan die begin van die 21ste eeu definieer moet ons weet – dit is nie alleen 'n kultuur-kritiese eis nie, maar ook 'n Bybelse appél. Hoe die uiteindelik kontoere daar gaan uitsien, sal die komende dae ons leer – een ding mag dit egter nie wees nie: *kata sarka*, volgens die vlees, aards. Ek stem saam met hom, as ons hierdie toets deurstaan, hoef ons nie onself te prys nie, maar sal ons deur die Here geprys word. Amen.

VERWELKOMING

Die voorsitter van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, prof J Buitendag, verwelkom

- * Lede van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering
- * Afgevaardigdes na die 68ste Algemene Kerkvergadering
- * Dosente van die Teologiese Fakulteit
- * Predikante in besondere diens, beroepafwagtende predikante en proponente
- * Emeriti
- * Studente
- * Predikante van ander kerke:
 - ** Ds L Scheepers (Prairie Reformed Church in Kanada)
 - ** Ds G van Schie (Christian Reformed Churches in Australia)
 - ** Ekumeniese liggame:
 - *** MRCC
 - * Ds A Rivombo
 - * Ds J Motloba
 - *** WARC
 - * Dr A Boesak
 - * Ds MB Kabonde
 - * Prof T Kgatla
 - ** Dr D Breedts van die Gereformeerde Kerk
- * Die Administrateur en sy personeel
- * Verteenwoordigers van die Pers
- * Besoekende ampsdraers en lidmate
- * Ander besoekers teenwoordig.

VERSKONINGS

* Ds CL Badenhorst	Emeritus (Sommige dae)
* Ds IL Benadé	Beroepafwagtend (Duur van die vergadering)
* Ds HN Botha	Emeritus (Duur van die vergadering)
* Dr GS de Bruin	Gemeente Secunda
* Ds JM de Wet	Bybelgenootskap (Duur van die vergadering)
* Dr JMG Dreyer	Gemeente Verwoerdburg (Duur van vergadering)
* Prof BJ Engelbrecht	Emeritus (Duur van die vergadering)
* Prop PA Harmzen	Buiteland (Duur van die vergadering)
* Ds MJ Jansen van Rensburg
en ouderling	Gemeente Phalaborwa (Sal eers Maandagaand
registreer, begrafnis in oggend)
* Ds WE Joubert	Beroepafwagtend (Duur van die vergadering)
* Ds I Katzke	Gemeente Bloemfontein (Duur van die
vergadering)
* Ds LH Miller (née Kruger)	Gemeente Vanderbijlpark-Oos (Duur van die

		vergadering)
*	Ds HF la Grange	Buiteland (Duur van vergadering)
*	Prof JA Loader	Buiteland (Duur van die vergadering)
*	Ds LA Nel	Emeritus (Duur van die vergadering)
*	Ds LJJ Nell	Emeritus (Duur van die vergadering)
*	Ds GWM Oosthuizen	Polisiekapelaan (Duur van die vergadering)
*	Ds ER Pretorius	Gemeente Weltevreden (sal slegs aandsittings bywoon)
*	Ds WF Rademeyer	Beroepafwagtend (sal slegs aandsittings bywoon)
*	Ds EJ Smit	Emeritus (Duur van vergadering)
*	Ds AG Strauss	Gemeente Noordelike-Pretoria (afwesig vanaf 23 tot 26 September)
*	Ds CJ Swart	Gemeente Kosmos (sal slegs laaste paar dae bywoon)
*	Dr JA van Biljon	Emeritus (Duur van die vergadering)
*	Ds BJ van der Walt	Bybelgenootskap (Duur van vergadering)
*	Ds MJ van der Westhuizen	Gemeente Oos-Moot (Duur van vergadering)
*	Dr WC van Wyk	Gemeente Weltevreden (Duur van die vergadering)
*	Ds A van Zyl	Gemeente Vrede (Duur van vergadering)
*	Dr E Wolff	Beroepafwagtend (Duur van vergadering)
*	Gemeente Petrusburg se primus ouderling is oorlede. Die sekundus het 'n beroerte aanval gehad.	

MOSIES

'n Mosie van roubeklag met die afsterwe van dienaars van die Woord, ampsdraers en lidmate wat sedert die 67ste Algemene Kerkvergadering oorlede is, word deur die voorsitter gestel.

Daar word kennis geneem van die afsterwe van die volgende predikante:

2004

- * Ds PS Oberholzer

2005

- * Ds RP Botha (sr)
- * Ds FJH Buitendag
- * Prof JJ Engelbrecht
- * Ds JA Jacobs
- * Dr PW Venter

2006

- * Prop HJ Boshoff
- * Ds NH Buitenweg
- * Ds CL van den Berg

2007

- * Ds JH Breytenbach
- * Ds JM Labuschagne
- * Ds PD Smit
- * Prof JAAA Stoop

Daar word kennis geneem van die volgende predikante wat geliefdes aan die dood afgestaan het:

2005

- * Ds J Bezuidenhout se vader is oorlede
- * Ds WA Botha se suster is oorlede
- * Dr JH Breytenbach se vader is oorlede
- * Ds J Coetzee se moeder is oorlede
- * Ds JMC de Beer se dogter is in 'n motorongeluk oorlede
- * Dr EC Kloppers se moeder, die eggenote van wyle ds JPB Viljoen, is oorlede
- * Ds LJJ Nel se moeder is oorlede
- * Ds PM Smith se vrou is oorlede
- * Ds PL Steenkamp se skoonmoeder is oorlede
- * Mej A Venter, voormalige hoof van Interne Oudit, is in Desember 2005 oorlede

2006

- * Ds APJ Beukes se moeder is oorlede
- * Dr FJ Boshoff se seun is oorlede
- * Drr FJ Boshoff en PB Boshoff se vader is oorlede
- * Ds PJ Botha se moeder is oorlede
- * Ds TL Botha se vader is oorlede
- * Ds JZ Britz se seun is oorlede
- * Ds P Buitendag se broer is oorlede
- * Ds P de Kock se vader is oorlede
- * Ds BM Dupper se skoonmoeder is oorlede
- * Dr J Groenewald se moeder is oorlede
- * Ds FP Horn se vader is oorlede
- * Ds MS Jansen van Vuren se moeder is oorlede
- * Ds JR Kramer se kleindogter is by geboorte oorlede
- * Ds A Oosthuizen se baba is oorlede
- * Ds JLJ Smit se skoonvader is oorlede
- * Ds CJH Steenkamp se vader is oorlede
- * Ds LJ Steyn se moeder is oorlede
- * Ds DJ Struwig se vader en moeder is oorlede
- * Ds PJ van der Merwe se swaer is oorlede
- * Prof HG van der Westhuizen se kleinseun is oorlede
- * Ds M van Vuren se moeder is oorlede
- * Dr WC van Wyk se kind is oorlede
- * Ds AJ Zwarts se eggenote is oorlede

2007

- * Mev Eugenie Bierman, weduwee van wyle ds PJJ Bierman, is oorlede
- * Ds RP Botha se moeder is oorlede
- * Me Alettie Janse van Rensburg, eggenote van ds CJ Janse van Rensburg, is oorlede
- * Dr Marius Koekemoer, seun van prof PJT Koekemoer, is tragies in 'n motorfiets-ongeluk oorlede
- * Ds A Nel se skoonmoeder is oorlede
- * Ds SP Nolte se skoonmoeder is oorlede
- * Dr JMG Storm se broer en ds MJ Fourie se halfbroer is oorlede
- * Ds DW van der Watt se skoonvader is oorlede

BESPREKING VAN DIE TEOLOGIESE INHOUD VAN DIE OPENINGSREDE

Die vergadering bespreek die teologiese inhoud van die openingsrede van prof J Buitendag onder leiding van die visevoorsitter van die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, dr JC van der Merwe. Die volgende persone neem aan die bespreking deel:

Ds JAAA Schroeder (emeritus)
 Oudl R Steinmann
 Prof E van Eck
 Dr JA Oberholzer (Pretoria)
 Ds JJ van Wyk
 Dr J Otto
 Ds HJJ van Rensburg (emeritus)
 Prof Y Dreyer
 Prof A G van Aarde
 Ds G van R Els
 Ds JLJ Smit
 Ds HP van den Berg
 Ds FJ Redelinghuys
 Oudl F Wilkens
 Dr JFP Engelbrecht
 Dr CJ Beukes
 Ds AC Kuyper

Prof Buitendag kry ten slotte geleentheid om repliek te lewer op die opmerkings wat gemaak is. Hy spreek sy waardering uit vir almal wat aan die bespreking deelgeneem het. Alhoewel almal nie presies gehoor het wat sy bedoeling met die prediking was nie, het hy graag na die opmerkings geluister. Die rede daarvoor is in die eerste plek omdat hy weet dat sy preek nooit volmaak of finaal kan wees nie, en in die tweede plek omdat daar altyd ruimte is vir 'n verskeidenheid van stamme en aksente binne die Hervormde Kerk. Hierdie verskillende klanke bring 'n simfonie tot stand.

Dr Van der Merwe spreek namens die vergadering dank en waardering teenoor prof Buitendag uit vir die prediking, asook vir die persone wat aan die bespreking deelgeneem het. Hy spreek die hoop uit dat hierdie teologiese basis ook in die vergadering gebruik sal word.

SAMESTELLING EN KONSTITUERING

VERSLAG OOR GELOOFSBRIEWE

Afgevaardigdes het 'n afskrif van die verslag oor die aanwesige lede ontvang toe hulle vanoggend die vergadersaal binnegekom het.

Die sekretaris meld dat die name van die persone in die verslag die mense is wat die vorige dag geregistreer het. Al die geloofsbriewe is in orde bevind. Soos in die verlede was daar weer 'n aantal kerkrade wat nie na behore saamgewerk het nie. Talle geloofsbriewe is foutief voltooi en moes teruggestuur word. Dit het die proses baie vertraag en baie meer werk tot gevolg gehad. Die sekretaris versoek dat gemeentes in die toekoms toesien dat geloofsbriewe so gou moontlik ingehandig word. Uiteindelik is alle geloofsbriewe ontvang. Geen beswaar is teen enige geloofsbrief ontvang nie.

Die volgende gemeentes se oorspronklike geloofsbriewe is steeds uitstaande en hulle word versoek om dit gedurende die vergadering in te handig:

Bloemhof
Durban
Kuruman
Kathu
Lydenburg
Messina
Namibkus
Namib-Suid
Nkana
Postmasburg
Roosenekal
Roedtan
Tzaneen
Viljoenskroon
Vryburg
Welkom
Witbank-Noord
Weskus

AFGEVAARDIGDES WAT LAAT GEREGISTREER HET

Die volgende afgevaardigdes het op 23 September 2007 na die sluiting van die registrasie geregistreer:

Afgevaardigde	Gemeente	Tyd ter vergadering
Oudl J Frankenberg	Grootvlei	19:00
Ds BC Oberholzer	Otjiwarongo	19:00
Ds EJA van Baalen	Parkrand	19:00
Oudl TH van Niekerk	Parkrand	19:00

Die volgende afgevaardigdes het op 24 September 2007 geregistreer:

Afgevaardigde	Gemeente	Tyd ter vergadering
Oudl JH Barnard	Eendracht	09:00
Oudl SE Harman	Zeerust	09:00
Ds FH Ras	Eendracht	09:00
Oudl PR Schoeman	Koornfontein	09:00
Ds RL van der Westhuizen	Zeerust	09:00
Oudl T van Staden	Marikana	09:00
Ds CAP van Tonder	Marikana	09:00
Ds JJ Viljoen	Koornfontein	09:00

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR DIE DUUR VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskonings vir die afwesigheid vir die duur van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd van afwesigheid
Oudl AD Greyling	Edenvale	Duur van vergadering
Ds AT Macdonald	Emeritus	Duur van vergadering
Ds JH Prinsloo	Emeritus (Lydenburg)	Duur van vergadering
Oudl A Valks	Harrismith (sekundus)	Duur van vergadering
Ds CM van den Berg	Zuurfontein	Duur van vergadering
Oudl K van der Laarse	Harrismith	Duur van vergadering

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskoning vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd van afwesigheid
Prop J Havenga	Beroepafwagtend	26 September – slegs aandsitting 27 September – slegs aandsitting 28 September – slegs aandsitting
Ds LJ Strauss	Bloemfontein-Wes	24 September – vanaf 12:30 25 September – hele dag 27 September – hele dag
Ds JH van Heerden	Harrismith	24 September – vanaf 08:00 tot 14:00
Ds JM van Staden	Montana	26 September – hele dag
Ds CAP van Tonder	Marikana	Alle aandsittings
Ds JJ Viljoen	Koornfontein	25 September hele dag
Ds PF Viljoen	Verwoerdburg	23 September hele dag 24 September hele dag

KONSTITUERING

Veranderinge is uitgewys ten opsigte van afgevaardigdes van die volgende gemeentes. Die stemnommers, waar van toepassing, is in hakies aangedui:

Gemeente	Predikant	Ouderling
Belville		G Oosthuizen (812)

Brakpan-Harmonie		BJ Liebenberg (813)
Coligny		L le Roux (814)
Drie Riviere-Oos	JBMH van Schalkwyk (409)	DAJ Foord
Eendracht	FH Ras (408)	JH Barnard (811)
Goede Hoop		MC Coetzee (815)
Grootvlei		JC Frankenberg (809)
Hartebeesfontein	P Harmzen (414)	M Basson (817)
Heidelberg	ZC Robberts (411)	
Kathu		J Smit
Koornfontein	JJ Viljoen (403)	PR Schoeman (806)
Koster		PC Erasmus
Marikana	CAP van Tonder (407)	T van Staden (810)
Odendaalsrus		CJJ Campher
Otjiwarongo	BC Oberholzer (267)	
Parkrand	EJA van Baalen (406)	TH van Niekerk (808)
Piet Retief	F Redelinghuys (412)	
Pretoria	LAD Pienaar (416)	
Riebeeckstad	MJ Fouché (413)	
Rietspruit		LDE Higgs
Sinodaal	WJ Coetzer (415)	
Springs-Noord		N Kleynhans
Stellenbosch	C le Roux (410)	
Verwoerdburg		FH Geyser (816)
Zeerust	RL van der Westhuizen (404)	SE Harman (807)

Die vergadering word wettig saamgestel uit die volgende stemgeregtigde afgevaardigdes:

Gemeente	Predikant	Ouderling
Alberton	PB Viljoen	JMF van Wyk
Alberton-Wes	WH Harmse	MM Simenson
Amsterdam		PJD Jacobs
Balfour	JAP van Tonder	H Senekal
Barberton	PW Duvenage	CMES Vorster
Belfast		DP Papenfus
Bellville	E Verhage	G Oosthuizen
Benoryn	WJ Smith	GJC Lindeque
Bergsig	F Nortjé	GGF Stoltz
Bethal	JA Beukes	PJ Swart
Bethlehem	BF Greyling	
Bloemfontein	FC Greeff J Nel	JC Pretorius
Bloemfontein-Wes	LJ Strauss	JJ Steyn
Bloemhof	BM Dupper	
Boksburg	GJC Schoeman	JK Lambrechts
Bosmansrust	PJHS Pienaar	FC Jansen van Rensburg
Bothaville	AJ Hattingh	NJ Smith
Brackenhurst	G van R Els	JA Greyling
Brakpan	PJ Uys	MB Brits

Brakpan-Harmonie	JLJ Smith	BJ Liebenberg
Breyten		MM Bovill
Brits	HJ Celliers	GG Brits
Bronkhorstspuit	JH van Staden	A Steyn
Carletonville	AN van Niekerk	J Robbertse
Carolina	HF Louw	ADP Visagie
Chrissiesmeer		GJ Viljoen
Coligny	GJM Wolmarans	L le Roux
Cradock		CS Vermaak
CSO	A Viljoen CJ Viljoen	
Culembeeck	A Conradie	PIM Swamers
Declercqville	PJE Botha	FJ van der Berg
Delareyville		JJ Bezuidenhout
Delmas	DJ Struwig	JHJ Botha
Dendron	JM Fourie	NJ Grobler
Derdepoort	PC Swanepoel	HE Ronbinson
Donegal		H Esterhuizen
Dordrecht		RJ Els
Drie Riviere	JD Putter	RS Marx
Drie Riviere-Oos	JBMH van Schalkwyk	DAJ Foord
Duncanville	MS Jansen van Vuren	A Nel
Durban	TF Dreyer	
Durban-Suid	MM Gröss	
Eben Haezer		MJ van den Berg
Ebenhaeser	E Oosthuizen LMP Swanepoel	CAC Swart
Eendracht	FH Ras	JH Barnard
Eikenhof	WA Strydom	G Labuschagne
Elandspoort	HP van den Berg	JNR Bosman
El-Flora	M Bacon	TH Bosch
Elsburg	JR Kramer	HFC Breytenbach
Empangeni	JJ Dreyer	A Jansen
Erasmia	JJ Greyling	I Dalton
Ermelo	PJ van Zyl	JL Swart
Ermelo-Suid	FJ Boshoff	AJ van Rensburg
Evander	PJ Wolmarans	DPD Muller
Gaborone	LS van Rooyen	JJ Claasen
Germiston	J Ayres	SW Ellis
Glencoe	JA Minnaar	AL Fourie
Gobabis	A Gothan	
Goede Hoop		MC Coetzee
Greylingstad		WL Pieterse
Grimbeekpark	L Geel	DJ Smith
Groeneweide	JP Jooste	JR Engelbrecht
Groot Marico	HT van der Linde	AJ Herbst
Grootfontein		HH Coston
Grootvlei	CG Liebenberg	JC Frankenberg

Harrismith	JH van Heerden	
Hartebeesfontein	P Harmzen	M Basson
Hartebeeshoek	JM Bevelo-Manders GCJ Nel	JC Dreyer
Hartebeestpoort	FB Sneygans CM van der Merwe	CD Fourie
Hazyview		AJ du Preez
Heidelberg	ZC Robberts IJ Vogel	JJ Jordaan
Heilbron	CJ de Bruin	CJ Jansen van Vuuren
Hendrina	C Pretorius	DR Spies
Horison Roodepoort	D Barnard	JW Cripps
Jeffreysbaai	HP Meyer	EJ Viljoen
Joachim Prinsloo	DA Viljoen	T Nortjé
Johannesburg	JC Marnewick	WCJ Pyper
Johannesburg Suid	GFJ Beukes	C Pahl
Johannesburg Wes	J Dippenaar JPJ Wagenaar	D de Villiers
Kaapstad	KF Smith GMJ van Wyk	F Smit
Kampersrus	DS Jacobs	RD de Villiers
Kathu	HJMW Pretorius	J Smit
Kempton	EH Dannhauser EG Fourie	JGJ van Vuuren
Kemptonpark-Oos	J Coetzee A Geyer-Matthysen JC van der Merwe	JH Steyn
Klerksdorp	JD Venter	JN Potgieter
Klerksdorp Doringkruin	JH Botha AG Ungerer	EH Dreyer
Klerksdorp-Oos Môrester	GS Botha	PJ Greyling
Klerksdorp-Suid	JF Wilson	PJ Degenaar
Klerksdorp-Wilkoppies	WH Swart	JA Schoombie
Koedoesrand	GPJ Stoltz	SJM Jones
Koornfontein	JJ Viljoen	PR Schoeman
Komatipoort	BM Engelbrecht	JC Engelbrecht
Kosmos		WC Nel
Koster	EC Eckard	PC Erasmus
Kriel	JZ Britz	PW Smith
Kroonstad	JD Grobler	AE Venter
Krugersdorp		J Smith
Krugersdorp-Noord	JPJ Fourie	CJ van der Merwe
Krugersdorp-Oos	AM Kloppers HN Kloppers	PP Vorster
Krugersdorp-Wes	DA van Rooyen	DSF Harmse
Kruin	AJ Pienaar	PW de Bruyn
Ladysmith	CJ van der Berg	TA van der Walt
Laer Suidkus	JJ Pieterse	
Laeveld	MR Pienaar	PCM Pohl

Leeudoringstad		PAM Oldewage
Letsitele	JHL Truter	MH van Wyngaardt
Lichtenburg	GC Senekal	AJP le Roux
Lichtenburg-Oos	S Visser	J Viljoen
Losberg	A Oberholzer	J van der Westhuizen
Louis Trichardt	FP Horn	L Barnard
Lydenburg	WA Botha	DS la Grange
Mafeking	CJH Steenkamp	ZJ van der Merwe
Magaliesburg	H Delport M Delport	H Steyn
Magaliesmoot	MD Robbertze WJ Steyn	J Robbertse
Makarios	LJS Steenkamp	PJ Snyman
Makwassie		G Beyers
Malelane	JB van Deventer	GS Venter
Marble Hall	JJC Koekemoer	BP Botha
Marikana	CAP van Tonder	T van Staden
Messina	JWT van Heerden	
Meyerspark	JMG Storm LJ van der Linde	JNR Botha
Meyerton	JP Bester	SM Benson
Meyerton-Suid	A Oosthuizen	
Middelburg	GSC Scheepers NJS Steenekamp	WJJH Scholtz
Middelburg-Noord	CEC Hertzog	A Swart
Midrand	AJ Groenewald	MW Meyer
Montana	RJ Coertze DW van der Watt JM van Staden	J Conradie
Morgenzon		HB Greyling
Mosselbaai	GJ Malan	
Naboomspruit	HJ Botes	JW Pont
Namibkus	L Janse van Rensburg	CJ Engelbrecht
Nederlandssprekende gemeente		R Steinmann
Nelspruit	MCE Botes GDJ Macdonald	AJ Willemse
Newcastle	GF van Wyk	JF Willemse
Newlands	J Otto	JHL du Plessis
Nigel	KD Papp	EJ Jacobs
Nkana		WG Nel
Noordelike Pietersburg	PJ Snyders	JDG Venter
Noordelike Pretoria		AJD Kruger
Noordrand	HA Retief	MF Pretorius
Noordwestelike Pretoria	GS de Beer	SF Benade
Odendaalsrus	CH du Plessis	CJJ Campher
Ogies	RTI Pienaar	JL Joubert
Olifantsfontein	AMT Greyling	CS Jansen van Rensburg
Onverwacht	C Aldrich	DA Coetzee

	CJ Strydom	
Oos-Londen	GN Bloem	
Oos-Moot	JG Janse van Rensburg MJ van der Westhuizen	PS Visser
Oostelike Pietersburg		PAC Swanevelder
Orkney	JA Holtzhausen	AN van Wyk
Otjiwarongo	BC Oberhozler	PP Human
Ottosdal	TL Botha	FJ Erasmus
Oudtshoorn	RJ Jones	SN Herbst
Outeniqua	F Nortjé	SW van der Merwe
Paarl	AJH Janse van Rensburg	JJ Bezuidenhout
Parkrand	EJA van Baalen	TH van Niekerk
Parys	FJ Labuschagne	CJ Coetzee
Petrusburg	MJ Swart	
Philadelphia	J Groenewald MJ Slabbert PJ van Staden	MS Louw
Pierneef	P de Kock	JL Dagutat
Piet Potgieter	PJJ Kotze	AM van der Baan
Piet Retief	F Redelinghuys	
Pietermaritzburg	JJ van Sittert	
Pietersburg	FJC Oosthuizen	PIL Steenekamp
Pinetown	WAJ van Schoor	EC Steenkamp
Pongola		SJL van den Berg
Poort	JJ Steenkamp	G Pieterse
Port Elizabeth		JP Kruger
Postmasburg		JA Greeff
Potchefstroom	WJJ Kok JC Steenkamp	GC Joubert
Potchefstroom Die Wilge	JJ Steenkamp	NM Viljoen
Potchefstroom-Noord	SA Kok	HJ Els
Potchefstroom-Studente	RA Denton	JS Bezuidenhout
Potchefstroom-Suid	GJ Smit	D van Brreda
Potgietersrus	HSK Nel	JA Oberholzer
Premieryn	JH Mouton	BJN Appelgryn
Pretoria	LAD Pienaar	JA Oberholzer
Pretoria-Noord	K Koning	JJ Prinsloo
Pretoria-Oos	PA Geyser HT van Deventer	P Wilkens
Pretoria-Tuine	MA Botma	P de B Steyn
Pretoria-Wes	HJ Odendaal	AS Walker
Primrose	JP Janse van Rensburg	OJ van Heerden
Primrose-Oos	AC Swanepoel	MJS Kruger
Randburg	CJ van Wyk	PD Britz
Randfontein Midpark	WRT Hindley D van der Merwe-Botha	
Reitz		WRJF le Roux
Richardsbaai	P de K Furstenburg	SC Cronjé

Riebeeckstad	MJ Fouché	R ter Stege
Rietspruit	M le Roux	LDE Higgs
Rietvallei	H Herbst EC Kloppers	TJ van Dyk
Roedtan	G Viviers	HJ Botha
Rooihuiskraal	GC Lindeque CF Potterill PH van Rooyen	JPT Murray
Roosenekal	ME Beukes	NP Gouws
Ruskoppies	A Barnard	JLP Terblanch
Rust der Winter		JJ Prinsloo
Rustenburg	JJ van Wyk	DJ Erasmus
Rustenburg Jac van Belkum	CJ Bezuidenhout	
Rustenburg-Kloof	PR Prinsloo	BSM van der Linde
Rustenburg-Suid	AE Dreyer-Krüger JF van der Merwe	DJ Smith
Rustenburg-Tuine	LJ Venter	B Pheiffer
Sabie	WJM Breytenbach	WCA Fourie
Sannieshof		JJ Minnaar
Sasolburg	CB Enslin	R van Wyk
Sasolburg-Suid	JC Jansen van Rensburg	WF Liebenberg
Schoemansdal	WF Venter	JFP Engelbrecht
Schweizer-Reneke	PD Rautenbach	CF Oldewage
Selcourt	D van der Merwe	KJ Jacobsohn
Setlaars		WLR Striker
Silverton	J van Immerzeel	E Knol
Sionshoogte	DJD Taljard	JC Potgieter
Sionspoort	JH van Staden	RJ Labuschagne
Sonlandpark	WPF van Wyk	
Springs	BJ van Wyk	OF van As
Springs-Noord	DW Beukes	GG Meyer
Springs-Oos	PJ Roets	N Kleynhans
St Helena		NJ Pretorius
Standerton	M Meyer	JAG Holmner
Steelpoort	R Botha	SJ Cilliers
Stella		JJ Vosser
Stellenbosch	C le Roux	NJJ Combrink
Stilfontein	WH Barnard	L Coetzee
Stilfontein-Wes	SJ Oosthuizen	I van der Westhuizen
Stoffberg		FG Joubert
Strand	CJA Pieterse	
Suidoos-Witbank	MM du Plessis-Manders IM Lombard C Manders	GJ Opperman
Sundra		HJ Nagel
Swartkop	APJ Beukes AH Roets JM van Staden	J Fourie

Swellendam	TF Joubert	WJ Kok
Tarlton	JJ Greyling	AJJ Koegelenberg
Theresapark	JS Naudé	CJH Steenkamp
Trichardtsfontein	JAC Rossouw	GJJ Helberg
Turffontein	W Mans	MS Smit
Tzaneen	HS Joubert	PP Vorster
Upington	H Aucamp	J Blignaut
Utrecht	HF Gothan	PJ van Vuuren
Vaalharts	FNS Marais	GL Staats
Vaalpark	E Sheppard	DJ le Roux
Vaalwater	JP van Greunen	TA du Toit
Van der Hoff	J Beyers	BP Botha
Van Wermelo		JG Williams
Vanderbijlpark-Oos	SJ le Roux	JR Bloem
Vanderbijlpark-Suid	RJ Rust JA Young	FJ Niewoudt
Vanderkloof		APG van Zyl
Ventersdorp		JC Pauley
Vereeniging	PB Boshoff	SE Beeslaar
Verwoerdburg	DZ du Plessis DJ du Toit	FH Geyser
Viljoenskroon	GS Bota	PA Swanepoel
Villieria	AC Kuyper C Lemmens	RFB Harvie
Villiers		HM du Preez
Vivo		GF Snyman
Vliegpoort		JH Putter
Volksrust	P Buitendag	CCJ Bester
Vrede		BJ Lombard
Vredefort	PS de Beer	JHB Badenhorst
Vryburg	HGS Kotze	
Vryheid	JH Kay	M Janse van Rensburg
Wapadrant	JM Delport TF Dreyer	AD Pieterse
Warmbad	S Hoffman	MN Ras
Waterberg	S Hoffman	CF van Rooyen
Waterberg-Wes	WP Prinsloo	WP Boshoff
Waterval Boven	EB Marran	JC Greyling
Welgelegen-Pietersburg	JP du Preez A Thomas	P Vorster
Welkom	PR Schoeman	HJ Moolman
Weltevreden	CJ Beukes ER Pretorius	GS van Wyk
Weskus	JH Barkhuizen	FWC Botha
Wesmoot	SM de Beer	C Coetzee
Westonaria	HW Calitz	PP Grobler
Windhoek	HAT Engelbrecht	JP Venter
Witbank	SA Beukes	NJ van Niekerk

Witbank-Noord		MC Barnard
Witbank-Suid	PJ Botha	CJ Grobbelaar
Witfield	TH Janse van Nieuwenhuizen	BH Korff
Witfontein	JT Manders	CJJG van Staden
Witpoortjie	AM Nel	JH Hattingh
Witrivier	PM Smith	M Slabbert
Wolmaransstad	DJC van Wyk SS van Wyk	LS van der Linde
Wonderboom	PS Esterhuizen	WH Botha
Wonderboompoort	W de V Sauer	G Zandberg
Wonderboom-Suid		DJ Pretorius
Wonderfontein	NM Alberts	HC Roos
Zeerust	RL van der Westhuizen	SE Harman
Zesfontein	PJO Pretorius	PJ Dippenaar
Zoutpansberg	PJ van der Merwe	C Esterhuizen
Zuurfontein	S van der Walt	DJG Bosman
Zwartruggens	WL van der Merwe	JLO Esterhuizen

Beroepafwagende predikante en proponente

PJ Botha
 RP Botha
 APB Breytenbach
 MM de Kock
 P Eckard
 P Eksteen
 AB Geyser-Fouché
 J Havenga
 M Janse van Rensburg
 JA Janse van Rensburg
 JJ McDonald
 SP Nolte
 DF Oosthuizen
 S Oosthuizen
 MJ Redelinghuys
 MM van Belkum
 MM van der Berg
 GJ van der Merwe
 JF van der merwe
 M van der Merwe
 P van Staden
 PS van Tonder

Predikante by die Bybelgenootskap

WH Steyn

Dosente

J Buitendag
TFJ Dreyer
Y Dreyer
JP Labuschagne
PJ van der Merwe
E van Eck
IWC van Wyk
PM Venter

Predikante in sinodale diens

WJ Coetzer
WA Dreyer
WC Kloppers
SP Pretorius

Emeriti

MJ du P Beukes
SJ Botha
TJ Botha
NCJ Brayshaw
JC de Lange
DJAG du Toit
BJ Erasmus
JD Gericke
JHH Jacobs
NJ Janse van Rensburg
LJJ Nell
K Papp
JJ Prinsloo
WJ Roos
JAAA Schroeder
CJA Simpson
PM Smith
AM Swanepoel
SJ Swanepoel
HG van der Westhuizen
CJS van Niekerk
PARC van Wyk
GJ Wallis

Predikante wat medies ongeskik verklaar is

HJ Jansen van Rensburg
AG van Aarde
MA Venter
PH Viljoen

PERSONALIA

Die volgende predikante (waarvan die Kommissie bewus is) het in die huwelik getree:

- * Ds M Schutte (née Basson)
- * Ds R van Staden (née Beyers)
- * Ds JH Botha
- * Ds M Delpont (née Botha)
- * Ds WA Botha
- * Ds HW Calitz
- * Ds H Delpont
- * Ds AE Dreyer-Kruger
- * Ds A Geyer-Matthysen
- * Ds AB Geyser-Fouché
- * Ds M Janse van Rensburg (née Van Staden)
- * Ds C Lemmens (née Venter)
- * Ds C Manders
- * Ds JH Mouton
- * Ds A Oberholzer
- * Prop S Oosthuizen (née Van Schalkwyk)
- * Ds PR Schoeman
- * Ds JC Steenkamp (Schoeman)
- * Ds JJ Steenkamp (jr)
- * Ds CJ Strydom
- * Ds M van Belkum (née Fourie)
- * Ds C van der Merwe (née Nagel)
- * Ds MM van der Merwe (née Oosthuizen)
- * Ds D van der Merwe-Botha
- * Ds S van der Walt (née Steyn)
- * Prof E van Eck
- * Ds PH van Rooyen
- * Ds GJ van Staden
- * Ds LJ Venter
- * Ds G Viviers

Die volgende predikante het besondere prestasies behaal:

- * Prof J Buitendag is benoem as vise-dekaan van die Fakulteit Teologie by die UP.
- * Prof J Buitendag is benoem in die Raad van die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns
- * Dr JP Labuschagne is benoem as lektor in 'n deeltydse pos by die Fakulteit Teologie. Hy doseer Kerkgeskiedenis.
- * Prof E van Eck is benoem as medeprofessor in die Nuwe Testamentiese Wetenskap aan UP.

Die volgende predikante het akademiese prestasies behaal:

- * Ds M Schutte (MA Teol)
- * Dr HJ Botes (MA Teol)
- * Ds A Botha (Mth)

- * Dr JH Breytenbach (Mth)
- * Dr EH Danhauser (PhD)
- * Ds H Delport (MA Teol)
- * Ds M Delport (MA Teol)
- * Ds RA Denton (MA Diakonologie)
- * Dr AB Geyser (PhD)
- * Dr AJ Groenewald (DD Dogmatiek en Christelike Etiek)
- * Dr J Groenewald (DD)
- * Ds JG Janse van Rensburg (MA Teol)
- * Ds RJ Jones (MA Teol)
- * Dr EC Kloppers (DMus)
- * Ds AC Kuyper (MA Teol)
- * Dr AC Neele (D Theol)
- * Ds PJ Roets (MTh)
- * Ds PR Schoeman (MTh)
- * Dr WJ Smith (PhD Praktiese Teologie)
- * Ds GPJ Stoltz (MTh)
- * Ds PC Swanepoel (MA Teol)
- * Ds JHL Truter (MA Teol)
- * Ds AG Ungerer (MA Teol)
- * Prof AG van Aarde (DLitt Grieks)
- * Ds MJ van der Westhuizen (MA Teol)
- * Dr BJ van Wyk (PhD Kerkreg)
- * Ds MA Venter (MBA) (behaal aan Southern Queensland Universiteit)
- * Ds A Viljoen (MA Lettere en Wysbegeerte)
- * Ds CJ Viljoen (MA Teol)

Die volgende predikante het 25 jaar in die bediening gevier:

2005

- * Ds JMJ de Wet
- * Ds TF Dreyer
- * Ds WJ Herbst
- * Ds MS Janse van Vuren
- * Dr WC Kloppers
- * Prof IWC van Wyk
- * Ds JF Wilson

2006

- * Ds TL Botha
- * Ds P Buitendag
- * Dr WJ Coetzer
- * Ds TF Dreyer
- * Ds DZ du Plessis
- * Ds JH Kay
- * Ds HJMW Pretorius
- * Ds JD Putter
- * Ds WF Rademeyer
- * Ds FJ Redelinghuys

- * Ds PL Steenkamp
- * Ds CAP van Tonder
- * Dr PJ van Zyl
- * Ds JH Vorster
- * Ds GJM Wolmarans

2007

- * Ds PM Smith
- * Ds JJ van Wyk

Die volgende predikante het 50 jaar in die bediening gevier:

2005

- * Ds MJJ Redelinghuys

2006

- * Ds JC de Lange
- * Dr TFJ Dreyer
- * Ds JC Kruger
- * Ds SJ Swanepoel
- * Dr CJ Viljoen

2007

- * Ds ANJD Alberts
- * Ds DF Erasmus
- * Ds MJ Naude

STEMOPNEMERS EN STEMTELLERS

Stemopnemers hanteer stembriewe en tel die stemme wanneer daar gestem word deur die opsteek van hande. Die personeel van die Administrateur tel stembriefies en beheer die elektroniese stemproses wanneer dit gebruik word.

Die volgende ouderlinge as stemopnemers en stemtellers benoem word:

Ouderlinge	Gemeente
1. AJP le Roux (Sameroeper)	Lichtenburg
2. H Senekal	Balfour
3. GS Brits	Brits
4. AJ van Rensburg	Ermelo-Suid
5. DJ Smith	Grimbeeckpark
6. AJ du Preez	Hazyview
7. D de Villiers	Johannesburg-Wes
8. AJ Willemse	Nelspruit
9. FJ Erasmus	Ottosdal
10. PIL Steenkamp	Pietersburg
11. JA Oberholzer	Pretoria

12. AJF Struwig	Rooihuiskraal
13. RJ Labuschagne	Sionspoort
14. NJS Combrink	Stellenbosch
15. JFourie	Swartkop
16. GS van Wyk	Weltevreden
17. M Slabbert	Witrivier
18. CJJG van Staden	Witfontein
19. WJ Kok	Swellendam

VERKIESING VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

VERKIESING VAN PREDIKANTSLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

In terme van Ordinansie 3.8.3 (vi) kies die vergadering uit die aanwesige dienaars van die Woord

- * 'n voorsitter en skriba waarna die vergadering met sy werksaamhede begin
- * 'n visevoorsitter en viseskriba
- * twee verdere predikantslede
- * 'n sekonduslid vir elke predikantslid.

Ordinansie 3.8.3(vii) word ook in ag geneem. Dit lui soos volg:

"Die Algemene Kerkvergadering sien toe dat van die ses predikantslede op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering minstens twee gemeentepredikante is".

Prof J Buitendag, dr JC van der Merwe en dr WA Dreyer, is nie weer verkiesbaar nie.

VERKIESING VAN DIE OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Volgens Ordinansie 3.8.3(vi)(b) word uit die aanwesige ouderlinge

- * nege lede
- * nege sekundi wat om die beurt gebruik kan word.

Soos in die verlede, beveel die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan dat die ouderlinglede later in die vergadering, sodra hulle meer bekend geraak het, verkies word.

ORDE VAN DIE VERGADERING

STEMMINGSPROSES

Die vergadering stem elektronies soos wat die Reglement van Orde bepaal.

BESWARE TEEN STEMWERWING

Dr JC van der Merwe, die uittredende visevoorsitter van die Kommissie van die Algemene

Kerkvergadering, bring dit onder die aandag van die vergadering dat daar voor die vergadering op verskeie maniere stemwerwing plaasgevind het. Hy spreek sy misnoeë daaroor uit en verskeie afgevaardigdes lewer kommentaar.

Nadat die voorsitter 'n kort gebed gedoen het, gaan die vergadering oor tot stemming.

VERKIESING VAN DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir 'n voorsitter vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof TFJ Dreyer en dr JMG Storm.

Prof TFJ Dreyer word verkies as voorsitter.

VERKIESING VAN DIE SKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir 'n skriba vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen dr JMG Storm, prof E van Eck en ds NJS Steenekamp.

'n Herstemming vind plaas tussen dr JMG Storm en prof E van Eck.

Dr JMG Storm word verkies.

---oOo---

OORHANDIGING VAN VOORSITTERSTOEL

Prof J Buitendag oorhandig die voorsitterstoel aan prof TFJ Dreyer. Prof Dreyer spreek sy dank uit teenoor die uittredende Kommissie vir die opofferings en bydraes wat hulle gemaak het, in die besonder prof Buitendag. Waar hy opgetree het, kon die Kerk put uit sy kennis, agtergrond en teologie. Ten spyte van sy ander verpligtinge het hy die Kommissiewerk voluit gedoen, maar daarmee saam ook nie sy werk as dosent en adjunkdekaan afgeskeep nie. Prof Dreyer stel verder dat die Kommissie in die afgelope termyn waagmoed openbaar het deur die Kerk met sake te konfronteer wat een of ander tyd op die tafel moes kom. Die manier waarop hulle die sake hanteer het, getuig van die Kommissie se worsteling om opreg na die Woord te luister.

Prof Dreyer bepleit verder dat afgevaardigdes, ten spyte van verskil in menings, steeds in die geloof aan mekaar sal vashou omdat die vergadering en die Kerk alleen so sal kan vorder. Die liefde vir die Hervormde Kerk in die besonder, moet die vergadering dryf om alles in hulle vermoë te doen om kerkskeuring te verhoed. Prof Dreyer vra vir die geduld, ondersteuning en begrip van die vergadering asook die hulp van die vorige Kommissie wat die sake tot dusver hanteer het en vra dat die reëlings van die uittredende Kommissie eerbiedig word.

GOEDKEURING VAN GEWYSIGDE REGLEMENT VAN ORDE

Die vergadering bespreek die gewysigde Reglement van Orde.

BESLUIT**1. Die Reglement van Orde word goedgekeur.****NOTULE DEUR DIE LOOP VAN DIE VERGADERING**

Die notule sal soos volg beskikbaar gestel word tydens die oggend teepouse en vir goedkeuring gestel word net na middagete:

<i>Datum</i>	<i>Notule</i>
Dinsdag 25 September	Aandsitting van 23 September en oggendsitting van 24 September.
Woensdag 26 September	Middag- en aandsitting van 24 September en oggendsitting van 25 September.
Donderdag 27 September	Middag- en aandsitting van 25 September en oggendsitting van 26 September.
Vrydag 28 September	Middag- en aandsitting van 26 September en oggendsitting van 27 September.
Saterdag 29 September	Middag- en aandsitting van 27 September en oggendsitting van 28 September.

Die notule sal by behandeling as gelese beskou word. ***Alle lede van die vergadering is verantwoordelik vir die korrektheid van die notule.***

Slegs inhoudelike regstellings aan die notule sal ter vergadering gedoen word. Afgevaardigdes word versoek om spelfoute en redaksionele regstellings skriftelik by die notulehouers in te handig.

TOEKENNING VAN EREPENNING VIR BESONDERE DIENSLEWERING

Dié toekenning word gemaak op Donderdag 27 September 2007 aan die begin van die aandsitting.

BENOEMINGS DEUR DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in terme van die Reglement van Orde, punt 3 die volgende benoemings gemaak:

Notulehouers

Di KD Papp, CEC Hertzog, CB Enslin en AE Dreyer-Krüger.

Die skriba, viseskriba en die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verleen hulp om notules finaal af te rond.

Ordekommissie

Die ouderlinglede van die uittredende Kommissie onder sameroeperskap van oudl J Steyn.

Nuutverkose ouderlinglede sal in die loop van die vergadering dié taak oorneem.

Formuleringskommissie

- * Ds FJ Labuschagne (Sameroeper)
- * Dr AJ Groenewald
- * Dr CJ Beukes
- * Dr GJ Malan
- * Dr GC Lindeque
- * Ds AJ Pienaar
- * Dr S de Beer
- * Prof TFJ Dreyer

Rekenaardeskundiges

- * Dr GMJ van Wyk (Sameroeper)
- * Ds RTI Pienaar
- * Ds GPJ Stoltz
- * Ds DJ du Toit
- * Ds JG Janse van Rensburg
- * Ds NJS Steenekamp
- * Ds AM Nel

Behartiging van elektroniese stemproses

Ds EG Fourie saam met personeel van die Administrateur.

Afkondigings

Span 1: Di C Manders, M du P Manders en JM van Staden (Montana).

Span 2: Di JT en J Manders en ds JM van Staden (Swartkop).

SITTINGSURE

Die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering beveel aan dat die volgende sittingsure vasgestel word:

Oggendsitting	08:30 - 13:00	-	met teepouse 10:45 - 11:15
Middagsitting	14:30 - 17:45	-	met teepouse 15:45 - 16:15
Aandsitting	19:00 - 21:00		
Saterdag	08:30 - 13:00		

Die oggendsitting op Maandag 24 September 2007 begin om 09:00.

BESLUIT

- 1. Die voorstelle van die uittredende Kommissie word goedgekeur.**

---oOo---

Hoofstuk

Belydenis

1. BELYDENIS

1.1 OPDRAGTE VAN DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die volgende opdragte is deur die 67ste Algemene Kerkvergadering aan studiekomitees wat handel oor die belydenis, gegee:

- * Voortsetting van studie en gesprek oor die belydenis van Jesus se opstanding.
- * In samewerking met die TKR 'n eietydse vertaling van die belydenisskrifte.
- * Studie oor die vertaling van *descensus* in die *Apostolicum* en die *Athanasianum*.

Geen vordering is met die studiewerk gemaak nie.

BESKRYWINGSPUNT 1: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering besluit of die opdragte moet kontinueer.

BESLUIT

1. Die studie en gesprek oor die belydenis van Jesus se opstanding word voortgesit.
2. Die eietydse vertaling van die belydenisskrifte word in samewerking met die TKR voortgesit.
3. Die studie oor die vertaling van *descensus* in die *Apostolicum* en die *Athanasianum* word saam met die TKR voortgesit.
4. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in samewerking met die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat sien toe dat 'n Komitee vir Kerk en Teologie soos volg funksioneer:
 - 4.1 Die Komitee volg 'n soortgelyke werkswyse as wat gevolg is met die daarstelling van die Kerkorde.
 - 4.2 Die Komitee vir Kerk en Teologie kan
 - 4.2.1 sake oor teologie en kerklike praktyk identifiseer en prioritiseer
 - 4.2.2 studiestukke van spesialiste op daardie terreine aanvra
 - 4.2.3 die studiewerk deurgee vir kommentaar aan ouderlinge-vergaderings, ringsvergaderings, rade en werkgroepe

4.2.4	kommentaar verwerk vir 'n tweede rondte van bespreking en kommentaar
4.2.5	beskrywingspunte ontvang en formuleer vir die volgende Algemene Kerkvergadering.

BESKRYWINGSPUNT 2: RING VAN CHRISSIESMEER

GELOOFSBELYDENIS VAN NICÈA: VERTALING VAN "...DIE LEWE VAN DIE TOEKOMSTIGE EEU"

Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die Raad vir Erediens om vas te stel of die bewoording "...die lewe van die toekomstige eeu" in die Ge-loofsbelydenis van Nicéa, die beste moontlike Afrikaanse vertaling is.

BESLUIT

1. Die TKR hanteer die saak.

1.2

BESKRYWINGSPUNT 3: RING VAN PRETORIA

VERSOENENDE VERSKEIDENHEID

Die vergadering interpreteer die belydenis oor die Kerk só, dat die roeping van die Kerk in die huidige tyd, teen die agtergrond van 'n "versoenende verskeidenheid" verstaan kan word.

BESLUIT

1. In die lig van die aanvaarding van beskrywingspunt 72 dat die Kom-missie van die 68ste Algemene Kerkvergadering studie doen oor onder andere ekumene, word die Algemene Kerkvergadering versoek om be-skrywingspunt 3 oor "versoenende verskeidenheid" en die motivering van hierdie beskrywingspunt, soos opgeneem in die agenda van die 68ste Algemene Kerkvergadering, deel te maak van die betrokke stu-diemateriaal.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN 'N VISEVOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir 'n visevoorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen ds APJ Beukes, prof E van Eck en dr DJC van Wyk (jr).

'n Herstemming vind plaas tussen ds APJ Beukes en dr DJC van Wyk (jr).

Dr DJC van Wyk (jr) word verkies.

VERKIESING VAN 'N VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir 'n viseskriba vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen ds APJ Beukes, dr MA Botma en prof E van Eck.

'n Herstemming vind plaas tussen ds APJ Beukes en prof E van Eck.

Prof E van Eck word verkies nadat ds APJ Beukes hom onttrek het.

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID BY DIE VERGADERING

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd van afwesigheid
Ds PJ Botha	Witbank-Suid	25 September – oggendsitting
Ds SM de Beer	Wesmoot	25 September – 08:30 tot 13:00 28 September – 08:30 tot 13:00
Oudl JHL du Plessis	Newlands	25 September – oggendsitting
Dr AJ Groenewald	Midrand	25 September – oggendsitting
Dr J Groenewald	Philadelphia	24 September – aandsitting
Ds HGS Kotze	Vryburg	27 September – 29 September – alle sittings
Oudl MF Kotze	Kuruman	Duur van vergadering
Ds M Meyer	Standerton	25 September – hele dag
Oudl M Meyer	Midrand	24 September – aandsitting
Oudl T Nortjé	Joachim Prinsloo	26 September – 29 September – alle sittings
Ds ER Pretorius	Weltevreden	24 September – 29 September – oggend en middagsittings
Ds MJ Redelinghuys	Beroepafwagtend	25 September – 29 September – alle sittings
Ds CM van der Merwe	Hartebeespoort	24 September – 29 September – aandsittings

Oudl APG van Zyl	Vanderkloof	25 September – oggend en middagsittings
Oudl JJ Vosser	Vryburg	27 September – 29 September – alle sittings

VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE VISEVOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundus vir die visevoorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen dr MA Botma, di L Geel, NJS Steenekamp, G v R Els en EG Fourie.

'n Herstemming vind plaas tussen dr MA Botma en ds L Geel.

Ds L Geel word verkies.

---oOo---

Hoofstuk

Verkondiging en Apostolaat

2. VERKONDIGING EN APOSTOLAAT

2.1 WOORDVERKONDIGING IN DIE EREDIENS

2.1.1 BESLUITTE VAN DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering neem kennis van die besluite van die 67ste Algemene Kerkvergadering oor

- * Liturgiese uitgangspunte van die NHKA
- * Hersiene en herdrukte Diensboek
- * Hersiening van die Diensboek.

Die Raad vir Erediens het die afgelope termyn indringend gewerk aan die hersiening van die Diensboek. Daar is veral aan die volgende aspekte aandag gegee:

- * Die formaat waarin die studiestuk wat deur die Algemene Kerkvergadering goedgekeur is, in die Diensboek opgeneem moet word.
- * Die aanpassing van enkele bewoordings soos versoek deur die Algemene Kerkvergadering en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- * Die formaat van die diensordes in die Diensboek.
- * Die goedkeuring en verspreiding van die konsep van die Diensboek.
- * Die uitbreiding van die aantal begrafnisformules.

Die vergadering neem kennis van die volgende voorstelle van die Raad vir die formaat van die hersiene Diensboek

* ***Diensboek basisliturgieë***

'n Opsomming voortspruitend uit die volledige verslag voorgelê deur die Raad vir Erediens en goedgekeur deur die 67ste Algemene Kerkvergadering 2004, moet gereed gekry word.

* ***Moontlike liturgieë as voorbeelde***

Geen liturgie het 'n onveranderlik vasgelegde orde nie. Daarom bied die Diensboek ook geen vaste ordes aan nie. 'n Aantal liturgieë word gegee as *voorbeelde en moontlikhede* vir die kreatiewe inkleding van die erediens.

Al het geen erediens 'n vaste orde nie, behoort elke erediens 'n logiese verloop te hê. Die breë raamwerk verloop vanaf die toetrede, na lof en aanbidding, verkondiging/prediking, gebede en wegsending.

Binne so 'n basiese, logiese struktuur kan die verskillende liturgiese handeling *gemotiveerd* verskuif word, ooreenkomstig die geheelverkondiging van 'n bepaalde Sondag. Die predikant moet elke bousteen van die liturgie so invul, dat die erediens 'n eenheid vorm en as geheel deurdagte *verkon-*

diging- en ontmoetingsgebeure word. Dit beteken fyn beplanning in samewerking met die orrelis, eredienswerkgroep en deelnemers in die liturgie.

- ** Die eerste voorbeeld is 'n basisliturgie met 'n bepaalde logiese struktuur, waarin al die noodsaaklike en basiese boustene van die liturgie voorkom.

In die struktuur kom die geloofsbelydenis ná die preek, as geloofsreaksie op die preek. Soos aangedui, kan dit egter ook vóór die preek kom (kyk basisdokument). Die Wet/Wil van God/Riglyne vir die geloofslewe is goed verskuifbaar en kan ook as deel van die preek ter sprake kom (kyk basisdokument). Die plek van die Wet, soos verskeie ander handeling in die liturgie, word telkens bepaal deur die fokus en geheelboodskap van 'n bepaalde erediens.

Die skuldbelydenis kan aansluit by die Wet óf 'n selfstandige handeling wees.

- ** Die tweede, uitgebreide voorbeeld, bevat al die noodsaaklike handeling of boustene van die liturgie soos in die basisliturgieë aangedui. Die volgorde verskil egter van die basisliturgieë, om reeds alternatiewe moontlikhede aan te dui. In hierdie voorbeeld word getoon hoe elke handeling opsioneel uitgebrei kan word met sang en response. Die opsionele handeling staan in vierkanthakies en is weglaatbaar. Een of meer van hierdie handeling in 'n erediens kan as versterking van gesproke handeling gebruik word en kan die erediens verryk.

- ** Die derde voorbeeld bevat al die noodsaaklike handeling of boustene van die liturgie (voorbeeld 1), sowel as die opsionele sang en response in vierkanthakies aangedui (voorbeeld 2). In voorbeeld 3 word aangedui watter deelnemers in die liturgie telkens 'n handeling mag uitvoer.

Op grond van die priesterskap van alle gelowiges, behoort gemeentelede of die gemeente as geheel veel meer handeling te verrig. Slegs die preek en die seëngroet aan die begin, is die uitsluitlike taak van die predikant. Daar moet egter gewaak word teen te veel verskillende deelnemers in 'n enkele erediens.

Al die moontlikhede wat gegee word, is vir verskillende eredienste bedoel.

Gemeentelede en ouderlinge wat spesifieke handeling moet verrig (soos die Skriflesing, lees van die Wet, ens) moet geleentheid kry om noukeurig voor te berei.

Die vier laaste voorbeelde bied telkens 'n *moontlike* orde vir die nagmaaldiens, die doopdiens, roudiens en huweliksdien.

'n Moontlike basisliturgie: Basiese boustene vir die liturgie	
Toetrede :	Voorspel/voorafsang/afkondigings/stilte Toetredelied Votum Seëngroet
Aanbidding en lof:	Lofsang(e) [*Die Wet/Riglyne vir die geloofslawe/Die Wil van God] Skuldbelydenis en genadeverkondiging Gebed
Verkondiging:	Skriflesing [Sang]
	Preek [*Die Wet/Riglyne vir die geloofslawe/Die Wil van God] [Sang] Geloofsbelydenis [*Die Wet/Die Wil van God/Riglyne vir die geloofslawe]
Gebede:	Dankgebed, Voorbedes Sang
Wegsending:	Wegsending [*Die Wet/Riglyne vir die geloofslawe/Die Wil van God] Slotsang Seën
	Afkondigings/insameling van die dankoffers/orreel

*Die Wet/Riglyne vir die geloofslawe/Wil van God kan op verskillende plekke en wyses in die liturgie ter sprake kom. In dié voorbeeld is vier moontlikhede aangedui.

Moontlike uitgebreide liturgie met opsionele gesange en response	
Toetrede:	[Voorspel/voorbereiding/voorafsang] [Verwelkoming en afkondiging] [Stil gebed] [Toetredelied] Votum [Respons of kort gesang] Seëngroet [Respons of kort gesang]
Aanbidding en lof:	Skuldbelydenis en smeekroep [Kyrie eleison] Genadeverkondiging Lofsange Gebed [Respons]
Verkondiging:	Skriflesing[s] [Respons of gesang] Preek [*Die Wet/die Wil van God] [Preeklied]

	Geloofsbelydenis [Respons of Gesang]
Dank en voorbedes:	Dankgebed Voorbedes [en Ons Vader] [Respons of Gesang]
Wegsending:	[*Die Wet/Riglyne vir die Geloofslewe] Slotsang Seën [Respons] [Uittoglied]
Insameling van dankoffers, orrelspel	

Dele in hakies [] is opsioneel – slegs één van hierdie moontlikhede kan byvoorbeeld in 'n erediens gebruik word.

*Die Wet/Riglyne vir die geloofslewe kan op verskillende plekke en wyses in die liturgie ter sprake kom.

Moontlike deelnemers in die liturgie	
Toetrede :	[Voorspel/voorbereiding/voorafsang] [Verwelkoming en afkondigings] [Predikant; gemeentelid; ouderling] [Stil gebed] [Toetredelied]
Votum:	[Predikant; gemeentelid; ouderling; kantor/y] [Respons of kort gesang] [Gemeente]
Seëngroet:	[Predikant]
Aanbidding en Lof:	Skuldbelydenis en smeekroep [Kyrie eleison] [Gemeente] Genadeverkondiging [Predikant; gemeentelid; ouderling] Lofsang(e) [Gemeente] Gebed [Predikant; gemeentelid; ouderling] [Gebedslied of respons] [Gemeente]
Verkondiging:	Skriflesings [Predikant; gemeentelid; ouderling] [Respons of gesang] [Gemeente] [Preek] [Die wil van God*] [Predikant] [Preeklied] [Gemeente] Geloofsbelydenis [Gemeente; predikant; ouderling] [Respons of Gesang] [Gemeente]
Dank- en voorbedes:	Dankgebed [Predikant; gemeentelid; ouderling] Voorbedes [met response] [Diakens; gemeentelid] Ons Vader [Gemeente; Predikant] [Respons of Gesang] [Gemeente]
Wegsending:	[Die Wet/Riglyne vir geloofslewe*][Predikant; ouderling; Gemeentelid]
Wegsending:	[Predikant; ouderling; gemeentelid] Slotsang [Gemeente] Seën [Predikant; gemeentelid; ouderling; kantor/y]

[Respons] [Gemeente]
[Uittoglied] [Gemeente]
Insameling van die dankoffers, orrelspel.

Dele in hakies [] is opsioneel.

Moontlike liturgie met nagmaal	
Toetrede :	[Voorspel/voorbereiding/voorafsang] [Verwelkoming en afkondigings] [Stil gebed] [Toetredelied] Votum Seëngroet Skuldbelydenis [kan gesing word] Vryspraak Lofsang
Verkondiging:	Gebed en Skriflesing [Sang in aansluiting by Skriflesing] Preek [Preeklied] Geloofsbelydenis [Gesang of respons] [Riglyne vir die geloofslewe/Wet/Wil van God] [Indien dit nie vroeër, of in die preek tereg gekom het nie]
Gebede:	Voorbedes en response Sang
Nagmaal:	Formulier, gebede, gesange, bediening van die Nagmaal Danksegging
Wegsending:	Wegsending Slotsang Seën
Insameling van dankoffers, naspel	

Moontlike liturgie met doop	
Toetrede :	[Voorspel/voorbereiding/voorafsang] [Verwelkoming en afkondigings] [Stil gebed] [Toetredelied] Votum [Respons of kort gesang] Seëngroet [Respons of kort gesang] Lofsang[e]
Verkondiging:	Skriflesing(s) [Respons of gesang] Preek [Preeklied]

	Geloofsbelydenis [Respons of kort gesang]
*Dooop en aanbidding:	Formulier en gebed [Dooplied] Dooop [Seënbede of dooplied]
Gebede:	Gebed/voorbedes en Ons Vader [Respons of Gesang]
Wegsending:	[Wet – indien dit nie in die preek tereggekome het nie] [Wegsending] Slotsang Seën [Respons]
Insameling van die dankoffers, naspel	

*Die doop word beskou as 'n geloofsreaksie op die verkondiging, daarom is dit liturgies meer sinvol ná die verkondiging/preek. Dit kan egter ook voor die preek plaasvind.

Moontlike liturgie vir die huweliksdienste	
Toetrede :	[Voorspel en stil gebed] [Troumars: bruid en bruidegom binne] [Groet en verwelkoming] Votum Seëngroet Lofsang
Verkondiging:	Skriflesing Preek [Preeklied] Huweliksformulier en vrae Oorhandiging van die ringe [Gemeentesang, solis, instrumentale musiek]
Gebede:	Gebed
Wegsending:	Slotsang/Seënbede Seëngroet

Moontlike liturgie by roudienste: Begrafnis of verassing	
Toetrede :	[Stil gebed; voorspel] [Groet en woord aan aanwesiges] [Afskeidswoorde van familie] [Lees van Begrafnisbrief] Votum Seëngroet Lofsang
Verkondiging:	Skriflesing Preek [Preeklied]
Gebede:	Gebed

Wegsending:	Slotsang Seën [Lees van begrafnisbrief] [Afskeidswoorde van familie] Bedankings
Draers na vore [slegs indien die erediens vóór die teraardebestelling plaasvind]. Draers stap voor en die gemeente verlaat die kerkgebou.	
Met 'n verrassingsdiens kan verskeie afskeidshandeling by die lykswa voor die kerk plaasvind, soos blomme wat op die kis geplaas word, iemand wat 'n lied sing, die Geloofsbelydenis, 'n gedig of Skrifgedeelte, of afskeidswoord wat gelees word.	

Die erediens kan vóór of ná die teraardebestelling plaasvind. By die graf word die Geloofsbelydenis, 'n Skrifgedeelte en/of verskillende begrafnisformules gelees, en 'n gebed gebid.

BESKRYWINGSPUNT 4: RAAD VIR EREDIENS

AANVAARDING VAN DIE HERSIENE DIENSBOEK

- 1. Die Hersiene Diensboek soos deur die Raad vir Erediens voorgelê vir gebruik in die Kerk word aanvaar.**
- 2. Die Raad kry opdrag om die Diensboek so gou as moontlik volledig op die Webblad van die Kerk te plaas en ook saam met die gewysigde liturgiese geskrifte te laat druk.**

Ds HF van der Merwe (sr) lig die saak toe en spreek sy dank uit teenoor dr EC Kloppers vir haar werk as lid van die Raad vir Erediens.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

2.1.2 ANDER WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD VIR EREDIENS

Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die raad oor

- * studie oor begrafnis-, verrassings- en rou-eredienste
- * gebruik van tegnologiese hulpmiddels by die erediens.

Die raad het gesprek gevoer oor die tendens om tegnologiese hulpmiddels tydens die erediens, in diens van die verkondiging, te gebruik. Daar is nog nie hieroor in die NHKA omvattend studie gedoen nie. Die saak sal in die volgende termyn aandag geniet.

BESKRYWINGSPUNT 5: RAAD VIR EREDIENS**RIGLYNE VIR GEBRUIK VAN TEGNOLOGIESE HULPMIDDELS IN EN OM DIE EREDIENS**

Die Raad vir Erediens kry opdrag om aan die 69ste Algemene Kerkvergadering riglyne voor te lê oor die gebruik van tegnologiese hulpmiddels in en om die erediens. Sodanige studie neem die prinsipiële uitgangspunte en die praktiese riglyne in ag. By gemeentes wat reeds gevorder het in die gebruik van die hulpmiddels word inligting ingewin.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

2.1.2.3 **Onderzoek oor die sin en betekenis van die erediens**

Die Raad het deurlopend gesprek gevoer oor die sin en betekenis van die erediens, veral in die lig van willekeurigheid wat somtyds tydens eredienste sigbaar is.

BESKRYWINGSPUNT 6: RAAD VIR EREDIENS**BEGINSELS TEN OPSIGTE VAN DIE EREDIENS**

Die vergadering bevestig die volgende belangrike beginsels ten opsigte van die erediens:

1. Die erediens is 'n ontmoeting met God. Dit is 'n besondere geleentheid van samekoms van die gemeente wat anders is as enige ander alledaagse geleentheid.
2. Eredienste word ooreenkomstig die Reformatories-liturgiese erfenis ingerig. Dit hou in dat bepaalde *grense* gestel word en al die wesenlike liturgiese handeling behou word soos dit in die Diensboek beskryf word.
3. Die liturg rig die erediens so in dat prediking, sang en ander liturgiese handeling bymekaar aansluit, sodat die erediens 'n geïntegreerde en sinvolle geheel vorm.
4. Toerustingsgeleenthede rakende die erediens behoort deur predikante, kerkraadslede en lidmate benut te word.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING**VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING**

Die vergadering stem vir 'n sekundus vir die viseskriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen drr MA Botma en J Otto, di G v R Els, EG Fourie, KD Papp en NJS Steenekamp.

'n Herstemming vind plaas tussen dr MA Botma, di G v R Els en EG Fourie .

'n Herstemming vind plaas tussen dr MA Botma en ds EG Fourie.

Dr MA Botma word verkies.

---oOo---

2.1.3 KERKMUSIEK

Daar word kennis geneem van die volgende belangrike werk rondom kerkmusiek wat deur die Komitee vir Kerkmusiek gedoen is:

- * Die kerklied
- * Werksaamhede van die Konservatorium vir Kerkmusiek
- * Werksaamhede van IKSA
 - ** Diploma in Himnologie
 - ** CD met Orrelbegeleiding
- * Deurlopende skep van nuwe liedere
 - ** 'n Studiestuk van dr EC Kloppers oor Kriteria vir Kerkliedere
 - ** Die prosedure vir bekendstelling van nuwe liedere.

BESKRYWINGSPUNT 7: RAAD VIR KERKMUSIEK

Die vergadering aanvaar die volgende uitgangspunte ten opsigte van kerkmusiek:

- 1. Gemeentes gebruik elke geleentheid om tot lof van God te sing, daarom moet by soveel gemeentelike byeenkomste as moontlik gesing word.**

2. Gemeentes werk aktief daaraan om nuwe liedere aan te leer.
3. Dit word opnuut beklemtoon dat die *Liedboek van die Kerk* (2001) die amptelik goedgekeurde liedskat van die Kerk bevat en dat slegs hierdie kerkliedere in die ere-diens gesing behoort te word.
4. Geleenthede vir toerusting oor die ere-diens en kerklied, soos die Himnologiekursus aangebied deur IKSA, word benut.
5. Kerkrade word versoek om hulle orreliste aan te moedig om van die praktiese opleiding deur die Konservatorium vir Kerkmusiek gebruik te maak en hulle orreliste ook hierin finansiële te ondersteun.
6. Die Algemene Kerkvergadering aanvaar die kriteria opgestel deur die Komitee vir Kerkmusiek en die Kerkliedkomitee as riglyne vir die beoordeling van liedere vir die gebruik deur die Kerk.
7. Enige lied wat van 'n lid van die Kerkliedkomitee of van enige ander persoon ontvang word, word deur die Kerkliedkomitee geëvalueer volgens die aanvaarde kriteria as riglyn. Sodanige evaluasie neem die musikologiese, teologiese, letterkundige en taalkundige aspekte in ag.
8. As sodanige lied deur die Kerkliedkomitee goedgekeur word, word dit op die Webblad van die Kerk geplaas vir kennisname, kommentaar en proefgebruik in en deur die Kerk.
9. Op die eersvolgende Algemene Kerkvergadering het die vergadering die geleentheid om die liedere te beoordeel. Goedgekeurde liedere word as deel van die Kerkboek beskou vir algemene gebruik in die Kerk.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.
2. Die Raad vir Kerkmusiek ondersoek die moontlikheid om met FLAM saam te werk ten einde kontemporêre kerkliedere vir gebruik tydens eredienste en jeugbyeenkomste beskikbaar te stel.

Die Raad vir Kerkmusiek evalueer liedere wat reeds deur FLAM goedgekeur is, en plaas dit op die Webblad van die Kerk vir kennisname, kommentaar en proefgebruik in en deur die Kerk.
3. Gemeentes neem kennis van die Wet op Kopiereg wat nagekom moet word in die gebruik, vertoon en vermeerder van liedere.

BESKRYWINGSPUNT 8: RING VAN OOS-KAAPLAND

BLADSYNOMMERING VAN LIEDBOEK

Met die volgende herdruk van die Psalm- en Gesangboek word deurlopende bladsynommers ingevoeg.

Motivering

Bladsynommers sal verwysing na verskillende melodieë en digters vergemaklik.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar en as voorstel aan die opstellers van die Psalm- en Gesangboek deurgegee.**

BESKRYWINGSPUNT 9: RING VAN NOORD-KAAPLAND

TOEVOEGING VAN PSALMS IN PSALM- EN GESANGBOEK

Al die psalms uit die 1978-sangbundel wat algemeen deur lidmate van die Kerk gesing was, word by die tien gevoeg wat agter in die liedboek behou is.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**

BESKRYWINGSPUNT 10: RING VAN BLOEMFONTEIN

UITBREIDING VAN PSALM- EN GESANGBOEK MET TOTIUSBERYMINGS

Die Psalm- en Gesangboek word uitgebrei deurdat die Totius-Psalm-berymings ingesluit word. Die uitlaat van die psalms in die vorige Psalm- en Gesangboek op een slag, blyk nie 'n verantwoordelike besluit te wees nie.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**

2.1.4 LITURGIESE GESKRIFTE

Ds AN van Niekerk lig die saak toe.

2.1.4.1 Werksaamhede van die Komitee vir Liturgiese Geskrifte

Die vergadering neem kennis van die werksaamhede van die Komitee vir Liturgiese Geskrifte.

2.1.4.2 Konsepwisselformuliere

Daar word kennis geneem van die werkwyse van die Komitee met die daarstel van die konsepwisselformuliere.

Die Komitee versoek dat op die volgende gelet word:

- * Die konsepwisselformuliere is kort en bondig. Dit wil egter nie die erns van die onderskeie sake verskraal of afwater nie.
- * In die lig van die kommentaar dat die formuliere 'n kategetiese rol moet vervul, moet in gedagte gehou word dat die wisselformuliere in samehang met die kategeese en prediking verstaan moet word.
- * Wanneer daar in die konsepwisselformuliere gepraat word van "die evangelie" word daarmee nie net die Nuwe Testament bedoel nie, maar God se allesomvattende liefde en genade vir die mensdom.
- * Daar is ook deurlopend gekies vir die bewoording *soos belig in ons belydenisskrifte*. Met dié bewoording wou die komitee die onderskeid tussen die Bybel as normerende norm en die belydenisskrifte as genormeerde norm beklemtoon.
- * Die aanspreekvorm jy/julle/jou en u bly in enige van die formuliere die liturg se eie keuse. Die situasie beïnvloed die keuse van persoonlike voor- naamwoorde.

2.1.4.3 Formuliere

(i) ***Konsepwisselformulier vir die bediening van die doop***

Inleidende opmerking

Dié konsepwisselformulier fokus op die doop as 'n inlywing in die kerk. Dit is in ooreenstemming met die Heidelbergse Kategismus (HK) (antwoord 74) wat stel dat kinders net soos volwassenes in die verbond van God en sy gemeente ingesluit is. Daarom moet hulle ook **deur** die doop as teken van die verbond in die Christelike kerk ingelyf en van die kinders van die ongelowiges onderskei word. So is dit in die Ou Verbond **deur** die besnydenis gedoen in die plek waarvan in die Nuwe Verbond, die doop ingestel is. Dit is verder ook in ooreenstemming met die NGB (Artikel 34) wat stel dat ons **deur** die doop in die kerk van God opgeneem word.

WISSELFORMULIER VIR DIE BEDIENING VAN DIE DOOP

Gemeente van ons Here Jesus Christus!

God het ons lief en ons is sy kinders lank voordat ons van God bewus raak. Dit word deur die doop bevestig. Die doop is een van die kerk se twee sakramente. Dit gee sigbaar uitdrukking aan God se verbond met ons. Die doop getuig dat ons deel het aan die liggaam van Jesus Christus op grond van sy versoeningsdood en die werk van die Heilige Gees. Die genade van God, die liefde van Jesus Christus en die gemeenskap met die Heilige Gees het betekenis vir ons hele lewe. Daarom doop die kerk kinders van God. Die doop van hierdie kind(ers) van God herinner ons vandag opnuut aan ons eie doop.

Ons glo dat die Kerk die opdrag uit die evangelie het om mense in die Naam van die Vader, die Seun en die Heilige Gees te doop. Die doop in die Naam van die Vader getuig van ons nuwe verhouding met God. Die doop in die Naam van die Seun bevestig aan ons die verlossing deur Christus. Die doop in die Naam van die Heilige Gees is die waarborg dat die Gees van God in ons wil bly en voortdurend ons lewe nuut maak.

Die doop roep ons op om God lief te hê. Dit is belangrik dat gelowiges die betekenis van hulle doop sal uitlewe. Ouers en die gemeente moet daarom hulle kinders leer wat die doop beteken. Ons kinders behoort in die lewe van die gemeenskap van gelowiges te ervaar wat dit beteken om aan God te behoort.

Die doopouers/dopelinge (*in geval van volwassenes*) word nou versoek om navore te kom en hier in teenwoordigheid van God en die gemeente, eerlik op die volgende vrae te antwoord:

- * Glo u dat ons en ons kinders ondanks ons sonde deur God in genade aangeneem is?
- * Glo u dat die evangelie alles bekend maak wat nodig is vir ons verlossing, soos belig in ons belydenis?
- * Belowe u om u kind te leer wat die doop beteken en te laat grootword in die geloofsgemeenskap van Christus?*

(*Met die doop van volwassenes word slegs vraag een en twee gevra.)

Wat is hierop u antwoord? *Ja.*

NN, ek doop jou in die Naam van die Vader, die Seun en die Heilige Gees. Amen.

Dankgebed na die doop ('n Vry gebed, of 'n lied soos Gesang 290, kan ook hier gebruik word):

Dankie, Here, dat ons as gemeente by hierdie geleentheid daarvan oortuig kan wees dat:

U as Vader ons liefhet;
 U Seun ons red;
 U Gees in ons harte woon.

Dankie, Here, dat ons opgeneem is in u verbond.
 Dankie dat u hierdie gedooptes sigbaar as u kind(ers) aangeneem het.
 Dankie dat ons deel kan wees van hierdie gemeente wat aan ons 'n geestelike
 tuiste bied.
 Dankie dat ons hier u evangelie kan hoor en gemeenskap met U en met mekaar
 uitleef.
 Neem tog ons lof en aanbidding aan.

Here, lei ons - en in besonder hom/haar/hulle wat pas gedoop is –
 om altyd die warmte van u nabyheid te ervaar
 en altyd tot u eer te lewe.
 Inspireer ons om altyd na ander uit te reik.

Vader, gee dat ons die betekenis van ons doop ons eie sal maak.
 Jesus, Here, gee dat ons lewe van u verlossende teenwoordigheid sal getuig.
 Heilige Gees, vervul ons sodat ander in ons lewe kan sien dat U ons lei en troos.
 Ons bid vir die doopouers, gedooptes en die gemeente. Gee aan ons die krag en
 geleenthede om ons voorneme getrou na te kom.
 Ons bid dat hierdie gedooptes tuis sal wees in die geloofsgemeenskap van Jesus
 Christus, die Here.

Amen

BESKRYWINGSPUNT 11: RAAD VIR EREDIENS

**Die voorgestelde konsepwisselformulier vir die bediening van die doop word
 aanvaar vir opname in die Diensboek van die Kerk.**

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

(ii) *Konsepwisselformulier vir die bediening van die nagmaal*

Inleidende opmerking

Die konsepwisselformulier fokus op die nagmaal as herinneringsmaal (verlede),
 versorgingsmaal (hede) en 'n feesmaal wat gerig is op die toekoms. Hierdie bete-
 kenis van die nagmaal is in ooreenstemming met die NGB (artikel 35) en die HK
 (antwoord 76).

WISSELFORMULIER VIR DIE BEDIENING VAN DIE NAGMAAL

Geliefdes in ons Here Jesus Christus!

Die Here Jesus het voor sy dood saam met sy dissipels brood en wyn geneem en gesê dat hulle dit moet gebruik tot sy gedagtenis. Daarom vier ons die nagmaal.

Die nagmaal is een van die kerk se twee sakramente tot versterking van ons geloof. Met die tekens van brood en wyn verseker Jesus Christus ons deur sy Gees van ons gemeenskap met God en met mekaar. By die tafel van die Here is ons ook saam om God te verheerlik.

Ons glo dat die Here deur sy Gees by hierdie feesmaal teenwoordig is. Wanneer ons die brood en wyn ontvang herinner dit ons dat ons verlos is deur die dood en opstanding van Jesus Christus. Deur geloof in Jesus Christus het ons saam met Hom gesterf en staan ons saam met Hom op tot 'n nuwe lewe.

Die nagmaal wil ons daarvan verseker dat ons aan Christus deel het. By hierdie maaltyd rig die Here ons hoop ook op die hemelse feesmaal saam met God en al die gelowiges. Ons behoort vir ewig aan God. Daarom hoef ons niks te vrees nie. Christus is die Een wat was, wat is en wat kom - die Here van die toekoms. Rondom die tafel word die gemeenskap van gelowiges sigbaar. Ons het immers almal deel aan hiërdie brood en wyn. Die liefde wat God aan ons skenk bind ons aan mekaar. Voor ons by die tafel aansit moet ons onself eers ondersoek en afvra of ons bereid is om deur ons doen en late hierdie band van liefde te versterk.

Ons is bewus van ons eie sonde en het daarvoor berou. Omdat Jesus Christus ons vergewe mag ons by sy tafel aansit. Die deelname aan die nagmaal wil ons opnuut van sy genade verseker.

Wanneer ons van die tafel af opstaan, stuur God ons om wêreldwyd te getuig van sy versoening, sorg en liefde. God versorg ons met hemelse en aardse brood. Kom ons versorg uit dankbaarheid ander ook só.

Voordat ons aan die tafel van die Here aansit, laat ons bid.

Gebed:*

**('n Vry gebed of 'n gesang soos Gesang 568 kan ook gebruik word.)*

Here, dankie dat ons vandag aan u tafel mag aansit. Ons glo dat U by ons is en ons versorg. Versterk ons geloof. Voed ons met die ware hemelse brood en wyn, Christus Jesus, ons hoop en lewe. Verseker ons deur u Gees dat ons deel het aan sy lewe, sterwe en opstanding. Was ons sonde af deur sy bloed. Raak ons só aan, dat ons dankbaar as u kinders sal leef. Stuur ons en maak ons oë en harte oop vir almal in nood en laat ons na hulle uitreik. Gee ons die geloofsoortuiging om Christus met woord en daad te verkondig.

Ons Vader wat in die hemel is,
laat u Naam geheilig word;

laat u koninkryk kom;
laat u wil ook op die aarde geskied,
net soos in die hemel.
Gee ons vandag
ons daaglikse brood;
en vergeef ons ons oortredings
soos ons ook dié vergewe
wat teen ons oortree;
en laat ons nie in versoeking kom nie
maar verlos ons van die Bose.
Aan U behoort die koninkryk
en die krag en die heerlikheid
tot in ewigheid.

Amen

Uitnodiging aan persone buite die gemeente:

Broers en susters in die Here, u word hartlik uitgenooi om te kom aansit aan die tafel van die Here! Belydende lidmate van gemeentes van ons Kerk en van ander kerke met dieselfde belydenis is welkom, mits u in u eie gemeente ook die voorreg geniet.

Oproep tot gelowige deelname (tafel formule):

Broers en susters, laat ons nie ons gedagtes rig op die uiterlike tekens van brood en wyn nie, maar op die betekenis daarvan, naamlik die versoening in Jesus Christus, ons Here.

Uitnodiging na die nagmaal:

By die tweede en daaropvolgende tafels kan een van die volgende of soortgelyke Skrifgedeeltes gebruik word:

Gemeente, alles is gereed; kom na die tafel van die Here. Kom, en word versterk in die geloof (Matt 22:4).

Gemeente, kom; die maaltyd staan klaar (Luk 14:17).

Kom, gemeente, ons is almal van die Here afhanklik. Hy voed ons op sy tyd (Ps 104:27)!

Gemeente, kom dan; want die Here maak sy hand oop en ons kry meer as genoeg (Ps 104:28)!

Kom, gemeente, laat ons ons oë op die Here rig; want Hy voed ons op sy tyd (Ps 145:15)!

Kom, gemeente, eet! Anders sal die pad vir u te lank word (1 Kon 19:7).

Kom, laat ons feesvier. Hierdie kind van my was dood, en hy lewe weer; was verlore en Ek het hom teruggekry (Luk 15:32).

Wanneer die brood gebreek en uitgedeel word, sê die bedienaar:

Die brood wat ons breek, is die gemeenskap met die liggaam van Christus.

En wanneer die beker aangegee word:

Die beker wat ons drink, is die gemeenskap met die bloed van Christus.

Eet en drink, doen dit tot sy gedagtenis. Jesus Christus is die Een wat was, wat is en wat kom.

Na die bediening van die laaste tafel volg 'n dankgebed/danklied.

(Psalm 103 of byvoorbeeld Gesang 529 kan ook gebruik word.)

BESKRYWINGSPUNT 12: RAAD VIR EREDIENS

Die voorgestelde konsepwisselformulier vir die bediening van die nagmaal word aanvaar vir opname in die Diensboek van die Kerk.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

(iii) ***Konsepwisselformulier vir die bevestiging van ouderlinge en diakens***

Inleidende opmerking

By die ouderlinge fokus die konsepwisselformulier op hulle verantwoordelikheid om die gemeente en predikant(e) te begelei. Wat die diakens betref, val die klem op die diakens se verantwoordelikheid om mense in nood by te staan. Dit is in albei gevalle in lyn met die NGB (Artikel 3 1).

WISSELFORMULIER VIR DIE BEVESTIGING VAN OUDERLINGE EN DIAKENS

(* Die formulier kan ook gebruik word om nét ouderlinge of nét diakens in die amp te bevestig. Indien wel, laat die betrokke paragrawe uit wat nie van toepassing is nie.)

Gemeente van ons Here Jesus Christus!

God gebruik mense om sy werk in die kerk en in die wêreld te doen. Daarvoor

rus die Heilige Gees gelowiges met gawes vir hulle dienswerk toe.

God roep ook sekere mense om besondere dienswerk te verrig. Die Bybel getuig dat hierdie dienswerk van vroeg af in die kerk bestaan het. Hierdie bedieninge het onder andere gestalte gekry in die verkondiging, die gee van leiding en versorging. Dit het ontwikkel tot die ampte soos ons dit vandag ken, naamlik die amp van predikant, ouderling en diaken. Om hulle ampswerk te verrig, behoort ouderlinge en diakens die Woord van God ywerig te bestudeer, eredienste getrou by te woon en in toewyding aan God te lewe.

Die ouderlinge:

Soos 'n herder, moet ouderlinge met hulle dienswerk die gemeente voorgaan in geloof, met liefde versorg en oor almal se leer en lewe opsig hou. Só begelei ouderlinge die gemeente om hulle lewe aan God te wy.

Die ouderlinge se dienswerk behels ook om die predikant te ondersteun, die gemeente te begelei en te bestuur, asook om middele te vind wat die voortgang van die evangelie in die wêreld bevorder. Deur hierdie diens van die ouderlinge rus Christus die gelowiges toe om mee te werk aan die opbou van sy liggaam.

Die diakens:

Uit dankbaarheid vir die liefde en genade van God in Jesus Christus, reik ons uit na mense. Diakens moet die gawe hê om nood in die gemeente en gemeenskap raak te sien. Hulle behoort ook middele te vind om hulp te verleen en die gemeente aan te moedig om mekaar en ander se laste te dra.

Hierdie versorging gaan altyd gepaard met die verkondiging van die evangelie van liefde en hoop. Só word God se barmhartigheid in die wêreld sigbaar.

Geliefde broers en susters, God het u deur sy gemeente geroep om die dienswerk wat aan u voorgehou is, te verrig. Voordat u as ouderling of diaken bevestig kan word, moet u eerlik op die volgende vrae antwoord:

- * glo u dat God u, deur die gemeente, tot hierdie dienswerk geroep het?
- * glo u dat die evangelie alles wat vir ons verlossing nodig is, bekend maak, soos belig in ons belydenis?
- * beloof u om hierdie werk getrou en met toewyding te verrig en om deurlopend daarvoor verantwoording te doen?

Hierop antwoord elkeen individueel met die uitlees van sy/haar naam:

Ja.

Daarop moet die bedienaar sê

Mag die almagtige God u sy genade gee dat u in hierdie diens getrou en vrugbaar

werksaam mag wees. Amen.

Verder moet hy/sy hulle, sowel as die hele gemeente, soos volg toespreek:

Ouderlinge en diakens, verrig u dienswerk nederig, met geduld en liefde, toegewyd en afhanklik van God. Bid voortdurend dat God u deur sy Gees vir u dienswerk sal toerus, lei en bystaan.

Gemeente, ontvang, respekteer en ondersteun hierdie broers en susters as dienaars van God. Voorsien hulle met die nodige middele om hulle dienswerk te verrig. Deur dit te doen sal ons in liefde by die waarheid bly en so in alle opsigte groei na Christus toe - die Heer en Hoof van sy kerk!

Uit ons eie het ons nie die vermoë om dit te doen nie. Laat ons God vra om ons daarvoor toe te rus. Kom ons bid:

Gebed (Kan ook met 'n vrye gebed vervang word):

Ons Vader wat in die hemel is, ons dank U dat ons mag glo dat U self mense roep om in u diens te staan. Dankie vir die mense wat u geroep het om in hierdie gemeente te dien.

Ons bid dat U altyd aan hierdie ouderlinge en diakens die gawes vir hulle dienswerk sal gee:

- * versterk hulle geloof
- * vervul hulle met u liefde
- * skenk hulle wysheid
- * besiel hulle met die moed van oortuiging
- * gee hulle onderskeidingsvermoë
- * maak hulle mededeelsaam.

Here, gebruik hulle liefdevolle leiding, versorging en diens, sodat ons in toewyding aan U sal lewe. Gee dat ons as gemeente mekaar sal liefhê en dra.

Ons bid dit in die Naam van Jesus Christus, ons Verlosser en Here.

Amen

BESKRYWINGSPUNT 13: RAAD VIR EREDIENS

Die voorgestelde konsepwisselformulier vir die bevestiging van ouderlinge en diakens word aanvaar vir opname in die Diensboek van die Kerk.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

(iv) **Konsepwisselformulier vir die bevestiging van die huwelik***Inleidende opmerking*

Die konsepwisselformulier fokus op die versorgingskarakter van die huwelik. Die belydenisskrifte sê baie min oor die huwelik.

WISSELFORMULIER VIR DIE BEVESTING VAN DIE HUWELIK**Geliefdes van ons Here, Jesus Christus!**

God het mense geskep om in verhouding met mekaar te leef. God se sorg kom in die besonder daarin na vore dat man en vrou as hulp vir mekaar bestem is. Die geestelike en liggaamlike eenheid tussen man en vrou vind vervulling in die intieme ruimte van die huwelik.

Ons is as getuies in die naam van God bymekaar om NN en NN in die huwelik te bevestig en God se seën daarop te vra.

Egpare se sorg vir mekaar word sigbaar daarin dat hulle in gehoorsaamheid aan die evangelie van Jesus Christus mekaar geestelik versorg. So leer ons om mekaar waarlik lief te hê en te dien. In die gebroke wêreld waarin ons leef kan daar konflik in die huwelik wees. Die liefde tussen julle twee moet God se liefde weerspieël. Geloof, gebed en gehoorsaamheid aan God kan verhoudings herstel.

Getroudes moet mekaar emosioneel ondersteun en beskerm. Dra mekaar se laste. Bly in alle omstandighede getrou. Bou mekaar op in wat edel en mooi is. Só kan ons vrede en vreugde ervaar.

Julle moet saam verantwoordelikheid aanvaar vir die pligte van julle huishouding. Leef sober. Waak teen uitspattigheid en materialisme. Betoon barmhartigheid teenoor ander.

God skep ook ruimte vir julle in sy kerk. Skakel in, werk saam en dra by tot die instandhouding van die gemeente waar julle 'n geestelike tuiste vind. Deelname aan die gemeente bou die huwelik en die geloofsgemeenskap op. Betrokkenheid na buite dra die lig van die evangelie verder uit en verheerlik God in die wêreld.

Getroudes wat van die Here kinders ontvang, ontvang 'n kosbare geskenk. Ouers moet hulle geloof só uitleef dat hulle vir hulle kinders 'n voorbeeld is. Daardeur leer kinders God ken en vertrou.

Vrae:

Noudat u dit alles gehoor het, is u bereid om u huwelik in te rig volgens die riglyne van God se Woord en wil u voortgaan met die huweliksbevestiging?

Huwelikspaar antwoord:

Ja.

Om u huwelik volgens die vereistes van die landswet te bevestig, moet u op die volgende vrae antwoord:

Aan die bruidegom:

Verklaar jy, NN, dat sover jy weet daar regtens geen beletsel is nie teen jou voor-genome huwelik met NN hier teenwoordig, en dat jy almal hier teenwoordig roep om getuie te wees dat jy NN tot jou wettige vrou neem?

Bruidegom antwoord:

Ja.

Aan die bruid:

Verklaar jy, NN, dat sover jy weet daar regtens geen beletsel is nie teen jou voor-genome huwelik met NN hier teenwoordig, en dat jy almal hier teenwoordig roep om getuie te wees dat jy NN tot jou wettige man neem?

Bruid antwoord:

Ja.

Liturg:

Gee mekaar die regterhand (*die ringe word nie hier aangesteek nie*).

Broers en Susters, ek verklaar dat NN en NN, albei hier teenwoordig, regtens getroud is.

Hou mekaar se hande vas as simbool van wedersydse trou terwyl julle nou die huweliksbelofte aflê.

NN, belowe u voor God en die teenwoordige getuies dat u NN, in gehoorsaamheid aan God sal liefhê, beskerm, versorg en bystaan? Belowe u om haar geborgenheid te bied deur getrou aan haar te wees; heilig met haar te lewe en haar geestelik te versorg totdat die dood u skei? Wat is hierop u antwoord?

Bruidegom antwoord:

Ja.

NN, belowe u voor God en die teenwoordige getuies dat u NN, in gehoorsaamheid aan God sal liefhê, beskerm, versorg en bystaan? Belowe u om hom geborgenheid te bied deur getrou aan hom te wees; heilig met hom te lewe en hom geestelik te versorg totdat die dood u skei? Wat is hierop u antwoord?

Bruid antwoord:

Ja.

2e moontlikheid: Indien die egpaar besluit om die bewoording self op te sê/lees moet dit vooraf op skrif aan hulle verskaf word.

NN (man) sê:

Ek, NN, belowe voor God en die teenwoordige getuies dat ek jou NN in gehoorsaamheid aan God sal liefhê, beskerm, versorg en bystaan. Ek beloof om jou geborgenheid te bied deur getrou aan jou te wees; heilig met jou te lewe en geestelik te versorg, totdat die dood ons skei.

NN (vrou) sê:

Ek, NN, belowe voor God en die teenwoordige getuies dat ek jou NN in gehoorsaamheid aan God sal liefhê, beskerm, versorg en bystaan. Ek beloof om jou geborgenheid te bied deur getrou aan jou te wees: heilig met jou te lewe en geestelik te versorg, totdat die dood ons skei.

Liturg:

Mag God wat U tot hierdie huwelik geroep en gelei het, u saambind, elke dag bewaar en met liefde omvou. Mag God u seën al die dae van u lewe.

Amen

Formuliergebed, vrye gebed en/of seënbede/liedere:

Genadige en barmhartige God, Vader, Seun en Heilige Gees.

Ons loof U vir die voorreg dat gelowiges in u teenwoordigheid aan mekaar trou kan beloof.

Dankie dat U, die Skepper en Onderhouer van alles wat bestaan, man en vrou by mekaar bring.

Ons dank U dat ons die getuies mag wees van die eerste oomblikke van 'n nuwe huwelik.

Ons bid dat U aan hulle geloof en deursettingsvermoë sal gee – geloof om elke dag in verhouding met U te lewe en deursettingsvermoë om ten spyte van wat ook al gebeur, aan U en mekaar verbind te bly.

Skenk hulle die geloof om mekaar lief te hê soos U ons liefhet; om mekaar te vergewe soos U ons vergewe en om mekaar te ondersteun soos U dit wil hê.

Gee aan hulle die voorreg dat u bedoeling met die huwelik vir hulle waar sal word.

Maak dit vir hulle moontlik om ook hulle huislike lewe in gehoorsaamheid aan U te orden, sodat hierdie huwelik vir hulle, hulle ouers, hulle vriende en die kerk tot vreugde en seën sal wees.

Seën steeds alle getroudes. Gee aan alle mense die wysheid om hulle lewens aan U te wy en vervulling te vind in gehoorsame diens aan U.

Ons bid dit in die Naam van Jesus Christus.

Amen

Uitspreek van die seën.

(Die liturg kan besluit of ringe geruil word voor die vashou van die regterhande, óf na die huweliksbelofte, óf na die uitspreek van die seën.)

BESKRYWINGSPUNT 14: RAAD VIR EREDIENS

Die voorgestelde konsepwisselformulier vir die bevestiging van die huwelik word aanvaar vir opname in die Diensboek van die Kerk.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

(v) ***Konsepwisselformulier vir die aflegging van belydenis van geloof***

Inleidende opmerking

Die konsepwisselformulier fokus op geloof as 'n dankbare antwoord op God se genade en die verantwoordelikhede wat die aflegging van geloofsbelydenis meebring. Dit is in ooreenstemming met die HK (antwoord 21) en die NGB (Artikel 22),

WISSELFORMULIER VIR DIE AFLEGGING VAN BELYDENIS VAN GELOOF

Liturg:

Die katekisasie wat van voorneme is om hulle geloof te bely, word gevra om voor die kansel te kom staan.

Geliefdes van ons Here, Jesus Christus!

God het die wêreld so lief dat Hy sy Seun gestuur het, sodat elkeen wat in Hom glo nie verlore sal gaan nie, maar die ewige lewe sal hê. Met die doop bevestig God hierdie genade aan ons. God se liefde dring ons om ons geloof te bely. Die verrassende is dat die Woord van God ons leer dat geloof nie uit onself kom nie – dit is 'n geskenk van God. Die Heilige Gees wek geloof in ons wanneer ons die Woord van God hoor. Sommige van ons kon reeds van kleins af in God glo.

Ander van ons het God eers later leer ken. Geloof in Jesus Christus bring ons in 'n lewende verhouding met God.

Hierdie verhouding word ook sigbaar waar ons meeleeft met die kerk as liggaam van Christus. Dit is 'n voorreg om God se kinders te wees en aan sy kerk te behoort. Daarom bely ons telkens opnuut en met verwondering ons geloof.

Hierdie verwondering dring ons om gereeld tot God te bid, die Bybel as Woord van God getrou te bestudeer en ons lewe daarvolgens in te rig. Wanneer ons bewus word van ons onvermoë om volgens sy wil te lewe, moet ons ons skuld bely en ons telkens weer tot God bekeer. As lidmate van sy kerk wil ons diensbaar wees in sy gemeente en ons hou aan die kerklike dissipline.

God gebruik die opvoeding vanuit die ouerhuis, die kerk se katechese en die prediking om ons oor al hierdie sake te onderrig. Die ouderlinge is tevrede dat julle voldoende onderrig is, dat julle besef wat die geloof in God beteken, en hoe julle as Christene moet leef. Daarom kry julle nou geleentheid om julle geloof voor God en sy gemeente te bely.

Die katechise moet nou op die volgende vraag antwoord:

Liturg:

Noudat julle gehoor het wat dit beteken om te glo, wil julle ook saam met die kerk van alle eeue julle geloof bely?

Katechise:

Ja.

Liturg:

Ek vra dat elkeen met die uitlees van sy/haar naam, op die volgende vraag antwoord:

Bely jy voor God en sy gemeente, soos wat ons in die Woord van God leer en dit in ons belydenisskrifte belig word, dat jy glo in die Drie-enige God, Vader, Seun en Heilige Gees? NN wat is hierop jou antwoord?

Katechise:

Ja, ek glo in die Drie-enige God, Vader, Seun en Heilige Gees.

(Na gelang van omstandighede kan die liturg besluit om een van die volgende opsies nou by te voeg).

Opsie 1

Liturg:

Ek gee nou aan julle die geleentheid om julle geloof aan die hand van die 12

geloofsartikels hardop saam te bely.

Opsie 2

Liturg:

Kom ons bely nou as gemeente saam met die een heilige algemene Christelike kerk, ons geloof deur die 12 Artikels hardop te sê.

Opsie 3

Liturg:

Kom ons bely nou as gemeente saam met die een heilige algemene Christelike kerk, ons geloof deur te sing uit Gesang.

Indien daar katekisasie is wat nog gedoop moet word, vind dit nou plaas sonder om die doopformulier te lees.

Liturg:

Op grond van julle doop en die belydenis van julle geloof verklaar die ouderlinge julle tot belydende lidmate van die NHKA.

God die Vader het julle op grond van sy genade geroep om deur Jesus Christus ewig aan Hom en sy kerk te behoort. Mag God julle deur sy Woord en Gees lei, in die geloof versterk en julle krag gee om by hierdie belydenis te bly.

Amen

In die Naam van Jesus Christus, die Hoof van die kerk, roep ons julle op om gereeld saam met die gemeente die Nagmaal te vier en met toewyding deel te neem aan die gemeentelewe tot uitbreiding van die koninkryk van God.

As medegelowiges onderneem ons om julle as broers en susters van Christus lief te hê, met ons gawes te dien; vir julle te bid; vir julle 'n voorbeeld te wees in die geloof en julle met deernis te ondersteun in die geloof wat julle vandag bely het.

Gebed:

Ons kan niks in eie krag doen nie. Kom ons bid saam:

Here God, ons dank U dat ons vandag weer op grond van u genade ons geloof in U kon bely.

Vader, dankie dat ons in Christus u kinders is en in u genadeverbond ingesluit is.

Dankie dat U ons deur u Heilige Gees geloof skenk en dit versterk deur die verkondiging van u Woord en die gebruik van die sakramente.

Dankie dat U ons in u diens wil gebruik en daarvoor toerus met die gawes van u Gees.

Ons bid in die besonder dat U hierdie nuwe lidmate deur u Gees sal lei en sterk in hulle geloof . Ons wil U oral as Here eer en erken. Vergewe ons wanneer ons U wel verloën.

Maak ons altyd gehoorsaam aan u Woord. Help ons om as dissipels U getrou te volg en in u kerk te dien.

Here, beskerm, versterk en laat groei u kerk.

Ons bid dit in die Naam van Jesus Christus, ons Middelaar en Verlosser.

Amen

Seënbede:

Liturg:

Kom ons bid die nuwe belydende lidmate die seën van die Here toe deur te sing uit Gesang.

BESKRYWINGSPUNT 15: RAAD VIR EREDIENS

Die voorgestelde konsepwisselformulier vir die aflegging van belydenis van geloof word aanvaar vir opname in die Diensboek van die Kerk.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**
- 2. Die Komitee vir Liturgiese Geskrifte werk vroe in ter aanvulling van die formulier om reg te laat geskied aan die saak van**
 - * opsig en tug**
 - * meelewing in en uitbouing van die Kerk.**

(vi) Alternatiewe konsepformulier vir die aflegging van geloofsbelydenis: Ring van Zoutpansberg

Die Ring van Zoutpansberg het die onderstaande formulier na die Raad vir Erediens gestuur. Die raad het 'n eie formulier in die verband geskryf en het versoek dat die ring sy voorstel aan die Algemene Kerkvergadering voorlê.

Die volgende formulering word voorgelê:

Gemeente van ons Here Jesus Christus,

Die ouderlingevergadering het hom daarvan vergewis dat hierdie broers en susters onderrig is in die Woord van God en die belydenis van die Kerk. So is hulle ook goed ingelig oor die betekenis van die doop en die nagmaal. Omdat dit hulle begeerte is om nagmaal te gebruik, wil ons hulle nou graag die geleentheid gee om openlik hulle geloof te bely.

Geloof is nie 'n goeie daad wat vanuit onself kom nie. In sy liefde skenk God dit aan ons. Hy doen dit deur sy Woord en deur die werk van die Heilige Gees. Die Heilige Gees skenk aan ons geloof sodat ons verseker kan wees dat Jesus Christus ons van ons sonde verlos het, en ons die ewige lewe het. Ons besef dat ons sondig is en telkemale teen God sondig. Die Evangelie van Jesus Christus verkondig egter aan ons dat as ons opreg berou oor ons sonde het, ons vergewe word.

Deur die verkondiging van sy Woord en die bediening van die sakramente, wil God ons geloof versterk en roep Hy ons daardeur voortdurend op tot bekering. Sodoende maak Hy ons ook begerig om in sy kerk te werk en in die wêreld getuies van die Evangelie te wees.

As lidmate van die Kerk en deel van die volk van God, onderwerp ons met dankbaarheid ons aan die Woord en wil van God. Ons aanvaar dat God ons in die lewensruimte van die Kerk plaas. Die Kerk is vir ons 'n moeder om ons lewe lank by die Woord van God te bewaar. Daarom onderneem ons om heelhartig gehoor te gee wanneer die kerklike vergaderings ons sou moet vermaan of tug.

Sodat dit vir die gemeente duidelik kan wees dat u hierdie geloof ontvang het, dat dit u begeerte is om by sy tafel aan te sit, en u tot diens van sy Kerk wil wees, moet u op hierdie een vraag antwoord:

Bely u, hier in die teenwoordigheid van God en sy gemeente, dat u in Hom glo. Hy wat die een en enigste God is: Vader, Seun en Heilige Gees?

Wat is u antwoord?

Omdat U gedoop is en op grond van die geloof wat u sopas in God bely het, nooi die gemeente u hartlik uit om saam met ons by die tafel van die Here aan te sit. Dit is ons bede dat u elke dag God se liefde mag beleef en in die geloof steeds bly groei.

BESKRYWINGSPUNT 16: RING VAN ZOUTPANSBERG

Die voorgestelde konsepwisselformulier van die Ring van Zoutpansberg word aanvaar as wisselformulier en opgeneem in die Diensboek van die Kerk.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**

ORDE VAN DIE VERGADERING

DANKBETUIGING

Dr GC Lindeque en die Komitee vir Liturgiese Geskrifte word vir hulle harde en toegewyde werk bedank.

---oOo---

2.2 BEDIENING VAN SAKRAMENTE

2.2.1 NAGMAAL

BESKRYWINGSPUNT 17: RING VAN LYDENBURG

ELEMENTE VAN DIE NAGMAAL

Die vergadering word versoek om die riglyne, (waaronder Ordinansie 5.2.2(i)), ten opsigte van die elemente van die nagmaal, soos vasgestel deur 'n vorige Algemene Kerkvergadering in die Kerkorde en Diensboek te laat ooreenstem.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar en na die Raad vir Regsadvies verwys vir implementering.

BESKRYWINGSPUNT 18: GEMEENTE PREMIERMYN

WYSIGING VAN UITNODIGING NA DIE NAGMAAL

Die uitnodiging na die nagmaal soos opgeneem in die Diensboek van die Kerk word gewysig om soos volg te lees:

Broers en susters in die Here, u word hartlik uitgenooi om te kom aansit aan die nagmaal van die Here! Namens die kerkraad van die gemeente word belydende lidmate van ander gemeentes van ons Kerk en belydende lidmate van kerke met dieselfde belydenis as ons Kerk *wie se aansoeke ons aan die nagmaal deel te hê deur die ouderlingevergadering goedgekeur is*, van harte uitgenooi om saam met ons nagmaal te gebruik, mits u nie onder kerklike tug staan nie en die vrymoedigheid het om in u eie gemeente aan die tafel van die Here aan te sit.

Die Kerkorde word dienooreenkomstig gewysig.

BESLUIT**1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING**VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE EERSTE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING**

Die vergadering stem vir 'n sekundus vir die eerste predikantslid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen di G v R Els, EG Fourie, WJJ Kok, KD Papp en NJS Steenekamp.

'n Herstemming vind plaas tussen di G v R Els, EG Fourie en NJS Steenekamp.

'n Herstemming vind plaas tussen di G v R Els en NJS Steenekamp.

Ds NJS Steenekamp word verkies.

2.3 APOSTOLAAT**2.3.1 SAMESTELLING VAN DIE RAAD VIR APOSTOLAAT**

Die vergadering neem kennis van die samestelling van die Raad vir Apostolaat.

2.3.2 FOKUSAREAS

Die werk van die Raad vir Apostolaat het die afgelope termyn op die volgende bedieningsareas gefokus:

- * Gemeentes van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika (NHKA)
- * Gemeentes van die Maranatha Reformed Church of Christ (MRCC)
- * Opleiding by en deur die Afrika Instituut vir Missiologie (AIM).

Daar word vervolgens gelet op die volgende:

- * Besluite van die 67ste Algemene Kerkvergadering
- * Werksaamhede van die AIM
- * Bediening aan mense in inrigtings
- * Getuienis teenoor die owerheid en gemeenskap
- * Vestiging van vennootskappe
- * Finansies en administrasie
- * Sendingkonferensie.

2.3.3 SPESIFIEKE OPDRAGTE VAN DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADE- RING

- * Die Raad vir Apostolaat ontwerp 'n nuwe evangelisasie strategie en kursus.
- * Die Raad vir Apostolaat gee aandag aan die geestelike versorging van lidmate in die buiteland
- * Die Hervormde Teologiese Opleiding word verander na die Afrika Instituut vir Missiologie
- * 'n Sekretaris vir Apostolaat word benoem
- * Die Raad vir Apostolaat skenk aandag aan kommunistiese strategie in Suid-Afrika.

2.3.4 RIGLYNE VIR DIE APOSTOLAAT IN DIE NHKA

- * Kerkhervorming
- * Die mens, sy konteks en geloof
- * 'n Holistiese en geïntegreerde benadering
- * Die verantwoordelikheid van gemeentes
- * Opleiding
- * Vestiging van vennootskappe
- * Die Maranatha Reformed Church of Christ (MRCC)
- * Getuienis in die gemeenskap
- * Jeuevangelisasie
- * Bediening aan mense in inrigtings
- * Sendingkonferensie
- * Finansies en administrasie.

BESKRYWINGSPUNT 19: RAAD VIR APOSTOLAAT

Die Raad vir Apostolaat

1. Die vergadering betuig sy dank en instemming met die wyse waarop die Raad vir Apostolaat uitvoering gegee het aan die opdragte van die 67ste Algemene Kerkvergadering. Dank en waardering word ook betuig vir die rol wat die direkteur, die projektebestuurder, die Sekretaris vir Apostolaat en die Raad vir Toesig oor die afgelope termyn gespeel het om die HTO suksesvol te omskep in die Afrika Instituut vir Missiologie.
2. Die vergadering neem kennis van die riglyne soos geformuleer in die voorlegging van die Raad vir Apostolaat.
3. Die vergadering besef dat post-kerklikheid groot uitdagings aan die Kerk stel en versoek die Raad vir Apostolaat om hierdie problematiek deeglik te bestudeer en die Kerk in te lig.
4. Trustfondse ten bate van die apostolaat wat nie doelmatig aangewend word nie, word oorbetaal aan die Bystandsfonds van die Raad vir Apostolaat.

Die Kerkorde

1. Die voorstel van die Raad oor die hersiening van die Kerkorde, word in Hoofstuk 10 gestel.

Gemeentes

1. Die vergadering bevestig dat die apostolaat 'n integrale deel van gemeentelike bediening is en predikante en amptelike vergaderings behoort genoeg tyd daaraan te spandeer.
2. Die vergadering moedig gemeentes aan om te begin met 'n proses van gemeente ontwikkeling, waarvan die missionêre gerigtheid 'n wesenlike deel is.

Opleiding

1. Die vergadering versoek die onderskeie opleidingsinstansies (UP, HTK en AIM) om te sorg dat predikante die vermoë sal hê om in 'n post-moderne samelewing gemeentes te begelei om al meer missionêr gerig te leef.
2. Die AIM word gehandhaaf as 'n teologiese opleidingsentrum wat voltydse akademiese onderrig verskaf aan predikante wat in Afrika wil gaan werk.
3. Die AIM word, in ooreenstemming met die besluite van die 66ste en 67ste Algemene Kerkvergaderings, befonds deur die NHKA, ander donateurs en projekte wat deur die AIM bedryf word.
4. Die vergadering gee toestemming dat die AIM (indien nodig) as 'n onafhanklike tersiêre instelling kan registreer sodat toepaslike kursusse aangebied kan word.
5. Die Afrika Instituut vir Missiologie funksioneer akademies as 'n Instituut verbonde aan die Hervormde Teologiese Kollege en kerklik onder die opsig van die Raad vir Apostolaat.
6. Dosente van die AIM is verantwoordelik om oor die apostolaat navorsing te doen en die resultate daarvan te publiseer.
7. Die voorstel oor die pos in Sendingwetenskap aan die Universiteit van Pretoria, word later by Ampte hanteer.
8. Die vergadering versoek opleidingsinstansies om die studie van filosofie, kultuurkritiek en elenktiek te bevorder, aangesien dit by 'n denkende Kerk pas en die apologetiek en getuienis teenoor die samelewing dien.

Toerusting

1. Die vergadering bevestig dat die Raad vir Apostolaat verantwoordelik is om voortgesette toerusting ten opsigte van die apostolaat te doen. Dit word gedoen met behulp van die kerklike opleidingsinstansies.
2. Die vergadering ontmoedig gemeentes om toerustingsmateriaal te gebruik wat vreemd is aan die teologiese tradisie van die NHKA.
3. Predikante rus ampsdraers en lidmate toe om missionêre werk te verrig.
4. Ringsvergaderings en gemeentes bied aan die Raad vir Apostolaat geleentheid om te help met die toerusting van lidmate met betrekking tot die Kerk se apostolaat.
5. Die Basispakket vir Gemeentelike Bediening word steeds benut.
6. Toerustingsmateriaal vir nuwe lidmate en kleingroepe word ontwikkel.

Die verhouding tussen die NHKA en die MRCC is reeds behandel.

BESLUIT

1. Die geamendeerde beskrywingspunt word aanvaar.

2.4 **SENSUS EN STATISTIEK****BESKRYWINGSPUNT 20: RING VAN LAEVELD****SENSUS DEUR KERKRAADSVERGADERING**

Die kerkraad doen jaarliks gedurende Februarie sensus op 'n manier wat eie is aan die gemeente se unieke situasie en soos in die gemeentelike bedieningsplan vervat.

Motivering

- * Jaarliks moet gemeentes in Februarie 'n deur tot deur sensus doen en verslag doen. Die sensus is nie slegs 'n gemeentetelling nie, maar 'n algemene sensus met die oog op evangelisasie.
- * Met die beginsel het die ring nie 'n probleem nie, maar in die praktyk raak dit bitter moeilik. Die huidige veiligheidsituasie in ons land bring mee dat

mense hulleself agter hoë mure toesluit, wat dit vir die kerkraad baie moeilik maak om mense se kerkverband vas te stel.

- * Indien dit so geformuleer word, kan gemeentes bepaal wat in hulle omgewing werk en wat moontlik is, soos byvoorbeeld telefoonsensus of posbussensus.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

BESKRYWINGSPUNT 21: RING VAN WES-KAAPLAND

EMPIRIESE ONDERSOEK NA GLOBALE EN PLAASLIKE OORSAKE VIR VERLIES AAN LIDMATE VAN DIE NHKA

- 1. 'n Wetenskaplik-empiriese ondersoek word gedoen na globale en plaaslike oorsake vir die verlies aan lidmate van die NHKA.**
 - 1.1 Die ondersoek word vanuit die Hervormde Teologiese Kollege bestuur.**
 - 1.2 Die samewerking van ander kerke word in die verband gesoek.**
 - 1.3 Innoverende strategieë en oplossings word bedink om die verlies aan lidmate te stuit en selfs om te draai.**
 - 1.4 Bevindinge word so gou moontlik aan die Kerk beskikbaar gestel vir kennisname en implementering.**
 - 1.5 Die Kerk spits hom aanvanklik op bestaande lidmate toe en later op voormalige lidmate.**
 - 1.6 Evangelisasie/sending word as 'n verwante maar eiesoortige aksie hanteer en nie beskou as 'n oplossing vir die onderhawige probleem nie.**

Motivering

Hoewel statistiek berug is vir foutiewe interpretasie en wanaanwending, gee die syfers in hierdie geval aanduiding van 'n ernstige probleem. Die verlies aan lidmate is 'n feit. Indien die huidige tendens voortduur kan geprojekteer word dat die kerk binne die afsienbare toekoms ernstige probleme kan ervaar om die infrastruktuur in stand te hou.

Daar is aanduidings dat die probleem groter is as net die NHKA. Dit is in ons belang om indien moontlik, in samewerking met ander kerke 'n ernstige poging aan te wend om die probleem te verstaan. Daarvoor is inligting nodig wat op gestruktureerde wyse ingesamel moet word. Die HTK bied 'n uitstekende meganisme hiervoor.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

2.5

CHRISTELIKE SEEMANSORGANISASIE

Die verslag oor die Christelike Seemansorganisasie word behandel onder die volgende hoofde:

Waarvandaan kom die CSO?

Wat doen die CSO?

Hoe doen die CSO sy werk?

'n Komplementêre bedieningsmodel

Die CSO en die NHKA

Die CSO kyk vorentoe.

Dr WAJ van Schoor lig die vergadering verder in oor die werksaamhede van die CSO.

BESKRYWINGSPUNT 22: RAAD VIR APOSTOLAAT

- 1. Die vergadering spreek sy dank teenoor die CSO uit vir die organisasie se volgehoute ondersteuning van predikante van die NHKA.**
- 2. Die vergadering spreek sy waardering uit vir die CSO se volgehoute bearbeiding van seemanne.**
- 3. Die vergadering bevestig dat die CSO een van die belangrike vennote en rolspelers in die Kerk se apostolaat is.**

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

2.6

BYBELGENOOTSKAP VAN SUID-AFRIKA

Die verslag van die Bybelgenootskap word behandel.

Daar word kennis geneem van die volgende:

- * Die oogmerk is om die Bybel in die tale en formate wat die mense nodig het, teen bekostigbare pryse te verskaf.
- * Di WH Steyn en JMJ de Wet dien as skakel tussen die NHKA en die Bybelgenootskap en lewer gereeld verslag.

- * Verteenwoordigers van die NHKA, het op vyf van die huidige 8 streekgrade gedien. Ds CJA Simpson is tans die voorsitter van die Johannesburg Streekraad, asook van die Nasionale Raad van die Genootskap.
- * Gedurende die verslagtydperk het die Departement Teksvorsing publikasies in die volgende 18 tale hanteer: Afrikaans, Bemba, Engels, Frans, Kinyarwanda, Ndebele, Noord-Sotho, Portugees, Shona, Suid-Ndebele, Suid-Sotho, Swati, Tsonga, Tswana, Venda, Xhosa, Xhosa en Zulu.
- * Die volgende projekte word spesiaal vermeld:
 - ** Afrikaans: Bybel vir dowes.
 - ** Suid-Ndebele Bybel.
 - ** Afrikaanse Bybelvertalingsprojek.
- * Bybels word nie meer plaaslik nie, maar oorsee gedruk.
- * Bybels en Bybelgedeeltes is in soveel as 23 tale en 42 weergawes jaarliks gepubliseer.
- * 'n Opwindende projek waarmee gedurende die verslagtyd begin is, is die *Geloof kom deur Gehoor*-program. Hiermee word die teks van die Nuwe Testament in gedramatiseerde oudioformaat op 'n spesiale elektroniese apparaat beskikbaar gestel aan ongeletterdes wat in luistergroepe saamkom.
- * Die volgende hoeveelheid Bybels en Bybelgedeeltes is jaarliks in tot soveel as 103 tale en 130 vertalings versprei.
- * Van die volledige Bybels wat versprei is, het die persentasie Bybels wat teen die bekostigbare eenheidsprijs van R38 aan die handel en kerke gelewer is, gewissel tussen 84% en 92%.
- * Sedert die verskyning van die volledige Bybel in Afrikaans in 1933, is daar reeds ten minste 10 267 672 eksemplare van die twee vertalings van die Bybelgenootskap versprei. Die 1933/1953 vertaling bly steeds 'n standaard produksie-item van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika. In die 3 jaar verslag tydperk is daar 138 116 eksemplare versprei, en sedert die verskyning in 1933 tot 31 Oktober 2006, 7 110 668 eksemplare.
- * Daar is oor die drie jaar 'n totaal van 228 656 volledige Bybels aan lande buite Suid-Afrika gelewer.
- * Verspreiding van Bybels vind deur 'n sentrale versendingsdiens in Kaapstad plaas. Sowat 70% van die verspreiding van volledige Bybels het sedert die inwerkingstelling daarvan op die manier plaasgevind. Bestellings van R300.00 of meer, word sonder koste afgelewer. Gemeentelike kolporteurs kan 'n belangriker rol speel om Bybels in verskillende tale in die gemeentes beskikbaar te stel.

- * Die Bybelgenootskap het vanuit 'n wye spektrum van oorde donasies ontvang.
- * Die koste van die verspreidingsprogramme het oor die 3 jaar sowat R93 miljoen beloop, en is soos volg aangewend.
- * Wat die bereiking van die mikpunt van R22 per lidmaat betref (dit is die bedrag wat die Bybelgenootskap in sy bedryf nodig het om een Bybel teen 'n bekostigbare prys beskikbaar te stel) het die Kerk goeie ondersteuning gebied.

BESKRYWINGSPUNT 23: RAAD VIR APOSTOLAAT

BYBELVERTALING EN BYBELVERSPREIDING

1. Die vergadering neem kennis van die werk van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika. Die Bybelgenootskap word verseker van die Kerk se voorbidding, ondersteuning en medewerking.
2. Dank word uitgespreek teenoor gemeentes, gemeentelike instansies en individue wat die Bybelgenootskap ondersteun het.
3. Gemeentes word versoek om elke jaar, voor die einde van Oktober, 'n bedrag per lidmaat, gelykstaande aan die bedrag (tans R22) wat die Bybelgenootskap benodig om een Bybel teen 'n bekostigbare prys beskikbaar te stel, aan die Bybelgenootskap oor te betaal.
4. Gemeentes word gewys op die staande besluit van die Algemene Kerkvergadering dat die deurkollektes op Hervormingsondag aan die Bybelgenootskap oorbetaal word.
5. Gemeentes word aangemoedig om gratis promosiemateriaal by die Bybelgenootskap van Suid-Afrika te bekom om fondse vir Bybelverspreiding en -produksie in te samel.
6. Gemeentes word aangemoedig om by te dra tot Bybelverspreiding en versprei self ook Bybels.
7. Gemeentes word versoek om winkels op plaaslike vlak aan te moedig om Bybels wat benodig word, in welke taal ookal, geredelik in voorraad te hê.
8. Bybels moet by die gemeentelike kolporteurs beskikbaar wees.
9. Die vergadering betuig sy dank aan di WH Steyn en J de Wet en CJA Simpson vir hulle werk rondom Bybelverspreiding.

BESLUIT**1. Die beskrywingspunt word aanvaar.****2.7 DIE AFRIKAANSE BYBELVERTALINGSPROJEK**

Die vergadering neem kennis van die verslag oor die betrokkenheid van die Kerk by die beplande nuwe Afrikaanse Bybelvertaling.

Die vertaalopdrag wat deur die Kerklike Advieskomitee goedgekeur is, lees soos volg: "Skep 'n goed verstaanbare, bronteksgeoriënteerde Afrikaanse vertaling van die Bybel wat geskik is vir voorlesing en gebruik in eredienste, asook vir kate-gese, Bybelstudie en persoonlike gebruik."

Die volgende is enkele sake wat 'n rol gespeel het by die besluit van die Kerklike Advieskomitee om die Bybelgenootskap te versoek om 'n nuwe vertaling in Afrikaans voor te berei:

- * Die eerste en belangrikste saak is dat daar by Afrikaanssprekende kerke 'n behoefte is vir 'n Bybelvertaling wat sterker aansluit by die bronteks (dit wil sê die Hebreeuse, Aramese en Griekse tekste) as die bestaande vertalings.
- * Elke vertaling van die Bybel word gerig of gestuur deur 'n bepaalde verstaan van wat vertaling eintlik is, of die vertalers nou hierdie *vertaalteorie* uitspel of nie.
- * Die kennis van die tale waarin die Ou- en Nuwe Testament geskryf is, het die afgelope aantal jare geweldig uitgebrei. Dit beteken dat, alhoewel die saak waaroor dit in die Bybel gaan nie verander nie, die fyner nuanses tans tog beter verstaan word.
- * Die manier waarop daar vertaal word is in die geval van die beplande vertaling ook heel anders as by alle vorige vertalings.
- * Daar is reeds verwys na die moontlikheid om 'n Bybelvertaling sterker by die leefwêreld van die lesers aan te pas of nie.

Uit die voorafgaande is dit duidelik waar lê die verskille tussen die beplande vertaling en bestaande vertalings:

- * Die beplande vertaling sal nie 'n woord vir woord vertaling wees soos die 1933/53 vertalings nie maar 'n dokumentêre vertaling waarin die bronteks so getrou moontlik weergegee word in vloeiende Afrikaans.
- * Die beplande vertaling sal minder as die 1983-vertaling aangepas word by die leefwêreld van vandag.
- * Die vertaalspanne gaan werklik poog om liederen en gedigte in digterlike

vorm weer te gee sodat die eie aard van 'n psalm byvoorbeeld behoue sal bly.

- * Anders as die vorige twee vertalings van die Bybelgenootskap sal voetnote gebruik word wanneer die bronteks waaruit vertaal word, probleme oplewer of wanneer dit noodsaaklik is om iets kortliks te verduidelik. Dit sal egter nie 'n verklarende Bybel wees nie.
- * Aangesien die Rooms Katolieke Kerk een van die kerke is wat hulle ondersteuning aan die projek toegesê het, sal vertaalspanne ook die Deutero-kanonieke boeke wat deel is van die Rooms Katolieke kanon, vertaal. Dit sal dan in sekere uitgawes van die nuwe vertaalde Bybel vir lidmate van die Rooms Katolieke Kerk beskikbaar wees.

Die Bybelgenootskap het, na navrae by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, elf lidmate van die NHKA benoem as deel van die vertaalspanne, meestal as eksegete.

Die verwagting is dat die projek teen 2013 afgehandel sal wees.

BESKRYWINGSPUNT 24: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

VERTALING VAN DIE BYBEL IN AFRIKAANS

Die vergadering bekragtig die handeling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, dat die NHKA saamwerk aan 'n bronteks-georiënteerd Afrikaanse vertaling van die Bybel wat geskik is vir voorlesing en gebruik in eredienste, asook vir kategeese, Bybelstudie en persoonlike gebruik.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**
- 2. Dank word betuig aan prof APB Breytenbach vir sy groot aandeel aan Bybelvertaling namens die Kerk.**

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

GELUKWENSE

Die skriba hou die volgende gelukwensings aan die vergadering voor:

Ds D van der Merwe van Selcourt gemeente het op 1 September 2007 in die huwelik getree. Sy is nou ds Lourens.

Oudl JLO Esterhuizen van Zwartuggens is verkies as visepresident van die TLU van SA.

AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WYSE VAN REGISTRASIE

Die volgende afgevaardigdes het op 24 September 2007 geregistreer:

Afgevaardigde	Gemeente	Tyd ter vergadering
Oudl MC van den Bergh	Sasolburg	18:30 Sekundus vir oudl R van Wyk wat weens werksomstandighede die vergadering moes verlaat

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd ter vergadering
Oudl TH Bosch	El-Flora/Florida/Roodepoort	26 September – alle sittings
Oudl JNR Botha	Meyerspark	25 September – 18:00 tot 21:00
Ds WA Botha	Lydenburg	26 September – oggendsitting tot 14:00
Ds JJ McDonald	Beroepafwagtend	25 tot 26 September – alle sittings
Dr JH Mouton	Premieryn	26 September – 08:30 tot 14:30
Ds AM Nel	Witpoortjie	27 September – oggend- en middagssessies 28 September – aandsitting
Oudl DP Papenfus	Belfast	28 tot 29 September – alle sittings behalwe 28 September – vanaf 12:00
Oudl B Pheiffer	Rustenburg-Tuine	25 September – vanaf 17:30 tot 21:00
Oudl HE Robinson	Derdepoort	25 September – middag- en aandsittings
Oudl GGF Stoltz	Bergsig	25 September – vanaf 10:45
Ds PC Swanepoel	Derdepoort	25 September – middag- en aandsittings
Ds JM van Staden	Montana	25 September – alle sittings
Oudl R van Wyk	Sasolburg	26 tot 29 September – alle sittings
Ds LJ Venter	Rustenburg-Tuine	25 September – vanaf 17:30 tot 21:00

Oudl P Vorster	Krugersdorp-Oos	25 September – 13:00 tot 19:00
----------------	-----------------	--------------------------------

AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WYSE VAN REGISTRASIE

Die volgende afgevaardigdes het op 26 September 2007 geregistreer:

Afgevaardigde	Gemeente	Tyd ter vergadering
Oudl SMF Fourie	Witfield	08:00 Vervang primuslid oudl BH Korff

AFKONDIGINGS

Die volgende afkondigings word gemaak:

- * Ds JR Kramer se vrou is ernstig siek in die hospitaal.
- * Dr D Breedts van die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika word bedank vir sy volgehoue teenwoordigheid in die vergadering.
- * Mnr T Hamman van Kaapstad spreek by wyse van 'n e-pos boodskap, sy dank uit omdat die verloop van die Algemene Kerkvergadering op die webblad gevolg kan word.

VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE TWEDE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundus vir die tweede predikantslid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen di JM Bevelo-Manders, G v R Els, EG Fourie, JH Kay, WJ Kok, FJ Labuschagne, KD Papp, PJ van der Merwe (Zoutpansberg) en dr J Otto.

'n Herstemming vind plaas tussen di G v R Els, EG Fourie en WJ Kok.

Ds EG Fourie word verkies.

---oOo---

2.8 GETUIENISTAAK VAN DIE GELOWIGE

2.8.1 HOMOSEKSUALITEIT

Die Kerk is die afgelope ses jaar besig met navorsing oor homoseksualiteit. Die 67ste Algemene Kerkvergadering het die opdrag voortgesit. Lede van die vergadering het kennis geneem van die studiewerk van die Komitee oor Homoseksualiteit.

Op grond van die studiewerk word die volgende beskrywingspunt aan die vergadering voorgelê vir oorweging:

Prof TFJ Dreyer lig die vergadering toe oor die komitee wat ondersoek gedoen het oor die saak.

Die voorsitter gee vervolgens aan prof AG van Aarde, dr JFP Engelbrecht en ds GJ Smit geleentheid om die drie beskrywingspunte toe te lig.

Die vergadering voer uitvoerig bespreking oor die beskrywingspunte.

Voordat daar oorgegaan word tot stemming gee die vergadering gehoor aan 'n voorstel dat elke lid vir 'n kort stiltetyd vir nadenke en gebed voordat oorgegaan word tot stemming.

BESKRYWINGSPUNT 25: STUDIEKOMITEE HOMOSEKSUALITEIT

Die komitee lê, in die lig van die studiestukke wat aan die vergadering voorgelê is hierdie roetekaart aan die vergadering voor vir besluit:

1. Die wetenskap van die hermeneutiek (die teorie van verstaan) help om die Bybel wat 'n premoderne geskrif is, vir mense van vandag te "vertaal" of te interpreteer. Die Bybel bevat weliswaar negatiewe kultuur-bepaalde uitsprake oor wat soms vertaal word met "homoseksuele gedrag". Die bedoeling van die Skrif is egter nie om kultuur normatief te maak nie. Die norm van die Skrif is dat *alle* gelowiges uit die evangelieboodskap leef. In die Protestantse kerk is die vertrekpunt dat redding berus op geloof alléén. Niks vanuit die menslike natuur kan hierdie versoening bewerkstellig nie. God se Gees maak dit vir alle gelowiges moontlik om hulle hele lewe (ook die liggaam) in God se diens te stel.
2. Seksuele minderhede bestaan. Van hulle is lidmate van die kerk. Hierdie gelowiges, soos alle ander, ontvang van die kerk pastorale sorg en begeleiding tot 'n Geesge vulde lewe.
3. Die kerk glo dat alle gedooptes, alle gelowiges, lede van die liggaam van Christus is. Die eenheid van die kerk as liggaam van Christus is 'n evangeliese eis. Derhalwe is mense wat tot seksuele minderheidsgroepe (of tot watter minderheidsgroepe ook al) behoort, soos alle ander lidmate, welkom in die Christelike geloofsgemeenskap. In die lig van ons verstaan van die Woord van God, verseker die kerk hulle met woord en optrede van die liefde van God en van medegelowiges.
4. In die huidige kerklike praktyk word daar slegs voorsiening gemaak vir heteroseksuele lewensverbintenisse. Die kerk word versoek tot voortgesette navorsing oor *betekenisvolle verhoudingsmoontlikhede vir alle mense*.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

BESKRYWINGSPUNT 26: DRR APJ BURGER EN JFP ENGELBRECHT**MINDERHEIDSVERSLAG (BYLAE B)**

Soos gemotiveer in die minderheidsverslag in BYLAE B (vergelyk Ordinasie 3.10.3 (iv)), asook die vorige besluite van die 67ste Algemene Kerkvergadering, word onderstaande aan die vergadering voorgelê vir besluit:

1. Volgens die breër boodskap van die evangelie maak God se Gees dit vir mense moontlik om met hulle volle menswees in God se teenwoordigheid te lewe. Laasgenoemde sluit ook homoseksuele persone in.
2. Die Kerk glo daarom dat alle gelowiges, ongeag hulle seksuele oriëntasie, lede is van die liggaam van Christus. Die eenheid van die kerk as liggaam van Christus is 'n evangeliese eis.
3. Die Kerk wil daarom homoseksuele persone in sy midde verwelkom, vertrous en ondersteun. Die Kerk sal vervolgens alles in sy vermoë doen om die verskynsels van homofobie, gay-haat en enige ander vorme van neerhalende optredes teenoor homoseksuele persone teen te werk.
4. Gevolglik wil die Kerk aan alle gelowige lidmate, dus ook homoseksuele persone, pastorale sorg en morele leiding vir 'n Geesgevolle lewe verleen.
5. Die Kerk moet in die hantering van die omvattende seksuele verskynsel die heteroseksuele huwelik koester en beskerm as die enigste huweliksvorm soos deur God self ingestel. Dit is die enigste ruimte volgens die Skrif waarbinne seksuele aktiwiteite, familiebou en gesinsgroei kan voorkom. God het man en vrou geskape om vir die doel by mekaar te pas.
6. Die Kerk bevestig dat homoseksueel georiënteerde persone wat selibaat lewe tot die ampte van die Kerk toegelaat word.
7. Die Kerk sal daarom basiese beginseluitgangspunte en spesifieke riglyne vir die pastorale versorging van homoseksuele persone opstel en aan alle predikante van ons Kerk beskikbaar maak. Hierdie riglyne sal drieledig van aard wees:
 - 7.1 Eerstens, riglyne wat van toepassing is om homoseksueel georiënteer-

- de persone tuis te laat voel in die kerk.
- 7.2 Tweedens, riglyne soos van toepassing op homoseksueel georiënteerde persone wat homoseks beoefen.
- 7.3 Derdens, riglyne om homofobie/gay-haat uit te skakel.

BESLUIT

1. Die geamendeerde voorstel word aanvaar wat die volgende wysigings inhou:
 - 1.1 Punt 6 word gewysig om soos volg te lees: *die Kerk bevestig dat homoseksueel georiënteerde persone wat selibaat lewe, tot die ampte van die Kerk toegelaat kan word.*
 - 1.2 Punt 7 word gewysig om soos volg te lees: *Die Kerk sal daarom basiese beginseluitgangspunte en spesifieke riglyne vir die pastorale versorging van homoseksuele persone, opstel en aan alle ampsdraers van ons Kerk beskikbaar maak.*
 - 1.3 Punte 1 tot 5 van beskrywingspunt 26 word gehandhaaf.
 - 1.4 Punte 1 tot 3 van beskrywingspunt 27 met uitlating van "volgens die Bybel is homoseksuele gedrag teen die skeppingsorde" (*contra naturam*) word deel van die voorstel.
 - 1.5 Punte 6 tot 7 van beskrywingspunt 26 word verwys vir verdere studie omdat die ampte hier ter sprake kom.
2. Die Studiekomitee oor Homoseksualiteit stel 'n handleiding beskikbaar gebaseer op hulle verslag en aanbevelings.
3. Die Studiekomitee oor Homoseksualiteit publiseer as 'n saak van prioriteit, resensies oor minstens die volgende publikasies:
 - * McCafferty, Christine (with Peter Hammond) 2001. *The pink agenda*
 - * Glosderry: ACA
 - * Potgieter, Jorrie 2007. *Homoseksualiteit 'n Skrifgefundeerde perspektief*. Vereniging: CUM.

BESKRYWINGSPUNT 27: RING VAN POTCHEFSTROOM

BEOORDELING VAN HOMOSEKSUALITEIT

Soos gemotiveer in BYLAE E, word die volgende aan die vergadering voorgelê vir besluit:

1. Die vergadering is daarvan oortuig dat homoseksuele dade sonde is en soos alle ander sondes in die Bybel bely moet word. Volgens die Bybel is homoseksuele gedrag teen die skeppingsorde (*contra naturam*).

2. **God het die heteroseksuele monogame huwelik ingestel as die ruimte waarbinne seksualiteit plaasvind. Daarom moet enige vorm van homoseksuele gedrag en dus ook die sogenaamde homoseksuele huwelik deur die Christelike etiek afgewys word.**
3. **Persone met 'n homoseksuele oriëntering het die verantwoordelikheid om hulle te weerhou van homoseksuele gedrag net soos alle ander mense ten opsigte van hulle gebroke menslike natuur selfbeheersing moet beoefen.**

BESLUIT

1. **Die beskrywingspunt word geïnkorporeer in beskrywingspunt 26.**

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

HOMOSEKSUALITEIT

Versoek om hersiening van besluit

Dr WA Dreyer versoek op 'n punt van orde (Reglement van Orde 7.3) dat die besluit oor Homoseksualiteit hersien word, omdat afgewyk is van die Reglement van Orde (Reglement van Orde 5.2).

- * Beskrywingspunt 26 kan nie geamendeer word deur die toevoeging van gedeeltes van Beskrywingspunt 27 nie, omdat dit 'n wesenlike verandering aan die voorstel te weeg bring. Volgens die Reglement van Orde kan dit nie gebeur nie.
- * Die drie voorstelle moes apart dien omdat hulle wesenlik van mekaar verskil.
- * Daar was verwarring by die vergadering oor die saak.

Dr Dreyer kry geleentheid om die versoek toe te lig. Ds S Hoffman (jr) kry geleentheid om beswaar te maak.

Die vergadering stem oor die aangeleentheid.

BESLUIT

1. **Die besluit word nie hersien nie.**

Teenstemme teen besluit oor homoseksualiteit

Die volgende persone teken hulle teenstemme aan teen die besluit:

- * Ds JP Bester
- * Dr CJ Beukes
- * Ds A Botha
- * Ds GS de Beer
- * Ds SM de Beer
- * Ds TF Dreyer
- * Prof Y Dreyer
- * Ds AE Dreyer-Krüger
- * Ds J Dippenaar
- * Ds DJ du Toit
- * Dr AJ Groenewald
- * Dr J Groenewald
- * Ds FJ Labuschagne
- * Dr GC Lindeque
- * Dr GJ Malan
- * Ds HM Nel
- * Ds SP Nolte
- * Ds RJ Rust
- * Ds GPJ Stoltz
- * Prof AG van Aarde
- * Ds MM van der Merwe

OUDERLINGLEDE WAT LAAT OP PRESENSIELYS GEPLAAS IS

Die volgende ouderlinge wat laat geregistreer het, word ook op die presensielys geplaas:

Ouderling	Gemeente	Stemnommer
JH Barnard	Eendracht	811
M Basson	Hartebeesfontein	817
MC Coetzer	Goede Hoop	815
SMF Fourie	Witfield	820
JC Frankenberg	Grootvlei	809
FH Geyser	Verwoerdburg	816
SE Harman	Zeerust	807
A Korb	Marikana	819
PDF la Grange	Phalaborwa	818
L le Roux	Coligny	814
BJ Liebenberg	Brakpan-Harmonie	813
G Oosthuizen	Bellville	812
PR Schoeman	Koornfontein	806
MC van den Bergh	Sasolburg	821
TH van Niekerk	Parkrand	808

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd ter vergadering
Ds EH Dannhauser	Kempton	27 tot 29 September – alle sittings
Ds GS de Beer	Noordwestelike Pretoria	26 September – 17:30 tot 19:00
Dr SM de Beer	Wesmoot	26 September – 17:30 tot 19:00
Ds JR Kramer	Elsburg	27 September – 08:00 tot 11:00
Ds W Mans	Turffontein	25 September – alle sittings
Ds F Nortjé	Bergsig	27 September – oggend- en middagsittings
Ds AJ Pienaar	Kruin	26 September – 08:30 tot 14:00
Ds W de V Sauer	Wonderboompoort	29 September – 11:15 tot 13:00
Ds PR Schoeman	Welkom	26 tot 29 September – alle sittings
Ds P Steenkamp	Durban-Suid	23 tot 28 September – alle sittings
Ds S van der Walt	Zuurfontein	26 September – 14:00 tot 17:00
Ds J van Immerzeel	Silverton	26 September – 08:30 tot 14:00
Oudl GS van Wyk	Weltevreden	26 September – 10:45 tot 16:00
Dr PJ van Zyl	Ermelo	25 September – 14:00 tot 17:00

ORDEMOSIE VAN DR JC VAN DER MERWE OOR STEMPROSEDURE

Die volgende ordemosie word deur dr JC van der Merwe gestel:

- * Die Algemene Kerkvergadering neem met misnoeë kennis van die brief wat op die skerm vertoon word.
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die brief onaanvaarbaar is teen die agtergrond van die presbiteriale Kerkreg.
- * Die Algemene Kerkvergadering besluit om die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag te gee om die opsteller van die brief onder die opsig te dissiplineer.

---oOo---

2.8.2 MISDAAD

Die Raad vir Etiese Sake het die Kerk verteenwoordig by verskeie gesprekke van kerkleiers wat met groot intensiteit ondersoek ingestel het na misdaad en geweld in ons land - 'n verklaring is kollektief uitgereik en deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in die Kerk versprei. Die essensie van die verklaring word deur die volgende aanhaling saamgevat: *Ons is van mening dat die omvang*

en die kompleksiteit van die probleem van geweld en misdaad deur niks anders as 'n goed gekoördineerde poging van verskeie rolspelers opgelos sal word nie. Daarom verklaar ons dat ons sal werk aan die daarstelling van 'n nasionale bondgenootskap om te help om Suid-Afrika te verander na 'n vredeliewende, geweldvrye land. Behalwe die gewone man op straat (waarvan die Christelike kerke en ander godsdienstige groepe deel vorm) behoort die regering, besighede (privaat sektor) en die onderwysinstellings deel te vorm van so 'n bondgenootskap. Ons bly oortuig dat die regering die leidende rol moet speel in hierdie bondgenootskap...

Die Nasionale Vervolgingsgesag (NPA) het die Kerk as rolspeler betrek by 'n sogenaamde *Stakeholder Conference 2007*. Die Nasionale Vervolgingsgesag handhaaf 'n sterk koöperatiewe benadering in 'n poging om misdaad en geweld te bekamp. Die volgende visie word as werksverklaring onderneem: *Guided by the Constitution, we in the National Prosecuting Authority ensure justice for the victims of crime by prosecuting without fear, favour or prejudice and by working with our partners and the public to solve and prevent crime.*

'n Nasionale Misdaad Bekampings-Strategie is deur verskeie Staatsdepartemente (onder andere die departemente van Korrektiewe Dienste; Verdediging; Intelligensie; Justisie; Veiligheid en Sekuriteit en Welsyn) opgestel waarvolgens misdaad daadwerklik aangespreek word. Hierdie dokument is beskikbaar op aanvraag by die Departement van Veiligheid en Sekuriteit of by die Raad vir Etiese Sake.

Lede van die raad was namens die Kerk op 15 Mei 2007 in gesprek met die Minister van Verdediging oor publieke mobilisasie teen misdaad. Die regering verdeel misdaad en geweld in hoofsaaklik twee groter groeperinge, naamlik: Georganiseerde misdaad en Gemeenskapsmisdaad. Volgens Mnr Mosiuoa Lekota is dit krities belangrik dat Kerk en owerheid 'n sigbare eenheid moet vorm ('n vennootskap) in die aanslag teen misdaad en geweld. Die Kerk is ten opsigte van laasgenoemde 'n besliste rolspeler. Dat die Kerk direk betrokke raak by 'n kollektiewe aanslag teen misdaad en geweld is vir die Raad vir Etiese Sake verblydend.

Die Kerk word opgeroep om spesifiek in terme van Bybels-gefundeerde prediking standpunt in te neem ten opsigte van misdaad en geweld.

'n Nasionale Jeugkonferensie word deur die Raad vir Etiese Sake in samewerking met ander rolspelers in die Kerk, vir 2008 beplan. By hierdie geleentheid sal verteenwoordigers uit gemeentes (nasionaal) die geleentheid kry om gesprek te voer oor aktuele etiese/maatskaplike kwessies. Hierdie is 'n poging van die Raad om in lyn met hul visie die jeug van die Kerk direk te betrek by die generering van oplossings en idees.

BESKRYWINGSPUNT 28: RING VAN ZEERUST

GETUIENIS VAN DIE KERK TEN OPSIGTE VAN DIE BEVRAAGTEKENING VAN ETIESE EN GELOOFSWAARHEDE

Indien Christelike waardes en geloofswaarhede in die media bevraagteken word reik die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering Bybel-gefundeerde mediaverklarings en herderlike skrywes uit om onsekerhede uit die weg te ruim.

Motivering:

- * Die wêreld waarin ons leef is nie meer Christelik georiënteerd nie.
- * Lidmate het 'n behoefte aan duidelike Bybelse leiding.
- * Die afwesigheid van "amptelike" standpunte skep onsekerheid wat tot dwaling en afvalligheid aanleiding kan gee.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**
- 2. Die volgende mosie word aanvaar:**

Die Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika betuig hiermee sy meelewing met al die mense in ons land wat deur die misdaadgolf geraak is. Ons betuig ook ons diepe meegevoel aan gesinne wat geliefdes as gevolg van die moord en doodslag verloor het.

Ons as lidmate onderneem om ons volle samewerking te gee aan alle misdaadbekampingstrategieë wat deur die SAPD daargestel word en ons doen 'n ernstige beroep op die owerheid om ernstige stappe te neem en maatreëls daar te stel om die geweld en misdaad te bekamp en die land weer veilig te maak vir sy inwoners.

2.9 SENTIK

Werkzaamhede en uitvoering van besluite

Die vergadering neem kennis van die personeel wat die afgelope termyn by die werk van SENTIK betrokke was.

Op grond van die veranderde omstandighede van SENTIK, waaronder die feit dat 'n deeltydse persoon ook die bestuursfunksies moes behartig, is die Argief en Biblioteek onder die Werkgroep Kerkgeskiedenis ingedeel die personeel van SENTIK losgemaak.

Gedurende Mei 2007 het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die versoek dat daar weer 'n komitee vir die argief, museum en biblioteek benoem word, toegestaan.

Die vergadering neem verder kennis van die wyse waarop besluite van die 67ste Algemene Kerkvergadering deur SENTIK uitgevoer is.

Die opdrag is ontvang om die reorganisasie van SENTIK binne die volgende raamwerk af te handel:

- * SENTIK word benut as 'n volwaardige mediasentrum van waaruit alle kommunikasie vloei en waarheen kommunikasiekanale teruglei.
- * Die kerklike tydskrifte en webblad dra die Kerk se kommunikasie en stimuleer 'n holistiese kommunikasiepraktyk.
- * Tydskrifte en elektroniese media is ingestel op identiteit- en spiritualiteitskeppende kommunikasie.
- * Alle ander vorme van kommunikasie (katekesehandboeke, kursusmateriaal, briefhoofde, agendas, ensovoorts) word deel van die globale kommunikasiepraktyk wat op verkondiging ingestel is en aan bepaalde kriteria voldoen.

Die vergadering neem kennis van die beskrywing van die poste wat vir die doel van bogenoemde onontbeerlik is. Die volgende poste word behandel:

Die Hervormer

'n Deeltydse redakteur soos tans.

Konteks

'n Deeltydse redakteur vir Konteks, op voorwaarde dat die redakteurspos van Konteks geskei word van bestuursfunksies.

Almanak

'n Deeltydse redakteur soos tans.

Bybelse Dagboek

'n Deeltydse redakteur soos tans.

Die Webblad

'n Deeltydse redakteur soos tans.

'n Bestuurder vir SENTIK as mediasentrum

Dit moet die finansies en personeelbestuur van al die afdelings onder SENTIK insluit. Hierdie behoefte kan heel moontlik met 'n bestaande behoefte of pos gekombineer word.

'n Kommunikasiebestuurder

Die behoefte bestaan dat 'n bepaalde persoon verantwoordelik moet wees om globale kommunikasiepraktyk te fasiliteer sodat alle media in die Kerk (tydskrif-

te, elektroniese media, kursusse, kategehandboeke, briefhoofde en briefstyle, agendas, ens.) die Kerk se kommunikasiepraktyk sal bevorder en uitbou.

Al die redakteurs asook afdelingshoofde van byvoorbeeld die argief en biblioteek, sowel as kursusontwikkelaars en kategeboekskrywers, moet deel uitmaak van die mediasentrum en die kommunikasiepraktyk van die Kerk help uitbou.

Die kommunikasieposte (soos die administrateur en sekretaris van die kantoor van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering) behoort deur middel van effektiewe kommunikasiekanale aan die mediasentrum verbind te wees sodat die kommunikasie wat vanuit hierdie kantore na die Kerk vloei, ook aan kodering van die kommunikasiepraktyk kan beantwoord.

Almanak en Bybelse Dagboek

Hierdie belangrike identiteitskeppende publikasie van die Kerk het die afgelope aantal jare 'n gedaanteverwisseling ondergaan met betrekking tot sy visuele kommunikasie.

Bybelse Dagboek

'n Groot stap vooruit in die verbetering van die *Bybelse Dagboek* wat sy inhoud betref, is die metode om 'n redelike vaste paneel van skrywers te benoem.

Konteks

Groot waardering is deurentyd deur lidmate, kerkrade en ringsvergaderings uitgespreek vir die vernuwing en standaard wat by *Konteks* sedert die 2004-reeks, wat die kerkjaar belig het, ervaar is.

Daar is ook groter deelname van lidmate oor die hele spektrum van ouderdomsgroepe in terme van die gestelde doelwitte deur die redaksie om *Konteks as 'n gesinstydskrif vir vandag* te vestig waaraan alle ouderdomme moet kan deelneem. 'n Baie ywerige werkende redaksie wat maandeliks (op eie koste) vergader, doen uitmuntende werk en beplan met groot entoesiasme die jaar en maandelikse uitgawes vooruit. In breë trekke is dit die beleid van die redaksie om nie kontroversiële bydraes te plaas wat spanning en verdeeldheid in die Kerk teweeg kan bring nie, maar eerder te fokus op saambindende en geloofsopbouende bydraes wat vir die hele gesin toeganklik is (spiritualiteit- en identiteitskeppende kommunikasie). Die redaksie is diep onder die indruk dat sy taak niks minder as verkondiging is nie.

Die Christelike Vrou se redaksie (wat formeel onder toesig van die NHSV Hoofbestuur staan en wie se redakteur deur die NHSV aangestel word), het ons werk 'n plesier gemaak deur hul samewerking en stiptelikheid en die hoë gehalte van die inhoud van hul blad. Die *Konteks*-redaksie geniet die steun, lojaliteit en spontane medewerking van die hele Kerk en wil die Kerk graag langs hierdie weg opreg daarvoor bedank.

Die Hervormer

In ooreenstemming met sy redaksionele beleid en reglement het *Die Hervormer* die Kerk die afgelope drie jaar bedien deur draer te wees van kerknuus, kommentaar te lewer op kerklike, teologiese en samelewingstendense en standpunte te stel en menings te vorm. In die tydperk, wat gekenmerk is deur verskeie kontensieuse sake op die kerklike agenda, het *Die Hervormer* gepoog om geleentheid te gee dat alle standpunte in die Kerk gestel word. Almal is so ver moontlik geleentheid gegee om hulle opinie te lug en debat te voer, terwyl deurlopend gepoog is om die amptelike kerklike standpunt duidelik te stel.

Na afloop van die 67ste Algemene Kerkvergadering is op 'n SENTIK-beheerraadvergadering besluit dat die verskillende tydskrifte nie meer met uitvoerende redaksies sal werk nie, maar met werksredaksies. Weens die feit dat daar rondom *Die Hervormer* en sy redakteur dispute kan ontwikkel, is egter besluit om 'n onafhanklike redaksie byeen te kry om *Die Hervormer*, sy redakteur en die Kerk te beskerm.

Die redaksie doen aan die hand dat oorweeg word om *Die Hervormer* een maal per week elektronies en een maal per maand in harde kopie te laat verskyn. Dit bied die moontlikheid om ten opsigte van die harde kopie met kleur en uitleg te eksperimenteer ter wille van 'n beter voorkoms, en deur die elektroniese *Hervormer* weekliks aktuele nuus aan gemeentes deur te gee, kerklike en teologiese kommentaar te lewer en redaksioneel met die Kerk te praat. So sal 'n lank gestelde ideaal van *Die Hervormer* verwesenlik word, naamlik dat die Kerk 'n weeklikse koerant het wat aktueel en vars met die Kerk kan kommunikeer. Kerkrade kan die elektroniese *Hervormer* in geheel of net dele daarvan uitdruk, kopieër en saam met gemeente- en/of afkondigingsblaaie laat verskyn. Die veronderstelling is dat die huidige *E-vormer* hierby sal inkorporeer en onder die redakteurskap van *Die Hervormer* uitgegee sal word. Die harde kopie sal maandeliks saam met *Konteks* versprei word. Hierdie scenario behoort meer effektief aan die doelstellings van *Die Hervormer* te beantwoord en behoort nie noodwendig meer te kos nie.

Webblad

Uit die aantal daaglikse besoeke (ongeveer 280) wat die webblad van die Kerk tans ontvang, is dit duidelik dat die webblad 'n onmisbare deel van die Kerk se kommunikasienetwerk geword het.

Sedert die 67ste Algemene Kerkvergadering het die webblad ook 'n beduidende rol begin speel in die advertering van poste in die Kerk en projekte van rade en gemeentes. Die preeksketse is uitgebrei tot meer as 700 - 'n onmisbare diens vir gemeentes wat op 'n gereelde basis voorleesdienste moet hou. Predikante word weereens uitgenooi om preeksketse aan die webbladkomitee te stuur.

In terme van die toekomsbeplanning, die volgende:

- * Die beplande herontwerp van die webblad het beslag gekry en funksionele herontwerp sal aandag ontvang waar nodig.

- * Aandag is gegee aan die deurlopende uitbreiding van die preeksketse. Dit bly die doelwit om hierdie rubriek van die webblad verteenwoordigend van prediking in die Hervormde Kerk te maak. Predikante word dus weereens uitgenooi om die komitee van preeksketse te voorsien.
- * Feitlik alle dokumente van die Kerk is elektronies op die webblad beskikbaar gestel.
- * 'n Bladsy vir elke raad van die Kerk is daargestel. Rade word versoek om van hierdie fasiliteit gebruik te maak om hulle werksaamhede aan die Kerk bekend te stel.

Beheerraad van SENTIK/Raad vir Toerusting, Inligting en Kommunikasie

Aangesien die Beheerraad van SENTIK grootliks uit die Moderamen plus enkele ander persone bestaan het, is geoordeel dat die duplikasie onnodig is en dat SENTIK se sake ewe goed op gewone Moderamenvergaderings tereg kan kom. Gevolglik het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om die SENTIK-beheerraad te ontbind. In die lig van die leemte wat gelaat is deur die feit dat daar nie 'n voltydse hoof van SENTIK was nie, asook die tweede grafiese pos wat nie meer gevul is nie, het die effektiewe grafiese kodering en kommunikasiemoontlikhede van veral *Die Hervormer* skade gely. Hierdie leemtes is by verskillende geleenthede en in werkswinkels aan die Kommissie gekommunikeer.

Daar is verskeie pogings aangewend om die saak te probeer beredder. Aanvanklik is aan die hand gedoen dat die Administrateur se kantoor SENTIK moet bestuur. Dit het egter al binne die eerste maand geblyk nie in die praktyk lewensvatbaar te wees nie. Daarna is gehoop dat die deeltydse redakteur van *Konteks* tog wel die bestuur ook sal kan behartig. In die normale gang van sake is dit reeds veel gevra aangesien dr Wian Kloppers steeds ook in 'n 50%-gemeentestandplaas werksaam was, en gesien die feit dat die vorige redakteur van *Konteks* en hoof van SENTIK die werk in 'n voldagpos gedoen het. Daar het met verloop van tyd groot addisionele druk op dr Kloppers ontstaan rondom die behoefte aan visuele konsepte vir verskillende rade en instansies in die Kerk, en toe die kategeeseboeke ook nog bykom, het hy laat weet dat die werklading eenvoudig te veel word.

Die saak is by 'n spesiale vergadering van die Moderamen op 17 April 2007 hanteer en tot 'n punt gevoer. Op grond van die besluite van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering rondom die herinstelling van die beheerraad van SENTIK, die samesprekings met die predikantslede van die Moderamen op 17 April 2007 en die daaropvolgende benoeming van 'n voltydse hoof vir SENTIK, het die nuwe beheerraad 'n konstitueringsvergadering gehou op Dinsdag 15 Mei 2007.

Verder, in opdrag van die Moderamen met betrekking tot die strukturering van die pos van die hoof van SENTIK, het die skriba, dr Wim Dreyer, die Administrateur, mnr Kobus Viljoen en die benoemde hoof van SENTIK, dr Wian Kloppers, samesprekings gevoer en saamgestem dat ook die ander redakteurs wat by SENTIK se werksaamhede betrokke is en behoort te wees, te wete van mev Magda van Deventer (*Die Christelike Vrou*), ds Piet van der Merwe (*Bybelse Dagboek*) en prof Theuns Dreyer (Toerustingspakkette), na die konstitueringsver-

gadering genooi moet word. Die vergadering het hulle teenwoordigheid as stemgeregtigde lede van die vergadering aanvaar op grond van die feit dat hulle almal reeds deel van die gestruktureerde werksaamhede van SENTIK is.

Die vergadering neem kennis van die samestelling van die Beheerraad en die volgende:

- (i) SENTIK word as akroniem behou vir sover dit verwys na die handelsnaam/uitgewer asook die plek (sentrum) waar die Kerk se publikasies geproduseer word.
 - (ii) Die benaming *Beheerraad* van SENTIK word vervang deur die benaming *Raad vir SENTIK*, wat soos al die ander rade funksioneer. Die raad koördineer die werksaamhede van al die afdelings.
 - (iii) Die benaming *Hoof vir SENTIK* word vervang deur die benaming *Sekretaris van die Raad vir SENTIK* en die persoon funksioneer soortgelyk aan en parallel met die ander drie sekretarisse, te wete die Sekretaris van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Sekretaris vir Apostolaat en die Sekretaris van die Algemene Diakensvergadering.
 - (iv) Die sekretaris van die raad is, soos die ander drie, 'n voltydse predikantspos en word deur 'n predikant van die Kerk gevul.
 - (v) Die sekretaris tree op as
 - (a) bestuurder van SENTIK
 - (b) deeltydse redakteur van een van die publikasies (*Konteks*, *Die Hervormer*, *Webblad*, *Almanak* en *Bybelse Dagboek*).
 - (c) eindredakteur vir 'n bepaalde publikasie, waar nodig
 - (d) sekretaris van die Raad van SENTIK met skakeling na al die komitees en redaksies daarin vervat.
 - (vi) Die raad ondersteun die versoek dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering weer 'n Komitee vir die Argiefbewaarplek, SP Engelbrecht-museum en Biblioteek/Inligtingsentrum sal benoem. Hierdie komitee funksioneer soos die redaksies onder die raad en doen verslag aan die raad oor sy werksaamhede.
- Die voorstel wat voor die raad gedien het, is dat die Komitee sal bestaan uit die voorsitter van die Werkgroep vir Kerkgeskiedenis en Kerkreg, die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Administrateur en twee kundige gekoöpteerde lede, asook die argivarisse met adviserende stem.
- (vii) Die HTK word betrek by die nagaan van teologiese inhoude van handleidings, kursusse en kategeeseboeke, ten einde aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering daarvoor verslag te doen, sodat dit hulle taak vergemaklik by die goedkeur van boeke wat deur SENTIK uitgegee moet word. (Dit is die publikasiebeleid dat SENTIK slegs boeke uitgee wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering goedgekeur is.)
 - (viii) Die Raad vir SENTIK word soos volg saamgestel:

- (a) Voltydse Sekretaris (Bestuurder: SENTIK)
- (b) Kommunikasiebestuurder
- (c) Verteenwoordiger van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering
- (d) Administrateur
- (e) Voorsitter: Redaksie van *Die Hervormer*
- (f) Redakteur: *Die Hervormer*
- (g) Redakteur: *Konteks*
- (h) Redakteur: *Die Christelike Vrou*
- (i) Redakteur: *Almanak*
- (j) Redakteur: *Bybelse Dagboek*
- (k) Redakteur: Webblad
- (l) Redakteur: Toerustingspakkette
- (m) Voorsitter: Komitee vir Argief, Museum en Biblioteek/Inligtingsentrum.

BESKRYWINGSPUNT 29: RAAD VIR SENTIK

ELEKTRONIESE HERVORMER

1. Die vergadering spreek hom uit oor die versoek van die redaksie van *Die Hervormer* met betrekking tot die uitgee van een harde kopie per maand en 'n weeklikse elektroniese *Hervormer*.
2. Die huidige *E-vormer* word in die elektroniese *Hervormer* opgeneem.
3. Die redakteur van *Die Hervormer* is verantwoordelik vir beide publikasies.
4. Die vergadering besluit oor die verslag van die raad en werkwyse daarin voorgestel.

BESLUIT

1. Die vergadering aanvaar die versoek van die redaksie van *Die Hervormer* dat
 - 1.1 een harde kopie van *Die Hervormer* maandeliks uitgegee word
 - 1.2 die huidige *E-vormer* in die elektroniese *Hervormer* opgeneem word
 - 1.3 die redakteur van *Die Hervormer* verantwoordelik is vir beide publikasies.
2. Dank word betuig aan die redaksies en redakteurs van *Die Hervormer* en *Konteks* in die besonder die redakteur, dr DJC van Wyk (jr), en teenoor dr WC Kloppers vir die besondere gehalte van *Konteks*.
3. Daar word met dank kennis geneem van die werkwyse van die Raad vir SENTIK.

BESKRYWINGSPUNT 30: RING VAN KROKODILRIVIER

BESINNING OOR FORMAAT VAN DIE BYBELSE DAGBOEK

Die Kerk oorweeg om die Bybelse Dagboek as 'n losstaande publikasie uit te gee.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**
- 2. Die redaksie van die Almanak oorweeg dit om die twee gedeeltes in die Almanak en Bybelse Dagboek om te ruil.**

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESINGSLYS

Die voorsitter meld dat hy van die volgende persone skrywes ontvang het waarin hulle hulleself distansieer van die verkiesingslys waarvan kennis geneem is:

- * Dr JFP Engelbrecht
- * Ds WJJ Kok
- * Ds L Geel
- * Ds S Hoffman (sr)
- * Dr J Otto
- * Dr C Pretorius
- * Oudl A Steyn
- * Dr JMG Storm
- * Oudl WJJH Scholtz

Die voorsitter stel dat hy groot begrip het vir die verleentheid en hartseer van die persone, maar hy oordeel dat die skrywes toon dat hulle nie daarvan bewus was nie en hulle woord en integriteit word deur die vergadering aanvaar.

Dr JMG Storm stel dat hy hom van die verkiesingslys distansieer en verklaar dat hy geensins daarvan bewus was nie. Indien daar enige wantroue in hom is, is hy bereid om sy posisie as skriba te ontruim. Hy kan nie sy werk in die Kerk doen onder sulke omstandighede nie. Hy wil onbevange in die vergadering aan die debat deelneem en in dieselfde gees sy werk doen. Hy vra dat die vergadering besluit oor sy posisie.

Die voorsitter verklaar dat die verklaring van dr Storm bewys is van sy integriteit en eerlikheid. Hy oordeel dat die verklaring wat skriftelik en mondeling gedoen

is, genoegsaam bewys is dat dr Storm nie bewus was van so 'n verkiesingslys nie. Indien iemand in die vergadering die saak verder wil opneem, is so 'n persoon daartoe welkom.

---oOo---

2.10 ARGIEFBEWAAARPLEK, MUSEUM EN BIBLIOTEEK

Die Algemene Kerkvergadering het in 1924 op aktiewe bewaring van die Kerk se argivalia besluit. Die bewaring is sedertdien ook in die Kerkwet en later Kerkorde op verskeie manier omskryf.

Sedert die oprigting van die Dirk van der Hoffgebou in 1959 is die Kerkargief en SP Engelbrecht-museum hier gevestig. Trouens, 'n hoofoorweging vir die oprigting van die gebou was juis die vestiging van die Kerkargief, waarin wyle prof SP Engelbrecht 'n leidende rol gespeel het. Die biblioteek is sedert 1997 in die Dirk van der Hoffgebou gevestig nadat die Generaal Pretoriusgebou verkoop is.

2.10.1 ARGIEFBEWAAARPLEK

2.10.1.1 Beleidsbeplanning

Die volgende sake geniet aandag:

- * Eie aard van kerkargiewe
- * Aanwinsbeleid
- * Gemeente-argiewe
- * Ontsluiting
- * Toerusting
- * Digitalisering
- * Komitee vir die Argief, Museum en Biblioteek
- * Ruimte- en ander fisiese aspekte van die Argiefbewaarplek
- * SP Engelbrecht-museum
- * Biblioteek.

BESKRYWINGSPUNT 31: RAAD VIR SENTIK

- 1. Die vergadering spreek hom uit oor die Opname- en Bewaringsbeleid soos uiteengesit in die verslag.**
- 2. Die vergadering bevestig die gebruik dat die Argief, Museum en Biblioteek onder die toesig van die Raad vir SENTIK ressorteer.**
- 3. 'n Argiefkomitee word saamgestel deur die Raad in samewerking met die Werkgroep Kerkgeskiedenis en Kerkreg.**

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**
- 2. Dank word betuig vir die Opname- en Bewaringsbeleid wat daargestel word.**
- 3. Die raad gee aandag aan voldoende brandbestrydingsreëlins en -beheer vir die Argief.**
- 4. Dank word betuig aan die argivarisse, mnre N Sarkady en FS van Rensburg.**

---oOo---

Hoofstuk

Ampte

3. AMPTE

3.1 OPLEIDING EN VORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD

3.1.1 VERSLAG VAN DIE KURATORIUM VIR TEOLOGIESE OPLEIDING

3.1.1.1 Kuratorium

Die vergadering neem kennis van die opdrag, werksaamhede en samestelling van die Kuratorium.

BESKRYWINGSPUNT 32: KURATORIUM

1. Die Kuratorium word bedank vir die besondere werk wat gelewer is die afgelope termyn. In die besonder word dank betuig aan dr DJC van Wyk (jr) (voorsitter) en mnr JF Viljoen (sekretaris) vir uitmuntende werk ten behoeve van die Kuratorium.

BESLUIT

1. Die Kuratorium word soos volg verkies:

Proff APB Breytenbach, PA Geyser, drr GC Lindeque, J Otto, BJ van Wyk, di L Geel en WJJ Kok.

(i) *Besluite van die 67ste Algemene Kerkvergadering*

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het opdrag ontvang om toe te sien dat die uitgebreide ondersoek in verband met die Teologiese Fakulteit aan die Universiteit van Pretoria en die moontlikheid van 'n eie opleidingsinstansie waarop die 65ste Algemene Kerkvergadering besluit het, gedoen word en dat die resultate voor die 68ste Algemene Kerkvergadering dien.

Die huidige ondersoek na die herstrukturering van die Fakulteit Teologie (Afd A) se fokus moet uitgebrei word na 'n deeglike ondersoek wat alle praktiese implikasies en voor- en nadele van 'n eie instansie vir die opleiding van predikante vir die Kerk en verdere studie van predikante in die teologie sal aantoon. Die bedoeling met so 'n instansie moet wees dat erkende grade toegeken kan word en dat die instansie spesifiek-kerklik Hervormd sal wees. Die resultate moes voor die 66ste Algemene Kerkvergadering dien.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in November 2004 die ondersoek na die Kuratorium verwys.

Die Kuratorium het in Februarie 2005 besluit dat die ondersoek onder leiding van die voorsitter, dr DJC van Wyk, in samewerking met 'n klein komitee wat bestaan uit prof TFJ Dreyer en mnr JF Viljoen, gedoen sal word. In gesprek met mekaar het die kleiner komitee besluit om die volgende werkswyse te volg ten einde 'n besprekingsdokument daar te stel wat voor die Kuratorium as werksdokument kan dien:

- * Dr DJC van Wyk stel 'n dokument saam met die tersaaklike agtergrond om te voldoen aan die opdrag na 'n uitgebreide ondersoek waarop die Algemene Kerkvergadering besluit het.
- * Die ondersoek wat in 2001 gedoen is om die profiel van die kandidaat wat teologies opgelei word te bepaal, word in ag geneem.
- * Die ondersoek na die juridiese implikasies van 'n eie opleidingsinstansie wat onder leiding van prof TFJ Dreyer gedoen is, word in ag geneem.
- * Die ondersoek na 'n voorlopige kosteberaming van 'n eie opleidingsinstansie wat deur die Administrateur, mnr JF Viljoen gedoen is, word in ag geneem.

Die eerste konsep van die verslag is bespreek op die Kuratoriumvergadering van Augustus 2005. Daar is versoek dat die verskillende fasette van die verslag beter geïntegreer word om 'n basisdokument met bylaes te vorm. Vanweë die gesprek wat intussen by die Fakulteit op dreef gekom het oor herkurrikulering op grond van veranderde owerheidsbeleid ten opsigte van Teologiese Opleiding, is besluit dat dié faset ook bygewerk moet word. Prof PJ van der Merwe is versoek om alle nuutste en tersaaklike inligting in sake die owerheidsbeleid ten opsigte van teologiese opleiding ter beskikking te stel. Dr WA Dreyer is versoek om sy gedagtes oor die toekoms van AIM en teologiese opleiding op skrif te stel. Prof TFJ Dreyer is versoek om gedagtes oor 'n vorm van 'n Duplex Ordo tussen die Hervormde Teologiese Kollege en die Fakulteit in die toekoms op skrif te stel. Op 22 Augustus 2006 is die dokument op 'n werkswinkel van die Kuratorium en dosente bespreek en hersien. Daar is besluit dat daar dringend 'n gesprek met die Kuratorium van die NG Kerk op dreef moet kom ten einde te bepaal of 'n gesamentlike profiel van die teologiese kandidaat deur die twee kerke opgestel kan word. Op 21 November 2006 is die dokument weer op 'n vergadering van die Kuratorium bespreek en hersien. Op 18 Januarie 2007 het 'n gesamentlike vergadering van die dagbesture van die twee Kuratoria van die Hervormde en NG Kerk plaasgevind om die afsonderlike profiele van die kerke te bespreek. Daar is besluit dat die twee profiele wel integreerbaar is tot verryking van die studente van albei kerke. Die geïntegreerde profiel-dokument tesame met die opleidingsdokument is finaal hersien en goedgekeur op die Kuratoriumvergadering van 13 Maart 2007 en het, wat inhoud betref, soos volg daar uitgesien:

- * Agtergrond
- * Uitgangspunte met betrekking tot teologiese opleiding
- * Die scenario tans
- * Moontlike toekomstige scenarios: drie moontlikhede
- * Konklusie

* Bylaes:

- ** Owerheidsbeleid
- ** Gedagtes oor 'n Duplex Ordo
- ** Gesprek oor herkurrikulering
- ** Profiel van die teologiese student
- ** Aparte Opleidingsinstansie
- ** Koste van 'n onafhanklike instansie
- ** AIM en teologiese opleiding.

3.1.1.2 Teologiese Opleiding in 'n nuwe konteks

Prof J Buitendag, dosent en adjunkdekaan van die Fakulteit lig die vergadering kortliks in oor die stand van die teologiese opleiding aan UP.

(i) ***Agtergrond***

Indien die Kerk versoek dat 'n uitgebreide ondersoek gedoen word na die huidige opleiding aan die Universiteit van Pretoria en dat die ondersoek onder andere behels dat voor- en nadele van 'n eie opleidingsinstansie uitgewys word, het sodanige ondersoek wye raakvelde. Dit behels onder andere dat die Kerk rustigheid soek dat die opleiding so plaasvind dat dit in die beste belang van die Kerk is soos die Kerk dit wil hê. Daarvoor moet alle uitgangspunte en beginsels ten opsigte van teologiese opleiding vir die Hervormde Kerk in oorweging kom.

Sedert die totstandkoming van die Teologiese Opleiding aan die destydse TUK in 1917 en later die Universiteit van Pretoria, was daar immers voortdurend in die Hervormde Kerk lewendige gesprek en besinning oor die saak van teologiese opleiding. Verskeie uitgangspunte het van die begin af ten opsigte van die opleiding gegeld wat met verloop van tyd bestendig en verdiep het.

Die feit dat die Kerk vra vir so 'n uitgebreide ondersoek is ook teken daarvan dat die Kerk voortgaande oor die saak wil bly besin. Dit is ook begryplik so. Saam met ander kerke in die Reformatoriese tradisie sien die Hervormde Kerk die opleiding van die dienaars van die Woord as die hartaar van die Kerk. Loop die opleiding skeef, het dit vanselfsprekend baie verreikende en skadelike implikasies vir die Kerk.

Vir die huidige besinning en ondersoek kan veral twee sake aangestip word wat by die Kerk kommer kan wek oor die opleiding en wat die aandrang vir 'n eie opleiding meer akuut kan maak:

- * Die eerste is dat daar kommer in sommige kerklike kringe is oor die gesamentlike opleiding tussen die Hervormde Kerk, die NG Kerk en ander kerklike vennote aan die Universiteit van Pretoria. Die kommer het waarskynlik daarmee te doen dat gevrees word dat studente van die Hervormde Kerk deur dosente van ander kerke beïnvloed kan word om 'n etos, teologiese nuanses en/of spiritualiteit te openbaar wat vreemd is aan die Hervormde Kerk. Die onderhawige ondersoek sal derhalwe daarop gerig moet wees om, indien die Kerk verkies om haar opleiding steeds aan die

Universiteit van Pretoria gevestig te hou en die status quo te bestendig, daar rustigheid in die Kerk kan wees dat studente nie tot die mate aan studente en dosente van ander kerke blootgestel sal wees dat hulle vreemd is vir die eieaardigheid van die Hervormde Kerk nie.

- * Tweedens is daar kommer in kerklike kringe oor die vraag of die Kerk nog inspraak het/gaan hê in die huidige nuwe onderwysbedeling aan die Universiteit van Pretoria. Die Hervormde Kerk staan vanuit haar geskiedenis in 'n besondere verhouding met die Universiteit. Kragtens wedersydse ooreenkoms het die Kerk bepaalde inspraak gehad ten opsigte van die aanstelling van dosente, die kurrikulum wat gedoseer word, toesig oor die studente en dies meer. Dosente was terselfdertyd predikante van die Hervormde Kerk en indien 'n dosent om een of ander rede nie meer predikant van die Kerk is nie, het sy of haar pos as dosent vanselfsprekend in gedrang gekom. Met die nuwe onderwysbedeling kan aanvaar word dat die Kerk moontlik nie meer dieselfde inspraak sal he as in die verlede nie. Faktore wat die inspraak van die Kerk beperk en waarskynlik in die toekoms toenemend gaan beperk, is onder andere dat aanvaar sal moet word dat die besondere voorrang posisie wat die Hervormde Kerk aan die Universiteit gehad het, sal verdwyn. Die owerhede stel sekere prioriteite in die toekenning van geld vir Tersiêre Onderrig. Die Kerk sal die geleentheid moet aangryp om aan die vereiste te voldoen om met die teologie ook in diens van die gemeenskap te staan. Verder sal aanvaar moet word dat, wat die beskikbare belastinggeld vir teologie betref, alle kerke en denominasies en uiteindelik alle godsdienste oor dieselfde kam geskeer sal word. Dit alles kan op die lang duur redusering van die poste en belange van die Hervormde Kerk aan die Universiteit van Pretoria meebring.

'n Ander voorbeeld is dat die owerheid al meer voorskrywend is ten opsigte van gradestrukture en kurrikulering. So lyk dit na 'n uitgemaakte saak dat die owerheid gradestrukture ten opsigte van teologiese opleiding sodanig gaan struktureer dat daar befondsing vir hoogstens vyf jaar se teologiese studies gaan wees. Die feit dat die dekaan van die Fakulteit Teologie aan die Universiteit reeds 'n komitee vir herkurrikulering daargestel het om met sodanige gesprek oor 'n verkorte opleiding te begin, is verdere bewys van die ontwikkelinge.

Op grond van bogenoemde oorwegings is dit begryplik en tydig dat in die Hervormde Kerk tans weer diep nagedink en nagevors word ten einde opnuut te besin oor die hartaar van die Kerk nou en in die toekoms: Ons teologiese opleiding. Om hierdie besinning sinvol te maak, sal enersyds gelet moet word op die uitgangspunte wat die Kerk in die verlede ten opsigte van teologiese opleiding gestel het en wat die opleiding tot gevolg gehad het wat ons tans het. Die Kerk sal opnuut moet besin daaroor of dit steeds die Kerk se uitgangspunte ten opsigte van teologiese opleiding is. Daarna sal die Kerk moet besin oor hoe hierdie uitgangspunte in vandag se konteks verreken kan word.

(ii) ***Historiese uitgangspunte ten opsigte van Teologiese Opleiding***

In die aanloop tot die vestiging van die teologiese opleiding aan die TUK en daarna, het sekere uitgangspunte (beginsels?) gevestig geraak. Hierdie uitgangs-

punte is die afgelope eeu bestendig en verdiep. Hierdie uitgangspunte kan soos volg aangestip word:

(a) Die Teologiese Opleiding moet aan 'n Universiteit wees

Aan die einde van die negentiende eeu het ampsdraers en vergaderings die eerste keer amptelik begin praat en rigting begin gee aan die moontlikheid van 'n teologiese opleiding vir die Hervormde Kerk. Aanvanklik het die gedagtes gehink tussen 'n kweekskool en 'n universitêre opleiding. Uiteindelik het die Kerk dit vir haar duidelik uitgemaak dat sy 'n universitêre opleiding soek en nie 'n suiwer kerklike (lees: kweekskool) opleiding nie. Die klem op 'n breë akademiese en kulturele universiteitsopleiding het van die begin af gepaard gegaan met afgrensing na twee kante: teenkanting teen teologiese liberalisme en vrysinnigheid aan die een kant en aan die ander kant teenkanting teen 'n konfessioneel bepaalde, ortodoks gereformeerde kweekskool (soos in Stellenbosch). Die onderskeid tussen "leerstellige" en "Bybelse Godgeleerdheid" was in die verband vir die Kerk belangrik. Aan die Universiteit sou die Kerk sowel die historiese kritiek as die kerklike belydenis kon handhaaf. Daar sou 'n aversie aan dogmatisme maar 'n waardering vir kerklike verbondenheid wees. In die spanning tussen hierdie twee uitgangspunte het die Hervormde Kerk die afgelope sowat 100 jaar haar teologiese opleiding aan die Universiteit van Pretoria behartig en teologie beoefen.

Die uitgangspunt dat die opleiding aan 'n universiteit moet wees, het mettertyd ook beklemtoon dat die Kerk die teologie as wetenskap wil beoefen en dat wetenskaplike en akademiese uitnemendheid derhalwe nagestreef word. Hierdie besinning oor die teologie as wetenskap hang ten nouste saam met die etos en teologiese karakter wat die Kerk adem. Aan die Universiteit van Pretoria word immers gesoek na die waarheid. Indien 'n Kerk in haar teologie aanspraak maak daarop dat jy oor die waarheid beskik en dit net moet oordra, is dit gepatenteerd van aard en hoort die opleiding inderdaad aan 'n kweekskool. Indien 'n kerk in haar teologie egter bewus is van die feit dat ons altyd op soek is na die waarheid, na God, in verwondering staan oor die openbaring wat nooit geopenbaardheid word nie, gee jy toe dat jy steeds soekende is. Met so 'n verstaan van die teologie hoort dit aan die Universiteit en is dit belangrik dat die teologie haar laat bedien van ander menswetenskappe, die taalwetenskappe, die antieke en historiese wetenskappe en dies meer om tot meer wetenskaplik verantwoorde uitsprake oor God en mens te kom.

Die uitgangspunt dat die opleiding aan 'n universiteit moet wees, het ook 'n ander belangrike saak beklemtoon. Dit is dat die Kerk nie daarin belangstel dat die opleiding konfessioneel bepaald moet wees nie. In Gereformeerde en meer ortodoksgesinde Nederduitse Gereformeerde kringe beteken "konfessioneel" dat die drie formuliëre van eenheid die raamwerk is waarbinne die Skrif bestudeer en uitgelê word. Daarteenoor staan die Hervormde Kerk van meet af aan daarop dat teologie nie in die Gereformeerde sin van die woord konfessioneel bedryf moet word nie. Die Hervormde Kerk verkies om na die manier waarop die teologie bedryf word, te verwys as Bybels-Reformatories. Dit het nie beteken dat daar gestrewe word na 'n belydenislose kerk en opleiding nie, maar wel dat Skrifnavorsing aan die Universiteit (en in die kerk) en vry van kerklike binding moet kan

geskied. *Bybels-Reformatories* en *vry van kerklike binding* beteken in dié verband dat die Skrif die primêre gesag het en daarom moet daar weer altyd krities wetenskaplik na die Skrif geluister word.

(b) Die teologiese opleiding moet kerklik wees

As die Kerk aan die een kant sterk daarop gestaan het dat die opleiding aan 'n universiteit moet wees, dat die teologiese opleiding wetenskaplik moet wees en dat dit nie konfessioneel bepaald moet wees nie, het die Kerk aan die ander kant net so sterk daarop gestaan dat die opleiding kerklik moet wees.

Dit beteken dat die teologie wat aan die opleiding beoefen en aan die studente geleer word, ongeag die klem op die wetenskaplikheid, die akademiese uitnemendheid daarvan en die voorbehoud dat dit nie konfessioneel bepaald is nie, in diens van die Kerk en die kerklike verkondiging behoort te staan. Dit beteken verder dat dosente in die proses van kurrikulering sal toesien dat die kurrikulum daarop afgestem is om predikante vir die Kerk af te lewer.

Dit was daarom vir die Kerk belangrik om met die Universiteit van Pretoria ooreen te kom dat dosente wat Hervormde studente oplei, op uitsluitlike aanbeveling van die Kerk aangestel word. Dit het onder andere beteken dat die dosente, naas hulle Universiteitsopdrag ook 'n kerklike opdrag gehad het en derhalwe, ten spyte van die vryheid wat hulle as eksegete en wetenskaplikes geniet, konfessioneel en kerklik verbonde was.

Ten einde te verseker dat die teologiese opleiding kerklik is en bly, het die Hervormde Kerk sedert 1917 'n baie gunstige posisie met die TUK en later die Universiteit van Pretoria onderhandel. Die Kerk het in die Kuratorium 'n statutêre liggaam wat namens die Kerk toesig en opsig hou oor die leer en lewe van studente, die doseertaak van die dosente en oor die opleiding in die algemeen. Die Kerk staan in vir die befondsing van die studiegeld van studente van die Kerk. Die Kerk staan ook in vir die befondsing van 'n gedeelte van die salarisse van die dosente. Die Kerk verkry daarvoor die beslissende reg in die aanstelling van dosente. Dit het ook beteken dat die Kerk tot die mate inspraak en beheer gehad het dat die Kerk nie net kon bepaal wie studeer as studente van die Kerk nie, maar ook kon oordeel of die kurrikulum wat gedoseer word, vir die Kerk aanvaarbaar is. Dit het verder beteken dat die Kerk die reg sou hê om dosente tot verantwoording te roep indien hulle wat leer of lewe betref, sou afwyk. Dit het selfs beteken dat die Kerk 'n dosent uit diens sou kon plaas by die Universiteit indien daardie dosent deur die Kerk uit die amp onthef sou word soos wat die geval was met wyle prof Albert Geyser in 1962.

(c) Die scenario tans

Die huidige scenario behels dat die opleiding aan die Fakulteit Teologie aan die Universiteit van Pretoria plaasvind. Dit is 'n opleiding met verskillende kerklike vennote, te wete die NG Kerk (11 dosente), die Hervormde Kerk (5 dosente), die Presbiteriaanse Kerk (2 dosente). Daar is 165 BTh studente waarvan 27 Hervormd is en 34 MDiv studente waarvan 13 Hervormd is. Die dosente se salarisse word vir 70% deur die staat bekostig en 30% deur die Kerk. Die staat subsidieer elke student met ongeveer twee derdes van die totale opleidingskoste. Die Kerk

dra ongeveer R16,658.00 per jaar by vir elke student se studiegeld. Die opleiding geniet die infrastruktuur van die Universiteit en geniet voluit inspraak as gelyke senior vennoot aan die Fakulteit. Koste van die Kerk aan die Universiteit beloop ongeveer R1 000 000.00 per jaar.

Naas die Fakulteit beskik die Kerk oor die Hervormde Teologiese Kollege. Tydens die onderhandelinge wat uitgespeel het op die herstrukturering van die teologiese fakulteit, het die Hervormde Kerk van meet af aan aangedring op die vestiging van 'n teologiese kollege wat aan die Universiteit van Pretoria geakkrediteer moet wees. Die beoogde kollege moes enersyds bydra tot die behoud en uitbou van die Hervormde teologiese etos en studente vorm vir die bedieningspraktyk van die Hervormde Kerk. Andersyds, was die vestiging van 'n kollege daarop gerig om die Kerk so te posisioneer dat, indien omstandighede dit noodsaak, 'n groter deel van die opleiding na die kollege oorgeplaas kan word. Tans is dit so dat sommige kerkspesifieke en kerke modules aan die Hervormde Teologiese Kollege gedoseer word. Die finalejaar teologiese opleiding, wat 'n groot deel praktiese opleiding behels, word in geheel deur die Hervormde Teologiese Kollege hanteer. Die Kerk bekostig die Kollege volledig met een voltydse hoogleraar in die persoon van prof TFJ Dreyer as hoof en verskeie deeltydse dosente. Die Hervormde Teologiese Kollege gebruik die infrastruktuur van die Universiteit van Pretoria wat dit vir beide studente en dosente baie ideaal maak. Totale kostes van die Kollege beloop ongeveer R900 000 per jaar.

Op grond van die voorafgaande kan die Kerk seker wees van 'n deeglike Universiteits- en akademies gerigte opleiding terwyl vanuit die Kollege gesorg word vir die opleiding van reggeaarde dienaars van die Woord. Dit beteken dat aan die basiese uitgangspunte wat die Kerk vir haar teologiese opleiding gestel het, voldoen word.

Die huidige verhouding tussen die verskillende kerklike vennote behoort baie positief geëvalueer te word. Die Hervormde Kerk word op geen wyse as 'n minderwaardige vennoot beskou nie. Die verhouding tussen die dekaan, prof CJA Vos en die adjunkdekaan, prof J Buitendag, is besonder goed. Die Hervormde Kerk word by wyse van die adjunkdekaan, die Hervormde Dosentevergadering en die Kuratorium voldoende gekonsulteer en gerespekteer. Ook die studente getuig van hierdie wedersydse goeie verhouding. Dit wil verder voorkom asof die blootstelling aan ander kerke se teologie en etos die studente van die Hervormde Kerk eerder goed doen as sleg. In plaas van die vrees dat ons studente geïntimideer word om 'n vreemde teologie en etos aan te hang of te openbaar, kom dit voor asof ons studente meer bewus is van die reliëf tussen kerklike teologiese verskille en etos en, indien nodig, hulleself beter daarvoor kan verdedig en verwoord as in die verlede. Insidente wat wel van tyd tot tyd oor kerklyne plaasvind, en die potensiaal van konflik het, word op 'n baie ontspanne en suksesvolle wyse deur die onderskeie dosente en Kuratoria van die kerke hanteer.

Die huidige kontrak stel dus die Hervormde Kerk in 'n baie goeie posisie om die opleiding van die dienaars van die Woord met die ondersteuning van die staat en ander kerklike vennote na behore te behartig. Soos dit tans daar uitsien, is daar ook nie baie rede tot kommer dat die volgende kontrak radikaal anders daar sal uitsien nie.

Daar is reeds vermeld dat daar begin is met 'n proses van herkurrikulering aan die Fakulteit. Dit word onder andere genoodsaak vanweë die feit dat die staat in die toekoms nuwe gradematrikse op die teologiese opleiding van toepassing gaan maak. Dit lyk na 'n uitgemaakte saak dat die huidige ses jaar opleiding na vyf jaar of selfs vier jaar gaan verkort (*in die oorspronklike ondersoekdokument het hier 'n bylaag gedien oor die toekoms van teologiese opleiding in die nuwe onderwysbedeling, opgestel deur prof PJ van der Merwe*). Hiervoor sal totaal nuut gekurrikuleer moet word. Dit bring vanselfsprekend ook die groter rol van die Hervormde Teologiese Kollege ter sprake (*in die oorspronklike ondersoekdokument het hier 'n bylaag gedien oor 'n vorm van 'n Duplex Ordo vir die toekoms van ons opleiding aan die Universiteit en die Kollege, opgestel deur prof TFJ Dreyer*). Indien die Universiteit van Pretoria dus binne die nuwe gradematrikse waarvolgens die staat subsidie vir studie in die teologie gaan toestaan so bestuur dat subsidie net vir vier of vyf jaar gegee word, sal die Kerk self verantwoordelikheid moet neem vir die bekostiging van die oorblywende deel van die studie.

Intussen gebruik die kerklike vennote die geleentheid om die huidige uitgangspunte met betrekking tot die kurrikulum te evalueer. Dit geld onder andere die vrae of die grondtale nog so 'n belangrike rol moet speel in die opleiding; of die gevestigde vakke net so moet bly en of 'n meer soepel benadering ten opsigte van byvoorbeeld literêre vakke, sistematiese vakke en praktiese vakke nie meer doelmattig gaan wees nie, en dies meer. Dit is egter tans te vroeg om enige finale uitsprake oor die saak van herkurrikulering te maak (*in die oorspronklike ondersoekdokument het hier 'n bylaag gedien oor die vordering van die gesprek oor herkurrikulering tot op hede, opgestel deur die Dekaan, prof CJA Vos*).

(d) Moontlike scenarios vir die toekoms

Teen die agtergrond van die ondersoek wat die Algemene Kerkvergadering aangevra het, kommer wat daar bestaan oor die teologiese opleiding tans en in die toekoms en die uitgangspunte wat die Kerk in die verlede met betrekking tot teologiese opleiding gehandhaaf het, is daar vir die Kerk een van drie moontlike scenarios vir die toekoms: Die Kerk bestendig die *status quo* aan die Universiteit terwyl die Kollege uitgebou word; of die Kerk verskuif haar opleiding na 'n ander, onafhanklike opleidingsentra wat neerkom op 'n seminarieopleiding wat geregistreer is om grade toe te ken; of die status quo aan Universiteit van Pretoria word gehandhaaf terwyl die Hervormde Teologiese Kollege tog geregistreer word met die oog op 'n private opleidingsinstansie met graadbevoegdheid vir die toekoms.

(aa) *Teologiese Opleiding aan die Universiteit van Pretoria en die Hervormde Teologiese Kollege*

Die eerste keuse is dat die Kerk met haar opleiding aan die Universiteit van Pretoria voortgaan terwyl die Hervormde Teologiese Kollege verder uitgebrei word. Dit beteken dat die meeste uitgangspunte wat die Kerk in die verlede ten opsigte van die teologiese opleiding gehandhaaf het, onverswak gehandhaaf kan bly. Die opleiding is steeds aan 'n Universiteit waar wetenskaplike en akademiese uitnemendheid gehandhaaf kan word. Die staat dra 'n groot deel van die kostes

van die dosente en subsidieer ons studente. Die opleiding is nie konfessioneel gebaseer nie maar tog sterk kerklik gebonde.

Hoe gebonde die opleiding in die toekoms nog kerklik gaan wees, is onseker. Daar sal aanvaar moet word dat die posisie van die Hervormde Kerk ten opsigte van die aantal dosente mettertyd verder gaan verswak. Beide ten opsigte van die getal dosente asook die wat nog vanweë die Hervormde Kerk aangestel sal kan word. Dit sou wel toegegee kon word dat die nuwe bedeling sedert 1 999 klemverskuiwings gebring het aan die mate van inspraak wat die Kerk het oor die aanstelling van en beheer oor dosente. Tog het die onlangse aanstelling van prof E van Eck bewys gelever dat die Kerk steeds voldoende inspraak het om die persoon van haar keuse daar te stel. Vir die toekoms sal in gedagte gehou moet word dat die voorbehoud dat die persoon sal moet voldoen aan die akademiese en arbeids-wetlike vereistes van die Universiteit en dat die Universiteit die posvlak sal bepaal, wat beteken dat die Kerk so persoon se salaris sal moet aanvul. Dosente staan ook in diens van die Universiteit en nie die Kerk nie, met die gevolg dat die Kerk in 'n swakker posisie as in die verlede is om 'n dosent oor leer en lewe tot verantwoording te roep. Die sterkste opsie wat die Kerk waarskynlik sal kan uitoefen, is dat die Kerk haar studente van so dosent kan onttrek. Die Kerk kan wel 'n dosent langs kerklike weë tot verantwoording roep, maar kerklike dissipline en tug beteken nie noodwendig dat die dosent sy/haar pos sal verloor nie. Dit lyk wel asof die Kerk steeds goeie inspraak sal kan he ten opsigte van die proses van kurrikulering. Daarvoor moet die Kerk baie dringend aandag gee aan 'n profiel van die teologiese kandidaat soos die Hervormde Kerk dit saam met die ander kerklike vennote onderhandel sodat ooreenkomste en verskille uitgeklaar kan word en daarvolgens beplan en gekurrikuleer kan word. Die Kuratoria van die Hervormde en NG Kerk het op 18 Januarie 2007 saam vergader en 'n konsep profiel opgestel wat nog finaal goedgekeur moet word (*in die oorspronklike ondersoekdokument het hier 'n bylaag gedien oor die voorlopige profiel van die teologiese kandidaat soos dit deur die Kuratoria van die twee kerke opgestel is*).

Dat daar in die Fakulteit alleen tekort gedoen word aan die opleiding ten opsigte van sekere eie kerklike sake is reeds so. Daarom het die Kerk 'n stap in die regte rigting geneem deur die vestiging van die Hervormde Teologiese Kollege om die eie kerklike opleiding tot reg te laat kom vir sover die Fakulteit nie daaraan voldoen nie. Indien die Kerk met haar opleiding aan die Universiteit wil voortgaan, sal die stap in die regte rigting nog n tree of wat verder moet gee met die uitbreiding van die Kollege. Daar sal aanvaar moet word dat die opleiding aan die Universiteit van Pretoria net in sekere opsigte aan die Kerk se verwagtinge gaan voldoen en dat die Kollege in die toekoms 'n al groter rol sal moet speel om aan die Kerk se vereistes van die opleiding te voldoen.

(bb) *Registrasie van 'n eie opleidingsinstansie met graadbevoegdheid*

Word die vraag gevra oor 'n eie opleiding, los van die Universiteit, maar wat tog geakkrediteer is in die sin dat grade toegeken kan word, is die saak veel meer ingewikkeld. Prof TFJ Dreyer het 'n tyd gelede in opdrag van die Dosentevergadering 'n gespreksgeleentheid met dr RM Naudé (op daardie stadium verbonde aan die Suid-Afrikaanse kwalifikasieowerheid - SAQWA) gereël om die moontlikheid van so registrasie van die Hervormde Teologiese Kollege te ondersoek.

Die gesprek is bygewoon deur proff J Buitendag, PM Venter en TFJ Dreyer. Dit bied steeds 'n goeie aanduiding van die wetlike implikasies en prosesse wat die Kerk sal moet deurgaan indien 'n aparte opleidingsinstansie oorweeg word wat wel, volgens die besluit van die Algemene Kerkvergadering, ten volle geakkrediteer moet wees (*in die oorspronklike ondersoekdokument het hier 'n bylaag gedien oor die volledige gesprek en bevinding tydens die geleentheid*). Dit lyk asof die Kerk moeite gaan hê, enersyds met die registrasie van so aparte opleidingsinstansie en andersyds met die bekostiging daarvan. Die Kerk sal kwalik aan die wetlike vereistes van 'n behoorlike infrastruktuur kan voldoen sonder baie groot finansiële uitgawes. Daarbenewens verbeur die Kerk al die staatsubsidie wat tans gegenereer word vir dosente se salarisse asook, waarskynlik die subsidie aan studente. Dit is verder duidelik dat 'n eie opleidingsinstansie nie kwytsgekeld sal wees van al die wetlike vereistes wat in elke geval vir alle tersiêre opleidingsinstansies geld nie. Die Kerk sal daarmee ook haar lank gevestigde uitgangspunt dat die opleiding aan 'n Universiteit moet wees prysgee ten gunste van 'n seminarieopleiding. Vir 'n blik op wat die kostes van so opleiding kan behels, om sodanige opleiding gelykstaande te laat bied met wat die Kerk tans het, het die Administrateur 'n beraming gemaak wat op ongeveer R5.6 miljoen per jaar neerkom (*in die oorspronklike ondersoekdokument het hier die volledige bylaag met kosteberaming gedien*).

(cc) *Registrasie van die Kollege met behoud van die akkreditasie en die status quo by die Universiteit van Pretoria*

Die moontlikheid is genoem dat die Kollege, met behoud van die situasie by die Universiteit van Pretoria, nogtans aansoek doen om registrasie. Dit sal die moontlikheid bied om, wanneer omstandighede dit vereis, selfstandig te funksioneer. Die bestaande fasiliteite by die Universiteit kan dan die aansoek ondersteun. Uit die gesprek het dit geblyk dat dit onwaarskynlik is dat sodanige aansoek goedgekeur sal word, omdat die vereiste is dat daar selfstandig oor die nodige infrastruktuur beskik moet word. Dit sal ook ons posisie by die fakulteit nadelig beïnvloed. Indien die studente dan as studente van die Kollege beskou word, verval die staatsubsidie, wat beteken dat die Kerk dan sal moet instaan vir die koste verbonde aan die opleiding. Dit is ook onwaarskynlik dat die Universiteit 'n geakkrediteerde Kollege aan die Universiteit sal duld wat n kompetisie vir die fakulteit is. Die moontlikheid van registrasie met behoud van die *status quo*, lyk onbillik en onmoontlik.

(dd) *Konklusie*

Hierbo is drie moontlike scenarios vir die toekoms bespreek om uitvoering te gee aan die besluit van die Algemene Kerkvergadering. Dit lyk nie asof enige van die laasgenoemde twee scenarios tans vir die Kerk 'n opsie kan wees vir oorweging teenoor die eerste nie. Solank die staatsubsidie ten opsigte van dosente en studente aan die Fakulteit verdien word, is die uitgawes verbonde aan 'n aparte opleiding net nie regverdigbaar nie en in elk geval haas onuitvoerbaar. Die huidige scenario met die beweging na 'n vorm van 'n Duplex Ordo lyk duidelik na die mees verantwoordelike opsie om reg te laat geskied aan die uitgangspunte wat die Kerk ten opsigte van teologiese opleiding gestel het en in terme van dit wat die Kerk tans kan bekostig. Indien die huidige scenario as gevolg van wetgewing,

'n radikaal ander bedeling tussen die kerklike vennote en dies meer meebring, sal die Kerk opnuut oor die saak moet besin.

BESKRYWINGSPUNT 33: KURATORIUM

HANDHAWING VAN *STATUS QUO* MET BETREKKING TOT TEOLOGIESE OPLEIDING

Die *status quo* word gehandhaaf met betrekking tot die teologiese opleiding, met ander woorde opleiding aan die Universiteit van Pretoria met die Hervormde Teologiese Kollege wat spesifieke sake hanteer.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.
2. Die Hervormde Dosentevergadering kry opdrag om in oorleg met die Kuratorium en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om
 - 2.1 die gunstigste moontlike posisie vir die Kerk se teologiese opleiding by die Universiteit van Pretoria te beding met die oog op die termyn vanaf 1 Januarie 2010 en verder
 - 2.2 alhoewel die voltyds-permanente pos van Kerkgeskiedenis nie nou gevul word nie, die belang van die vak Kerkgeskiedenis in die fakulteit onverkort te handhaaf (dieselfde sal geld Sendingwetenskap wanneer prof van der Merwe in 2009 emeriteer)
 - 2.3 in die lig van die finansiële moontlikhede hierdie saak in die nuwe kontrak te verreken
 - 2.4 die uitbouing van die Hervormde Teologiese Kollege (HTK) aan UP te implementeer en te bestuur.

BESKRYWINGSPUNT 34: RING VAN OOS-KAAPLAND

ONAFHANKLIKE TEOLOGIESE OPLEIDING

Die beskikbare bedrag soos tans aan die Universiteit van Pretoria betaalbaar om deel te neem aan die Fakulteit Teologie tesame met ander gelde wat aangewend word vir teologiese opleiding, word gebruik om 'n eie teologiese opleiding te begin.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 35: RING VAN WATERBERG**EIE INSTELLING VIR TEOLOGIESE OPLEIDING**

Die teologiese opleiding van predikante van die Kerk geskied aan 'n eie instelling by beëindiging van die huidige ooreenkoms met die Universiteit van Pretoria.

BESLUIT**1. Die beskrywingspunt verval.**

3.1.1.3 **Teologiese Opleiding aan die Universiteit van Pretoria: Verslag van prof J Buitendag**

(i) ***Inleiding***

Graag lewer ek hiermee verslag aan die Kuratorium van die aktiwiteite van die Fakulteit tot en met 28 Februarie vanjaar. Dit dien vermeld te word dat sekere inligting van die onderhawige verslag uit die amptelike Fakulteitsplan geneem is. Van die inligting mag dalk minder relevant of selfs vreemd voorkom, maar wat ondergetekende nietemin belangrik ag om van kennis te neem. Dit word deurgaans aangevul met tersaaklike inligting oor die NHKA.

(ii) ***Strategie van die fakulteit***

Die Dosenteraad van die Fakulteit het die visie bondig geformuleer as "kwaliteit teologie vir die toekoms". Hierdeur wil die Fakulteit in die gees van die Universiteit se dokument, *Shaping the Future*, pertinent belig dat hy groot klem wil plaas op akademiese uitnemendheid in die algemeen en kritiese teologie in die besonder. Dit is ook die unieke nis wat die Teologiese Fakulteit van die Universiteit van Pretoria binne die Suid-Afrikaanse landskap hom wil toeëien. Dit moet die vanselfsprekende keuse wees vir die skrandere en kritiese student. Dit wil bereik word deur 'n missie wat

- * op voor- en nagraadse vlak *onderrig* van gehalte bied wat aan nasionale en internasionale standaarde beantwoord
- * 'n *navorsingskultuur* handhaaf wat nasionale en internasionale erkenning geniet en waarbinne studente en personeel tot die verwerking van hulle potensiaal kan kom
- * *sosiale verantwoordelikhede* nakom teenoor studente, kerklike vennote en die breër Suid-Afrikaanse gemeenskap
- * internasionaal as *vakkundige leier* in Suider-Afrika erken word.

Ek het die Fakulteit gefasiliteer ten einde by bogenoemde formulerings uit te kom.

(iii) ***Samestelling van die fakulteit***

Die Teologiese Fakulteit aan die Universiteit van Pretoria het drie permanente vennote, te wete die *Nederduitse Gereformeerde Kerk* (NGK), die *Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika* (NHKA) en *The Uniting Presbyterian Church in Southern Africa* (UPCSA).

In die loop van 2003 is daar met onderhandelinge begin om nog ander kerklike vennote van die Reformatoriese tradisie by die Fakulteit te betrek. Onderhandeling vir samewerking het al met die Evangelical Presbyterian Church plaasgevind. 'n Gesprek is ook met die United Congregational Church (SA Synod) gevoer. Die John Wesley Kollege waar die Metodiste opgelei word, het ook 'n voorlegging met die oog op samewerking gemaak. Die Randburgse Baptiste Opleiding het intussen ook met die Fakulteit onderhandel oor nagraadse studente wat by UP kan inskryf.

(iv) ***Akademiese aanbod***

Die omvattende evaluasieproses waaraan al die onderskeie departemente van die Fakulteit Teologie onderwerp is, is einde 2004 voltooi. 'n Sinopsis is opgestel en aan die Kwaliteitseenheid van die Universiteit beskikbaar gestel. Die Fakulteit is oor die algemeen baie gunstig beoordeel.

Gedurende 2006 is 141 navorsingsartikels in subsidiedraende tydskrifte deur fakulteitslede gepubliseer. Die Fakulteit lewer die hoogste navorsingsuitsette per dosent aan die Universiteit. Die twee wetenskaplike tydskrifte van die Fakulteit is die *HTS Teologiese Studies* en *Verbum et Ecclesia* (Sien die redakteur van die HTS se verslag vir meer inligting oor uitsette van Hervormde teoloë).

Daar is tans twee dosente wat 'n NRF-gradering het (proff Van der Watt en Van Aarde). Dr J Groenewald (Philadelphia) was 'n ontvanger van die *Mellon Foundation* toekenning. Sy het haar DD in 2006 behaal.

Die Fakulteit het al hoe meer die moontlikhede van sy wêreldwye elektroniese "teenwoordigheid" ontdek. Die NHKA het 'n bedrag van R20 000.00 per jaar bewillig om die Fakulteit in sy telematiseringsprogram te ondersteun. Die webblad van die Fakulteit, www.teo.co.za verskyn weekliks en heelwat bydraes van Hervormde kollegas het al daarin verskyn. Predikante word ook versoek om daarop in te teken.

(v) ***Onderrig***

Die Fakulteit streef daarna om in pas te bly met die universiteitsbeleid oor die ondersteuning van programme deur die nuwe *ClickUP*. Prosesse is ook aan die gang om nuwe gradestrukture vir teologie landswyd te vind. Hierdie aangeleentheid blyk op die huidige oomblik nog ver van finalisering te wees. Die implementering van die nuwe gradestruktuur sal in elk geval kwalik voor 2009 kan

begin. Die kwessie wat tans op die tafel is, is om die huidige twee grade ($4 + 2 = 6$ jaar) te verdeel in $3 + 1 + 2$ of $3 + 1 + 1 + 1$. FUTE (*Forum for University Theological Education*) het aanbeveel dat die MDiv-graad as navorsingsgebaseerde meestersgraad van een jaar, afgestem op kerklike bediening, aanvaar moet word. Dit sal direkte toegang tot 'n PhD verleen. Dit sal beteken dat die HTK 'n groter rol gaan speel om eventueel 'n een jaar nagraadse diploma wat volle universitêre akkreditasie geniet, by die Universiteit aan te bied. Dit beteken dat die scenario van 'n driejarige B graad (3), gevolg deur 'n honneurs (1), 'n een jaar M (1) en 'n nagraadse diploma (1) die waarskynlikste roete gaan wees.

Ter voorbereiding van die herkurrikuleringsproses is verskillende werkgroepe tans besig om met die vernaamste kerklike vennote van die Fakulteit oor wat hulle behoeftes vir die nuwe leerplanne sou wees, oorleg te pleeg. Die NHKA is in hierdie samesprekings behoorlik verteenwoordig in benewens sy dosente, ook prof Geyser, dr. Van Wyk, Otto en ds. Els. Kwessies wat in hierdie verband ondersoek word, is

- * die ensiklopedie van vakke in die teologiese opleiding
- * die duur van teologiese opleiding
- * die plek, rol en formaat van opleiding in die grondtale
- * die plek van geloofsvorming en geestelike toerusting in teologiese opleiding
- * die rol van praktiese opleiding en realiteitsblootstelling
- * die verhouding van algemene en kerkeie opleiding
- * die implikasie van voortgesette teologiese opleiding op die aanvanklike kurrikulum.

Met die implementering van 'n nuwe gradestruktuur en die daarmee gepaardgaande herkurrikulering, is na semestermodules oorgeskakel. Dit het reeds in 2005 'n aanvang begin neem.

Die slytasiekoers in die Fakulteit is nie baie verskillend as die res van die Universiteit s'n nie. Die grootste uitvalle is aan die einde van die eerste graad (BTh) en daar is haas geen uitvalle gedurende die MDiv nie. Die algehele uitvalkoers was in die verlede heelwat hoër as tans. So byvoorbeeld het 2003 se inname geen uitval in MDiv gehad nie en 2004 se inname, het geen uitval sedert BTh3 gehad nie. Die volgende statistiek is van belang:

- * 72.2% van die studente wat in 2001 ingeskryf het, het graad ontvang
- * 66.7% van die aanvanklike studente-innames voltooi hul programme in die minimum studietydperk
- * 11.2% voltooi hul program oor 'n studietermyn langer as die gestelde minimum
- * 0% van die studente migreer buite fakulteitsverband
- * 22.2% verlaat die Universiteit sonder 'n kwalifikasie.

(vi) **Sentra en projekte van die fakulteit**

Die Sentrum vir Teologie en Gemeenskap (STG) het as koördineerder opgetree van die internasionale *Arts and Reconciliation Festival* wat in Maart 2005 op die kampus aangebied is, waaraan talle afgevaardigdes en kunstenaars uit die

binne- en buiteland deelgeneem bet. Die STG hanteer verder 'n omvattende projek oor die *Rol van die Kerk in 'n Pluralistiese Samelewing* waaraan vakgenote van talle universiteite deelneem.

Die Instituut vir Sendingwetenskaplike en Ekumeniese Navorsing (ISWEN) doen navorsing oor verskeie aspekte van die Kerk se getuienis in die samelewing. Die navorsingsresultate word deur SASOL en ander industrieë gebruik om die lewenskwaliteit van agtergeblewe gemeenskappe te verbeter. Die ruim befondsing wat vanuit die industrie-wêreld hiervoor bewillig word, getuig van die waardering wat ISWEN vir die werk wat gedoen word, ontvang. Die NOVA-Inkubator wat as projek geregistreer by die Fakulteit Teologie is, verdien besondere vermelding. Befondsing volgens die Kyoto Protokol is 'n moontlike bron van inkomste wat tans ondersoek word. Daar is die moontlikheid dat AIM ook met ISWEN nouer kan saamwerk.

Sentrum vir kontekstuele bediening (SKB) bet as bestaansdoel, "to train and equip Christian leaders who are in full or part-time ministry to minister effectively to the membership of local churches in order to prepare Christians in all walks of life to make a difference to the coming of the Kingdom of God in their context and in the South African society as a whole". Prof Malan Nel is hoof van die Sentrum en menige Hervormde predikant het reeds M-grade hier verwerf.

Afrika Instituut vir Missiologie (AIM). AIM fokus op Afrika se behoeftes en Afrika-teologie. Alle predikante van die HKSA asook kandidate vir sekere ander kerke word daar opgelei. Via die HTK is hierdie instansie ook by UP geakkrediteer.

Sentrum vir bedieningsontwikkeling (SBO). Hierdie Sentrum moet aan die behoeftes van die NGK voldoen (in die plek van SEVTO) en vervul ongeveer die HTK se rol by die NGK.

Suid-Ndebele Vertalingsprojek. Dit is 'n projek van die Bybelgenootskap van Suid-Afrika en behels die vertaling van die Ou Testament uit Hebreeus en Aramees in isiNdebele. Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika dra al die onkoste. Dit kos die Fakulteit slegs die kantoorryimte. Prof APB Breytenbach is aan die hoof van hierdie projek.

Hervormde Teologiese Kollege (HTK). Vir die NHKA bied dit die geleentheid om, naas die formele akademiese programme, op 'n gestruktureerde wyse studente verder toe te rus vir die bediening in die kerk. Die Kollege het ook die opdrag van die Kerk om jaarliks tydens twee geleenthede vir predikante voortgesette teologiese toerusting aan te bied. Die aktiwiteite van die Kollege word volledig deur die NHKA bekostig. (Sien die volledige verslag van prof TFJ Dreyer hieroor).

(vii) **Finansies**

Die navorsingsuitset van die Fakulteit is besonder hoog en dit subsidieer die Fakulteit grootliks. Grondliggend aan die navorsingsuitset is daar drie elemente:

- * Gesubsidieerde navorsingsartikels
- * M-verhandelings (306 geregistreerde studente in 2006)
- * D-verhandelings (155 geregistreerde studente in 2006).

Die beskikbaarheid, toekenning en benutting van beurse is 'n noodsaaklike manier om studente wat met 'n M- of D-verhandeling besig is, te ondersteun. 'n Bedrag van meer as R1.6m per jaar word in die vorm van beurse deur die Fakulteit aan presterende studente uitgegee.

(viii) **Personeel**

Die volgende permanent-voltydse dosente is in diens van UP vanweë die NHKA:

- * J Buitendag (Dogmatiek en Christelike Etiek)
- * Y Dreyer (Praktiese Teologie)
- * P J van der Merwe (Godsdiens- en Sendingwetenskap)
- * E van Eck (Nuwe-Testamentiese Wetenskap)
- * P M Venter (Ou-Testamentiese Wetenskap).

Dit blyk dat daar 'n groot aantal aftredes binne 'n bestek van 'n paar jaar gaan realiseer. In die ouderdomsgroep 60-65 blyk 'n oormaat-konsentrasie van personeelvoorsiening te wees. Ten einde die stroom van aftredes te bestuur (7 dosente is tussen 56-60 en 4 tussen 61-65), het die Universiteit besluit om 2 poste reeds in 2007 te skep met die oog op die uittrede van twee huidige personeellede. Wat die NHKA betref, is prof PJ van der Merwe die eersvolgende persoon wat aan die beurt gaan kom (2009).

Prof Van Eck is met ingang van 01 Julie 2006 in die Departement Nuwe-Testamentiese Wetenskap aangestel. Hy het hom ook reeds bewys as 'n aanwinst in die Fakulteit. Dr Alphonso Groenewald is vanaf 1 Februarie 2006 in die Departement Ou-Testamentiese Wetenskap aangestel en die onderskeie Kuratoria het ingevolge die ooreenkomste, instemming met die aanstelling betuig.

Die Hervormde Dosenteraad - wat ook as redaksie van die HTS dien - het besluit om prof Van Aarde op 'n jaarlikse basis as redakteur van die HTS aan te wend. Alhoewel by sy kantoor by UP behou, is by nou volledig by die HTK ingedeel. Die vertroue word uitgespreek dat sy gesondheid dit nog vir lank sal kan byhou.

(ix) **Hervormde Kerk Studente**

Die NHKA het in 2007 45 studente wat besig is met hulle predikante-opleiding aan UP. Hiervan is 34 met die BTh-graad besig en 'n verdere 11 met die MDiv. Ingevolge die ooreenkoms wat die Fakulteit met die Protestantse Teologiese Fakulteit van Wenen het, het 'n groot aantal Hervormde studente ook reeds van hierdie uitruilprogram gebruik gemaak. Vermeldingswaardig is student L van der Walt, tans MDiv 2, wat reeds 'n MA in Antieke Tale en 'n MTh in Nuwe Testament afgehandel het en vanjaar ook aan sy PhD begin werk het. Hy het in 2001 matriek geskryf!

Vermeldingswaardig is verder ook dat student Elritia le Roux, tans BTh3 en

tegelyk ook MA in Bybelkunde, tot voorsitter van die Teologie Huis verkies was waar sy besondere dienste lewer. Sy en Larry van der Walt is en was onderskeidelik ook lid van die VSR.

(x) **Slot**

Dit dien vermeld te word dat dit werklik baie goed in die Fakulteit gaan. Die dekaan doen moeite om die beste vir die Fakulteit en die vennote te beding. Dit is skrywer se oorwoë mening dat die NHKA 'n uiters gunstige bedeling aan UP het en dat ons getal dosente, in terme van die getal studente, inderdaad baie gunstig vir ons is. Die bestaande ooreenkoms loop ten einde op 31 Desember 2009 en die huidige bedeling van 5 Hervormde en 10 NG dosente, sal sekerlik onder druk kom. Onderhandelings sal waarskynlik reeds in 2008 'n aanvang neem.

Die dekaan, die voorsitter van die Kuratorium en die hoof van die HTK verdien besondere vermelding vir goeie en daadwerklike ondersteuning.

Die NHKA kan met reg dankbaar wees vir sy opleiding en trots op die produk wat jaarliks afgelewer word. Daarvoor gee ons aan God alleen die eer!

BESKRYWINGSPUNT 36: KURATORIUM

Dank word betuig aan die adjunkdekaan vir sy verslag en sy voor-trefflike werk die afgelope termyn.

Die dekaan, voorsitter van die Kuratorium en die hoof van die HTK word in besonder bedank vir goeie en daadwerklike ondersteuning.

Dosente word bedank vir navorsing en gelukgewens met die besonder positiewe resultate.

Dosente word bedank vir die voortrefflike wyse waarop studente onderrig is, veral aangesien dit onder moeilike omstandighede gedoen moes word.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar,**

3.1.1.4 Die Hervormde Teologiese Kollege (HTK): Verslag van prof TFJ Dreyer

Die werksaamhede van die HTK kan onder die volgende aspekte gegroepeer word:

- * Program van die Diploma in Kerklike Bediening met die volgende drie bene:

- ** Praktykvorming van studente - 3de tot 6de jaar
- ** Praktiese werk in gemeentes - na-finalejaars
- ** Afrondingskursus - na-finalejaars

- * Aanbieding van MDiv 200 program en skripsies
- * Voog- en godsdiensperiodes
- * Jaarlikse VTT vir predikante
- * Kursusse
- * Navorsing en publikasies.

Die vergadering neem kennis van die uitvoerige verslag in dié verband.

BESKRYWINGSPUNT 37: KURATORIUM

- 1. Die hoof van die Hervormde Teologiese Kollege, prof TFJ Dreyer, word bedank vir uitmuntende leiding met betrekking tot die vestiging, bedryf en uitbou van die Hervormde Teologiese Kollege.**
- 2. Dosente wat by die Hervormde Teologiese Kollege behulpsaam is, word bedank vir die voortrefflike wyse waarop die opdrag uitgevoer is.**
- 3. Die Werkgroep Kerkgeskiedenis en Kerkreg word bedank vir die aanvaarding van die verantwoordelikheid om die belange van Kerkgeskiedenis te hanteer en uit te bou.**
- 4. Predikante word daaraan herinner dat die jaarlikse VTT-kursus verpligtend is. Kerkrade moet toesien dat die predikant die VTT-kursus bywoon.**

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

BESKRYWINGSPUNT 38: RING VAN WATERBERG

LEERSTOEL IN KERKGESKIEDENIS AAN FAKULTEIT TEOLOGIE

'n Leerstoel in Kerkgeskiedenis word by die Kerk se teologiese opleiding hervestig.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt verval aangesien reeds aan dié saak aandag gegee is.**

3.1.1.5 Hervormde Teologiese Studie (HTS): Verslag van prof AG van Aarde

Die verslag neem kennis van die volgende:

- * Verslag 2005
- * Beplanning 2006
- * Dekaaansbydrae 2006
- * Verhouding tussen intekengeld en produksiekoste
- * Verslag Senwet (Sentrum vir Navorsing oor Wetenskap en Tegnologie).

BESKRYWINGSPUNT 39: KURATORIUM

1. Prof AG van Aarde en mev A Goosen word bedank vir die uitmuntende werk met betrekking tot die HTS.
2. Dosente van die Kerk word bedank vir hulle navorsingsuitsette.
3. Die vergadering oorweeg die begroting ten opsigte van die HTS (sien Raad van Finansies begroting).

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.
2. Die oorweging vir 'n begroting vir HTS word in Hoofstuk 9, Kerklike Goedere, behandel.

BESKRYWINGSPUNT 40: RING VAN ZOUTPANSBERG

OPHEFFING VAN FINANSIËLE VERPLIGTING VAN HTS

Die finansiële verpligting wat gemeentes ten opsigte van die HTS het, word opgehef en vrywillige bydraes word van gemeentes en lidmate gevra.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word teruggetrek.

3.1.1.6 Die Teologiese Opleidingsfonds: Verslag van die Fondssekretaris, dr JP Labuschagne, vir periode 2004 – 28 April 2007

(i) *Inleiding*

Soos ons verwag het, en soos ons beplan het en daarvoor gewerk het, is dit reeds

duidelik dat elke nuwe miljoen rand vinniger realiseer as die vorige miljoen.

Vroeg in 2007 het ons belegging reeds by **R2,4 miljoen verbygegaan!**

- (a) Groot dank aan elkeen - die Kerk in die geheel, elke gemeente en donateur afsonderlik, elke predikant in die besonder, die NHSV, die jeug- en kategesegroepe, die Administrateur en personeel van die Kerkkantoor, die Kuratorium! Baie dankie vir elkeen se bydraes, dryfkrag, entoesiasme, en trou en lojaliteit teenoor die werk van ons Kerk en die Heer van die Kerk! Ons dank in nederigheid bo alles aan ons Here Jesus Christus wat die werk van ons hande seën!
- (b) Waarheen gaan ons met ons Fonds? Ons werk op basis van die besluite van die Algemene Kerkvergadering, en soos dit dan vir ons uitgespel word in ons visie en missie. In kort: Ons werk hard sodat ons Kerk altyd 'n teologiese opleiding sal hê, vandag, more, en in die toekoms! En daarmee is dit vir ons belangrik dat ons opleiding altyd 'n opleiding na ons standaarde en vereistes sal wees.
- (c) Met Projek Masedonië wil ons jaarliks individuele lidmate in elke gemeente aanmoedig om 'n verskil te maak met 'n spesiale bydrae, afgesien van ons eredienskollektes in Augustus en September. Met Projek Masedonië word daarmee beoog om groter groei vir ons Fonds te bewerk, om vinniger by die punt uit te kom waar ons Fonds uit homself jaarliks meer sal oplewer as die totale jaarlikse kerklike bydrae. Dan behoort ons by die aangewese punt te wees om die Fonds operasioneel te begin maak, omdat die Fonds dan sy inherente sterkte kan toon. Alles is natuurlik onderhewig daaraan of omstandighede ons sal toelaat om betyds by hierdie belangrike posisie van krag uit te kom!

(ii) ***So groei die Teologiese Opleidingsfonds***

Stand van belegging	Bedrag	Groei
1999	R 100 000.00	-
2000	R 270 000.00	R170 000.00
2001	R 512 232.60	R242 232.60
2002	R 764 000.00	R251 767.40
2003	R 1 093 470.70	R329 470.70
2004	R 1 524 849.86	R431 379.16
2005	R 1 829 897.57	R305 047.71
2006	R 2 300 294.58	R470 397.01
28/02/07	R 2 422 094.73	R121 800.15

Op 28/02/2007 was die stand van ons belegging R2 422 094.73.

(iii) ***Ons strategie om ons mikpunt van R9.00 per lidmaat te bereik***

- * Eredienskollektes – laaste Sondag van Augustus en eerste Sondag van September
- * Volgehoue steun van NHSV-takke word nagestreef
- * Kategese- en Jeuggroepe (muntleggings, ens.)

- * Die toenemende rol van individuele donateurs.

BESKRYWINGSPUNT 41: KURATORIUM

- 1. Dr JP Labuschagne word bedank vir uitmuntende werk en volgehoue entoesiasme ten behoeve van die Teologiese Opleidingsfonds.**
- 2. Dank word aan mev Betsie Brits betuig vir die ondersteuning aan die Fondssekretaris en die netjiese wyse waarop die administrasie bestuur word.**
- 3. Dank word aan donateurs betuig vir volgehoue bydraes aan die Teologiese Opleidingsfonds.**

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

3.1.2 PREDIKANTE

3.1.2.1 Etiese kode vir predikante

Die vorige Raad vir Pastoraat en Presbiteraat het die opdrag ontvang om ondersoek te doen na die inherente vereistes vir die predikantsamp en riglyne daarvoor saam te stel. Die raad het verskeie werkswinkels gehou en 'n Etiese Kode vir Predikante geskryf. Die kode is vir kommentaar in die Kerk versprei. Die opdrag is deur die 67ste Algemene Kerkvergadering gekontinueer.

Die nuutverkose raad het opnuut 'n Etiese Kode saamgestel wat ook vir kommentaar in die kerk versprei is. Die volgende sake is oorweeg by die opstel van die Kode:

- * Daar is 'n behoefte aan 'n soortgelyke kode vir predikante soos daar ook in ander hulpverlenende en soortgelyke beroepe bestaan - soos mediese dokters, sielkundiges, maatskaplike werkers, edm.
- * Hierdie kode wil in die eerste plek fokus op 'n gedragskode waaruit nie net oortuigings van predikante van die Kerk duidelik sal wees nie, ook nie slegs iets soos 'n taakomsikring nie, maar veral bepaalde aspekte van die predikant se optrede en styl.
- * Die klem wil val op die soort van kodes/riglyne waarmee die beroep positief verwoord word en nie soos die opdrag oorspronklik aangedui het op dissiplinêre sake nie. Natuurlik kan die positiewe Bybelse riglyne waartoe predikante instem ook dien as kriteria aan die hand waarvan afwykings daarvan gemeet kan word - soos in alle beroepe met soortgelyke kodes.

- * 'n Lewenskode verskil van 'n dissiplinêre kode. Die Kerkorde, veral Orde-reël 2.1.5 en Ordinansie 2.1.5 en die Reglement vir prosedure by Tug, is voldoende as dissiplinêre kode.
- * Die Lewenskode kan moontlik as 'n aanhangsel tot die taakoms krywing van die predikant gevoeg word.
- * Die daarstelling van 'n Lewenskode kan ook vir die predikant as baken op die pad in sy werk en lewe in die Kerk dien en kan bydra tot sy ontwikkeling as mens en predikant.

Die volgende word deur die raad aangebied:

ETIESE KODE VIR PREDIKANTE VAN DIE NHKA

'n Predikant van die NHKA is 'n geroepe dienskneg van God. Die Woord van God is die lewensriglyn vir elke gelowige ook vir die predikant. Die predikant as dienskneg van God beklee 'n amp in die kerk en lewer dienswerk in die kerk. 'n Predikant is dus nie 'n gewone werknemer nie. Sy/haar verhouding tot die gemeente word bepaal deur die kerk se ampsbeskouing soos uitgedruk in die belydenisskrifte, bevestigingsformulier en beroepsbrief.

Die predikant wat *coram Deo* lewe kan op die ondersteuning, agting en liefde van die geloofsgemeenskap staatmaak.

'n Predikant

glo in die Drie-enige God en leef in 'n lewende verhouding met God
leef in gehoorsaamheid aan God
doen sy werk onder leiding van die Heilige Gees
se dryfveer is liefde vir God
hou aan om die Woord van God te bestudeer
groeï doelbewus voortdurend tot geestelike volwassenheid
leef in dankbaarheid teenoor God
is oortuig van sy roeping deur God.

'n Predikant sien om na die kudde van God deur

Christus - die boodskap van die kruis - te verkondig
die evangelie in ooreenstemming met die belydenis te bedien
die sakramente te bedien
te waarsku teen afgodery in elke vorm
al sy dienswerk met liefde teenoor sy naaste te verrig
missionêr te dink, te leef en te werk.
te bid vir die gelowiges en vir die nood van alle mense
wanneer hy/sy moedeloos word, nie te gaan lê nie, maar met vertroue op God
voort te gaan om sy/haar roeping uit te leef
die unieke gawes wat hy/sy ontvang het tot opbou van die liggaam van Christus
te gebruik
staat te maak op die voorbidding en ondersteuning van die gelowiges.

'n Predikant is iemand wie se lewe spreek van

nederigheid
beskeidenheid
vriendelikheid
beskaafdheid
selfbeheersing
geduld
volharding
vroomheid
hardwerkendheid
toegewydheid
opregtheid
lewensblyheid
emosionele volwassenheid
eerlikheid.

'n Predikant

lewe self wat hy verkondig
streef na korrekte optrede
is bereid om deur die Woord verander te word
is bereid om sy/haar selfkennis te vermeerder
is bereid om sy/haar sosiale vaardighede te verbeter
word toegerus om sy dienswerk beter te doen
is ingelig oor die gevare van spanning
is bewus daarvan dat gebalanseerd geleef moet word met genoeg tyd vir ontspanning
tree op as voorbeeld van geloof en goeie leer
het reg op lewensonderhoud sonder geldgierigheid
soek die belang van ander
erken as hy/sy verkeerd opgetree het
sy gesin het reg op die tyd van die predikant.

In sy verhouding met ander is 'n predikant

geduldig
lojaal
bereid om elke mens se uniekheid in ag te neem
aanpasbaar
betroubaar en handhaaf 'n vertrouensverhouding
'n goeie voorbeeld
oop vir positiewe kommentaar
getrou aan sy vrou/haar man
ongetroude predikante leef heilig en respekteer die huwelik.

'n Predikant in sy verhouding met die gemeente en kollegas

hanteer verskille met kollegas en lidmate op kerklike weg
beskerm kollegas teen onbillike kritiek

respekteer die dienslewering van ander professies
 help in sagmoedigheid reg
 maak nie van mag misbruik nie
 Onthou dat leermeesters strenger beoordeel word
 leef as medegelowige in die gemeenskap van die gelowiges.

BESKRYWINGSPUNT 42: RAAD VIR PASTORAAT EN PRESBITERAAT

1. Die vergadering besluit oor die noodsaaklikheid vir 'n etiese kode vir predikante.
2. Die vergadering spreek hom uit oor die voorgestelde etiese kode van die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.
2. Slegs die inleidende paragraaf wat soos volg lui, word behou:

'n Predikant van die NHKA is 'n geroepe dienskneg van God. Die Woord van God is die lewensriglyn vir elke gelowige, ook vir die predikant. Die predikant as dienskneg van God beklee 'n amp in die Kerk en lewer dienswerk in die Kerk. 'n Predikant is dus nie 'n gewone werknemer nie. Sy/haar verhouding tot die gemeente word bepaal deur die Kerk se ampsbeskouing soos uitgedruk in die belydenisskrifte, bevestigingsformulier en beroepsbrief

Die predikant wat coram Deo lewe kan op die ondersteuning, agting en liefde van die geloofsgemeenskap staatmaak.

Die res van die kode word geskrap.

3. Die Raad vir Pastoraat word versoek om die inleidende paragrawe op die beste wyse te implementeer.

3.1.2.2 Welsorgprogram vir predikante

Die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat het die opdrag ontvang om ondersoek te doen na die welstand van die predikante van die Kerk en voorstelle aan die hand doen hoe daar aan die welstand van predikante aandag gegee kan word.

BESKRYWINGSPUNT 43: RAAD VIR PASTORAAT EN PRESBITERAAT

1. Die vergadering besluit oor die noodsaaklikheid vir 'n welstandsprogram vir predikante.
2. Die vergadering spreek hom uit oor die voorgestelde welstandsprogram van die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat.

BESLUIT

1. Die vergadering spreek hom positief uit oor die welstandsprogram.
2. Die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat verfyn die program verder en implementeer dit in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en Raad van Finansies nadat voorstelle en begrotings ingedien is.

3.1.2.3 Besinning oor die uitkoop van tyd van 'n predikant in 'n volledigversorgde standplaas

Daar is gevalle in die Kerk waar die tyd van 'n predikant in 'n volledig versorgde standplaas uitgekoop word om aan die predikant geleentheid te gee om sinodale opdragte uit te voer byvoorbeeld voorsitters, direksie, taakspan, Raad van Finansies, skriba, Komitee vir Strategiese Beplanning en Herstrukturering, ens.

Alhoewel kerkrade bereid is om hulle predikant(e) af te staan vir sinodale werk, is daar tog die vraag of dit korrek is dat 'n predikant in 'n volledig versorgde standplaas dien, en dan op gereelde basis uit die gemeente weg is om die ander taak te verrig.

Op grond van die aanbevelings van die Rade vir Regsadvies en Pastoraat en Presbiteraat maak die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die volgende aanbevelings:

- * Die uitkoop van 'n tyd van 'n predikant in 'n volledig versorgde standplaas behoort by hoogste uitsondering te geskied aangesien hy/sy veronderstel is om voltyds 'n standplaas te bedien.
- * 'n Standplaas behoort nie gewysig te word met die doel om 'n predikant in 'n volledig versorgde standplaas elders te gebruik nie. Die Kerkorde maak nie daarvoor voorsiening nie.
- * Indien 'n predikant se tyd uitgekoop word om sinodaal diensbaar te wees, moet rekening gehou word met die regs- en moreel-etiese implikasies.
- * Elke geval moet op meriete beoordeel word.
- * Die benoeming moet formeel deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met die predikant en sy/haar kerkraad uitgeklaar en op skrif gestel word.

- * Indien van die dienste van 'n predikant in 'n deelydse standplaas gebruik gemaak word, kan 'n kombinasie-ooreenkoms gesluit word.
- * Vergoeding gekoppel aan die uitgekoopte tyd behoort aan die kerkraad oorbetaal word en nie aan die predikant nie, aangesien dit immers tyd is wat by die kerkraad uitkoop word.
- * 'n Kerkraad mag nie die bedrag gebruik om in sy eie begrotingbesparings in te werk nie, maar behoort onmiddellik daarmee die tyd van 'n ander predikant in te koop ten einde die werk in die gemeente ongehinderd te laat voortgaan.
- * Indien die tyd van 'n predikant op ringsvlak uitkoop word, geskied dit in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- * Die enkele riglyne in die Kerkorde met betrekking tot 'n benoeming word in ag geneem.

BESKRYWINGSPUNT 44: RAAD VIR PASTORAAT EN PRESBITERAAT

1. Die vergadering spreek hom uit oor die beginsel van die uitkoop van tyd van predikante in volledig versorgde standplase.
2. Die vergadering spreek hom uit oor die advies van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

BESLUIT

1. Die vergadering spreek hom positief uit oor die beginsel van uitkoop van tyd van predikante in volledig versorgde standplase by kerkrade.
2. Die riglyne van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in dié verband, word aanvaar.

3.1.2.4 Huisbesoek deur predikante

Die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat het, na aan leiding van talle navrae wat by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gedoen is, 'n memorandum voorberei oor "die tradisionele bediening van huisbesoek en riglyne oor moontlike alternatiewe." Onveiligheid in sommige gemeentes en streng sekuriteitsmaatreëls by huise en behuisingskomplekse bemoeilik die tradisionele huisbesoek praktyk.

In die ondersoek is die Bybels Reformatoriese fundering vir huisbesoek opnuut

nagevors. Die vermoede is dat daar by predikante 'n onsekerheid is oor hoe daar, vanweë hierdie en nog ander praktiese reëlins, uitvoering gegee moet word aan die voorskrifte oor huisbesoek, soos vervat in die Ordinansies van die Kerkorde.

Die komitee het in die lig van die vraagstelling, sake geïdentifiseer wat in so 'n ondersoek van belang is en die onderskeie fasette aan komiteelede toegewys.

Prakties-teologiese teorievorming (ds JM van Staden)

'n Bybels-Reformatoriese perspektief op huisbesoek (dr PJ van Zyl)

Die plek van huisbesoek binne 'n prakties-teologiese ekklesiologie (prof TFJ Dreyer).

Op grond van die resultate van bogenoemde ondersoeke is daar gepoog om riglyne te bied vir die huisbesoekpraktyk.

Die voorgestelde Kerkorde wysiging word in Hoofstuk 10 behandel.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

NUUTVERKOSE OUDERLINGE

Die voorsitter, prof TFJ Dreyer verwelkom die nuutverkose ouderlinge op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en spreek sy waardering uit teenoor die werk wat die ouderlinge vir die Kerk doen. Hy spreek ook sy dank en waardering uit teenoor die uittredende ouderlinge.

ORDEMOSIE: DS S VISSER: SKRYWE OP SKERM VERTOON

Ds S Visser stel dat dit wel sy brief was wat aan die vergadering vertoon is. Hy het dit aan slegs sewe van sy kollegas gestuur. Hy het beswaar oor die manier waarop die saak hanteer is, aangesien hy op die kennisgewingbord skuldig bevind en veroordeel is.

Prof TFJ Dreyer stel dat hy begrip het vir ds Visser se hartseer en waarom hy die ordemosie gestel het. Daar is met ds Visser gesprek gevoer en aan hom gestel dat indien hy bereid is om sy aandeel aan die brief te erken, hy bereid sou wees om verskoning te vra. Ds Visser was nie bereid om op die vraag te antwoord nie. Dr JC Van der Merwe het 'n soortgelyke gesprek met ds Visser gehad en dieselfde reaksie is geopenbaar wat die saak vreemd maak. Dit maak nie saak hoeveel mense die brief gelees het nie aangesien die skade reeds gedoen is. Dit help nie dat ds Visser vir hom of dr Van der Merwe kwaad is nie, maar moet wel vir die mense wat die brief versprei het, kwaad wees.

Almal praat oor wie gekies gaan word, maar as die brief 'n bepaalde trant openbaar wat aandui dat daar georganiseer is, maak dit die saak anders.

---oOo---

3.1.2.5 Opsig oor saamwoon van ongetroude lidmate

Die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat het in opdrag van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ondersoek gedoen oor die saamwoon van ongetroude lidmate en die Kerk se opsigtaak.

BESKRYWINGSPUNT 45: RAAD VIR PASTORAAT EN PRESBITERAAT

- 1. Die vergadering spreek hom uit oor die volgende voorstelle van die raad:**
 - 1.1 Die Kerk maak onderskeid tussen 'n burgerlike- en kerklike huwelik.**
 - 1.2 Riglyne vir kerklik inseëning word saamgestel.**
 - 1.3 Die Kerk poog om paartjies wat saamwoon te begelei tot 'n kerklike huwelik.**
 - 1.4 Die Kerk tree met die Regshervormingskommissie hieroor in gesprek.**

BESLUIT

- 1. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sien toe dat 'n omvattende ondersoek na die huwelik en ander verbintenisse in sy geheel gedoen word. Die sake genoem in die beskrywingspunt word in ag geneem.**

3.1.2.6 Beskrywingspunte wat die predikantsamp raak

BESKRYWINGSPUNT 46: RING VAN HEIDELBERG

ADVERTERING VAN VAKANTE STANDPLASE

Daar word opnuut besin oor die besluit dat gemeentes vakante standplase adverteer. Deeglike navorsing en bespreking word gedoen oor die praktiese werkbaarheid en deursigtigheid van so 'n proses.

Motivering

Die beroepspraktyk raak al hoe meer menslik georiënteerd. 'n Beroep word nie meer altyd biddend dat die Heilige Gees leiding sal gee, uitgebring nie.

Daar is kommer oor die wyse waarop beroepe uitgebring word.

Ordinansie 2.1.3(iv) lui soos volg:

'n Kerkraad en 'n predikant of proponent wat beroep is, kan, voordat oor die

beroep besluit word, 'n gesprek voer oor die werksopdrag, werksomstandighede en versorgingsvoordele in die gemeente.

Volgens bogenoemde Ordinansie kan 'n gemeente en/of predikant/proponent, nadat 'n beroep uitgebring is, met mekaar in gesprek tree oor bogenoemde sake. Daarmee kan seker nie veel fout gevind word nie. Met die al groter wordende voorkoms van makrogemeentes in ons stede, waar meerdere bediening onontbeerlik is, is differensiasie en spesialisering seker 'n noodwendigheid.

Die huidige praktyk in ons Kerk dui egter op iets heeltemal anders. Predikante (beroepafwagter en in gemeentes) word genooi om by vakante standplase te kom preek. Daartydens word ook gesprek gevoer met sodanige predikant. In sommige gevalle is dit niks anders as 'n onderhoud nie. Verder kan predikante ook deur middel van 'n CV aansoek doen om as kandidaat oorweeg te word waar 'n gemeente beroep. Advertensies hieroor verskyn van tyd tot tyd in Die Hervormer.

Die implikasie van die praktyk is nie wat Ordinansie 2.1.3(iv) sê nie. Die gesprek of onderhoud (menslike voorgee en beoordeling) gaan nou die beroep vooraf. Die afleiding wat gemaak word, is dat

- * gemeentes self met die hand wil uitsoek
- * biddende beroep dat God voorsien nie meer genoeg is nie; die mens se oordeelsvermoë word verhef bó God se beskikking
- * dit nie meer oor die reggeaarde bedienaar van die Woord gaan nie, maar oor 'n paslik toegeruste predikant
- * dit wat die Bybel sê wat gedoen moet word en wat die Kerkorde sê hoe dit gedoen moet word, in gedrang kom wanneer menslike voorkeure en beoordeling die welwese van kerkwees bepaal.

BESLUIT

1. **Die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat doen omvattende studie oor die beroepstelsel sodat daar duidelikheid verkry kan word oor vraagstukke in dié verband soos die advertering van beroepe en aansoeke van predikante. Beskrywingspunte in die agenda in dié verband, word in ag geneem.**

BESKRYWINGSPUNT 47: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK VERGADERING

STUDIE OOR BRUGPREDIKANTE

Studie word onderneem oor brugpredikante en die gebruik daarvan in die

Kerk.**Motivering**

In bepaalde vakante gemeentes is die situasie soms van so 'n aard dat dit bepaalde kundigheid verg om sake in die gemeente vlot te laat loop. Dikwels is hierdie kundigheid alleen bekombaar in die persoon van 'n afgetrede predikant, dosent of selfs diensdoenende predikant of dosent.

Die volgende gedagtes geld:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering plaas 'n brugpredikant in oorleg met 'n ringskommissie op versoek van 'n kerkraad vir 'n vasgestelde tydperk in 'n gemeente in belang van die gemeente. Die situasie in die gemeente word na verstryking van die tydperk geëvalueer. Indien dit nodig blyk, kan op versoek van die kerkraad en met toestemming van die ringskommissie en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die tydperk verleng word.

Brugpredikante moet toegerus word vir die taak. Brugpredikante is nie noodwendig emeriti nie.

BESLUIT

1. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering onderneem studie oor brugpastoraat en die gebruik daarvan in die Kerk met die oog op konkrete aanbevelings by die 69ste Algemene Kerkvergadering.

BESKRYWINGSPUNT 48: PROF MJ DU P BEUKES**BRUGPASTORAAT BY VAKANTE GEMEENTES AS OORGANGS MAATREËL**

'n Vakante gemeente kan van brugpastoraat gebruik maak met toestemming van die ringskommissie en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voordat 'n predikant beroep word. Die arbeidstydperk word vasgestel en die situasie word van tyd tot tyd geëvalueer

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 49: PROF MJ DU P BEUKES**GEBRUIK VAN EMERITI IN GEMEENTES EN BEPAALDE BEDIE-**

NINGE

Met die oog op die beste belang van 'n gemeente of 'n bepaalde bediening, kan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in oorleg met die ringskommissie en die plaaslike kerkraad, 'n emeritus predikant of teologiese dosent in 'n gemeente of in 'n bepaalde bediening plaas. Die situasie in die gemeente word jaarliks geëvalueer en daarna kan die kerkraad aansoek doen vir verlenging van die plasing.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

3.1.3 OUDERLINGE

3.1.3.1 Vakatures op die kerkraad

Die meeste kerkrade ondervind 'n tekort aan ampsdraers. Hierdie tekort het verskeie negatiewe gevolge vir die gemeente, onder andere:

- * Offergawes word nie betyds ingesamel nie en sommige lidmate word glad nie besoek nie. Dit verhoog die finansiële druk op gemeentes.
- * Huisbesoek raak agterweë met al die negatiewe gevolge daaraan verbonde.
- * Wyke raak al hoe groter wat 'n al hoe groter las op die gewilliges plaas en daartoe kan lei dat hulle ook bedank en wat die probleem dan net vererger.
- * Gawes en talente binne die liggaam van Christus word nie benut nie.

Verskeie sake kan genoem word wat aanleiding daartoe gee dat vakatures op kerkrade bestaan, byvoorbeeld:

- * Lidmate van die 21ste eeu raak al hoe besiger en het doodeenvoudig nie meer tyd om in die Kerk te werk nie.
- * Mense se prioriteite het die laaste aantal jare verander en die kerk speel nie meer die belangrike rol wat dit eers gedoen het nie - uiteindelik speel God nie meer 'n belangrike rol nie.
- * Kerkvergaderings wat swak bestuur word, word beleef as 'n mors van tyd vir "besige" mense, dit skrik potensiele kerkraad af.
- * Mense raak al hoe meer privaat en swak opgeleide kerkraadslede skep negatiewe persepsies oor die ampte by mense.
- * Optrede van predikante en kerkraadslede veroorsaak dat persone nie met die kerkraad wil assosieer nie.

- * Dalende getalle van die kerk veroorsaak dat die potensiële poel van nuwe lede al hoe kleiner raak.
- * Die veiligheidsituasie veroorsaak dat mense nie meer na ure uit hulle huise wil beweeg nie.

Uit die aard van die saak hang moontlike oplossings ten nouste saam met die uit-skakeling van die aanleidende oorsake:

- * Gemeentelede sal toerusting moet ontvang oor die noodsaaklikheid van die ampte en die verantwoordelikheid wat elke lidmaat het om sy Godgegewe gawes en talente ook tot beskikking van die Kerk (liggaam van Christus) te stel. Sommige lidmate sal van voor af geëvangelizeer moet word.
- * Kerkraad sal beter toegerus moet word om hulle onderskeie take so te vervul dat mense nie daardeur afgestoot word nie, byvoorbeeld toerusingskursusse en kursusse oor dinge soos vergaderingsprosedure.
- * Innoverende denke kan help om die probleem kleiner te maak, byvoorbeeld vra vrywilligers om as kollektante op te tree, implementeer 'n stelsel van aftrekorders of doen herindelings van wyke.
- * Maak wyke kleiner sodat die werkslas vir kerkraad so klein as moontlik is.
- * Skep werksgroepe om sekere ander take wat in 'n gemeente gedoen moet word te verrig sodat kerkraadslede nie dit ook nog hoef te doen nie.
- * Stel sake wat gesindhede negatief beïnvloed onmiddellik reg.
- * Sekuriteitsfirmas kan gereël word om voertuie op te pas. Behoorlik vooraf-gereelde afsprake verminder die risiko tydens huisbesoeke.
- * Die Kerk moet die dalende tendens van lidmaatgetalle omkeer. Dit vereis 'n klomp dinge:
 - ** Ons sal nuut moet dink oor wie ons is, wat ons doen en hoe ons dit doen.
 - ** lets wat lewe groei vanself. Ons moet net die dinge wat groei verhin-der uitskakel.
 - ** Missionêr gerigte aksies moet aangepak word.
 - ** Plaas groot klem op die jeug - hulle is die kerk oppad na more!

Gevolgtrekking

Dit is duidelik dat daar geen enkele kits oplossing vir hierdie probleem is nie. Dit is egter ook duidelik dat 'n klomp dinge op grondvlak gedoen kan word om die probleem ligter en kleiner te maak. Kerkrade moet dus aangemoedig word om elkeen hulle eie situasie te ontleed en regstellende stappe te doen. Die probleem sal net verminder as ons iets daadwerklik begin doen. Om kerkrade by te staan

kan die Komitee vir Presbiteraat die *Moontlike Oplossings* hierbo in groter detail uitwerk met meer spesifieke voorbeelde en riglyne aan kerkrade. Die moontlikheid van 'n reeks artikels in Die Hervormer kan ook oorweeg word.

Ds S Hoffman lig die saak toe en bedank die komitee en in besonder proff Geyser en Dreyer.

BESKRYWINGSPUNT 50: RAAD VIR PASTORAAT EN PRESBITERAAT

1. Ouderlingevergaderings stel 'n bedieningsplan op wat rekening hou met die plaaslike omstandighede.
2. Ouderlinge doen in ooreenstemming met die bedieningsplan hulle ampswerk.
3. Op grond van die algemene priesterskap van die gelowiges word lidmate wat nie as kerkraadslede wil dien nie, toegerus om in die gemeente diensbaar te wees.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

3.1.3.2 Hersiening van bestaande toerustingspakket vir ouderlinge

Die opdrag is afgehandel.

BESKRYWINGSPUNT 51: RAAD VIR PASTORAAT EN PRESBITERAAT

1. Die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat en prof PA Geyser word bedank vir die afhandeling van die toerustingspakket vir ouderlinge.
2. Ouderlingevergaderings gee indringend aandag aan die toerusting van ouderlinge.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 52: RING VAN MIDDELBURG BEDIENINGSPRAKTYK VIR OUDERLINGE

Die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat gee aan ouderlingevergaderingsleiding oor 'n bedieningspraktyk vir ouderlinge in 'n veranderende samelewing.

Motivering

- * Die hedendaagse samelewing verskil radikaal van selfs dié van tien jaar gelede. Sake soos veiligheid, die invloed van tegnologie en massamedia, die beskikbare tyd van lidmate, die toeganklikheid van lidmate en dies meer, het tot gevolg dat nuwe en dikwels onhaalbare eise aan ampsdraers gestel word.
- * Daar word deur die werksomgewing soveel eise aan die lidmate gestel dat die werkende ouderling al minder tyd het vir die ampswerk. Sommige tree eenvoudig uit die amp. Ander sien nie kans om die diens te aanvaar nie.
- * Die beskikbare persone het nie altyd die kennis en die vaardighede om met die post-moderne mens te werk nie.
- * Toerustingsmateriaal toegespits op die bedieningspraktyk van die ouderling sal meehelp dat die ampswerk beter verloop. Dit kan ook daartoe meewerk om die voortdurende lys van vakante wyke in te kort.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskoning vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd ter vergadering
Ds J Ayres	Germiston	27 September – 19:00 tot 21:00
Dr HJ Botes	Naboomspruit	28 September – 08:30 tot 21:00
Prof APB Breytenbach	Beroepafwagtend	27 September – 19:00 tot 21:00
Oudl MB Brits	Brakpan	27 September – 19:00 tot 21:00
Ds H Delport	Magaliesburg	27 September – 19:00 tot 21:00

Ds M Delpont	Magaliesburg	27 September – 19:00 tot 21:00
Oudl CH Ellis	Germiston	27 September – 19:00 tot 21:00
Ds JJ Greyling	Tarlton	27 September – 19:00 tot 21:00
Ds S Hoffman (jr)	Warmbad	27 September – 19:00 tot 21:00
Ds TH Janse van Nieuwenhuizen	Witfield	27 September – 17:00 tot 21:00
Oudl BH Korff	Witfield	27 September – 17:00 tot 21:00
Oudl BJ Liebenberg	Brakpan Harmonie	27 September – 19:00 tot 21:00
Ds W Mans	Turffontein	27 September – 18:00 tot 21:00
Ds E Oosthuizen	Ebenhaeser	28 September – alle sittings
Oudl B Pheiffer	Rustenburg-Tuine	27 tot 28 September – alle sittings
Oudl JW Pont	Naboomspruit	28 September – 08:30 tot 21:00
Oudl PIL Steenkamp	Siekte-emeritaat	27 September – 19:00 tot 21:00
Ds WA Strydom	Eikenhof	28 September – 08:30 tot 18:00
Oudl N Swanevelder	Siekte-emeritaat	27 September – 14:30 tot 21:00
Ds PJ Uys	Brakpan	27 September – 19:00 tot 21:00
Oudl CF van Rooyen	Waterberg	27 September – 19:00 tot 21:00
Oudl PP Vorster	Krugersdorp-Oos	27 September – 19:00 tot 21:00

---oOo---

Hoofstuk

**Vergaderings
van
Ampte**

4. VERGADERINGS VAN AMPTE

4.1 KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

4.1.1 VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING VIR DIE TYDPERK 2004 TOT 2007

Prof J Buitendag lig die verslag toe. Die vergadering voer bespreking oor die verslag.

BESLUIT

- 1. Die vergadering neem met dank kennis van die verslag.**

4.2 ALGEMENE DIAKENSVERGADERING

Diaken JL van Loggerenberg (Voorsitter: ADV), mev C Clifton (Sekretaris: ADV) en dr WJ Coetzer (Sekretaris: ADV) word in die vergadering verwelkom.

4.2.1 VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENSVERGADERING VIR DIE TYDPERK 2004 TOT 2007

Diaken van Loggerenberg word deur die waarnemende voorsitter, dr DJC van Wyk (jr), aan die woord gestel om die verslag toe te lig.

Diaken Van Loggerenberg behandel onder meer die volgende:

- * Taak van die Algemene Diakensvergadering
 - ** Kommunikasie
 - ** Bemaking en die bestuur van prosesse
 - ** Bemagtiging van diakens en leidinggewing
- * Opleiding/toerusting/pakkette
- * Vraagstukke/navorsing ondersoek
- * Kerk inlig oor vraagstukke/nood
- * Verandering kommunikeer en bestuur
- * Diensvelde vir die diakonaat

BESKRYWINGSPUNT 53: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

MOSIE VAN DANK EN GELUKWENSE AAN ALGEMENE DIAKENSVERGADERING

- 1. Die vergadering betuig sy dank en waardering aan die lede van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering en dr WJ Coetzer, vir besondere samewerking.**

2. Dank en waardering word betuig teenoor soveel diakens wat getrou hulle werk op gemeentelike, rings- en sinodale gebied doen.
3. Die vergadering spreek gelukwense uit teenoor die nuutverkose Kommissie van die Algemene Diakensvergadering en bid hulle sterkte toe met hulle werk in die Kerk.

BESLUIT

1. Die mosie word aanvaar.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

Dr PR du Toit en prof CJP Niemandt van die NG Kerk asook ds JM Motloba van die MRCC, word welkom geheet in die vergadering.

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskoning vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd ter vergadering
Ds D Barnard	Horison, Roodepoort	28 September – 08:30 tot 14:30
Ds APJ Beukes	Swartkop	28 September – aandsitting
Dr GN Bloem	Oos-Londen	27 September – 08:00 tot 11:00
Dr CJ Beukes	Weltevreden	25 September – 11:30 tot 21:00 27 September – 13:00 tot 21:00
Ds MCE Botes	Nelspruit	29 September – alle sittings
Ds WA Botha	Lydenburg	25 September – 08:30 tot 10:30
Prof APB Breytenbach	Beroepafwagtend	25 en 26 September – 09:00 tot 13:00
Prof APB Breytenbach	Beroepafwagtend	27 September – 09:00 tot 18:00
Ds J Coetzee	Kemptonpark-Oos	25 September – oggendsitting
Dr AB Geyser-Fouché	Beroepafwagtend	25 September – oggendsitting
Prop J Havenga	Beroepafwagtend	26 tot 28 September – oggend- en middagsittings
Ds WRT Hindley	Randfontein Midpark	26 September – 16:00 tot 18:00
Ds C Lemmens	Villieria	25 tot 29 September – alle sittings
Ds JC Marnewick	Johannesburg	26 September – 18:00 tot 20:00

Oudl G Nel	Nkana	25 September – tot 19:00
Ds F Nortjé	Outeniqua	27 tot 29 September – alle sit-tings
Ds LAD Pienaar	Pretoria	25 September – 08:30 tot 13:00 26 September – 19:00 tot 21:00
Ds CF Potterill	Rooihuiskraal	27 September tot 29 September – alle sittings
Oudl WCJ Pyper	Johannesburg	26 September – 18:00 tot 20:00
Oudl PIL Steenkamp	Pietersburg	26 September – 18:00 tot 20:00
Oudl A Steyn	Bronkhorstspuit	27 September – 08:00 tot 14:00
Oudl PAC Swanevelder	Oostelike Pietersburg	26 September – 18:00 tot 20:00
Ds A Thomas	Welgelegen Pietersburg	25 September – 11:45 tot 15:00
Ds DW van der Watt	Montana	27 September – 13:00 tot 18:00
Ds JBJ van Deventer	Malelane	28 tot 29 September – vanaf 13:00 elke dag
Ds J van Immerzeel	Silverton	27 September – alle sittings
Oudl T van Niekerk	Parkrand	25 September – oggend- en mid- dagsittings
Oudl AJ van Rensburg	Ermelo-Suid	27 tot 29 September – alle sittings
Ds PS van Tonder	Beroepafwagtend	27 September – 08:00 tot 14:30
Dr PJ van Zyl	Ermelo	26 September – aandsitting 27 September – 08:00 tot 14:00
Oudl GS Venter	Malelane	28 tot 29 September – vanaf 13:00 elke dag
Oudl JG Williams	Van Warmelo	25 tot 29 September – alle sittings

---oOo---

Hoofstuk

Gemeentes

5. GEMEENTES

5.1 GEMEENTES

5.1.1 GEMEENTEGRENSE

5.1.1.1 **Riglyne oor toepassing en moontlike wysiging van Ordinsie 4.5.1: Vasstelling en orde rondom gemeentegrense**

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is deur die 67ste Algemene Kerkvergadering versoek om riglyne oor die toepassing van voorskrifte in Ordinsie 4.5.1(iii) te gee, en te oorweeg om Ordinsie 4.5.1(iii)(b) te skrap.

Die Kommissie het die taak aan die Rade vir Regsadvies en die Pastoraat en Presbiteraat opgedra. Albei die rade het memoranda oor die aangeleentheid daargestel. Daar is nie konsensus bereik nie.

BESKRYWINGSPUNT 54: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering besluit of die ondersoek oor die aangeleentheid gekontinueer moet word.

BESLUIT

- 1. Die ondersoek word gekontinueer.**

5.1.2 STUDENTEGEMEENTES

Die verslag oor die werksaamhede in studentegemeentes soos opgeneem in die Bylaes tot die agenda, geniet aandag.

BESKRYWINGSPUNT 55: KOMITEE VIR STUDENTEBEARBEIDING

BEGROTINGSIMPLIKASIES VAN STUDENTEGEMEENTES

- 1. Die vergadering spreek hom gunstig uit oor die bearbeiding van studentelidmate van die Kerk.**
- 2. Die finansiële versorging van die standplase vir studentebearbeiding word gehandhaaf.**

3. Ouderlingevergaderings bekom jaarliks inligting van alle skoolverlaters wat uit gemeentes verhuis.
4. Die inligting (toekomstige adres en telefoonnommer) van skoolverlaters wat deur die ouderlingevergadering bekom word, word na die nuwe gemeente gestuur.
5. Ringskommissies hou by wyse van visitasie opsig daaroor dat die ouderlingevergadering die inligting oor skoolverlaters bekom en na gemeentes deurgee.
6. Die Raad vir Gesinsorg word versoek om voort te gaan om 'n lys van jongmense wat belydenis van geloof aflê, op 'n jaarlikse basis saam te stel. Hierdie inligting kan sentraal (by die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering) beskikbaar wees. Hierdie inligting kan meehelp tot effektiewe bediening van jongmense wat in verskillende sentra gekonsentreer is.
7. Predikante en gemeentes word versoek om studente vanuit hulle gemeentes aan te moedig om sinvol in te skakel by die onderskeie studentegemeentes van die Kerk.
8. Studentegemeentes gee name van afgestudeerdes aan gemeentes deur.
9. Die Raad van Finansies in samewerking met die studentepredikante van Philadelphia, Raad vir Toesig (AIM) en die vorige Roodeplaatdamkamp-komitee word versoek om die moontlikheid te ondersoek om weer 'n kampterrein vir die Kerk op die plaas te Klipdrift te ontwikkel.

Die vergadering neem kennis van die verslag deur die Beheerkomitee vir kampterreine.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar met die volgende toevoeging by punt 9:
 - 1.1 Die vergadering neem kennis dat die Beheerkomitee vir Kampterreine, onder toesig van die Raad van Finansies, reeds gekonstitueer is en van ander inisiatiewe wat plaasgevind het.
 - 1.2 Die vergadering bevestig dat die nuwe Beheerkomitee op dieselfde wyse (ooreenkomstig die bestaande reglement), sal funksioneer.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

MOSIES VAN VERTRoue IN KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK-VERGADERING

Ds WRT Hindley stel die volgende mosie:

- * Die vergadering betuig sy dank aan die vorige Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir die uitvoering van verskeie opdragte van die 67ste Algemene Kerkvergadering.
- * Die vergadering spreek sy waardering uit vir die integriteit van die vorige Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
- * Die vergadering spreek sy vertroue uit in die huidige Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en waardeer ook die integriteit van die huidige Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Dr J Nel stel die volgende mosie:

Mosie van vertroue in dr JMG Storm as skriba van die Algemene Kerkvergadering met volle vertroue dat sy integriteit bo verdenking staan

- * Die vergadering sien uit na sy volgehoue en onbevange deelname aan besprekings en debatte tydens die vergadering, asook na die dienstermyn van die Kommissie.
- * Verder wil die vergadering ook die persone wat ongevraagd aan hierdie ongelukkige gebeure gekoppel word, se *bona fides* aanvaar.

Ds PJ Uys stel die volgende mosie:

Na aanleiding van ongerymdhede wat aan die lig gekom het, wil die vergadering 'n mosie van volle vertroue in al die verkose lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering stel. Die vergadering wil u verseker dat:

- * ons ons volle vertroue in u stel
- * u ons volle ondersteuning geniet, met die besef en die wete dat ons glo u is tot die Kommissie verkies onder leiding van die Heilige Gees
- * die Heer van die kerk u sodanig in sy diens wil gebruik, tot sy eer en tot uitbreiding van die evangelie in ons Kerk
- * die Heer juis u, as verkose lede, wil gebruik om rustigheid en kalmte in die Kerk te bring.

Ds J Grobler stel die volgende mosie:

- * In die lig van die hartseer gebeure wat aanleiding daartoe gegee het dat lede

van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se integriteit onder verdenking geplaas is, bevestig die vergadering sy volle vertroue in elke lid van die Kommissie en bid ons hulle die leiding en seën van die Here toe.

AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WYSE VAN REGISTRASIE

Die volgende afgevaardigdes het op 27 September 2007 geregistreer:

Afgevaardigde	Gemeente	Tyd ter vergadering
Oudl HBJ Mostert	Alberton	08:00 – vervanging van K van Wyk
Oudl WA Steenkamp	Magalies-Moot	08:00 – vervanging van J Robbertse
Oudl AJF Struwig	Rooihuiskraal	08:00 – vervanging van H Murray

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd ter vergadering
Ds JA Beukes	Bethal	27 September – 08:00 tot 10:00
Dr WJ Coetzer	Sinodaal	27 September – 17:00 tot 21:00
Oudl JJ Conradie	Montana	27 September – 14:30 tot 21:00
Oudl D de Villiers	Johannesburg-Wes	27 September – 15:30 tot 29 September – 18:00
Oudl JHL du Plessis	Newlands	28 September – alle sittings
Ds MM du Plessis-Manders	Suid-Oos Witbank	28 September – 08:30 tot 15:30
Ds P Eckard	Beroepafwagtend	27 September – 13:00 tot 18:00
DS AB Geyser-Fouché	Beroepafwagtend	29 September – 08:30 tot 17:00
Ds MM Gröss	Durban-Suid	27 September – 14:30 tot 21:00
Ds HS Joubert	Tzaneen	27 September – 09:45 tot 28 September – 10:15
Ds PJJ Kotzé	Piet Potgieter	28 September – alle sittings
Ds JJ Manders	Witfontein	28 September – 08:30 tot 13:00
Ds BC Oberholzer	Otjiwarongo	28 September – 08:30 tot 21:00
Ds NJS Steenekamp	Middelburg	27 September – 18:00 tot 21:00
Oudl JJ Minnaar	Sannieshof	28 September – alle sittings
Oudl JC Potgieter	Sionshoogte	27 September – 08:00 tot 21:00 28 September – alle sittings
Ds PD Rautenbach	Schweizer-Reneke	27 September – 13:00 tot 21:00
Oudl PR Schoeman	Koornfontein	27 September – alle sittings
Oudl A Steyn	Bronkhorstspuit	28 September – 08:30 tot 11:00

Ds RL van der Westhuizen	Zeerust	27 September – 18:00 tot 21:00
Ds CJH Steenkamp	Mafeking	27 September – 15:00 tot 29 September – 18:00
Oudl CJH Steenkamp	Theresapark	27 September – alle sittings
Oudl PIL Steenkamp	Pietermaritzburg	27 September – 14:30 tot 18:00
Ds DJD Taljard	Sionshoogte	27 September – 18:00 tot 21:00 28 September – alle sittings
Ds EJA van Baalen	Parkrand	28 September – 08:30 tot 21:00
Oudl AM van der Baan	Piet Potgieter	28 September – alle sittings
Oudl SJL van der Berg	Pongola	27 September – 17:30 tot 21:00
Ds PS van Staden	Emeritus	23 – 29 September – hele duur
Ds PS van Tonder	Beroepafwagtend	28 September – 08:30 tot 18:00
Ds DA Viljoen	Joachim Prinsloo	28 tot 29 September – alle sittings
Ds JJ Viljoen	Koornfontein	27 September – 08:00 tot 10:15
Ds J Wagenaar	Johannesburg-Wes	27 September: 15:30 tot 21:00
Oudl F Wilkens	Pretoria-Oos	28 September – 17:00 tot 21:00

TOEKENNING VIR BESONDERE DIENS: DS CL BADENHORST

Die voorsitter, Prof TFJ Dreyer, verwelkom ds Badenhorst asook prof J Buitendag wat die oorhandiging sal hanteer.

Prof Buitendag verwelkom ds Badenhorst se gaste. Groot dank is verskuldig aan ds Badenhorst, voormalige voorsitter van die Raad van Finansies, wat die Kerk gelei en bestuur het.

Daar is 'n uitspraak deur Shakespeare gemaak *Cometh the hour, cometh the man*, wat die geval is met ds Badenhorst.

Ds Badenhorst het die Kerk deur baie probleme gelei en bestuur en die Kerk is baie dankbaar daarvoor.

Sondagaand is daar erepennings aan proff Van Aarde en Dreyer oorhandig en die Kerk het besluit om ook 'n penning te oorhandig aan 'n persoon van die NHKA wat buite die terrein van die teologie besondere diens aan die Kerk gelewer het. Daar is voorstelle aangevra en daar is eenparig en met oortuiging besluit om die eerste penning aan ds Badenhorst te oorhandig.

Oorkonde

Met hierdie toekenning aan ds Christoffel Lombaard Badenhorst gee die Nederduitsch Hervormde Kerk erkenning vir verdienstelike werk oor dekades ten opsigte van onder andere die Raad van Finansies, Pensioenraad en Sakebedrywe.

Stoffel Badenhorst is op 16 September 1941 in Boksburg gebore, waar hy ook sy skoolloopbaan voltooi het by die laerskole Kleinspan en JM Louw en by die Hoërskool Voortrekker. Hy begin sy teologiese studies aan die Universiteit van Pretoria in 1960 en behaal die grade BA en BD. Hy hou hom later met verdere studie besig, maar laat vaar dit vanweë intieme betrokkenheid by sy gemeentes en in wyer kerkverband. Hy voltooi sy teologiese studies in 1966 en word in dieselfde jaar toegelaat tot die evangeliebediening en beroepbaar gestel in die Kerk. Op 21 Januarie 1967 word hy georden in Gemeente Oos-Londen. Hy bearbei daarna die gemeentes Duncanville, Rustenburg-Oos, Bethal, Krugersdorp-Oos en Kaapstad/ Tygerberg. Hy emeriteer in 2006.

Sy bediening word veral deur twee eienskappe gekenmerk. Eerstens is hy 'n prediker by uitstek wat, met deeglik voorbereide en deurleefde prediking, gemeentede besiel het. Hy behartig menige radiopreke en was in elke optrede 'n sieraad vir die Kerk. Tweedens het hy 'n besondere vermoë gehad om te organiseer en op te bou. Elke gemeente waarin hy werksaam was, sal daarvan kan getuig. Leiding aan gemeentes oor veral finansiële sake was sy passie en juis daarom het elke gemeente onder sy bediening finansiël gefloreer. Dit kan inderdaad gesê word dat hy sy roeping uitgeleef het en met oorgawe predikant was. Dit wat hy beloof het by sy toelating as predikant, by sy ordening en telkens weer by sy bevestiging in 'n nuwe gemeente, het hy volledig nagekom. In elke gemeente was hy geliefd juis omdat hy naby sy lidmate, hulle probleme, vreugdes en worstelinge geleef het.

In feitlik al sy gemeentes was hy betrokke by die beplanning, oprigting of opgradering van gemeentelike eiendom soos kerkgeboue, pastorieë en 'n kategesekompleks. Kenmerkend van sy benadering was al die geboue doelmatig en 'n fees vir die oog. Hy was ook altyd betrokke by die administrasie van sy gemeente, omdat hy glo dat gemeentes gedissiplineerd moet funksioneer.

Op ringsvlak was hy volledig betrokke by konsulentgemeentes, waar hy met net soveel toewyding as in sy eie gemeentes gewerk het. Hy is telkens verkies as skriba en/of voorsitter van die ringe waarin hy werksaam was. Hy het altyd leiding gegee en met gesag en liefde opgetree. In ringsverband is groot vertroue in hom gestel en altyd op sy insigte staatgemaak. Hy was in ringsverband betrokke by jeugwerk en diens van barmhartigheid wanneer hy nie as skriba of voorsitter waargeneem het nie. Sy liefde vir barmhartigheidswerk en vir die pastoraat is opvallend.

Ds Badenhorst het ook op sinodale terrein bydraes gelewer. Deur die jare dien hy onder meer op die Raad vir Pastoraat, Algemene Diakonale Raad, Die Ondersteuningsraad, Raad van Finansies, Pensioenraad, en word hy die laaste voorsitter van die Sakebedrywe van die Kerk wat intussen ontbondel is. Hierby was hy lid van die Uitvoerende Komitee van die Algemene Diakonale Raad, Beheerkomitee van Huis Delarey, Toesigkomitee van die Kinderhuis Jac van Belkum, kommissie vir die opstel en verwerking van jaarverslae vir gemeentelike en ringsvergaderings, verteenwoordiger van die Kerk by die destydse Maatskappy vir Europese Immigrasie, en vikaris by die Sentrum vir Voortgesette Teologiese Toerusting.

Tydens sy betrokkenheid by die Pensioenraad het hy hom deurgaans, tot vanjaar nog, beywer vir die volledige befondsing van die Pensioenfonds en telkens vir die verbetering van voordele vir pensioenarisse. Sy bydrae in hierdie verband sal nog tot in die verre toekoms vrugte afwerp.

Die Hervormde Kerk sal hom veral onthou vir die jare waarin hy opgetree het as voorsitter van die Raad van Finansies. Dit was vir die Kerk krisisjare met 'n skuldlas wat onoorkomelik gelyk het en Sakebedrywe wat finansiëel in duie gestort het. Daaglikse en weeklikse beplanning en monitering was nodig. Onder sy leiding het die ontbondeling van Sakebedrywe plaasgevind en is gemeentes betrokke gemaak by die delging van die skuldlas, op so 'n wyse dat daar geen opstandigheid was nie, maar hegte samewerking. Hy slaag daarin om die Kerk te oortuig en mee te voer met die gedagte dat dit 'n probleem is waarby die hele Kerk betrokke is. Vanjaar, in 2007, word die ideaal verwesenlik wanneer die skuldlas volledig afgelos sal word. Saam met twee administrateurs, mnre Leon de Munnik en Kobus Viljoen, kon dié mylpaal bereik word.

In die gemeenskap het hy ook belangrike bydraes gelewer en die Hervormde Kerk met onderskeiding verteenwoordig. Hy dien op verskeie bestuursliggame van skole, op skoolrade en op die dagbestuur van die Skoolraad. Hy was lid van die Paardekraalgeloftefeeskommissie en was vir drie jaar kapelaan van die Burgermeester van Krugersdorp. Hy was kapelaan van twee kommando's van die Suid-Afrikaanse Weermag en het ook grensdiens gedoen.

Ds Stoffel Badenhorst is 'n gesinsmens. Benewens sy werk en sy stokperdjies om tuin te maak en motors te herstel, het hy baie aandag aan sy gesin gegee. Hy is in 1966 met Petra Dirkse van Schalkwyk getroud en uit hulle huwelik is twee kinders gebore, naamlik Kobus en Aninda. Petra het hom op besondere wyse ondersteun en aangespoor, en hom nooit die geleentheid misgun om diensbaar in die Kerk te wees nie. 'n Toekenning aan ds Badenhorst is inderdaad ook 'n toekenning aan mev Badenhorst sonder wie se geduld, liefde en ondersteuning hy dit nie sou kon vermag nie.

Hierdie toekenning vir verdienstelike werk word vanjaar vir die eerste keer deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gemaak. Heel gepas word dit aan ds Stoffel Badenhorst toegeken vir sy werk as predikant van die Kerk én vir besondere bydraes op sinodale vlak.

Dankwoord van ds Badenhorst

Geagte Voorsitter, lede van die Algemene Kerkvergadering en gaste teenwoordig:

Om vir bykans veertig jaar in die kerk van Jesus Christus die Here, en by name die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, voltyds diensbaar te kon wees, is deur en deur genade en 'n onuitspreeklike groot voorreg uit die hand van die Here God. Dit is genade alleen dat die Here God van feilbare sondaarmense gebruik maak om in sy diens te staan.

Dit was my voorreg om as predikant van die kerk benewens die dienswerk op gemeentelike en ringsvlak ook op sinodale vlak baie wye blootstelling te kon

ervaar. Hierdie blootstelling en diensbaarheid het onder andere die ekumene, barmhartigheidsdiens, kategeese, Raad van Finansies met sy raakpunte en die Pensioenraad behels.

Die Raad van Finansies

Voorsitter, vergun my om enkele opmerkings ten opsigte van die werksaamhede van die Raad van Finansies te maak. Vir die volle tydperk van my betrokkenheid by die Raad van Finansies het die geweldige skuldlas wat opgebou het, voorop gestaan.

Vanaf bladsy 249 van die Agenda van die Agt en Sestigste Algemene Kerkvergadering van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, word die totale leningsposisie en die gepaardgaande blootstelling van die Raad van Finansies oor die afgelope dekade of drie beskrywe. Hierdie posisie het gedurende die tagtigerjare van die vorige eeu ontwikkel en tot 'n hoogtepunt in die vroeë negentigerjare gelei.

Doelgerigte bestuur van die tekort deur middel van streng finansiële dissipline en die tref van 'n groot aantal buitengewone maatreëls om die probleme te bowe te kom is deurlopend oor die genoemde tydperk tot op hierdie datum, deur die Raad van Finansies gehandhaaf.

Van die maatreëls wat onder andere getref is, is dat daar gedurende 1997 twee delgingsfondse in die lewe geroep is om kapitaal te genereer om die totale tekort teen die einde van 2007 af te los.

Hierdie doelwit word DV teen die einde van hierdie jaar bereik.

Met groot beklemtoning wil ek die opmerking van die Raad van Finansies (Agenda bladsy 250) steun: Dank word aan die Heer van ons Kerk betuig vir voorsiening van (mense en) middele om die skuldlas af te los.

Die Raad van Finansies het met groot erns en verantwoordelikheid gewerk om hierdie doelwit te bereik. Ongelukkig het belangrike kerkwerk vanweë die gebrek aan fondse en rasionalisasie in die slag gebly. Danksy die kollektiewe aanvaarding van verantwoordelikheid en ondersteuning van die hele kerk kon hierdie skuldsituasie uiteindelik beredder word. Hiervandaan vorentoe kan die kerk vanuit 'n skuldvrye situasie leef en werk.

Die Pensioenraad

As lid van die Pensioenraad kon ek ook deel wees van die span wat veral twee doelwitte nagestreef het, nl. 'n 100% befondsingsvlak en verbeterde voordele vir die emeriti en weduwees van predikante.

Geagte Voorsitter, ek wil graag aan die volgende persone en instansies dank uitspreek en waardering betuig:

Baie dankie aan:

1. Die vorige Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir die toekening van hierdie erepenning en daarmee saam aan prof Johan Buitendag vir die oorhandiging daarvan.
2. Die Kommissies van die Algemene Kerkvergadering oor die verskillende termyne vir ondersteuning en samewerking, met spesifieke verwysing na dr DJC van Wyk en prof TFJ Dreyer as voorsitters.
3. Al die lede van die Raad van Finansies oor die verskillende termyne vir die beskikbaarstelling van u kundigheid en baie ure se tyd.
4. Al die lede van die Direksie van die Sakebedrywe.
5. Al die lede van die Pensioenraad en ABSA Aktuarisse en Konsultante.
6. Die lede van die Rasionalisasie Komitee.
7. Die Taakspan.
8. Al die gemeentes van die Kerk vir gebede, geduld, die bereidheid om te offer en die volgehoue ondersteuning.
9. Die twee Administrateurs van die Kerk, mnre L de Munnik en JF Viljoen, vir die uitnemende dienswerk gelewer om die probleem te bowe te kom.
10. Die personeel van die Kerkkantoor wat vir lang tye onder groot druk en die swaard van onsekerheid bokant hulle koppe moes funksioneer. Die huidige hoofrekenmeester, mnr E Struwig en mej Rona Barnard, die persoonlike assistent van die Administrateur, wil ek graag noem.
11. Die kerkraad en gemeente van Krugersdorp-Oos dat hulle aan my ruimte gegee het om deur die jare heen die werk te kon doen. Dit is vir my baie aangenaam om teenoor oudl Daan Malan, die skriba van die gemeente en oudl Paul Vorster, die voorsitter van die ouderlingevergadering, waardeering uit te spreek. Die huidige predikante van die gemeente, di Hein en Annemarie Kloppers (vroeër van Magaliesburg) het ook dikwels vir my ingestaan.
12. Die kerkraad en gemeente van Kaapstad vir hulle tegemoetkomendheid, asook ds Kathleen Smith wat dikwels moes instaan.
13. Dr Fanie Pretorius en al sy personeel, vir vanaand se reëlins en jarelange ondersteuning.
14. My vrou en kinders – wat gedurende lang tye van afwesigheid die fort moes hou – vir hulle liefde en ondersteuning. Dit is 'n groot voorreg dat hulle teenwoordig is.
15. Al die gaste vir belangstelling en ondersteuning en u teenwoordigheid.

Ek sluit af: Alle eer kom die Here God toe. Alles is genade. Die geloofsuitspraak staan vas: "Die Here voorsien!"

Prof Dreyer wens ds Badenhorst baie geluk namens die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sowel as die 68ste Algemene Kerkvergadering. Hy is saam met ds Badenhorst baie dankbaar, trots en bly. Hy stel dat dit aangenaam is om te weet dat mens op ds Badenhorst kan vertrou wanneer dit kom by die finansies van die Kerk. Hy bedank ook prof Buitendag vir die wyse waarop hy die eerste oorhandiging namens die Kerk gedoen het.

---oOo---

5.2 **KERK****BESKRYWINGSPUNT 56: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING****ENGELSE VERTALING VAN DIE NAAM VAN DIE KERK**

Die vertaling van die naam van die Kerk in Engels lui "Netherdutch Reformed Church in Africa"

Motivering

Prof JA Loader stel die volgende oor die moontlike vertaling van die Kerk se naam in Engels:

Daar is 'n oudhergebragte Engelse weergawe van die Nederlandse "Nederduitsch" wat in die sewentiende eeu in Europa gebruik is sonder kerklike konneksies, naamlik as titel van Hollands-Engelse woordeboeke. Byvoorbeeld

Hendrick Hexham, Het groot woordenboek: gestelt in't Engelsch ende Nederduysch: met een appendix van de namen van alderley beesten, vogelen, visschen, jagerye, ende valerye, &c.: als oock korte Engelsche grammatica. Copious English and Nederduysch dictionarie: composed out of our best English authours: with an appendix of the names of all kind of beassts, fowles, birds, fishes, hunting, and hawking: as also a compendious grammer for the instruction of the learner, Rotterdam 1648, 1658, 1675.

Die naam het later ook Netherdutch geword, byvoorbeeld: Om na Nederlandse Jode in Amerika te verwys, is dieselfde term gebruik, soos by die berigging oor die inwyding van 'n sinagoge in New York vir Jode wat die Amsterdamse orde en tradisie verkies het:

1847: Consecration of the New Netherdutch (sic) Synagogue took place in New York. The congregation was organized so they could, "have a Synagogue where they can worship according to the Amsterdam Minhag. They number about sixty members. The service was performed by the Rev SEC Noot, the Hazan of the congregation, assisted by several young men". (Today in Sephardic Jewish History, ISFSP, s.v. May).

BESLUIT

- 1. Die geammendeerde beskrywingspunt word aanvaar.**
- 2. Die naam word geregistreer as "Netherdutch Reformed Church of Africa".**

---oOo---

Hoofstuk

**Verband
met ander
kerke**

6. VERBAND MET ANDER KERKE

Die voorsitter wys daarop dat in beskrywingspunte 57, 72 en 83 die basiese standpunte oor die voortgesette werksaamhede en die WARC stel. Verteenwoordigers van die drie standpunte word versoek om die beskrywingspunte toe te lig. Daarby kom die voorstel van prof IWC van Wyk dat aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering volmag verleen word om met die WARC gesprek te voer en dié saak af te handel. Dit verteenwoordig 'n vierde standpunt. Geleentheid word vervolgens aan dr. GMJ van Wyk, DJC van Wyk (jr), JMG Storm en prof IWC van Wyk gegee om hulle standpunte te stel.

Die vergadering gaan voort met die behandeling van die agenda.

GROETEBOODSKAPPE

Dr A Boesak kry geleentheid om 'n groeteboodschap namens die WARC te lewer. Hy stel die volgende:

Geagte voorsitter en moderamen, afgevaardigdes, broerders en susters. Baie dankie vir die geleentheid en die voorreg om vandag hier groete namens die World Alliance of Reformed Churches oor te dra.

Ek groet u dus almal in die Naam van Jesus Christus en namens die meer as 75 miljoen Christene in 150 lande. Daardie geloofsgemeenskap van gereformeerde Christene wag met borsende harte op die beslissing wat u vandag moet neem. Vir die WARC is die Hervormde Kerk van die allergrootste belang, u lidmaatskap van die WARC is vir ons net so belangrik as vir u. Die WARC is u eie geloofsgemeenskap; dit is waar die Hervormde Kerk hoort. Die afgelope 25 jaar was vir u nie maklik nie, en dit was vir die WARC nie minder spanningsvol nie. Immers, 25 jaar was die stem van die Hervormde Kerk binne die ekumene, en spesifiek binne WARC, stil. En ons het dit agter gekom en was daarsonder minder as wat ons kon wees. Dit is tyd dat daardie stem weer gehoor word: met waardigheid, integriteit en gesag. So 'n stem het ons bitter hard nodig.

Ek het die stukke wat op vandag se bespreking betrekking het, bestudeer en ek merk op dat u alreeds aan twee van die voorwaardes voldoen het, en dat slegs die derde uitstaande is, te wete die "ondubbelsinnige sinode-uitspraak dat apartheid 'n sonde is en die teologiese regverdiging daarvan 'n dwaling". Die bewoording van die beskrywingspunt wat vandag voor u dien is na my oordeel 'n uiters toepaslike respons op hierdie punt.

By die deurlees van u dokumente, nie net vir hierdie vergadering nie, maar van die afgelope jare waar u oor hierdie sake gepraat het, het iets anders my ook opgeval. Die deeglike besinning, die Skrifgefundeertheid, die teologiese integriteit en die Evangeliese bewoënhed spreek omtrent uit elke sin. Ek was enorm beïndruk met die wyse waarop u deur die afgelope jare met hierdie vraagstuk geworstel het. Daarby is die indruk steeds dat hierdie 'n innerlike worsteling was, 'n eerlike soeke na antwoorde op vrae wat glad nie hanteer is asof dit vanuit 'n onwelkome wêreld-

agenda op u afgeforseer is nie, maar wat u inteendeel u eie gemaak het. Die worsteling weerspieël 'n konstektruele outentisiteit wat respek afdwing. Daar is geen sweem van vertoonvenster politiek nie. Daarvoor kan mens slegs die grootste waardering hê.

Ons is vandag hier bymekaar, voorsitter, broeders en susters, omdat dit u Algemene Vergadering is, en daar hierdie week allerlei belangrike besluite geneem moet word. Maar ons is ook hier, hoop ek, omdat ons weet dat van hierdie vergadering 'n getuienis moet uitgaan oor die kerk, ons verhouding met die wêreld, met mekaar en met Jesus Christus. Ons is hier omdat die kerk aan Jesus Christus behoort, dat dit nie ons maaksel, ons pakkier of die voertuig van ons agendas is nie. Dat ons deur Jesus Christus uitverkies is en dat ons geloof 'n gawe van God is. Dat ons almal gedwaal het soos skape en dat ons nêrens sou gewees het as die reddende genade van God nie aan ons almal verskyn het nie. Dat ons deur God geroep is en vir daardie roeping toegerus is met gawes wat uniek is, maar wat slegs tot hulle volle reg kom in die uitlewing binne die belewenis van die gemeenskap van gelowiges. Dat ons almal, vanweë Jesus Christus, aan mekaar behoort, op mekaar aangewese is en geroep word om mekaar se laste te dra, mekaar te hoor en saam met mekaar na die stem van God te luister.

Ons hoort bymekaar as lede van die liggaam van Christus. Dit is 'n saamhoort wat nie rus op afkoms of ras of sosiale status nie, ook nie op gedeelde geskiedenis of belewenis, gebou nie op onderlinge herkenbaarheid of simpatie nie, maar op die liefde van en die onontkenbare, onontwykbare verbondenheid in Christus. Ons mag nie toelaat dat ons gekniehalter, lamgelê of gevange gehou word deur die geskiedenis nie.

Dit is 'n getuienis wat in die wêreld en in die ekumene al hoe helderder gehoor moet word. Dit is 'n getuienis wat hierdie Kerk op unieke wyse kan laat hoor, en waarop ons almal wag.

As iemand vir ons sou sê dat ons te ver reik, te hoog mik, te veel sê, sal ons hulle daaraan herinner dat God se versoeningswerk in Christus aan die kerk toevertrou is, en God self ons dus met daardie boodskap en werk vertrou. Sou hulle opwerp dat ons "maar in 'n gebroke wereld" lewe, sal ons hulle daaraan herinner dat God se lewegewende Woord en Gees die magte van sonde en dood oorwin het en so van ons almal oorwinnaar in Christus Jesus gemaak het. En sou iemand ons aansê dat ons onself bo ander wil verhef, sal ons hulle aan die woorde van Johannes Calvin herinner: dat ons staan en staande gehou word deur God alleen, dat ons naak en met leë hande in sy genade in vlug, geheel daarop vertrou, diep daarin skuil en daarna alleen gryp vir enige verdienste; dat in Christus Jesus God se gesig in volmaakte genade en teerheid op ons almal skyn, selfs op dié wat God se Naam vloek, God se vertrouwe verrai, en ons doop tot skande maak. Dis dié genade wie se helder lig op ons almal vat.

Dit is die gees waarin die WARC u groet, krag, wysheid en leiding vir u toebid, en op u antwoord wag.

Gods rykste seën word u vergadering toegebid.

Ds G van Schie, predikant van die Christian Reformed Churches of Australia kry geleentheid om 'n groeteboodschap namens sy kerke en die GER te lewer. Ds Van Schie stel die volgende:

Mr Moderator,
Brothers and sisters,

Greetings to you in the name of Jesus Christ, the Head of the Church universal, His body.

I bring you greetings from a part of that body, the Christian Reformed Churches of Australia, who by grace are your brothers and sisters in Christ.

While this is my fifth visit to South Africa, all of them to attend synods of Reformed Churches, this is my second visit to a synod of the Nederduitsch Hervormde Kerk.

I recall with great joy and thankfulness my attendance at your previous synod in 2004 where I was so warmly taken into your church community and affectionately embraced as a brother in Christ.

I give thanks to God for you all for in the past few years, and also during these past few days when I have met and talked with a number of your people, I have continued to be received in a most warm and gracious way.

As I address you on this afternoon when you consider matters of ecumenical relationship, and some of them of great significance, it is good to reflect on the wonder of God's grace and mercy as seen in the Church that is the one body of Jesus Christ. I will do so Lord willing in a practical way.

In the CRCA we through the arrival of South African migrants are continually being reminded of the fact that Christ does not see His bride as we see her.

As we look upon the bride we see fragmentation in the form of denominations, even within movements which have a common confessional position as do the Reformed Churches that share the forms of unity. We speak of churches plural and we note issues that divide and keep God's people divided.

Our view of the church as she struggles in a cursed world is nothing like the bride of Christ depicted in Scripture, the new Jerusalem, radiant and breathtakingly beautiful as she is about to be presented to Christ the bridegroom.

The Church Christ sees is the fulfillment of God's promise to Abraham concerning a family as numerous as the sand on the seashore and stars in the sky. We see the fulfillment of that covenant promise in God's revelation to John: *"After this I looked and there before me was a great multitude that no one could count, from every nation, tribe, people and language, standing before the throne and in front of the Lamb. They were wearing white robes and were holding palm branches in their hands. And they cried out in a loud voice: 'Salvation belongs to our God, who sits on the throne, and to the Lamb.'"* (Rev. 7:9,10).

At times we get glimpses of the one church that is this bride. As migrants from the HK, NG and GK settle among us they join as one in the CRCA and do so joyfully and for most, without difficulty. This would in their eyes have been unthinkable and impossible in their homeland. In my own congregation of Perth we have ten such families who have embraced each other and their new Aussie family and joyfully in Christ worship and work as one.

This is not so with only unordained members but also with ministers of Word and Sacrament who also come to us from the various Reformed Churches including two from the United Reformed Church. At this time we would be close to having 20% of our serving ministers come to us from the various Reformed Churches here. Yet in the CRCA they work positively and productively together for the Lord.

I have been asked how is this possible when such a union here has not been achievable in spite of some hard work done with that hope in mind. The answer I give is always the same, "we do not have your history".

Having said that, what is happening in the CRCA reveals that 'history' does not need to be an insurmountable obstacle. It is possible to lay it aside - *the migrants in the CRCA are doing it*. In Australia 'history' is being laid aside for the progress of the Gospel and in Christ there is no reason it cannot be done here especially when we remember Christ words through Paul to the Ephesians: "*Now to him who is able to do immeasurably more than all we ask or imagine, according to his power that is at work within us, to him be glory in the church and in Christ Jesus throughout all generations, for ever and ever! Amen*". (3:20-21)

To be sure there has to be division when there is sharp disagreement on what we believe the Word of God to teach. Yet we must be honest and acknowledge that when Christ returns to gather His One Church to Himself as His bride, we will discover that much that we have made reason enough to be separate will in Christ's eyes be as nothing. We will find indeed that in our dividedness we have grieved the Lord we love so much as we have hindered the progress of the Gospel.

There is no doubt that Christ wants to be glorified through His Church on earth. In the above passage we see that God works such glory as the Church does the impossible and even what is unimaginable, not a work out there somewhere, but here, within us!

As a small denomination of just 8,500 members worshipping in some 50 congregations, the CRCA has learned to appreciate the need for and the value of ecumenical relationships with other denominations, especially those that share the same forms of unity. For many decades we have been members of the Reformed Ecumenical Council with our current Ecumenical Secretary, Dr. Henk de Waard, having served some nine consecutive years as its president. Though a small denomination we have been able to work as one with churches round the world, used by the Lord to have a positive impact far beyond our size, and all the while being enriched by what we have learned through others.

On a local state level, our churches work shoulder to shoulder with churches with

whom we do not have ecumenical ties. Our churches work with ecumenical organizations that include those with a different confessional basis such as Baptists and Anglicans and also Catholics where matters of government legislation are assessed and the Church's thoughts are conveyed as one voice to political leaders. This one voice of the church has produced results otherwise not obtainable.

Recently in Australia we have seen the impact that the church working together has in society. Facing a federal election at year's end, both the Prime Minister and leader of the opposition addressed the Church in Australia through a webcast beamed to hundreds of churches of all denominations throughout the nation. The Church working together has been recognized as a part of the community that cannot be ignored.

Imagine the witness the HK could be to this beautiful country and its people, and how God could work through you for His glory if in the decisions you make here today and in the days to come, you by grace like Peter, lift up your legs and go over the side of the boat and experience what it is to accomplish what only Christ can give you power to do! Decisions which all who are watching will know were impossible for you to make, leading them to no other conclusion than what has been achieved was done by God who is within you!

May the Lord cause you to be bold and courageous, faithful to His Word and call through Christ. Through His Spirit may He save you from mediocre decisions that appear 'safe', but rather may the Spirit lift you up in this day and time to do the great works of our God far beyond your wildest imaginings!

The CRCA seeks the Lord's blessings upon you especially in the days ahead. May He keep Satan far from this meeting and may He bless you immeasurably with His Spirit who raises us above our fears, real and imagined.

May you be led to acts of God that leave this nation and continent in awe to the glory of God.

"To him be glory in the church and in Christ Jesus throughout all generations, for ever and ever! Amen." (Eph. 3:21)

Ds AC Kuyper kry geleentheid om 'n groeteboodschap namens die Protestantse Kerk in Nederland voor te lees. Dit lui soos volg:

Wij willen u hartelijk danken voor uw uitnodiging om de opening bij te wonen van uw 68^e algemene kerkvergadering op zondag 23 september a.s.

Helaas is het voor ons onmogelijk om aan uw uitnodiging gehoor te geven. In de periode waarin u uw algemene kerkvergadering houdt, zijn wij betrokken bij een conferentie van al onze partnerkerken in Indonesië. Omdat ik rond die tijd in Makassar (Sulawesi) en op het eiland Nias ben, kan ik tot mijn grote spijt niet bij u zijn.

U staat voor een belangrijke vergadering, waarin ingrijpende besluiten genomen zullen worden. Besluiten die ook van grote betekenis zullen zijn voor uw verbon-

denheid met de andere kerken van gereformeerd belijden. Uit de gesprekke die ik met verskillenden van u gehad heb – o.a. in februarie van dit jaar tydens die vergadering van uw moderamen en in persoonlike gesprekke met prof. dr. J. Buitendag – ben ik steeds meer tot die oortuiging gekom hoezeer dit verlangen by u leeft.

Het is inderdaad van eminent belang voor u als kerk, dat zowel die kontakte en relaties met die kerke in Suid Afrika as die met die ander partnerkerke in die wêreld herstel word. Die Protestantse Kerk in Nederland heeft self ervaar hoe belangrik het is dat een verzoeningsproses tot stand kom, waardeur er uiteindelik kerkelike eenheid kan ontstaan. We hebben het in Nederland als een wonder van die Here ervaar dat we één word en dat we met elkaar in een kerk verder konden. Hierdoor is naar onze vaste oortuiging zowel die genade van God as ook het werk van die Geest meer zichtbaar geword. Sonder die ander kunnen we niet en die Here geeft sy zegen as er eenheid gezocht word en we meer beantwoord aan het beeld van Christus.

Zoals u weet hebben wy ons in het verband van die WARC ingezet voor uw toelating als lid van die World Alliance of Reformed Churches. Wy hebben daarvan byvoorbeeld ook die Verenigde Protestantse Kerk in België op die hoogte gestel. Naast dit alles juichen we het ook zeer toe dat die verenigingsproses van die NGK en die URCSA werklik tot kerkelike eenheid sal lei. Uw besluite in die Algemene Kerkvergadering die hopelik lei tot groter kerkelike eenheid en uw besluite om volmondig afscheid neme van het verleden dat zoveel scheiding en verwijdering bewerk heeft, steunen we dan ook zeer. Mochten we by die weg naar groter eenheid enige hulp kunnen verleen, dan horen we dit gaarne van u.

Met onze steun voor uw toetreding tot die WARC hopen we te bereik dat een eerste stap kan word gezet in het proses van eenwording en heelwording van die kerke in Suid-Afrika, waarin –so is onze bede – ook die NHKA een rol sal spie.

Wy willen u van harte een goede algemene kerkvergadering toewensen en wy hopen dat u sich by u beraadslagingen gedragen zult weten door die Geest van God, die vernieuwt en tot lewe wekt.

Met broederlike groet,

Dr GMJ van Wyk spreek 'n dankwoord uit namens die Raad vir Ekumene teenoor die persone wat groetboodskappe gelewer het.

6. 1 **WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD VIR EKUMENE**

Die voorsitter wys daarop dat in beskrywingspunte 57, 72 en 83 die basiese standpunte oor die voortgesette werksaamhede en die WARC stel. Verteenwoordigers van die drie standpunte word versoek om die beskrywingspunte toe te lig. Daarby kom die voorstel van prof IWC van Wyk dat aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering volmag verleen word om met die WARC gesprek te voer en dié saak af te handel. Dit verteenwoordig 'n vierde standpunt. Geleentheid word vervolgens aan dr GMJ van Wyk, DJC van Wyk (jr), JMG Storm en prof

IWC van Wyk gegee om hulle standpunte te stel.

Die vergadering gaan voort met die behandeling van die agenda

Die 67ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat lidmaatskap verkry moet word by die WARC (World Alliance of Reformed Churches) en GER (Reformed Ecumenical Council). Die Raad vir Ekumene was die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering behulpsaam met die opstel van konsepskrywes en was teenwoordig by die ontmoeting met die afvaardiging van die WARC in Junie 2006.

Dr GMJ van Wyk en ds EG Fourie was deel van die afvaardiging van die Kerk na die vergadering van die GER in Utrecht, Nederland in Julie 2005. Tydens die vergadering is die NHKA aanvaar as volle lid van die GER.

Die raad was ook betrokke by die skrywe aan die SARK waarin aansoek gedoen is om waarnemerstatus by die SARK in opdrag van die Algemene Kerkvergadering.

Die raad was deel van informele gesprekke met ander kerke, onder andere die Protestantse Kerk van Nederland en die Reformed Presbyterian Church of Uganda. Alvorens die NHKA volle lidmaatskap van WARC verkry, sal hierdie gesprekke egter slegs op informele vlak kan plaasvind en sal ekumeniese bande nie met lidkerke van WARC gesluit kan word nie.

Die raad was bevoorreg om te kon funksioneer in 'n tyd waar die NHKA weer werklik deel kon word en deel kon neem aan wêreldwye ekumeniese werksaamhede. Die raad betuig sy dank vir die leiding wat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in dié tyd geneem het.

Die Raad vir Ekumene het onderneem om 'n inligtingstuk op te stel waarin die historiese verloop van ekumene in die NHKA behandel word. Die raad verwerk ook algemene inligting oor die NHKA daarby. Die doel met die inligtingstuk is om die Kerk bekend te stel tydens ekumeniese kontakgeleenthede.

BESKRYWINGSPUNT 57: RAAD VIR EKUMENE

LIDMAATSKAP BY EKUMENIESE LIGGAME

Die Kerk gaan voort met onderhandelinge ten einde lidmaatskap by die ekumeniese liggame soos die WARC en die SARK te verkry.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**

6.2 TUSSENKERKLIKE RAAD

Die vergadering neem kennis hoe die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die Hervormde afvaardiging na die TKR saamgestel het.

Die Hervormde afvaardiging het op die eerste byeenkoms dr DJC van Wyk (jr) as die voorsitter aangewys en prof E van Eck as sekretaris. Volgens afspraak met die ander twee susterkerke roteer die voorsitterskap en sekretariaat van die TKR elke drie jaar tussen die drie kerke. Die Hervormde afvaardiging het aan die begin van 2006 die voorsitterskap en sekretariaat oorgeneem en behartig dit tot aan die einde van 2008.

Gedurende die afgelope twee termyne het die gevestigde gesprek by die TKR voortgeduur waar die fokus op veral drie terreine val, naamlik 'n krities-opbouende gesprek, gesprek oor verskillende terreine van samewerking en die vraag oor hoe die kerke gesamentlik getuieis kan lewer. Hierdie gesprek met sy drie fokuspeunte vind plaas teen die agtergrond sedert die gesprek oor kerkeenheid of te wel die vraag: *wat hou ons drie kerkgemeenskappe uitmekaar sodat ons nie kan verenig nie*, gedurende die negentiger jare tot by die punt gevorder het waar dit aanvaar is dat dit nie realisties is om te verwag dat die kerke een kan word nie. Vandaar het die fokus verskuif, weg van net 'n gesprek oor eenheid en eenwording na die vraag: *wat het die kerke wel in gemeen sodat samewerking en uiteindelik meer sigbare eenheid beter gestalte kan vind?* Die drie fokuspeunte van die gesprek het die afgelope termyn oor die volgende temas gehandel:

6.2.1 KRITIES-OPBOUENDE GESPREK

- 6.2.1.1 Daar is krities-opbouend met mekaar gepraat oor die interpretasie van die hoofsaak van die Christelike geloof soos dit in die belydenisskrifte aan die orde kom. Die Christologie, Godsleer en tans die pneumatologie het aan die orde gekom.
- 6.2.1.2 Daar is gepraat oor die problematiek van die Belydenis van Belhar in die NG Kerk as deel van hulle eie pogings tot hereniging en hoe die NG Kerk se hantering van die Belydenis sy verhouding met die ander kerke raak.
- 6.2.1.3 Daar is gepraat oor die moontlikheid van 'n eietydse belydenis, 'n moontlike *Confessio Africana* wat tussen die drie susterkerke, maar ook wyer tussen die Protestantse Kerke tot stand kan kom.
- 6.2.1.4 Daar is gepraat oor kerkeenheid en kerkhereniging. Hierdie gesprek het telkens twee fokuspeunte: Die gesprek wat elke kerk met haar eie dogterkerke/sendingkerke het oor kerkeenheid en –hereniging en die gesprek oor kerkeenheid tussen die susterkerke.
- 6.2.1.5 Daar is gepraat oor die problematiek van homoseksualiteit soos dit in die NG Kerk en die Hervormde Kerk na vore kom en hoe die onderskeie kerkgemeenskappe die saak hanteer.

6.2.2 TERREINE VAN SAMEWERKING

Die TKR bet tans agt verskillende komitees wat samewerking koördineer ten opsigte van die volgende terreine van samewerking tussen die kerkgemeenskappe:

- * Buitelandse bediening
- * Gesamentlike gemeentelike bediening
- * Die beman van 'n Parlementêre Lessenaar waar die kerke inspraak het ten opsigte van wetgewing wat die kerke raak
- * Liturgie
- * Onderwys
- * Kerklike diakonaat
- * Formuliere
- * Hervertaling van die Belydenisskrifte.

6.2.3 GETUIENIS

Die NHKA speel jaarliks 'n leidende rol in die samestelling en funksionering van die Konvent van Reformatoriese Kerke, 'n inisiatief wat uit die TKR gebore is. By geleentheid lewer die TKR ook gesamentlike getuienis teenoor ander kerke, die samelewing en die owerheid. Die TKR werk aan 'n beter werksmetode om die gesamentlike getuienistaak van die kerke meer vaartbelyn te maak.

Die afgelope aantal jare word die Afrikaanse Protestantse Kerk genooi om met waarnemerstatus sitting te neem op die TKR. Met die prosesse tot hereniging met hulle kerkfamilies is daar ook gedagtes, veral vanaf die NG Kerk en die Gereformeerde Kerke oor die moontlikheid om hulle dogterkerke by die TKR-gesprek te betrek.

Die TKR beplan om voor die einde van 2007 'n ideeberaad te hou oor die maksimale funksionering van die TKR volgens die konstitusie wat vir die TKR opgestel is.

BESKRYWINGSPUNT 58: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

VOORTSETTING VAN DIE DEELNAME VAN DIE KERK AAN DIE WERKSAAMHEDE VAN DIE TKR

Die deelname van die Kerk by die TKR word voortgesit, indien moontlik, deur die lede van die Moderamen as verteenwoordigers van die Kerk met bevoegdheid om te koopteer.

Motivering

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk en die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika word onderskeidelik verteenwoordig deur die Moderamen van die Ned Geref Kerk en die Deputate wat die opdrag ontvang het onderskeidelik.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

6.3 **KONVENT VAN REFORMATORIESE KERKE IN SUIDELIKE-AFRIKA**

Die NHKA is 'n stigterslid van die Konvent en woon jaarliks die vergadering van die Konvent by. Die Konvent het elf lidkerke en aktuele temas, soos misdaad, onderwys en kerkeenheid word by die jaarlikse vergaderings bespreek. Die NHKA was in 2006 die gasheer van die Konvent.

BESKRYWINGSPUNT 59: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK-VERGADERING

VOORTSETTING VAN LIDMAATSKAP BY KONVENT VAN REFORMATORIESE KERKE IN SUIDELIKE-AFRIKA

Die Kerk handhaaf sy lidmaatskap by die Konvent.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

6.4 **VERHOUDING MET ANDER KERKE**

BESKRYWINGSPUNT 60: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK-VERGADERING

LIDMAATSKAP VAN EVANGELIES GEREFORMEERDE KERK

Studie word gedoen oor die toelating van lidmate van die Evangelies Gereformeerde Kerk.

Motivering

Die Kerk het hom nog nooit uitgespreek oor die erkenning al dan nie van lidmaatskap van lidmate van die Evangelies Gereformeerde Kerk nie. Talle navrae word deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in dié verband ontvang.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar in die lig van die besluit by beskrywingspunt 61.

BESKRYWINGSPUNT 61: RING VAN MIDDELBURG**STUDIE OOR ERKENNING VAN LIDMAATSKAP VAN ANDER KERKE**

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering doen studie en lewer advies oor die erkenning van ander kerke se lidmaatskap.

Motivering

- * Om sy taak in Ordereël 4.1.2(iv) en Ordinansie 4.3.7 met betrekking tot die toelating van lidmate uit ander kerke na behore uit te voer, het ouderlingevergaderings inligting nodig oor kerke wat op dieselfde belydenisgrondslag as die NHKA staan.
- * Indien daar riglyne bestaan sal dit groter eenvormigheid by die Kerk in die breë tot gevolg hê wanneer ouderlingevergaderings oor die belangrike saak van lidmaatskap uit ander kerke moet besluit.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar. Die kriteria word vasgestel vir die beoordeling vir erkenning van lidmaatskap.

6.5 **UITVOERING VAN BESLUITTE VAN DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADERING OOR DIE AANSLUITING BY EKUMENIESE LIGGAMES DEUR DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING**

6.5.1 Die 67ste Algemene Kerkvergadering het soos volg besluit:

6.5.1.1 Die Kerk brei sy ekumenies kontak uit deur aansoek te doen om

- (i) die herstel van lidmaatskap van die WARC (World Alliance of Reformed Churches)
- (ii) waarnemerstatus by die SARK
- (iii) lidmaatskap van die REC (Reformed Ecumenical Council (GER)).

6.5.1.2 Die vergadering begroot om deel te neem aan die aktiwiteite van hierdie liggame.

6.5.1.3 Bande word met die Uniting Church in Australia aangeknoop.

6.5.2 Die Kommissie het soos volg aan die besluite uitvoering gegee:

6.5.2.1 **Uniting Church in Australia**

Die vergadering word versoek om die opdrag aan die nuwe Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te gee aangesien daar nie genoeg tyd was om aan die uitvoering daarvan aandag te gee nie.

6.5.2.2 **Lidmaatskap by die GER (REC)**

Die Kommissie het aan die opdrag uitvoering gegee. Die Kerk het in Julie 2005 lidmaatskap by die GER ontvang. Gereelde korrespondensie word met die GER gevoer en daar word kennis geneem van sy werksaamhede. Lede van die Raad vir Ekumene en Kommissie het ook die vergadering van die GER in 2005 bygewoon. Vanaf 10 Maart tot 13 Maart 2007 het 'n afvaardiging van die GER sameprekings met die Kerk gevoer. Gesprek is onder meer gevoer met

- * AIM
- * predikante van die Kerk oor jeugwerk
- * die Teologiese Fakulteit
- * die NHSV
- * die Moderamen
- * die MRCC.

Die maandelikse nuusbrief van die GER word ontvang en 'n afgevaardigde van die GER sal die 68ste Algemene Kerkvergadering bywoon. Lidmaatskapfooie is ook gereeld oorbetal.

6.5.2.3 **SARK (Suid-Afrikaanse Raad vir Kerke)**

(i) **Aansoek om waarnemerstatus**

Die Kommissie het aansoek gedoen om waarnemerstatus in opdrag van die Algemene Kerkvergadering. Nadat daar kennis geneem is dat daar nie meer waarnemerstatus by die SARK bestaan nie, is navraag gedoen oor die roete wat geloop moet word om volledige lidmaatskap te verkry.

Intussen is van die SARK verneem dat waarnemerstatus aan die Kerk verleen is.

BESLUIT

- 1. Waarnemerstatus word deur die Kerk opgeneem.**
- 2. Indien lidmaatskap aan die Kerk verleen word, hanteer die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die saak. Indien daar**

voorwaardes gestel word vir lidmaatskap word die saak na die Algemene Kerkvergadering verwys vir verdere besluit.

(ii) *Beskrywingspunte oor die SARK*

BESKRYWINGSPUNT 62: RING VAN BLOEMFONTEIN

TERUGTREK VAN AANSOEK OM LIDMAATSKAP BY DIE SARK

Die besluit om aansoek te doen om waarnemerstatus (eventueel lidmaatskap) by die SARK, word deur die vergadering teruggetrek.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 63: RING VAN NOORD-KAAPLAND

HERROEPING VAN BESLUIT OM WAARNEMERSTATUS BY DIE SARK TE VERKRY

Die besluit om waarnemerstatus by die SARK te verkry met die oog op eventuele lidmaatskap, word herroep.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

6.5.3 **BESKRYWINGSPUNT OOR APARTHEID: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING**

BESKRYWINGSPUNT 64: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die 68ste Algemene Kerkvergadering maak onomwonde die teologiese uitspraak

- * dat Apartheid nie geregverdig kan word nie
- * en dat ons Apartheid verwerp omdat dit
 - ** in stryd met die evangelie van Jesus Christus is

- ** gebaseer is op die idee van onderlinge onversoenlikheid**
- ** onreg sanksioneer**
- ** die beeld van God in mense aantass.**

Ons beklemtoon die teologiese aard van hierdie uitspraak.

BESLUIT

- 1. Die saak word terugverwys vir verdere studie.**
- 2. Die volgende voorstel van drr PB Boshoff en FJ Boshoff word in ag geneem:**

Die Algemene Kerkvergadering verklaar dat dit verkeerd was om 'n bepaalde regeringsbeleid (apartheid) goed te praat. Dit lê nie op die weg van die Algemene Kerkvergadering om politieke beleide goed of af te keur nie. Hierdie erkenning beteken nie dat die Algemene Kerkvergadering die huidige of 'n moontlik toekomstige beleid goedkeur nie.

6.5.4

BESKRYWINGSPUNTE OOR SKULDBELYDENIS

BESKRYWINGSPUNT 65: RING VAN BLOEMFONTEIN

BEVESTIGING VAN BESLUIT OOR SKULDBELYDENIS

Die vergadering bevestig die besluit van die 66ste Algemene Kerkvergadering ten opsigte van skuldbelydenis.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie.**

BESKRYWINGSPUNT 66: RING VAN POTCHEFSTROOM

DIE NHKA EN SKULDBELYDENIS

Die Kerk aanvaar sonder voorbehoud die verklaring van skuldbelydenis soos besluit deur die 66ste Algemene Kerkvergadering in 2001 en volstaan daarmee.

Die vergadering kan homself nie daarmee vereenselwig om, soos die WARC dit interpreteer, te bely dat die teologiese regverdiging van apartheid 'n kettery is nie.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie.

BESKRYWINGSPUNT 67: RING VAN KROKODILRIVIER

BEVESTIGING VAN BESLUIT VAN 66STE ALGEMENE KERKVERGADERING OOR SKULDBELYDENIS

Die vergadering bevestig die besluit van die 66ste Algemene Kerkvergadering ten opsigte van skuldbelydenis.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie.

BESKRYWINGSPUNT 68: RING VAN MAQUASSI

BEVESTIGING VAN STANDPUNT VAN DIE KERK OOR SKULDBELYDENIS OOR APARTHEID

Die vergadering neem kennis van die uitsprake wat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die afgelope termyn oor apartheid en skuldbelydenis oor apartheid teenoor WARC gemaak het. Die Kerk bevestig sy standpunt dat skuldbelydenis oor apartheid mosterd na die maal is en dat die besluit van 2001 oor apartheid, skuldbelydenis en rassisme die Kerk se standpunte oor die sake voldoende en volledig verwoord. Die Kerk betreur die optrede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dat hulle nieteenstaande die besluite van die Algemene Kerkvergadering wel voor WARC skuld gaan bely het oor apartheid. Die Kerk distansieer hom daarvan.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word saamgevoeg met beskrywingspunt 72.

BESKRYWINGSPUNT 69: RING VAN PRETORIA-NOORD

BELYDENIS OOR APARTHEID

Die Kerk doen geen openbare belydenis wat verklaar dat apartheid 'n sonde is en die teologiese regverdiging daarvan kettery of 'n dwaalleer is nie.

BESLUIT

1. **Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie.**

BESKRYWINGSPUNT 70: RING VAN ZOUTPANSBERG

WEERHOUDING VAN ENIGE BELYDENIS OOR APARTHEID

Geen verdere verklaring of belydenis ten opsigte van apartheid word deur die Kerk gemaak nie.

BESLUIT

1. **Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie.**

BESKRYWINGSPUNT 71: RING VAN WATERBERG

HANDHAWING VAN BESLUIT VAN 66STE ALGEMENE KERKVERGADERING OOR SKULDBELYDENIS

Die vergadering handhaaf die besluit van die 66ste Algemene Kerkvergadering oor skuldbelydenis. Geen ander of nuwe belydenis word gemaak nie.

BESLUIT

1. **Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie.**

6.5.5 BESKRYWINGSPUNTE OOR DIE WARC

BESKRYWINGSPUNT 72: RING VAN MAQUASSI**EKUMENE EN WARC**

1. Die vergadering neem kennis van die inisiatiewe van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om uitvoering te gee aan die besluite van die 67ste Algemene Kerkvergadering in terme van hertoetrede tot WARC. Die vergadering neem ook kennis van wye onrus en misverstand met betrekking tot die saak van die ekumene, ekumeniese organisasies en hertoetrede tot WARC wat in die Kerk voorkom. Die vergadering besluit derhalwe soos volg:
 - 1.1 Die vergadering ag nie die saak van hertoetrede tot WARC van so wesenlike belang dat dit oorhaastig hanteer moet word of onrus in die kerk hoof te veroorsaak nie. Hierdie vergadering neem derhalwe geen verdere besluite oor die saak nie.
 - 1.2 Die vergadering bevestig dat die saak van ekumene en lidmaatskap van ekumeniese organisasies wel van soveel belang is dat dit die verdere aandag van die Kerk verg. Die vergadering versoek derhalwe die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om wye en omvattende studie te doen oor die standpunte wat die Kerk in die verlede oor ekumene en lidmaatskap van ekumeniese organisasies gehad het, om sodanige standpunte in die huidige tydsgewrig nuut te evalueer, die Kerk volledig daarvoor in te lig en debat daarvoor te stimuleer.
 - 1.3 Die vergadering gee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om met gesprek met WARC voort te gaan en die Kerk se standpunte oor, onder meer, skuldbelydenis oor apartheid aan hulle te kommunikeer sonder dat die eise wat WARC stel die Kerk kompromitteer om op 'n pad te gaan wat vreemd is vir die Hervormde Kerk.
 - 1.4 Die 69ste Algemene Kerkvergadering neem verdere besluite oor ekumene en hertoetrede tot WARC.

BESLUIT

1. Die volgende geamendeerde beskrywingspunt waarby beskrywingspunt 83 geïnkorporeer is, word aanvaar:
 - 1.1 Die vergadering bevestig dat die saak van ekumene en lidmaatskap van ekumeniese organisasies wel van soveel belang is dat dit die verdere aandag van die Kerk verg. Die vergadering versoek derhalwe die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om wye en omvattende studie te doen oor die standpunte wat die Kerk in die verlede oor ekumene en lidmaatskap van ekumeniese

organisasies gehad het, om sodanige standpunte in die huidige tydsgewrig nuut te evalueer, die Kerk volledig daarvoor in te lig en debat daarvoor te stimuleer.

- 1.2 Die vergadering gee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om met gesprek met WARC voort te gaan. Die agenda vir die gesprek is onder andere die vereistes wat WARC gestel het en ander sake wat die vergadering mag identifiseer.
- 1.3 Die 69ste Algemene Kerkvergadering neem finale besluite oor die hertoetrede tot WARC.

BESKRYWINGSPUNT 73: RING VAN BOTHAVILLE

AANSOEK TOT LIDMAATSKAP BY EKUMENIESE LIGGAME

Die noodsaaklikheid van ekumeniese deelname word onderstreep, maar enige voorwaardes daartoe buiten dit wat konstituerend tot 'n ekumeniese liggaam is, word verwerp.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval ten gunste van die aanvaarding van die geamendeerde Beskrywingspunt 72.

BESKRYWINGSPUNT 74: RING VAN KLERKSDORP

HERROEPING VAN AANSOEK OM LIDMAATSKAP BY DIE WARC

Die NHKA herroep sy aansoek om lidmaatskap van die WARC.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE EERSTE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die eerste predikantslid vir die Kommissie van die Alge-

mene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen dr MA Botma, di APJ Beukes, RJ Coertze, AC Kuyper, NJS Steenekamp en PJ van der Merwe (Zoutpansberg).

'n Herstemming vind plaas tussen di APJ Beukes en AC Kuyper.

Ds APJ Beukes word verkies.

VERWELKOMING VAN DS MD KABONDE

Ds MD Kabonde, waarnemer van die WARC, word welkom geheet in die vergadering.

VERKIESING VAN DIE TWEDE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir 'n tweede predikantslid vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen di AC Kuyper en NJS Steenekamp en dr MA Botma.

Ds AC Kuyper word verkies.

AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WYSE VAN REGISTRASIE

Die volgende afgevaardigdes het op 24 September 2007 geregistreer:

Afgevaardigde	Gemeente	Tyd ter vergadering
Ds MJ Jansen van Rensburg	Phalaborwa	18:30
Oudl PDF la Grange	Phalaborwa	18:30
Ds G van Staden	Verwoerdburg	08:30
Ds R van Staden	Verwoerdburg	10:00

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd ter vergadering
Ds MM de Kock	Beroepafwagtend	24 September tot 29 September – hele duur
Prof PA Geyser	Dosent	25 September – 08:30 tot 12:00
Ds AMT Greyling	Olifantsfontein	24 September – aandsitting
Dr GC Lindeque	Rooihuiskraal	25 September – 12:00 tot 19:00
Oudl SJC Lindeque	Benoryn	25 September – 08:30 tot 11:15
Ds RTI Pienaar	Ogies	25 September – 11:45 tot 13:00

Ds JAAA Schroeder	Emeritus	24 September – 17:00 tot 21:00
Dr WJ Smith	Benoryn	25 September – 08:30 tot 11:15
Oudl PAC Swanevelder	Oostelike Pietersburg	24 September – aandsitting
Ds JAP van Tonder	Balfour	26 September – hele dag

---oOo---

GROETEBOODSKAPPE

Dr JMG Storm hou die volgende groeteboodskappe voor:

- * Die Cumberland Presbyterian Church
- * Die gemeentes Ottosdal, Naboomspruit, Phalaborwa, Potchefstroom, Potgietersrus, Pretoria-Oos, Wonderboom en Zimbabwe
- * Ds ST Opperman
- * Die Algemene Diakensvergadering
- * Die Administrateur en sy personeel.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

Die volgende persone word gelukgewens met besondere prestasies:

- * Ds AE Dreyer-Krüger: MTh Nuwe Testament
- * Ds CJ Bezuidenhout: MTh Praktiese Teologie

Die volgende persone word gelukgewens met hulle emeritaat:

* 2005

- ** Dr PJ de Beer
- ** Ds JJC du Plooy
- ** Ds JJH Engelbrecht
- ** Ds BJ Erasmus
- ** Ds GPJ Grobler
- ** Ds JHH Jacobs
- ** Ds PP Jooste
- ** Ds LJ Meyer
- ** Ds LJJ Nell
- ** Dr MW Pretorius
- ** Ds EJ Smit
- ** Ds LJ Steyn
- ** Ds AS van den Berg

* 2006

- ** Ds CL Badenhorst
- ** Prof MJ du P Beukes

- ** Ds TJ Botha
- ** Ds T Snyman

*** 2007**

- ** Ds HJM Breedt
- ** Ds JH Breytenbach
- ** Ds FGJ Loots
- ** Ds JH Prinsloo
- ** Ds CJA Simpson

Die volgende predikante is medies ongeskik verklaar:

*** 2006**

- ** Ds MH McDonald
- ** Prof AG van Aarde

*** 2007**

- ** Ds MA Venter

Die volgende predikante het aansoek gedoen om mediese ongeskik verklaar te word:

- * Ds RG Lee
- * Ds PH Viljoen

---oOo---

HERVATTING VAN DIE BEHANDELING VAN HOOFSTUK 6: VERBAND MET ANDER KERKE

**BESKRYWINGSPUNT 75: RING VAN OOS-KAAPLAND
HERROEPING VAN BESLUIT OM LIDMAATSKAP VAN DIE WARC**

Die NHKA aanvaar nie lidmaatskap van die WARC nie.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.**

BESKRYWINGSPUNT 76: GEMEENTE PREMIERMYN

HERROEPING VAN BESLUIT OM LIDMAATSKAP VAN DIE WARC

Die aansoek van die Kerk om lid te word van die WARC word herroep.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

BESKRYWINGSPUNT 77: RING VAN NOORD-KAAPLAND

HERROEPING VAN BESLUIT OM LIDMAATSKAP BY DIE WARC

Die besluit dat die Kerk lidmaatskap by die WARC verkry, word herroep.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

BESKRYWINGSPUNT 78: GEMEENTE BERGSIG

HERROEPING VAN AANSOEK TOT LIDMAATSKAP VAN WARC

1. Die NHKA se aansoek om lidmaatskap van die WARC word teruggetrek aangesien die voorwaardes van die WARC onaanvaarbaar is.
2. In beginsel is daar geen teenkanting teen ekumeniese werk en verhoudinge nie, maar voorwaardes om lidmaatskap te verkry, buiten dit wat konstituerend tot 'n ekumeniese liggaam is, word verwerp.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

BESKRYWINGSPUNT 79: RING VAN BLOEMFONTEIN

TERUGTREK VAN AANSOEK VAN DIE NHKA: AANSOEK OM LIDMAATSKAP BY WARC

Die Kerk trek sy aansoek om lidmaatskap by die WARC terug.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

BESKRYWINGSPUNT 80: RING VAN PRETORIA-NOORD

TERUGTREK VAN AANSOEK OM LIDMAATSKAP BY WARC

1. Die ringsvergadering is nie in beginsel gekant teen ekumeniese werk en verhoudinge nie.
2. Die NHKA se aansoek om lidmaatskap by die WARC word teruggetrek aangesien die voorwaardes wat gestel word, onaanvaarbaar is.
3. Die wyse waarop die saak in die media gestel is terwyl die Kerk oninlig is, is ook nie aanvaarbaar nie.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

BESKRYWINGSPUNT 81: RING VAN ZEERUST

AFWYSING VAN LIDMAATSKAP BY DIE WARC

Die besluit om lidmaatskap by die WARC te aanvaar, word herroep.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

BESKRYWINGSPUNT 82: RING VAN SWELLENDAM

LIDMAATSKAP BY WARC: VERWERPING VAN BEPAALDE EISE VIR HERTOELATING

- 1. Die volgende eise wat die WARC stel vir hertoelating tot die WARC word verwerp:**
- 1.1 'n Ondubbelsinnige verwerping van apartheid deur 'n openbare belydenis oor die sonde van apartheid, erkenning dat die teologiese regverdiging daarvan kettery is.**
- 1.2 Die verwydering van die term "Volkskerk" uit die Kerkorde.**

BESLUIT

- 1. Punt 1.1 verval.**
- 2. Punt 1.2 word later behandel.**

BESKRYWINGSPUNT 83: RING VAN PRETORIA

VERWERPING VAN VOORWAARDES VIR TOELATING TOT DIE WARC

Die Ring van Pretoria

- 1. steun die Kerk se pogings om aansluiting te vind by ekumeniese liggame wat in leer en belydenis een met die Kerk is**
- 2. versoek egter die vergadering om die huidige voorwaardes vir toelating tot die WARC nie te aanvaar nie en alvorens 'n besluit geneem word, die vergadering hom laat bedien met deeglike, wetenskaplike en teologies gefundeerde studiestukke oor die struktuur, die teologie en die ideologiese gefundeerdheid en uitsprake van die WARC**
- 3. versoek die vergadering om sêlf 'n agenda tot gesprek met die WARC te bespreek, vas te stel en duidelik te omlyn**
- 4. versoek die vergadering dat, alvorens besluite en veranderinge oor belangrike sake soos kerkeenheid, kerkvereniging en volkskerk geneem word, die vergadering hom nie net sal laat bedien met studiestukke wat die voorgestelde veranderinge substansieer nie, maar ook met studiestukke wat die huidige standpunte van die Kerk substansieer.**

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval ten gunste van die geamendeerde beskrywingspunt 72.

BESKRYWINGSPUNT 84: GEMEENTE POORT

VERWERPING VAN EISE VAN EN LIDMAATSKAP AAN WARC

1. Die Kerk voldoen nie aan die volgende eise van die WARC vir lidmaatskap nie, en trek sy aansoek om lidmaatskap terug. Dit wil sê
 - 1.1 die NHKA doen nie skuldbelydenis oor apartheid as synde sonde en die teologiese regverdiging daarvan as kettery nie
 - 1.2 die NHKA handhaaf Ordereëls 1 en 4 onveranderd, en bly as volkskerk vir die Afrikaner bestaan
 - 1.3 die NHKA bly wat hy altyd was en steeds nog is, naamlik die NHKA en verenig nie met die MRCC of enige ander kerk nie.

BESLUIT

1. Punt 1.1 verval.
2. Punte 1.2 en 1.3 word later hanteer.

BESKRYWINGSPUNT 85: RING VAN CHRISSIESMEER

VERWERPING VAN EISE VAN DIE WARC: VOORTGESETTE ONDERSOEK NA LIDMAATSKAP

1. Die eise van die WARC rakende die
 - 1.1. belydenis van Apartheid as sonde
 - 1.2. strukturele eenheid met die Maranatha Reformed Church of Christ
 - 1.3. en die skrapping van verwysings na die "volkskerk" in die Kerkorde word nie aanvaar word nie.

BESLUIT

1. Punt 1.1 verval.

2. Punte 1.2 en 1.3 word later hanteer.

BESKRYWINGSPUNT 86: RING VAN POTGIETERSRUS

VERWERPING VAN EISE VIR LIDMAATSKAP BY DIE WARC EN HERROEPING VAN BESLUIT OM LIDMAATSKAP

1. Die vergadering word versoek om
 - 1.1 nie die huidige voorwaardes vir toelating tot die WARC te aanvaar nie
 - 1.2 'n moratorium te plaas op die aansoek om herstel van lidmaatskap van die WARC
 - 1.3 advies in te win by wyse van volledige studiestukke wat alle standpunte dek alvorens verdere besluite in die verband geneem word.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

BESKRYWINGSPUNT 87: RING VAN POTCHEFSTROOM

VERDERE STUDIE OOR LIDMAATSKAP BY DIE WARC

1. Die vergadering is dankbaar dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die opdrag van die Algemene Kerkvergadering uitgevoer het deur met WARC gesprek te voer.
2. Die vergadering is egter daarvan oortuig dat daar nie nou aansoek gedoen moet word om by WARC aan te sluit nie, maar dat die saak verwys word vir verdere studie en bespreking.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval in die lig van die besluit rondom verdere studie oor die aangeleentheid.

6.5.6 EKUMENIESE BANDE MET DIE MRCC

Die Moderamen het in 2005 met die Moderamen van die MRCC in gesprek

getree. By die geleentheid is 'n memorandum oor kerkeenheid, wat deur die MRCC geskryf is, behandel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om met 'n memorandum daarop te antwoord. Die memorandum is aan die MRCC gestuur maar geen reaksie is daarop ontvang nie. Opvolggesprekke kon nie daarna plaasvind nie.

Drr JC van der Merwe en WA Dreyer het in 2006 die Algemene Kerkvergadering van die MRCC bygewoon.

6.5.7 BESKRYWINGSPUNTE OOR DIE MRCC

Aangesien die beskrywingspunt 19 van die Raad vir Apostolaat by hierdie beskrywingspunte aansluit, versoek die voorsitter dat dit saam behandel word. Hy wys daarop dat daar die volgende drie standpunte na vore kom:

- * Die beskrywingspunt van die Raad vir Apostolaat
- * Die beskrywingspunt van die Ring van Maquassi
- * Die beskrywingspunt van gemeente Bergsig.

Die vergadering voer gesprek oor die standpunte. Die gedagte van 'n geamendeerde beskrywingspunt waarin die gedagtes van die Raad vir Apostolaat en die Ring van Maquassi in vervat is, word ondersteun.

Die volgende beskrywingspunt van die Raad vir Apostolaat word hiermee saam hanteer:

BESKRYWINGSPUNT 19: RAAD VIR APOSTOLAAT

Die Raad vir Apostolaat

Die vergadering betuig sy dank en instemming met die wyse waarop die Raad vir Apostolaat uitvoering gegee het aan die opdragte van die 67ste Algemene Kerkvergadering.

Verhouding tussen die NHKA en die MRCC

1. Die vergadering

- 1.1 bevestig dat die eenheid tussen die NHKA en die MRCC, op grond van die eenheid in Jesus Christus, reeds bestaan**
- 1.2 betuig die NHKA se dankbaarheid omdat hierdie eenheid oor die afgelope 80 jaar gehandhaaf kon word en spreek die begeerte uit dat die eenheid in die toekoms nog meer sigbaar sal word**
- 1.3 aanvaar dit as die Kerk se roeping om die eenheid wat reeds bestaan in die Kerk se belydenis, teologiese opleiding, sendingarbeid, diakonaat, finansies en administrasie voort te sit en uit te bou**
- 1.4 moedig gemeentes van die Kerk aan om in vennootskap met gemeentes van die MRCC missionêr uit te reik na die wêreld**
- 1.5 in gehoorsaamheid aan die evangelie, gee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om 'n daadwerklike proses te**

begin wat die NHKA en MRCC struktureel nader aan mekaar sal bring, met dien verstande dat die twee kerke se eiesoortigheid gerespekteer word en dat die volgende Algemene Kerkvergadering verdere besluite oor eenheid sal neem.

BESLUIT

1. Die besluit verval ten gunste van die aanvaarding van die geamendeerde beskrywingspunt 88.

BESKRYWINGSPUNT 88: RING VAN MAQUASSI

KERKEENHEID EN MRCC

1. Die vergadering neem kennis van die voorstelle van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering dat daar beter samewerking /gestruktureerde samewerking/kerkordelike eenheid met die MRCC moet wees. Die vergadering neem ook kennis van wye onrus en misverstand met betrekking tot die saak van kerkeenheid met die MRCC wat in die Kerk voorkom en besluit derhalwe soos volg:
 - 1.1 Die saak van kerkeenheid met die MRCC word nie so wesenlike belang geag dat dit oorhaastig hanteer moet word of onrus in die Kerk hoef te veroorsaak nie. Hierdie vergadering neem derhalwe geen verdere besluite oor dié saak nie.
 - 1.2 Die vergadering bevestig dat die saak van kerkeenheid en/of samewerking, ook met die MRCC, wel van soveel belang is dat dit die verdere aandag van die Kerk verg. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word derhalwe versoek om wye en omvattende studie te doen oor die standpunte wat die Kerk in die verlede oor kerkeenheid met ander kerke gehandhaaf het en om sodanige standpunte in die huidige tydsgewrig nuut te evalueer. Dit sluit in gesprek met ander susterskerke oor eenheid en modelle vir eenheid. Die Kommissie lig die Kerk volledig daaroor in en stimuleer debat daaroor.
 - 1.3 Die 69ste Algemene Kerkvergadering neem verdere besluite oor samewerking/kerkordelike eenheid met die MRCC al dan nie.

BESLUIT

1. Die volgende geamendeerde beskrywingspunt word aanvaar:
 - 1.1 Die vergadering bevestig dat die eenheid tussen die NHKA en die MRCC, op grond van die eenheid in Jesus Christus, reeds bestaan.
 - 1.2 Die vergadering betuig die NHKA se dankbaarheid omdat hierdie

eenheid oor die afgelope 80 jaar gehandhaaf kon word en spreek die begeerte uit dat die eenheid in die toekoms nog meer sigbaar sal word.

- 1.3 Die vergadering moedig gemeentes van die Kerk aan om in vennootskap met gemeentes van die MRCC missionêr uit te reik na die wêreld.
- 1.4 In gehoorsaamheid aan die evangelie gee die vergadering opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om met die proses van gestruktureerde samewerking voort te gaan, sodat die eenheid wat reeds bestaan in onder andere die Kerk se belydenis, teologiese opleiding, sendingarbeid, diakonaat, finansies en administrasie meer sigbaar gestalte kan kry met dien verstande dat die twee kerke se eiesoortigheid gerespekteer word.
- 1.5 Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om met studie voort te gaan oor die standpunte wat die Kerk in die verlede oor kerkeenheid met ander kerke gehandhaaf het, en dié standpunte in die tydsgewrig nuut te evalueer. Dit sluit in gesprek met die ander susterkerke en die MRCC oor eenheid en modelle vir eenheid. Die Kommissie lig die Kerk volledig daaroor in en stimuleer debat daaroor.
- 1.6 Die 69ste Algemene Kerkvergadering neem verdere besluite oor gestruktureerde samewerking en strukturele eenheid.

Teenstemme

Dr JJ Steenkamp en ds S Visser teken hulle teenstemme aan teen die besluit van die vergadering om 'n proses van strukturele eenheid met die MCC te bereik en/of te bevorder.

Prof E van Eck teken sy teenstem aan oor die besluit van die vergadering met betrekking tot die NHKA se aansoek om hertoelating by die WARC.

BESKRYWINGSPUNT 89: RING VAN ZOUTPANSBERG

VERWERPING VAN EIS OM VERENIGING TUSSEN NHKA EN MRCC

Geen vereniging vind tussen die NHKA en die MRCC plaas nie. Die twee kerke bestaan afsonderlik voort.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 90: RING VAN PRETORIA-NOORD

AFWYSING VAN STRUKTURELE EENHEID TUSSEN NHKA EN DIE MRCC

Die strukturele samesmelting van die NHKA en die MRCC word afgewys.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt verval.**

BESKRYWINGSPUNT 91: RING VAN WATERBERG

VERWERPING VAN GEDWONGE STRUKTURELE EENHEID

Ekumeniese betrekkings en verbondenheid wêreldwyd word deur die Kerk ondersteun, maar gedwonge strukturele kerkeenheid word verwerp.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt verval.**

BESKRYWINGSPUNT 92: RING VAN BLOEMFONTEIN

VERWERPING VAN STRUKTURELE EENWORDING MET MRCC

Die gedagtes oor strukturele eenwording met die MRCC word nie aanvaar nie.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt verval.**

---oOo---

ORDE VAN VERGADERING

AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING KOM BY WYSE VAN REGISTRASIE

Die volgende afgevaardigdes het op 24 September 2007 geregistreer:

Afgevaardigde	Gemeente	Tyd ter vergadering
Ds PF Viljoen	Verwoerdburg	08:00

VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir 'n sekundus vir die voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen dr MA Botma, J Otto, proff APB Breytenbach, Y Dreyer, di G v R Els, L Geel, WJJ Kok, KD Papp en NJS Steenekamp.

'n Herstemming vind plaas tussen proff APB Breytenbach, Y Dreyer en dr MA Botma.

'n Herstemming vind plaas tussen dr MA Botma en prof APB Breytenbach.

Prof APB Breytenbach word verkies.

VERKIESING VAN SEKUNDUS VIR DIE SKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundus vir die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen prof Y Dreyer en dr MA Botma

Prof Y Dreyer word verkies.

---oOo---

BESKRYWINGSPUNT 93: RING VAN KROKODILRIVIER

VERHOUDING VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA MET DIE MARANATHA REFORMED CHURCH OF CHRIST

- 1. Geen poging word aangewend tot enige vorm van strukturele eenheid/samewerking tussen die NHKA en die Maranatha Reformed Church of Christ nie.**
- 2. Die Kerk gee steeds sy steun aan ekumeniese skakeling met die Maranatha Reformed Church of Christ.**

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt verval.**

BESKRYWINGSPUNT 94: GEMEENTE BERGSIG

ONAFHANKLIKMAKING VAN DIE MRCC EN IDENTIFISERING VAN ANDER MISSIONÊRE DIENSTERREINE

Die NHKA maak die MRCC volkome onafhanklik en identifiseer ander missionêre terreine onder andere evangelisasie in eie geledere, aangesien die NHKA teen 'n ongekenende skaal besig is om te verklein en op baie plekke te verdwyn.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 95: RING VAN POTCHEFSTROOM

INTERPRETASIE VAN GESTRUKTUREERDE SAMEWERKING/STRUKTURELE EENHEID MET DIE MRCC

Die vergadering interpreteer duidelik en ondubbelsinnig die begrip gestruktureerde samewerking/strukturele eenheid, alvorens gesprekke met die MRCC plaasvind.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 96: RING VAN NOORD-KAAPLAND

KERKVERENIGING NIE TEN KOSTE VAN IDENTITEIT VAN DIE KERK NIE

Die Kerk waak daarteen om nie deur enige kerkvereniging sy eie unieke identiteit prys te gaan nie.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

---oOo---

ORDE VAN VERGADERING

Die voorsitter spreek sy dank uit teenoor die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die voorsitter van die Raad vir Ekumene, dr GMJ van Wyk, asook die uittredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die werk ten opsigte van ekumene.

---oOo---

Hoofstuk

**Huwelik,
Gesin en
Opvoeding**

7. HUWELIK, GESIN EN OPVOEDING

7.1 KATEGESHANDLEIDINGS

Met die aanvang van hierdie proses het die Kerk bepaalde besluite geneem. Tot op datum is daar nie daarvan afgewyk nie.

Die status van die grade 0 tot 10 materiaal is soos volg: Die uitkomste vir al die jaargroepe is lankal reeds afgehandel. Die agtergrondgegewens, geskryf deur teoloë, is in 'n finale afrondingsfase en die uitwerk van lesse deur opvoedkundiges is ook op 'n ver gevorderde stadium. Die laaste fase, naamlik die skryf van dagstukkies vir elke jaargroep, is met die uitsondering van graad 1 en 2, wat reeds afgehandel is, nog in die beginstadium.

Die rede waarom die proses baie stadiger verloop as wat aanvanklik beplan was, is enersyds die geweldige hoë finansiële implikasie om al die stof gelyktydig te laat verskyn en andersyds die gevoel wat ontstaan het dat die graad 1 stof eers in 'n proefformaat beskikbaar gestel en dan empiries geëvalueer moes word. Die rede vir hierdie gevoel was die feit dat die stof elektronies (interaktief) en in hardekopie-formaat beskikbaar gestel word. Dit is iets nuuts in die Kerk.

Onder leiding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is daar soos volg oor die graad 1 stof besluit:

- * Die pakket word aan alle gemeentes versprei volgens behoefte.
- * Alhoewel dit die gedagte is dat die graad een pakket 'n proeflopie is en daar nie op die insameling van geld gekonsentreer gaan word nie, word gemeentes versoek om die pakket te betaal.
- * Kommentaar moet van alle gemeentes verkry word en die ringskommissies en ringsvergaderings sal in die verband moet help.
- * Die Raad van Finansies besluit oor subsidiëring van die graad een pakket.
- * Groot insette word gelewer in verband met die kommunisering van die saak na gemeentes en die predikante van die Kerk. In die verband kan die Kommunikasiebestuurder se insette gebruik word. 'n Groot premie word geplaas op die terugvoer vanaf die gemeentes en predikante aangesien dit die pad van die ander pakkette sal bepaal.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word nie met die volgende pakket gekompromitteer voordat behoorlike terugvoer ontvang en 'n verslagvorm aan hom voorgelê word nie.
- * 'n Skrywe waarin die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sy steun toesê aan die graad een handleiding as proeflopie in 2006 en waarin gemeentes versoek word om kommentaar te lewer, word na alle gemeentes

en predikante gestuur. Die Raad van Finansies moet egter eers oor die subsidiegedagte besluit.

Bogenoemde is soos volg hanteer en afgehandel:

- * Nadat 180 gemeentes die pakket uit hulle eie bestel het, is pakkette aan al die oorblywende gemeentes gestuur volgens behoefte, met die versoek dat daar vir die pakkette betaal word.
- * Slegs enkele gemeentes het 'n versoek vir nie-betaling aan die voorsitter van die kategesemediakommissie gerig.
- * Die Raad van Finansies het die pakket gedeeltelik gesubsidieer.

Die vergadering neem kennis van die verloop van die evalueringsproses

Vraelyste is aan die begin van Junie 2006 aan alle gemeentes in die Kerk gestuur om menings te peil.

Daar word kennis geneem van die afleidings uit die vraelyste.

Die vergadering neem kennis van

- * onderhoude met die graad 1 ouers
- * onderhoude met die graad 1 kategete
- * onderhoude met die graad 1 kinders.

Daar word kennis geneem van samevattende afleidings met betrekking tot

- * onderhoude met ouers
- * onderhoude met graad 1 kategete
- * onderhoude met graad 1 kinders
- * finale besluite
- * vooruitsig vir 2008.

BESKRYWINGSPUNT 97

DANKBETUIGING: RAAD VIR GESINSORG

Die raad stel die volgende:

1. Die vergadering betuig sy dank teenoor alle medewerkers aan die kategeseboeke en die kategeseboekommissie.
2. Waardering word betuig teenoor dr WC Kloppers vir sy hulp en insette om die kategeseboeke te laat druk en beskikbaar te stel.
3. Dank word teenoor die Administrateur betuig vir sy besondere bemoeienis met die kategeseboeke en vir reëlins rondom die finan-

siering van die projek. Die raad doen voorleggings in dié verband.

- 4. Dank word betuig teenoor gemeentes, kategete en katekisasie vir die geduld wat beoefen word met die wag op die nuwe kategeeseboeke.**

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

BESKRYWINGSPUNT 98: RAAD VIR GESINSORG

HEFFING VIR KOSTE VAN KATEGESEHANDLEIDINGS

Die koste verbonde aan die ontwikkeling en beskikbaarstelling van die nuwe kategehandleidings word voortaan ingesluit by die jaarlikse heffings.

Motivering

- * Die kostes verbonde aan die ontwikkeling van die nuwe kategesemateriaal moet op een of ander manier verhaal word. In die verlede is hierdie kostes gevoeg by die drukkostes van die kategeeseboeke en is dit so oor 'n tydperk verhaal. Dit is egter baie makliker om elektroniese media te kopieer as wat dit is om gedrukte boeke te kopieer en gemeentes sou ongelukkig voor die versoeking kon swig om bloot die elektroniese kategesemedia onregmatig te kopieer. Dit sou die verhaling van die ontwikkelingskoste erg benadeel. Indien die kostes deur middel van die heffings verhaal word, sal hierdie probleem oorbrug kon word. Gemeentes sou dan hulle bestellings vir kategesemedia plaas en dit gratis ontvang.
- * Die gelde vir kategehandleidings word in elk geval van gemeentes verhaal. Of daar vir die boeke betaal word, of dit deur die heffings gevorder word, sal geen verskil meebring nie.

BESLUIT

- 1. Die Raad van Finansies word versoek om die kategehandleidings sover moontlik te subsidieer.**
- 2. Die kategehandleidings word in die volgende drie jaar afgehandel.**
- 3. Daar word kennis geneem van die gedagte dat gepoog word om predikante wat by die projek betrokke is, se tyd uit te koop by hulle gemeentes. Die raad doen voorleggings in dié verband.**

4. Die Bybelgenootskap van Suid-Afrika word bedank vir die gratis beskikbaarstelling van die Bybelteks vir gebruik in die kategesehandleidings.

BESKRYWINGSPUNT 99: RING VAN MAQUASSI

DEURGEE VAN VORDERINGSVERSLAE VAN KATKISANTE AAN GEMEENTES BY VERHUISING OF INSKAKELING VAN GESINNE BY ANDER (NUWE) GEMEENTES

Vorderingsverslae oor kategese onderrig van kinders wat van een gemeente na 'n ander oorgaan, word saam met attestate of bewyse van lidmaatskap deur gemeentes aangevra.

Motivering

Vorderingsverslae sal tot groot nut wees om vas te stel hoe kinders in 'n vorige gemeente(s) by die kategese onderrig betrokke was.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 100: RING VAN MAQUASSI

IMPLEMENTERING VAN NASIONALE BYBELLEESPROGRAM

'n Nasionale Bybelleesprogram word geïmplementeer in die jaarlikse kategiese onderrig program.

Motivering

Die huidige gesindheid van skoolowerhede in verband met Bybelonderrig is ontstellend. Huisgodsdienste in talle huishoudings is iets van die verlede. Dit is alles bydraende faktore dat ons kinders en lidmate nie meer Bybelkennis het nie. Die doel van die program is dan om kinders se Bybelkennis op te skerp, tot 'n aanvaarbare vlak. Die program moet deurlopend wees van graad 1 tot 11 met inagneming van die verstandelike vermoëns van die onderskeie ouderdomsgroepe.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

7.2 "MODKATS" KATEGESPROGRAM

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die raad versoek om ondersoek in te stel na die "Modkats" kategeseprogram wat deur sekere gemeentes gebruik is. Die raad het soos volg aan die Kommissie verslag gedoen:

- * Die program se fasiliteerder, ds Deon Kitching, het die inhoud en omvang van die program aan die raad voorgehou deur middel van elektroniese toerusting. Dit het ten gevolg gehad dat die raad 'n goeie oorsig kon kry van die inhoud van die betrokke program.
- * Die raad het nie ernstige besware teen die program se inhoud ten opsigte van Bybelse inhoud en interpretasies nie.
- * Die program is van 'n algemene aard omdat dit nie gerig is op die etos van 'n spesifieke kerk of denominasie nie.
- * Kerkgeskiedenis en belydenisskrifte kom uit die aard van die saak nie aan die orde nie.
- * Die opset waarbinne ons Kerk se eie herskrywing van die kategesemateriaal geskied, is egter meer gevorderd en meer effektief en kan deur geen huidige beskikbare alternatief vervang word nie.
- * Positiewe en bruikbare fasette van die "modkats" program kan moontlik as aanvullende materiaal parallel met ons eie kategesemateriaal gebruik word, maar nie plaasvervangend nie, omdat Kerkgeskiedenis, die belydenisskrifte en sake wat die etos van ons Kerk raak, nie aan die orde kom nie.
- * Die program is baie duur en dit sal elke gemeente wat daarvan gebruik wil maak, minstens R12 000.00 net vir 'n begin kos.
- * Indien u Kommissie gemeentes van die Kerk sou toelaat om hierdie program in gebruik te neem, sal dit nie sonder skade en finansiële verlies vir die Kerk wees nie.
- * Derhalwe versoek die raad u Kommissie om gebruik van hierdie program as plaasvervanger van ons eie stof in gemeentes van ons Kerk te verbied en opdrag te gee dat waar dit reeds geïmplementeer is, sodanige gebruik daarvan gestaak sal word.
- * Die raad versoek ook dat ringskommissies gevra word om toe te sien dat die Kerk se amptelike stof in alle grade gebruik word, veral in die laer grade, want ons is van mening dat gemeentes wat "Modkats" gebruik dit as plaasvervanger vir die graad een tot sewe en selfs hoër doen.
- * Dit is weliswaar so dat "Modkats" ten opsigte van sekere fasette meer bevredigend as die ou, huidige kategesestelsel is, maar die raad vra dat die gemeentes tot geduld gemaak sal word tot tyd en wyl die herskrywing van die kategesemateriaal afgehandel is.

- * Die raad gee u Kommissie die versekering dat die afhandeling van die huidige herskrywingsproses nouliks spoediger kan geskied.

BESKRYWINGSPUNT 101: RAAD VIR GESINSORG

MODKATS KATEGESPROGRAM

1. Die vergadering spreek hom uit oor die Modkats kategeseprogram vir gebruik in gemeentes.
2. Die vergadering besluit of die Modkats kategeseprogram as aanvullende materiaal gebruik kan word.

BESLUIT

1. Die "modkats" (modulêre kategese program) kan aanvullend en ter uitbreiding van Hoërskool Jeugbediening in die Kerk gebruik word.

7.3 **BENOEMING VAN JEUGRAAD**

BESLUIT

1. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om 'n alternatiewe, onafhanklike jeugraad in die lewe te roep wat uitsluitlik sal fokus op alle sake wat jeugbediening raak, uitgesonder kategese handleidings.

7.4 **KERKLIKE HUWELIKE**

Die 67ste Algemene Kerkvergadering het soos volg besluit: *Die ondersoek na die kerklike huwelik word voortgesit.* Die Raad vir Gesinsorg het aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geantwoord dat daar reeds by twee geleenthede 'n omvattende ondersoek deur die hele Kerk gedoen is en dat nie 'n enkele werklike geval wat opgevolg kon word, aangemeld is nie. Die huidige regstelsel rondom die huwelik maak iets soos 'n "kerklike huwelik" ook nie moontlik nie. 'n Afvaardiging van die raad het 'n werkswinkel van die "Law Reform Commission"(LRC), wat gehandel het oor die voorgestelde wetgewing rondom huis-houdelike verbintenisse ("domestic partnerships") bygewoon. 'n Memorandum is voorberei wat deur die Kommissie aan die LRC deurgegee is en ook gedien het op die vorige Algemene Kerkvergadering. Die raad stel voor dat hierdie saak as afgehandel beskou word.

**BESKRYWINGSPUNT 102: RAAD VIR GESINSORG
KERKLIKE HUWELIK**

Die vergadering spreek hom uit oor voortgesette studie oor die kerklike huwelik.

BESLUIT

- 1. Die studie oor die kerklike huwelik word voortgesit.**

---oOo---

Hoofstuk

Dissipline

8. DISSIPLINE

8.1 WERKSAAMHEDE VAN DIE HCM FOURIE STIGTING

BESKRYWINGSPUNT 103: RING VAN SWELLENDAM

WERKSAAMHEDE VAN DIE HCM FOURIE STIGTING BINNE KERK-ORDELIKE STRUKTURE

Die vergadering gee as opsighoudende vergadering ter wille van die eenheid van die Kerk, opdrag aan lede van die HCM Fourie Stigting om voortaan alle debatte oor kerk en teologie slegs binne die kerklike vergaderings en lektuur te voer, en om die Stigting se doelstellings binne die kerkordelike strukture saam met en as deel van die Kerk te verwesenlik en sodoende uiteindelik op te hou om afsonderlik in die Kerk te bestaan en te funksioneer.

Motivering

- * Die HCM Fourie Stigting is 'n liggaam binne die Kerk, maar funksioneer buite die kerkordelike strukture om, ten einde die Bybels-Reformatoriese teologie te bevorder en te beskerm. Hierdie doelstelling is in elk geval die taak van die Kerk. Daarom behoort debatte en inisiatiewe binne die kerklike vergaderings en lektuur gevoer te word, en nie ook nog in 'n afsonderlike Stigting met sy eie byeenkomste en publikasies nie.
- * Die bestaande werkswyse van die Stigting bring onrus, verwarring, verdeeldheid en agterdog by lidmate van die Kerk.
- * Verskille moet geakkommodeer word op 'n wyse wat kerkordelik aanvaarbaar is en nie verdeeldheid en agterdog bring nie.
- * Die bestaan van die Stigting as sulks behoort uitfaseer te word ter wille van die eenheid van die Kerk.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word teruggetrek.**
- 2. Die volgende word as uitgangspunt van die vergadering gestel:**
 - 2.1 In die Kerk word steeds ruimte geskep vir verskillende standpunte. Daar is egter nie binne die Kerk ruimte vir modaliteite nie.**
 - 2.2 Die vergadering neem kennis van die kommer van lede van die HCM Fourie Stigting. Die Stigting word versoek om ook kennis te neem van**

die kommer van die vergadering oor die werksaamhede van die Stigting.

2.3 Aangesien die Kerk lankal reeds afskeid geneem het van rasmatigheid, kan geen rasseskeiding gepropageer word deur ampsdraers en lidmate van die Kerk, waarby die Kerk betrek word nie.

2.4 Die HCM Fourie Stigting word dringend versoek om te ontbind.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

PREDIKANTE WAT VANAF 2004 TOEGELAAT IS TOT DIE EVANGELIE-BEDIENING

Die volgende predikante wat die afgelope drie jaar toegelaat is tot die evangeliebediening, word welkom geheet:

2004

- * R Beyers
- * HW Calitz
- * AE Dreyer-Kruger
- * MM van der Berg
- * P de K Furstenberg
- * S Steyn
- * CJ Strydom
- * AC Swanepoel

2005

- * C Aldrich
- * JC Steenkamp
- * JJ Steenkamp
- * G Viviers
- * IJ Vogel

2006

- * MM du Plessis-Manders
- * JH Breytenbach
- * MM Gröss
- * M van Belkum
- * PH van Rooyen
- * LJ Venter

---oOo---

Hoofstuk

**Kerklike
Goedere**

9. KERKLIKE GOEDERE

A. SINODALE WERKSAAMHEDE

Lede van die Raad van Finansies word in die vergadering verwelkom, in die besonder die voorsitter, ds APJ Beukes.

Die Administrateur, mnr JF Viljoen, praat inleidend oor die finansiële situasie van die Kerk.

Die afgelope drie jaar, sedert die 67ste Algemene Kerkvergadering, het die Raad van Finansies hoe later hoe meer tot die besef gekom dat ons op die punt staan om weer onbevange oor die toekoms te kan begin praat. Telkens is daar by die Raad van Finansies dankbaarheid uitgespreek vir die geleentheid om beplanning te doen en die Kerk te dien sonder die "vrag van die verlede".

Dit was inderdaad 'n swaar vrag. In die Agenda van die 64ste Algemene Kerkvergadering, is die totale leningsposisie en blootstelling van die Raad van Finansies soos volg geskets:

	31/12/1989	31/12/1992	31/12/1994
	R.	R.	R.
Kerkgeldlenings	22,868,505	35,197,964	46,312,217
Verbandlening	1,950,000		
Bankoortrekking	6,993,604	8,548,020	-7,145,875
	31,812,109	43,745,984	39,166,342
Borgstelling vir Sakebedrywe	40,000,000	56,360,000	6,000,000
Totale blootstelling	71,812,109	100,105,984	45,166,342

Die verkoop van die sakebedrywe gedurende 1992 en 1993 het verligting gebring, en is die aksie opgevolg met rasionalisering in terme van die volgende:

- * Afskaal van dienste wat deur die Administrateurskantoor gelewer word, en vermindering van personeelkoste.
- * Verkoop van eiendomme om die bankskuld te verminder.
- * Vakatures wat mag ontstaan by sinodale standplase is gevries.
- * Konsolidering van afdelings met die oog op effektiewe funksionering en kostebesparing is ondersoek.

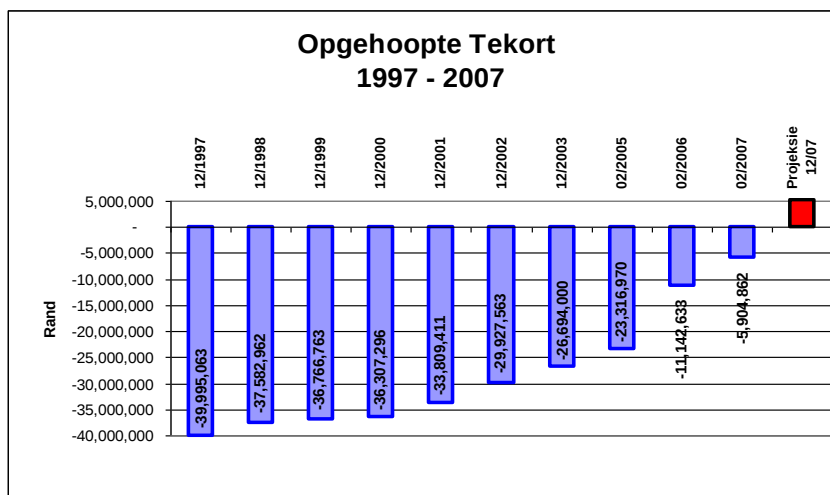
Daarbenewens is die rol van die Kerkgeld vir Kerkwerkskema in die situasie beklemtoon, en is ook jaarliks vir die rentetekort op die skema begroot.

In lyn met die doelgerigte bestuur van die tekort, is daar gedurende 1997 twee delgingsfondse in die lewe geroep om sodoende 'n klimaat van verpligte spaar te skep. Dit is dan ook die afgelope 10 jaar (1997 – 2007) waar die merkwaardige pad van die opgehoopde tekort maandeliks met groot afwagting gemonitor is.

Streng finansiële dissipline, 'n konserwatiewe benadering, risiko omsigtigheid, en wat ook al daarby gevoeg kan word was aan die orde van die dag. Die Raad van

Finansies was en is onder die indruk van die situasie en het deurgaans die taak van rentmeesterskap met die grootste erns uitgevoer.

Die resultaat van hierdie inisiatiewe, dissipline en kollektiewe verantwoordelikheid van die Kerk word soos volg uitgebeeld:

Na verwagting sal die tekort teen Desember 2007 iets van die verlede wees. (Meer besonderhede word verskaf onder die punt "Tekort/Surplus" in die agenda met die bespreking van die tekort en geprojekteerde surplus na 30 November 2007).

Die Nederduitsch Hervormde Kerk is dus nou in 'n unieke situasie aangesien daar sedert 1989 deurgaans gekonsentreer is op konsolidasie, en daar letterlik gestoei is met 'n skuldlas wat gedreig het om die Kerk te verswelg.

Nou moet die Kerk, uit 'n finansiële hoek gesien, die kettings afgooi en blymoedig en dankbaar vooruitsien na 'n tydperk waar ons weer aandag kan gee aan sekere noodsaaklike Kerkwerk wat sò lank 'n lae prioriteit moes trotseer.

Die beweegruimte met betrekking tot 'n verligting ten opsigte van die finansiële druk kan dus so aangewend word dat ons weer aandag kan gee aan situasies wat vir die Kerk belangrik is en ook weer 'n hand uitsteek om mekaar se laste te dra – en natuurlik ook in mekaar se vreugde te deel.

MOSIE VAN DANK: RAAD VAN FINANSIES

Dank word aan die Heer van die Kerk betuig vir voorsiening van middele om die skuldlas af te los. Aan gemeentes wat oor jare heen kollektief verantwoordelikheid geneem het om die situasie te beredder word eweneens waardering betuig.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN LEDEVERTEENWOORDIGERS

Die vergadering verdaag vir 'n wyle en die predikante kies die volgende persone as ledeverteenvoordigers in die Pensioenraad:

Ds FJ Labuschagne, dr PJ van Zyl en ds HP van den Berg.

---oOo---

9.1 RAAD VAN FINANSIES

9.1.1 SAMESTELLING

Die vergadering neem kennis van die samestelling van die Raad van Finansies vir die termyn 2004 tot 2007.

BESLUIT

- 1. Die Raad van Finansies word deur die loop van die vergadering verkies.**

9.2 FINANSIËLE OORSIG VAN SINODALE WERKSAAMHEDE

Mnr E Struwig lig die saak toe.

9.2.1 INLEIDING EN OORSIG

Wanneer die finansiële inligting van die Kerk onder oë geneem word, kan dit nie anders as dat ons tot die besef sal kom dat om Kerk in die wêreld te wees geen vervelige oomblik bevat nie.

Veranderde en veranderende wetgewing, saam met ekonomiese kragte soos rentekoerse en inflasie, maak die rentmeesterstaak soveel meer dinamies.

9.2.2 FINANSIËLE STATE : 28/02/2007

Die resultate wat in die finansiële state weerspieël word, toon 'n voortsetting van die verbetering in die finansiële posisie wat oor die afgelope aantal jare ingetree het. Met die uitwissing van die tekort van die Kerk as doelwit vir alle finansiële oorwegings, kan daar met reg uitgesien word na die bereiking van die doelwit teen 1 Desember 2007 wanneer die delgingsfondse amptelik ten einde loop. Die tydsberekening van *hierdie* datum, die sitting van die Algemene Kerkvergadering in 2007 en die finansiële jaareinde 5 maande later op 28/02/2008, veroorsaak dat die amptelike uitkoms tegnies nie tydens hierdie vergadering volledig gerapporteer kan word nie.

Die resultate van die afgelope finansiële jaar, tesame met die delgingsfonds projeksies, maak dit egter moontlik (en noodsaaklik) dat hierdie Algemene Kerkvergadering nou reeds moet besin oor die pad vorentoe. Die begroting vir die 2008/2009 jaar moet hiervoor voorsiening maak.

9.2.3 INKOMSTESTAAT

9.2.3.1 Oorsig

Die inkomstestaat vir die afgelope jaar toon 'n netto surplus van ongeveer R5.2m. Hierdie resultaat het 'n uiters gunstige invloed op die tekort van die Kerk daarin dat die druk op die opbrengs van die delgingsfondse teen 1 Desember 2007 beduidend afneem. Soos later in die Balansstaat aangedui sal word, bring hierdie resultaat, saam met die geprojekteerde opbrengs van die delgingsfondse, die Kerk op die punt waar die opgehoopte tekort uitgewis sal wees.

9.2.3.2 Samestelling van die surplus

Inkomste neem sedert 28 Februarie 2006 met ongeveer R2.4m (7.5%) toe en uitgawes met ongeveer R1.8m (6.8%). As vertrekpunt dien gemeld te word dat dit dui op 'n realistiese en konserwatiewe beskouing van uitgawes. Gegewe die ingewikkelde struktuur waarvoor begroot moet word, is dit merkwaardig dat die resultaat juis so verloop.

Die surplus is meegebring deur die netto resultaat van begrotingsposte wat sinodaal voor begroot word, en afdelings wat per besluit selfonderhoudend moet wees. Wanneer die **netto surplus** ontleed word in terme van die aktiwiteite wat daartoe bydra, lewer dit die volgende resultaat:

Netto surplus 28/02/07	Netto resultaat
	R.
Begrotingspos	
Administrateurskantoor	449,279
Algemene Kerkfonds	152,721
Apostolaat	1,454
Argief museum & biblioteek	15,044
Elektroniese media	-3,772
Konservatorium	-486
Rentefonds	4,206,671
Studentebearbeiding	18,914
Verhuurde eiendom	-845
	4,838,980
Ander afdelings	
Sentik	239,836
Interne audit	158,955
Netto resultaat	5,237,771

Dit is alombekend dat die sinodale begroting begrote uitgawes as vertrekpunt neem en derhalwe **aktiwiteitgedrewe** is. Bostaande tabel (Sentik en die afdeling Interne Oudit uitgesluit) toon inderwaarheid oor- of onderprestering in terme van die begroting aan. Die resultaat van elk van die afdelings (Sentik en die afdeling Interne Oudit ingesluit) word teen die opgehoopte tekort verreken.

Gedurende die afgelope jaar kon die meerderheid afdelings daarin slaag om positiewe resultate te lewer, en derhalwe die opgehoopte tekort te verklein. Die tekorte wat aangeteken is, is in die minderheid en nie beduidend nie.

Die rede vir die begrotingsafwyking kan in kort soos volg verklaar word:

- * Vakante poste is nie sondermeer gevul nie, en die take is dus tussen bestaande personeel versprei.
- * Die aanwending van bedrae in terme van die begroting is gebaseer op die werklike behoefte en dus nie sondermeer spandeer net omdat daarvoor begroot is nie.

9.2.3.3 Die Rentefonds

Soos in die verlede is dit weer die rentefonds wat die mees beduidende bydrae tot die gunstige stand van sake lewer. Gedagtig daaraan dat hierdie surplus bykomeende kapitaal genereer vir belegging, verklaar dit grootliks die netto groei in beleggings oor die afgelope dekade – die looptermyn van die delgingsfondse.

Die **rentefondssurplus** is soos volg saamgestel :

	2007	2006
	R.	R.
Inkomste	7,726,108	5,852,353
Huur ontvang	-	-
Begrotingsoorplasing	-	-
Rente ontvang	7,726,108	5,852,353
Uitgawe	7,709,446	6,791,413
Rente & bankkoste betaal	7,709,446	6,791,413
Netto surplus /(tekort) voor begrotingsoorplasing	16,662	-939,060
Plus huur ontvang	56,569	26,938
Plus begrotingsbedrag	4,133,440	4,133,440
Netto surplus	4,206,671	3,221,318

Hierdie uiteensetting toon die bereiking van nog 'n mylpaal sedert die ontstaan van die opgehoopte tekort in die finansiële geskiedenis van die Kerk. Tot en met die jaar wat geëindig het op 28 Februarie 2006, was daar 'n negatiewe verskil tussen inkomste en uitgawes voor begrotingsoorplasinge en huur toegedeel aan

die Rentefonds (R939 060 in 2005/6). **Die jaar geëindig 28 Februarie 2007 sien 'n omkeer daarin dat rente ontvang die rente betaal oorskry.** Hoewel marginaal, is dit noemenswaardig en reflekteer dit die resultate van beleggings- en ander rente van beide die Raad van Finansies en Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel. Indien die twee komponente van die finansiële profiel verder ontleed word, is die volgende van belang:

Rentefonds 28/02/06	Raad van Finansies	Kerkgeld vir Kerkwerk	Totaal
	R.	R.	R.
Rente ontvang	1,260,823	6,465,285	7,726,108
Rente & bankkoste betaal	391,591	7,317,855	7,709,446
Surplus / (Tekort)	869,232	-852,570	16,662
Plus huur ontvang	56,569	-	56,569
Plus Begrotingsoorplasings	400,000	3,733,440	4,133,440
Surplus / (Tekort)	1,325,801	2,880,870	4,206,671

Hierdie ontleding toon dat die Rentefonds uit twee onderskeibare komponente saamgestel is, en nie bloot 'n Kerkgeld vir Kerkwerksaak is nie.

Die huur wat in die Rentefonds as inkomste getoon word verteenwoordig die opbrengs met verhuring van die Mollskop eiendom van die Raad van Finansies. Hierdie besluit het die uitwissing van die rentefondstekort as motivering gehad.

Aangesien die finansiële prestasie (Inkomstestaat) slegs een komponent van die finansiële beeld verskaf, is dit van belang om ook die Balansstaat (Finansiële stand) te beskou.

9.2.4 BALANSSTAAT

9.2.4.1 Oorsig

Die Balansstaat verskaf die finansiële stand van die Kerk op 28 Februarie 2007. Terwyl die finansiële prestasie soos saamgevat in die Inkomstestaat 'n beduidende invloed op die stand het, is die uiteindelijke resultaat van die Balansstaat spesifiek hierdie jaar vir die Kerk van belang aangesien die opgehoopte tekort daarin vervat word.

In aanloop tot die stand van die tekort, is dit belangrik om die verskillende komponente binne die Balansstaat te verstaan. Dit is van belang omdat die tekort bereken word as synde die **verskil** tussen **totale bates** en **totale laste**. Wanneer die tekort ontleed word moet bateklas, likiditeit en kwaliteit van die bates enersyds geëvalueer word, asook die tydsberekening van verpligtinge wat daarteenoor staan. Die resultaat hiervan rig dikwels die uitvoering van strategiese beplanning of werkswyse om bepaalde besluite tot uitvoer te bring.

* **Bates**

Die balansstaat toon 'n verdeling van Nie Bedryfsbates en Bedryfsbates (realiseerbaar oor 'n termyn van minder as 1 jaar). Hierdie ontleding dui dus op sigwaarde aan dat ongeveer R136.9m (91%) van bates na 'n jaar realiseerbaar is. Verder is ongeveer R4.7m daarvan eers beskikbaar as die

vaste- en roerende eiendom gelikwieder of verkoop word. Die restant R13.4m (9%) is binne 'n jaar realiseerbaar.

Hierdie ontleding bly egter in gebreke om die verdeling tussen die twee funksionele areas van die kerklike finansies aan te toon.

Met die uitloop van die delgingsfondse (en die lang verwagte uitwis van die opgehoopte tekort) is dit nou van pas om in meer detail na die verdeling tussen die twee stelsels, asook die funksionele hergroepering (termyn en likiditeit) van die bates en laste te kyk:

BATES: RAAD VAN FINANSIES EN KERKGELD VIR KERKWERK

28/02/2007	Raad van Finansies	Kerkgeld vir Kerkwerk	TOTAAL
	R	R	R
Nie bedryfsbates			
- Vaste eiendom	4,695,848	0	4,695,848
- Roerende eiendom	37,410	0	37,410
- Ander belange	4,000,004	0	4,000,004
- Lenings	7,819,376	3,377,856	11,197,232
Subtotaal	16,552,638	3,377,856	19,930,494
Bedryfsbates			
- Beleggings	12,124,384	104,891,579	117,015,963
- Debiteure	7,151,916		7,151,916
- Kontant en bank	2,804,024	2,983,833	5,787,857
- Voorraad	476,497		476,497
Subtotaal	22,556,821	107,875,412	130,432,233
TOTAAL	39,109,459	111,253,268	150,362,727

Deur hierdie ontleding word belangrike inligting ontsluit wat die basis vorm vir die evaluering van die opgehoopte tekort.

Die Raad van Finansiesstelsel beskik oor ongeveer R16.6m se termyn-gebonde bates (43%) en oor ongeveer R22.6m meer likiede bates.(57%). Die kwaliteit van die Debiteure is hier van belang. Indien 'n beduidende deel byvoorbeeld as oninvorderbaar beskou kan word, sal 'n aanpassing in die evaluasie gemaak moet word.

Die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel beskik oor ongeveer R3.4m se termyn-gebonde bates (3%) en R107.9m se likiede bates (97%). Die kwaliteit van lenings is hier om dieselfde redes van belang.

*** Fondse en Aanspreeklikhede : Laste**

Teenoor die bates staan bepaalde fondse en aanspreeklikhede wat dit moet befonds. 'n Soortgelyke ontleding lewer die volgende:

LASTE: RAAD VAN FINANSIES EN KERKGELD VIR KERKWERK

28/02/2007	Raad van Finansies	Kerkgeld vir Kerkwerk	TOTAAL
Langtermynlaste			
- Fondse	12,618,267		12,618,267
- Reserwes	10,550,964		10,550,964
- Trustfondse	4,342,504		4,342,504
- Voorsienings	1,680,007		1,680,007
			0
Subtotaal	29,191,743	0	29,191,743
Bedryfslaste			
- Beleggings	0	119,384,397	119,384,397
- Trustfondse	6,766,879		6,766,879
- Ope rekeninge	924,572		924,572
			0
Subtotaal	7,691,450	119,384,397	127,075,847
TOTAAL	36,883,193	119,384,397	156,267,590

'n Ontleding van die laste wat binne die Raad van Finansiesstelsel gesetel is, dui daarop dat daar relatief lae tydsdruk op kapitaal is om verpligtinge na te kom. Bedryfslaste (hoër druk op kapitaal) beloop ongeveer 20% van totale laste. Besonderhede van die fondse en reserwes verskyn onder aantekeninge 10 en 11 onderskeidelik op bladsye 12 en 13 van die finansiële state.

Die laste gesetel binne die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel bestaan uit beleggings van gemeentes, organe van bystand en individue. Waar hierdie laste voorheen as van langtermyn aard beskou is, is hierdie beskouing vir illustratiewe doeleindes gewysig om te kan bepaal wat die omvang van korttermyn druk op die skema sou wees.

'n Kombinerings van bostaande twee tabelle lewer die volgende resultaat.

28/02/2007	Raad van Finansies	Kerkgeld vir Kerkwerk	TOTAAL
	R	R	R
Nie bedryfsbates	16,552,638	3,377,856	19,930,494
Langtermyn laste	29,191,743	0	29,191,743
<i>Surplus / (Tekort)</i>	-12,639,105	3,377,856	-9,261,249
Bedryfsbates	22,556,821	107,875,412	130,432,233
Bedryfslaste	7,691,450	119,384,397	127,075,847
<i>Surplus / (Tekort)</i>	14,865,371	-11,508,985	3,356,386
Surplus/(Tekort)	2,226,266	-8,131,129	-5,904,863

Hierdie uiteensetting toon die volgende fokuspunte:

- * Die opgehoopte tekort soos op 28/02/2007 (R5 904 863) is saamgestel uit 'n totale tekort van R8 131 129 in die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel, verminder met die totale surplus van R2 226 266 in die Raad van Finansiesselsel.
- * Die Raad van Finansiesselsel toon 'n tekort in terme van langtermynverpligtinge, dog dit word meer as goedgemaak deur die surplus op die korttermynhorison.
- * Die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel toon 'n surplus in terme van die langertermyn, en dit verminder die tekort op die korttermynhorison. Anders verwoord beteken dit egter dat die toegestane lenings eers gelikwider moet word sou die korttermynverpligting realiseer.

Dit dien gemeld te word dat die korttermyndruk op die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel in die ontledings hierbo slegs illustratief is, en net sal realiseer as die totale beleggings (laste) opgeroep word.

Ontbondeling van die Kerkgeldstelsel sal dus nie met onmiddellike effek kan geskied nie.

9.2.4.2 Opgehoopte Tekort/Surplus

Die voorafgaande bespreking toon in besonderhede hoe die opgehoopte tekort op 28 Februarie 2007 saamgestel is, asook die toedeling daarvan tussen die twee funksionele areas van die Kerklike finansies.

Tydens die 67ste Algemene Kerkvergadering is 'n soortgelyke ontleding verskaf. (Bladsy 479 van die Agenda). Daarvolgens was die totale tekort ongeveer R26.7m. Ongeveer R18.5m was toeskryfbaar aan die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel en ongeveer R8.2m aan die Raad van Finansiesselsel.

Oor die afgelope 3 jaar het die tekort dus met ongeveer R20.8m afgeneem. Dit is hoofsaaklik bereik deur addisionele kapitaal te belê wat deur middel van die Rentefondsbegroting beskikbaar geraak het, surplusse op die inkomstestaat en die verrekening van onbenutte reserwes teen die opgehoopte tekort. Al wat oorbly is die ongeveer R5.9m soos dit verskyn in die balansstaat.

Die geskiedenis van die tekort sou hier kon eindig, gegewe dat die resultaat van die inkomstestaat van die 2007/2008 jaar dieselfde resultaat van 2006/2007 kon lewer.

Wat egter nie in bogenoemde ontledings verdiskonteer is nie, is die verwagte opbrengs van die **Delgingsfondse** wanneer dit op 30 November 2007 ten einde loop. Die kapitaalelement van hierdie delgingsfondse is volledig in die ontledings verdiskonteer maar aangesien die instrumente wat ingespan is om die tekort teë te werk nie tradisionele rente oplewer nie, kan die opbrengs nie akkuraat geraam word nie, veral nie vroeg in die looptyd van die instrumente nie. Die voetnota by Aantekening 5 op bladsy 10 van die state verwoord dit volledig:

"Omdat dit beplan word om die beleggings in versekeringspolisse te hou tot vervaldatum word dit getoon teen gekapitaliseerde premies op balansstaatdatum.

Verskille tussen die boekwaarde en opbrengs sal as rente verdien beskou word in die finansiële state in die jaar wat die versekeringspolis te gelde gemaak word. Die polistermyn verstryk op 30 November 2007."

Soos voorheen gemeld maak die tydsberekening van die Algemene Kerkvergadering, die realiseringsdatum van die polisse en die einde van die finansiële jaar dit nie moontlik om die presiese opbrengs te raam nie. Alhoewel, gegewe die relatief kort periode tussen die datum van die laaste beskikbare raming en die realiseringsdatum, is dit tog moontlik om die stand soos op 30 November 2007 relatief akkuraat te raam.

Die tekort nou uitgewis?

Met die projeksies gedoen op 21 Februarie 2007, word die volgende opbrengs in die vooruitsig gestel:

Projeksie	R 28,106,672.00
Premies betaal	-R 17,033,787.00
Verwagte opbrengs	R 11,072,885.00

Hierdie verwagte opbrengs het die volgende invloed op die opgehoopte tekort van die Kerk :

	Raad van Finansies	Kerkgeld vir Kerkwerk	TOTAAL
	R	R	R
Nie bedryfsbates	16,552,638	3,377,856	19,930,494
Langtermyn laste	29,191,743	0	29,191,743
<i>Surplus / (Tekort)</i>	-12,639,105	3,377,856	-9,261,249
Bedryfsbates	22,556,821	107,875,412	130,432,233
Bedryfslaste	7,691,450	119,384,397	127,075,847
<i>Surplus / (Tekort)</i>	14,865,371	-11,508,985	3,356,386
Tekort 28/02/2007	2,226,266	-8,131,129	-5,904,863
Verwagte opbrengs 30/11/07		11,072,885	11,072,885
Surplus 30/11/2007	2,226,266	2,941,756	5,168,022

Hierdie ontleding toon daarom dat die Kerk met dankbaarheid daarvan kennis kan neem dat die opgehoopte tekort teen 30 November 2007 afgelos kan wees, en kan uitsien na 'n finansiële funksionering sonder die onderliggende druk van 'n opgehoopte tekort.

Seker die belangrikste perspektief wat behou moet word is dat **totale** bates nou meer as **totale laste** sal wees. Totale bates beteken hier dat eiendom en geboue ook daarby ingesluit is, asook ander langtermyn bates (soos studielenings by die Raad van Finansies en die lenings by die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel) wat nie sondermeer realiseerbaar is nie.

Met hierdie besef is daar onmiddellik twee sake wat verder toeligting verg. Die eerste is die kwessie van debiteure in die Kerk, en die tweede handel oor die Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel.

9.2.4.3 Debiteure

Soos voorheen in die stuk vermeld, is die kwaliteit van die debiteure van belang omdat dit 'n beduidende komponent binne die samestelling van die opgehoopte tekort, nou opgehoopte surplus, verteenwoordig. Sou hierdie element verwaarloos word, het dit die potensiaal om die uitkoms negatief te beïnvloed.

Uit die Balansstaat (9.2.4.1) is die omvang van debiteure in die Kerk, kort- en langtermyn soos volg:

28/02/2007	Raad van Finansies	Kerkgeld vir Kerkwerk	TOTAAL
Lenings	7,819,376	3,377,856	11,197,232
Debiteure	7,151,916	0	7,151,916
Totaal	14,971,292	3,377,856	18,349,148

Op 28/02/2007 beloop totale bates R150 362 727. Bedrae wat as debiteure getoon word beloop R18 349 248. Dit verteenwoordig ongeveer 12.2% van totale bates. Dit is dus voor die hand liggend dat die komponent van die Kerk se finansies netjies bestuur moet word. 'n Verdere ontleding van die bedrag aan debiteure lewer die volgende:

Kategorie	Bedrag
Studielenings	5,935,847
Kerkgeld vir Kerkwerklenings	3,377,856
Heffings	2,905,603
Verband	1,883,529
Diverse debiteure	1,600,237
Oudit	628,147
Herskrywing van kategese boeke	341,210
Boekwinkel	299,037
Versekering	247,373
Mediesefonds	213,184
Almanak	207,302
Opgelope rente	193,713
AIM Studente	143,378
Konteks	129,516
Leningskrediteure	93,456
Hervormers	59,922
HTS	45,352
Ringsheffings	21,374
Konservatorium	11,899
Internet	11,315
	18,349,248

Ongeag die aard of oorsprong van die debiteur, is dit voldoende om op hierdie stadium op te merk dat hierdie komponent bestuur moet word sodat dit nie buite beheer eskaleer nie. Bogenoemde bedrae sluit tans bedrae in wat daadwerklik oninbaar raak, of dalk selfs reeds is. Gemeentes wat byvoorbeeld in onvermoë is om verskuldigde bedrae te vereffen is by die bedrag ingesluit. Daar kan heelwat redes aangevoer word waarom die bedrae eskaleer. Soms is dit buite beheer van die gemeente (soos byvoorbeeld demografiese veranderinge). Hierdie situasie kan óf onbepaald gedra word, óf op so 'n wyse bestuur word dat die bates nie deur die aksie oorstateer, en die bestuur van die toekomstige onaangewende inkomste negatief beïnvloed nie.

Die Nasionale Kredietwet

Met die finale inwerkingtreëding van die Nasionale Kredietwet (NKW) op 1 Junie 2007, moet daar indringend gekyk word na die indirekte wyse waarop "kredietverlening" deur die Raad van Finansies toegepas word. In praktyk word daar goedere en dienste gelewer (deur byvoorbeeld tydskrifte, afrolwerk, versekeringspremies ensomeer). Die verwagting is dat die verskuldigde bedrae binne dertig dae na staatsdatum vereffen sal word. Sou dit so realiseer, is daar geen motivering om rente te hef nie (in terme van die NKW raak die Raad van Finansies 'n verskaffer van "toevallige krediet" die oomblik as rente op agterstallige bedrae gehef word).

Om die risiko hieraan te verminder, word dit oorweeg om alle aankope in die toekoms, soortgelyk aan intekengeld op tydskrifte en dagblaie, op 'n "kontant met bestelling" of soortgelyke basis te hanteer. Dit beteken dat die betaling die bestelling sal vergesel of alternatiewelik dat aankope deur middel van 'n magneetbandtransaksie (debitorder) vereffen word. Sodoende word die Raad van Finansies nie as bron van finansiering deur gemeentes benut nie, en word die beginsel van toevallige krediet teëgewerk. *Sien beskrywingspunt Raad van Finansies.*

BESKRYWINGSPUNT 104: RING VAN SWELLENDAM

GEMEENTELIKE DEBITEURE

Uitstaande skuld word as gevolg van gemeentelike debiteure afgelos.

Die Raad van Finansies beveel aan dat die beskrywingspunt soos volg aangepas word:

'n Eenmalige afskryf van historiese oninbare debiteure van gemeentes by die Raad van Finansies.

Motivering

Die ringsvergadering van die Ring van Swellendam het kennis geneem dat die finansiële posisie van die Kerk baie vinnig verbeter. Die Ring van Swellendam wil voorstel dat die volgende prioriteit van die Raad van Finansies sal wees dat die uitstaande skuld, as gevolg van gemeentelike debiteure, afgelos sal word.

Gemeentes wat na deeglike ondersoek deur die Raad van Finansies blyk nie in staat te wees om uitstaande skulde volledig of gedeeltelik te vereffen nie, se skuld word volledig of gedeeltelik afgeskryf.

Kommentaar van die Raad van Finansies

Aanduidings dat die skuld van die Kerk teen 30 November 2007 afgelos sal wees is positief. Soos aangedui in hierdie Agenda, onder die bespreking van die Balansstaat van die Raad van Finansies, is dit belangrik om die kwaliteit van

bates wat teenoor die laste staan in ag te neem wanneer oor die huidige tekort (of geprojekteerde surplus) gerapporteer word.

Dit is so dat daar by die huidige bates (onder debiteure en lenings onderskeidelik) bedrae ingesluit is wat tegnies as oninbaar beskou kan word. As gevolg van die bestaande beleid van die Kerk dat byvoorbeeld geen heffingskuld afgeskryf kan word nie, word hierdie bedrae jaar na jaar op die balansstaat oorgedra en word die waarde van debiteure inderwaarheid oorstateer. Dit is teen *algemeen aanvaarbare rekeningkundige praktyk* en bestaan geen twyfel dat die saak aangespreek moet word nie.

Een saak wat uiters kommerwekkend is en in die beskrywingspunt verskuil lê, is dat gemeentes boeke en tydskrifte koop, of dienste soos versekering inkoop, en dit gewoon ignoreer. Hierdie praktyk moet dringend aandag kry by die gemeentes en die Algemene Kerkvergadering moet 'n duidelike uitspraak hieroor maak.

Wanneer oor die moontlikhede besin word is daar twee alternatiewe wat na vore kom:

- * **Eerste alternatief:** Handhaaf die verskuldigde bedrae, en vereffen dit deur middel van subsidies, of
- * **Tweede alternatief:** Evalueer die oninbare debiteure bedrae en verreken dit eenmalig teen 'n reserwe in die balansstaat. (Dit het geen invloed op die netto stand van die balansstaat nie, en gevolglik word die geprojekteerde surplus nie hierdeur geraak nie).

Die implikasie van die *eerste alternatief* is dat die breë Kerk vir die oninbare bedrae instaan. Subsidies kan net bekostig word as daarvoor Sinodaal begroot word.

Die *tweede alternatief* het voorwaardes aan verbonde – dit kan net 'n eenmalige, bestuurde "opruim" van historiese oninbare skuld wees. Daarna moet die gemeente alle verpligtinge gereeld kan nakom anders is die oefening futiel. Dit kan ook nie lukraak onderneem word nie, en sal die betrokkenheid van al die toepaslike strukture van die Kerk van kardinale belang wees. As minimum moet die betrokke gemeente die ringskommissie oortuig van die situasie. Die ringskommissie, na deeglike besinning en oorweging van onderlinge ondersteuning, motiveer die aansoek om afskrywing na die Raad van Finansies vir oorweging. Dit mag selfs die betrokkenheid van die Taakspan, Moderamen en Algemene Kommissie vereis. Dit word erken dat die proses slegs historiese skuld aanspreek, en nie lopende of ander potensiële probleme takseer nie. Vir die doel, en onderhewig aan dieselfde proses hierbo vermeld, moet die Kerk begroot vir 'n voorsiening vir oninbare skuld. Die raad stel graag die volgende beskrywingspunt.

BESLUIT

1. **Die gewysigde beskrywingspunt, volgens aanbeveling van die Raad van Finansies, word aanvaar.**

BESKRYWINGSPUNT 105: RAAD VAN FINANSIES**AGTERSTALLIGE SKULD VAN GEMEENTES**

1. Onderhewig aan die voorgestelde proses soos beskryf in die tweede alternatief hierbo, word volledig gemotiveerde historiese oninbare skuld soos op 28/02/2007 aan die Raad van Finansies, eenmalig teen 'n reserwe in die Balansstaat verreken.
2. Gemeentes wat hierdeur geraak word sien, onder toesig van die Ringskommissie, om na die deurlopende vereffening van alle toekomstige verskuldigde bedrae.
3. Die Raad van Finansies begroot jaarliks vir oninbare skuld.
4. Agterstallige skuld wat nie in terme van aanbeveling 1 verreken is nie, is onmiddellik betaalbaar. Reëlins word met die Raad van Finansies vir afbetaling getref.
5. Agterstallige skuld wat nie in terme van aanbeveling 1 verreken is nie, en waar geen reëlins getref is nie, word met ingang 01/03/2008 in nie meer as 10 paalemente per Debietorder verhaal nie.
6. Aankope van boeke en tydskrifte word dertig dae na staatsdatum, met ingang van 1 Maart 2008, per magneetband (debietorder) verhaal.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar met groot dank en waardering.

9.2.4.4 Kerkgeld vir Kerkwerkstelsel

Tydens die 65ste Algemene Kerkvergadering in 1998 is die volgende besluit geneem:

"Die besluit dat surplusfondse van gemeentes slegs by die Raad van Finansies belê mag word, word herroep sodra dit sonder verliese vir die Kerk moontlik is."

Daar kan tereg opgemerk word dat met die uitwissing van die tekort teen 30 November 2007 die stelsel befonds is, en sou die beëindiging van die skema teoreties sonder verlies vir die Kerk onderneem kan word. Alvorens oorweging aan die uitvoering van die besluit gegee kan word, moet die volgende in gedagte gehou word:

- * Bates van die Kerkgeldstelsel sluit ongeveer R3.3m aan termyngebonde lenings in. Dit is meer as die geprojekteerde surplus van die stelsel. Om die beleggings meteens ten einde te bring, behoort hierdie lenings ook meteens herroep te word. Dit sou billikheidshalwe nie moontlik wees nie.
- * Die beleggings wat by die Raad van Finansies geplaas word, word op 'n *Daggeld* basis hanteer. Dit het die voordeel van beskikbaarheid op aanvraag sonder 'n bepaalde termynkennisgewing.
- * Daggeldbeleggings by finansiële instellings bied rentekoerse aan in terme van die grootte van die belegging. Die Raad van Finansies het bykans deurlopend 'n hoër rentekoers as daggeldkoerse van finansiële instellings aangebied omdat die Raad beleggings van meer as R10m kon doen, en sodoende hoër rente op kollektiewe beleggings verdien. Die wyses waarop gemeentes hoër koerse kon verdien was om óf die beleggingstermyn te verleng óf beleggings met 'n hoër risikoprofiel as kontant te onderneem.
- * Ervaring het getoon dat kerkrade en finansiële komitees/werkgroepe dikwels weerloos is teen bepaalde beleggingsadvies en word minder omsigtige beleggings onderneem. Die onderliggende risiko verbonde aan sekere beleggings word geïgnoreer. Die bedryf van die Kerkgeldstelsel verminder in 'n beduidende mate hierdie risiko vir gemeentes.
- * Indien beleggings kollektief voortgesit word, kan oorweeg word om in ander instrumente as kontant te belê, en sodoende 'n doelwit stel om aan gemeentes opbrengste te bied wat geldmarkkoerse ewenaar. Om dit te kan bereik sal die beleggingshorison aangepas moet word. Indien die stelsel beëindig word, word die potensiaal versaak.
- * Met die Kerkgeldstelsel wat nou befonds is, is dit moontlik om die besluit dat die Raad van Finansies 'n 2% marge op die rentekoers moet neem, herroep word.

BESKRYWINGSPUNT 106: RAAD VAN FINANSIES

KERKGELD VIR KERKWERK

- 1. Die beginsel van kollektiewe beleggings in die Kerk word gehandhaaf.**
- 2. Gemeentes wat hulle fondse elders wil belê, motiveer 'n versoek aan die Raad van Finansies, met blootlegging van die beleggingsbesonderhede vir evaluering. Uitbetaling kan eers plaasvind na goedkeuring deur die Raad van Finansies.**
- 3. Die besluit om 'n 2% marge op renteverdienste te neem word herroep, en net toepaslike bank en administrasiekoste van die kollektiewe opbrengs word verhaal.**
- 4. Die doelwit om die ekwivalent van geldmarkfondsofbrengs te bied**

word nagestreef, met die gepaardgaande uitbreiding van beleggings-instrumente en bateklasse waarin belê kan word.

Ds APJ Beukes lig die saak toe.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar met groot dank en waardering.

9.2.5 'N TOEKOMSBLIK

Vir baie lank sien die Kerk uit na die dag dat die "skuld van die Kerk" afgelos sal wees. Die verblydende nuus is dat dit nou inderdaad realisties is om te verwag dat die skuld teen 30 November 2007 iets van die verlede sal wees. Met groot dankbaarheid kyk ons terug op 'n lang en moeisame pad, maar terselfdertyd vorentoe na die potensiaal wat die nuwe finansiële stand vir die Kerk inhou.

Die Kerk het vir baie jare potensiele aktiwiteite opgewee teen beskikbare fondse en die sinodale begroting. So is daar sekerlik potensiele aktiwiteite laat vaar, en nog ander tot nadeel van die Kerk in den brede ingeperk.

Die feit dat die skuld afgelos sal wees, stel verantwoordelike rentmeesterskap nou in 'n ander dimensie. Enersyds moet die Kerk nie weer in 'n skuldsituasie inbeweeg nie, en andersyds om voluit Kerk te wees met die middele wat aan ons toevertrou word.

Om dan nou te beplan vir die toekoms, moet daar eers besin word oor wat die uitwissing van die tekort verder beteken.

Soos voorheen aangedui, is die tekort deels gediens deur voorsiening te maak vir die verskil tussen **rente betaal en rente ontvang**. Die tegniese implikasie hiervan was dat, deur die sinodale heffing, kapitaal geïen was wat nie geïen was vir spesifieke aanwending nie, en kon belê word. Die vorige twee sinodale begrotings het soos volg daarvoor voorsien, en word die bedrag per begrote lidmaantal bereken:

Rentefonds	2006/7	2007/8
Rentefondsbegroting	R 3,733,440	R 3,849,179
Lidmaantal	110,795	109,622
Rand per lidmaat per jaar	R 34	R 35

Met die uitwissing van die tekort op die horison, is die doel van die begrotings-item (rente heffing) bereik, en moet die moontlikhede wat die bereiking van die doelwit moontlik maak, oorweeg word.

Oor 'n geruime tyd het daar 'n aantal sake oor die tafel van die Raad van Finansies gekom wat oor jare heen as gevolg van onvoldoende fondse nie optimaal aandag kon ontvang nie. Ter wille van volledigheid word die agtergrond hiervan hieronder verskaf. Hierdie voorstelle sal by elke Algemene Kerkvergadering ter tafel geneem word vir oorweging en besluite daaroor.

9.2.5.1 Finansiële ondersteuning aan gemeentes (Voorstel: R12 per belydende lidmaat pj)
(Fonds vir Gemeente Opbou)

Die finansiële ondersteuning van gemeentes vind hoofsaaklik plaas deur middel van die Fonds vir gemeente Opbou. Die reikwydte van die fonds word beperk deur dieselfde kragte as die res van die sinodale begroting. Dit kan dus oorweeg word om die Fonds uit te brei om oor 'n wyer front hulp te verleen. Indien 'n bedrag van R12.00 per lidmaat (uit die besparing van R35) hiervoor toegewys word het die Fonds (teen 2007/2008 begrote lidmate) die potensiaal om met 'n verdere ongeveer R1,315m per jaar terug te plaas in die bedryfsfunksionering van gemeentes met bewese finansiële onvermoë.

MOSIES VAN DANK

Gemeente Reitz

Namens ons gemeente, en baie ander soos ons, wil ek graag ons dank en opregte waardering uitspreek teenoor die Raad van Finansies vir die geldelike bystand wat ons ontvang uit die Fonds vir Gemeente Opbou. Daarsonder sou ons beslis ons kerkdeure moes toemaak en die lidmate ander heencome moes vind.

Ter inligting: Ons het 30 bydraende lidmate waarvan net ses nog in 'n beroep staan. Vier van die ses ontvang meer as R4 000-00 per maand. Daar is ook darem een boer, wat ruim bydra. Al die ander is pensioenarisse en self hulpbehoewend. Die geskarrel rondom finansiële oorlewing werk neerdrukkend op lidmate en is so verlamrend dat mens maklik kan vergeet waarom dit eintlik gaan, naamlik om kerk van Christus te wees.

Daarom dat ons so dankbaar is vir elke gawe en al die ryke seën wat ontvang word uit Sy hand.

Ring van Dorsland

'n Mosie van dank aan die Raad van Finansies, die Kerk, asook in die besonder die Ring van Dorsland vir hulp, bystand en bemoediging gedurende die jare 2003 tot 2007 aan die kombinasie Namib-Suid/Oranjemund en in die besonder in Februarie 2006, met vloedgebeure in Mariental.

9.2.5.2 Addisionele befondsing van die Predikante Pensioenfonds (Voorstel: R6 per belydende lidmaat pj)

Dit word algemeen aanvaar dat die Predikante Pensioenfonds onder groot druk

verkeer om 'n markverwante pensioen aan leraars te voorsien. Tradisioneel is die enigste groeipotensiaal gesetel in die prestasie van die onderliggende bates van die pensioenfonds. Dit gee aanleiding daartoe dat die Fonds uitgelewer word aan die "wipplank-effek" van markkragte. Alhoewel die voordele oor tyd binne die Fonds se vermoë verbeter is, bly die verbeterings stadig en word soms as ontoereikend beleef.

Dit word geraam dat teen R6.00 van die R35 besparing wat ontstaan met die uitwissing van die tekort, die fonds versterk kan word met ongeveer R657,732 per jaar. Dit sal as suiwer kapitaalstortings funksioneer, en het dus 'n direkte invloed op die befondsingsvlak van die Fonds.

Alhoewel daar jaarliks oor die samestelling van die werkgewersbydraes berig word, is dit nie altyd bekend dat hierdie bydraes 'n klein komponent voorsien vir doelspesifieke subsidie nie. (Ongeveer R372 000 : 2007/2008). Indien die voorgestelde R12.00 per belydende lidmaat 'n realiteit word, en die subsidie komponent bly in die werkgewersbydrae, sal daar effektief R1m. addisionele befondsing vir die Fonds beskikbaar wees – saamgestel uit die R6.00 soos hierbo verduidelik en die retensie van die subsidiebedrag binne die fonds.

9.2.5.3 **Ondersteuning aan emeriti en weduwees** *(Voorstel: R6 per belydende lidmaat pj)*

Vanweë die langdurige historiese onderbefondsing van die pensioenfonds, en leraars wat gedurende die periode emeritaat aanvaar het, het dit gebeur dat emeriti en hulle weduwees nie na behore versorg gelaat is nie. Dit is 'n doelwit van die Pensioenraad om die uitkoms vir die lede te verbeter. Mediesefondspremies is ook besig om emeriti te verarm.

Ten einde die opdrag van die 67ste Algemene Kerkvergadering tot uitvoer te bring, stel die Raad van Finansies en Pensioenraad voor dat R6.00 van die besparing hiervoor opsygesit word.

9.2.5.4 **Die sentrale vergoedingvraagstuk** *(Voorstel R11 per belydende lidmaat pj) (Algemene Kerkfonds)*

Daar is oor 'n lang tydperk besin oor die wenslikheid en praktiese uitvoerbaarheid van 'n sentrale vergoedingstelsel. Die aanbeveling van 'n ondersoek wat in die verband onderneem is word kernagtig soos volg opgesom (vir volledige besonderhede verwys na sentralevergoeding in die agenda). Hieruit blyk dit dat 'n sentralevergoedingstelsel nie in plek gestel word nie, maar dat:

- * Die Algemene Kerkvergadering versoek word om 'n fonds te stig en te befonds, waaruit onder andere finansiële hulp aan gemeentes toegewys kan word met die doel om die predikant 'n leefbare lewenstog, binne bepaalde parameters, te kan verseker.
- * Die aanbeveling word gerugsteun deur 'n kort studiestuk wat deur dr BJ van Wyk saamgestel is.

BESKRYWINGSPUNT 107: RAAD VAN FINANSIES**AANWENDING VAN RENTE FONDS**

1. Die bedrag wat voorheen geoormerk was vir die Rentefonds (tans R35.00 per jaar) word soos volg aangewend:
 - * R12.00 per belydende lidmaat word aangewend vir versterking van die Fonds vir Gemeente Opbou.
 - * R6.00 ter versterking van die Predikante Pensioenfonds.
 - * R6.00 ter ondersteuning van die Kerk se emeriti en weduwees
 - * R11.00 restant word gestort in 'n algemene kapitale reserve om aangewend te word na gelang van die behoefte.
2. Die saak word by elke Algemene Kerkvergadering oorweeg.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word in beginsel aanvaar.

9.2.6 **BEGROTING 2008/9**

Mnre JF Viljoen en E Struwig lig die saak toe.

9.2.6.1 **Oorsig**

Sedert die begroting vir die 2007/8 boekjaar, wat gedurende November 2006 beslag gevind het, is die werkswyse gevolg dat individuele begrotingsbestuurders begrotingsbehoefte by die Raad van Finansies voorlê en motiveer. Dit het in 'n "Begrotingsdag" gekulmineer wat positiewe uitkomst gelewer het, in so 'n mate dat die Raad van Finansies van mening was dat daar selfs meer tyd hiervoor ingeruim moet word. Vir die 2008/2009 begrotingsjaar is twee dae gedurende Augustus 2007 geskeduleer vir die bespreking van gestelde begrotingsbehoefte. Die resultaat hiervan word as uitdeelstuk tydens die Algemene Kerkvergadering beskikbaar gestel.

Die begroting vir 2008/2009 word gestel vir goedkeuring.

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA KONSEPBEGROTING 2008/9

		<u>2005/6</u>	<u>2006/7</u>	<u>2007/8</u>	<u>1.08</u> <u>2008/9</u>
Administrasie		4,308,270	4,557,476	4,759,980	5,065,979
Webblad		28,278	31,158	32,568	34,009
IT & reproduksie		549,929	682,304	760,890	768,460
Argief, museum en biblioteek		534,542	556,299	592,458	685,168
Kerkmusiek		86,822	53,136	102,517	124,508
Apostolaat : Sendingwerk		1,181,856	1,077,749	1,230,128	1,334,271
Apostolaat : Teologiese Opleiding		1,152,465	1,334,162	1,232,493	1,337,613
Teologiese Opleiding		2,398,605	2,647,658	2,599,722	2,967,077
Kommissie vd Algemene Kerkvergadering		1,419,962	1,629,185	1,580,116	1,792,165
Studentebearbeiding		1,056,038	1,124,680	1,197,785	1,281,629
Geboue		208,836	239,654	324,093	437,772
Ander		325,633	325,633	300,633	328,177
Kommunikasie		200,000	200,000	301,907	302,038
Fondswerwing		300,000	300,000	300,000	300,000
Fonds vir Gemeente Opbou		1,774,880	1,774,880	1,774,880	1,774,880
Studieleninge : Rentetekort		400,000	400,000	400,000	400,000
Sentik					108,122
Rentefonds		3,733,440	3,733,440	3,849,179	-
- Emeriti ondersteuning	R 6		118,000	118,000	648,732
- Predikante Pensioenfonds aanvul	R 6				648,732
- Algemene Kapitaalfonds	R 11				1,189,342
- Gemeente ondersteuning	R 12				1,297,464
Totale koste		19,659,556	20,785,414	21,457,349	22,826,137
Absolute waardetoename			R 1,125,858	R 671,936	R 1,368,788
% Kosteverhoging			5.73%	3.23%	6.38%
Lidmate		112,000	110,795	109,622	108,122
Koste per lidmaat per jaar		R 175.53	R 187.60	R 195.74	R 211.11
Heffing per lidmaat per jaar		R 176.00	R 187.00	R 196.00	R 211.00
Absolute waardetoename			R 11.00	R 9.00	R 15.00
% Verhoging per lidmaat			6.25%	4.81%	7.65%
Effek v lidmate op heffing / lm			0.52%	1.58%	1.27%

BESLUIT

1. Die begroting word aanvaar.
2. Die begroting word vanaf die 69ste Algemene Kerkvergadering vergesel van die vorige jaar se werklike syfers sodat die afwykings ten opsigte van die inkomste en die uitgawes beide gereflekteer word.

BESKRYWINGSPUNT 108: RING VAN GERMISTON**BEREKENING VAN SINODALE HEFFINGS**

Die basis waarvolgens sinodale heffings bereken word, word verander van 'n bedrag per lidmaat na 'n persentasie van die gemeente se bruto-inkomste.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**

9.2.7 INKOMSTEBELASTING

9.2.7.1 Oorsig

Met die ontstaan van Artikel 30 is voorsiening gemaak vir groepsregistrasies, en vanweë die interne ouditfunksie (wat konsolidasie van die groepsresultate fasiliteer) het die Kerk hierdie roete gevolg.

By aanvang het daar ook 'n bepaling bestaan dat besigheidsinkomste (saam met ander vrystellingsreëls) binne die de minimusreël toegelaat was. Indien die beperking (grootste van R25 000 of 5% van omset) oorskry is, is belastingvrystelling in totaliteit verbeur. Dit het dus sin gemaak om binne die groepslimiet te opereer en besigheidsaktiwiteite na 'n belastingbetalende entiteit oor te dra (soos vereis deur die wet op daardie tydstip). Prosesse en beplanning is gevolg om dit tot uitvoer te bring. Die Kerk se groepsdatabasis is ingerig om monitoring hiervan moontlik te maak. Vanweë die omvang van die groep het dit egter druk gegaan om alle gemeentes, NHSV's en Raad van Finansies se konsolidasie binne 'n jaar na die einde van die finansiële jaar af te handel. Daar word telkens aansoek om uitstel gedoen.

9.2.7.2 Nuutste stand van die Wet

Intussen was daar wetswysigings wat voorsiening gemaak het vir gedeeltelike belasbaarheid van OWO's. 'n SARS konsepinterpretasienota, nommer 24, het toe die lig gesien. Die *de minimus* bedrag is verhoog tot R50 000, maar in die geval van die groep is dit net 1 x R50 000. Vanweë die konsepaard daarvan is daar gehou by die beplande koers om besigheidsaktiwiteite in aparte belastingbetalende entiteit oor te dra.

As gevolg van die gedeeltelike belasbaarheid van OWO's, het kapitaalwins en die belasting daarvan ter sprake gekom. Konsepinterpretasienota 24 (weergawe 2) en 'n konsepinterpretasienota met betrekking tot Kapitaalwins het die lig gesien. Nóg die wetgewing, nóg die interpretasienotas spreek die effek van die wysigings op groepsregistrasies aan.

Die implikasie van die wetswysiging, in terme van kapitaalwinsbelasting, is dat die Kerk met ingang van 1 Maart 2007 aanspreeklik raak vir kapitaalwinsbelasting met die verkoop van enige eiendom waarvan die gebruik minder as 85% aan Openbare Weldaadsaktiwiteite toegewys is. Met ander woorde, enige eiendom wat nie ten minste 85% vir die beoefening van die hoofdoelwit van die Kerk (soos die wet dit verwoord : Godsdiens, geloof en filosofie) benut word nie, sal by verkoop onderhewig wees aan kapitaalwinsbelasting. Dit is bekend dat kapitaalwins die verskil tussen 'n basiskoste en die opbrengs met verkoop verteenwoordig. Daar is 'n keuse van drie moontlikhede om die basiskoste te bepaal, en behels die *markwaarde*-, *20% van opbrengs*- of *tydstoegedeeldebasis*.

Gesien in die lig van die moontlikheid om die markwaardebasis te kan gebruik, sal elke gemeente hul geaffekteerde bates (ook die wat oor die potensiaal beskik om in die toekoms minder as 85% vir kerkdoeleindes gebruik te word) voor 1 Maart 2008 moet laat herwaardeer.

Die nuutste wysigings lei tot die volgende probleemareas vir die groepsregistrasie van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika :

- * Die Kerk sal 'n enkele belastingaanslag ontvang wat getakseer moet word.
- * In die groep sal daar entiteite wees wat surplusse het en ander wat tekort het.
- * Met die verdeling van die aanslag sal in ag geneem moet word wie oor surplusse en wie oor tekorte beskik.
- * Om dit te kan doen sal detail van elke entiteit in die groep (tans ongeveer 320 gemeentes, net soveel NHSV takke, NHSV Hoofbestuur en Raad van Finansies) gehou moet word van inkomste en toeskryfbare aftrekkings teen daardie inkomste.
- * Dit is veral voorbeeld 15 van Interpretasienota 24 wat uitgewys het dat dit bykans onmoontlik is om op groepsvlak hierdie berekeninge te administreer (let veral op die "proratering" van belasbare inkomste **en** uitgawes).
- * Dit sal 'n volledige belastingdatabasis verg wat jaarliks opgedateer moet word met inligting wat vanaf gemeentes ontvang is (soos dit reeds is word die SAID se teikendatum nie bereik nie).
- * Die risiko van die swaar boetes en rente wat op laat / nie-indiening van opgawes deur die SAID gehef word, raak net te groot vir die Kerk se reeds kwynende inkomstebronne.
- * Dan moet alles funksioneer binne die raamwerk van of daar die vorige jaar belasting betaal is (*aangeslane verlies oordraagbaar*) of nie (*kan nie aangeslane verlies oordra nie*). Vir 'n groep om dan rekord te hou van oordraagbare en nie-oordraagbare verliese is net te omvattend. *Wat word gedoen met hierdie verliese indien die groep een jaar belasbaar was, en die volgende jaar nie!*
- * Dit is alom bekend dat die sinodale kantoor, weens bekostigbaarheid, oor beperkte kapasiteit beskik.
- * Die saak word verder gekompliseer as kapitaalwins in die prentjie kom. Binne die groep moet elke entiteit se kapitaalelemente op rekord wees – basiskoste, verbeterings ensomeer.
- * Vanweë die vertraging tussen konsolidering van inligting, indien van opgawe en ontvang van 'n aanslag, sal gemeentes vir 'n lang periode nie

optimaal finansiëel kan funksioneer nie. Daar sal altyd fondse in reserwe gehou moet word om 'n aanslag in retrospek te takseer. Dit kan belemmerend inwerk op die uitvoering van sake soos diens van barmhartigheid en ander kerkverwante spandering, omdat 'n stuk kapitaal onproduktief "geoormerk" moet word vir ingeval daar 'n aanslag kom.

- * Ten einde laaste is daar die kwessie dat daar "belastingdebiteure" sal wees om te takseer. Die SAID sal nie wag tot belasting sinodaal gevorder is nie.

Die belastingkomitee het besin oor bogenoemde knelpunte en tot die gevolgtrekking gekom dat die mees optimale oplossing sal wees indien die Vrystellingseenheid van die Suid-Afrikaanse Inkomstediens (SAID) daartoe instem dat die *de minimusreël* (grootste van 5% van bruto inkomste of R50,000) sodanig toegepas word dat die perk vermenigvuldig met die aantal entiteite in die groep van toepassing sal wees.

Indien die versoek nie goedgekeur word nie, sal die naasbeste oplossing wees om die groepsregistrasie te ontbondel, met die gevolg dat elke gemeente afsonderlik om vrystelling aansoek doen om sodoende die *de minimus* perk te kan benut.

Ten tye van die opstel van die Agenda is sodanige skrywe aan die SAID gerig, en word die uitkoms afgewag.

9.2.7.3 **Beleid vir die toekoms**

Met bogenoemde as agtergrond, was dit duidelik dat daar weer oor die Kerk se belastingposisie besin moet word, en waarskynlik met die SAID in onderhandeling sal gaan. Vir die doel was die belastingkomitee ten tye van die opstel van die Agenda in proses om moontlikhede te oorweeg, met die verwagting om tydens die Algemene Kerkvergadering terugvoer te verskaf.

9.2.7.4 **Die rol van die Afdeling Interne Oudit**

Tans is die rol van die afdeling in terme van nakoming van die vrystellingsreëls van kardinale belang. Die konsolidering van gemeentelike finansiële state was die hoofrede waarom die groepsregistrasie onderneem kon word. Gesien in die lig van die probleemareas hierbo uitgelig, word gemeentes ernstig versoek om gehoor te gee aan versoeke om finansiële stukke betyds en volledig in te dien.

BESKRYWINGSPUNT 109: RAAD VAN FINANSIES

BELASTING : SAID

1. **Die uitkoms van die versoek aan die SAID word afgewag.**
2. **Die Raad van Finansies in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit oor die moontlike ontbondeling van groepsregistrasie.**
3. **Indien ontbondeling die oplossing is, word gemeentes volledig ingelig en volle samewerking gevra om die registrasie op gemeentelike vlak af te handel.**

BESLUIT

- 1. Daar word met dank kennis geneem van die beskrywingspunt.**

9.2.8 SINODALE EIENDOMME

Die Raad beskik tans oor die volgende eiendomme:

- * Dirk van der Hoffgebou
- * Barton Keepgebou
- * Plaas Tarentaalpan - Thabazimibi
- * Plaas Klipdrift, Hammanskraal

BESLUIT

- 1. Kennis geneem.**

9.3 AFDELING INTERNE OUDIT

Die vergadering neem kennis van die funksie, rol en taak van die Afdeling Interne Oudit en die redes waarom die ouditproses dikwels so lank vertraag word. Daar word verder kennis geneem van die toevoeging van waarde, interne beheer van gemeentes, die Fis Wetgewing en rekenariseringsprogram. Dit is vir die vergadering duidelik dat die Afdeling Interne Oudit 'n sleutelrol speel in die Kerk en die werk nie onderskat mag word nie.

BESKRYWINGSPUNT 110: RAAD VAN FINANSIES**AFDELING INTERNE OUDIT: INFOKERKSTELSEL**

- 1. Die Afdeling Interne Oudit word bedank vir deeglike werk en die diens aan die Raad van Finansies, Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, Taakspan, gemeentes, predikante, funksionarisse en ander instansies van die Kerk.**
- 2. Gemeentes skakel, sover moontlik, om na die Infokerkstelsel. Indien bekostiging die probleem is, kan die Hoof Interne Oudit geskakel word om hulpverlening.**
- 3. Ds HP van den Berg behartig alle opleiding ten opsigte van Infokerk.**

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

2. Punt 3 word sodanig gewysig dat gestel word dat ds HP van den Berg beskikbaar is vir opleiding ten opsigte van Infokerk.
3. Die Raad van Finansies doen ondersoek na die uitfasering van die Ouditafdeling op 'n wyse wat die Kerk betaam en gemeentes bepaalde vryheid gee met betrekking tot die ouditering van gemeentelike boeke (insluitend NHSV-takke, ringskommissies, bedrywe en so meer).
4. Alvorens die Ouditafdeling ontbondel word, moet die proses volledig uitgespel word met betrekking tot die ouditeure, finansiële state en verslae wat voorgelê word.
5. Die proses word parallel met die deregistrasie van Artikel 30 van die Inkomstebelastingwet hanteer.
6. Die hersiene rol en funksie van die Ouditafdeling word gelyktydig in plek geplaas.

BESKRYWINGSPUNT 111: RING VAN MIDDELBURG

WYSIGING VAN ORDINANSIES 9.5.1 EN 9.5.3: OUDITERING VAN BOEKE

Ordinansies 9.5.1 tot 9.5.3 word gewysig sodat die moontlikheid gelaat word dat elke gemeente self kan besluit of hy/sy boeke by die Afdeling Interne Oudit of by 'n eksterne ouditeur wil laat audit. Die Afdeling Interne Oudit stel volledige riglyne op vir die hantering van die eksterne auditproses in die Kerk.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 112: RING VAN JOHANNESBURG

UDIT VAN GEMEENTELIKE BOEKE

Daar word indringend ondersoek ingestel na die tydsverloop van die audit van gemeentelike en ringsboeke.

Motivering

- * Die praktyk bestaan tans dat die gemeentelike boeke wat vir auditdoel-eindes voorgelê word 'n lang periode by die Oudit Afdeling vertoef.

- * Die Ring van Johannesburg is van mening dat die ouditering van gemeentelike boeke te lank duur, wat die goeie funksionering van gemeentelike sake in die wiele ry.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word deurgegee aan die Raad van Finansies vir aandag.

BESKRYWINGSPUNT 113: RING VAN JOHANNESBURG

VERHALING VAN OUDITKOSTE

Die verhalings van die koste van die jaarlikse audit moet gekoppel word aan die hoeveelheid werk wat gedoen word om die boeke te audit. Met ander woorde, die tyd spandeer aan die ouditering van die boeke en aantal inskrywings in die kasboek, en *nie* aan die aantal lidmate nie.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

BESKRYWINGSPUNT 114: RING VAN KLERKSDORP

UITFASERING AFDELING INTERNE AUDIT

Die Afdeling Interne Audit van die Kerk word so gou moontlik uitgefaseer en gesluit. Boeke van ringe, gemeentes en NHSV-takke word plaaslik deur geoktrooieerde rekenmeesters geaudit en geouditeerde verslae en state word jaarliks voor 'n bepaalde datum van die Raad van Finansies en Administrateur voorgelê.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt verval.

BESKRYWINGSPUNT 115: RAAD VAN FINANSIES

INKORPORERING VAN AUDIT AFDELINGKOSTE IN HEFFING

Die koste van die ouditafdeling word as deel van die gemeentelike heffing beskou vanweë die feit dat dit 'n diens is wat in terme van die Kerkorde (Ordinansie 9.5) ingestel is en word op 1/03/08 geïmplementeer.

Motivering

- * Die ouditafdeling funksioneer as deel van die Administrateurskantoor en die koste is dus 'n gegewe.
- * Tans word fakture uitgereik en "gedra," terwyl die Raad van Finansies maandeliks die kontantvloei moet verskaf.
- * Interne oudit is nie 'n besigheid wat wins probeer maak nie, maar lewer gewoon dienste teen koste.
- * Tyd en energie gaan verlore om telkens die situasie aan gemeentes te verduidelik of om die koste te regverdig
- * Indien die Afdeling Interne Oudit deel van die begroting konstitueer, kan die begroting wisselend aangewend word, wat ook koste besparing kan meewerk.
- * Indien die proses met betrekking tot 'n nuwe visie vir die Afdeling Interne Oudit deurgevoer word, sal dit ook die bestuur van die begroting vergemaklik.

Tyd en energie gaan verlore om telkens die saak van die Afdeling Interne Oudit van meet af te stel en om die koste teenoor gemeentes te regverdig.

Die Raad van Finansies kan 'n begroting wisselend aanwend wat beteken dat fondse intern geskuif kan word. Tans, met die Afdeling Interne Oudit outonoom, is dit onmoontlik.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

9.4 KORTTERMYNVERSEKERING

9.4.1 INLEIDING

Die Kerk bedryf sedert 1 Januarie 1998 'n selfbestuurde versekeringsportefeulje. Dit word deur die Kerk, in samewerking met Alexander Forbes, bestuur en bring geweldige besparing in premies mee aangesien slegs 'n deel van die premies aan versekeraars uitbetaal word. Hierdie besparings word ook aan gemeentes deurgegee.

9.4.2 HUIDIGE PORTEFEULJE

Die onderstaande tabel gee die portefeulje se stand weer sedert 2004.

Jaar	Premies (insluitend koste)	Opgehoopte bybetaling	Totale premie oorbetaal	Totale eise	Eise teen opgehoopte bybetaling	% eise teen opgehoopte bybetaling
2004	3,049,389	1,732,000	1,319,389	1,339,999	767,970	44.4
2005/06	3,220,070	1,850,000	1,370,070	1,652,040	1,563,437	84.5
2006/07	3,476,077	2,050,000	1,426,077	1,918,616	1,519,263	74.1
2007/08	3,645,196	2,050,000	1,625,196			

Die totale besparing tot Februarie 2007 beloop meer as R1.5 m.

Die raad het ook sy belofte, om die besparing terug te ploeg, gestand gehou en gedurende Junie 2007 het gemeentes elkeen 'n bonustjek ontvang wat sowat 10% van die premies vir 2007/08 beloop het.

9.4.3 INSTANDHOUDING/WAARDASIE VAN EIENDOM

Gemeentes word weereens daarop gewys dat geen versekeringspolis instandhouding dek nie. Die doel van versekering is om 'n versekerde in dieselfde posisie te stel as wat hy was voordat 'n gebeurtenis plaasgevind het.

Dit is dus baie duidelik dat daar 'n storm of iets ergerliks ('n gebeurtenis) moes wees om 'n eis te regverdig. As 'n eis ontstaan en die versekeraar kan bewys dat die eis nie sou ontstaan het indien instandhouding gedoen was nie, sal so 'n eis gerepudieer word.

U moet asseblief seker maak dat u gemeente jaarliks 'n bedrag opsy sit vir instandhouding van die gemeente se eiendomme.

Dit is verder elke gemeente se plig om die sertifikaat, wat hulle van die Raad ontvang, deeglik te bestudeer en te sorg dat die waardes, soos aangetoon, relevant en huidig is. Onthou dat avery by oor- of onderversekering intree en in so 'n geval kan dit lei tot verliese vir die gemeente.

9.4.4 EISE PROSEDURE

Die Raad van Finansies is die versekerde en nie die onderskeie gemeentes nie. Alle eise moet dus, in teorie, by die raad aangemeld word. Alexander Forbes is egter so vertrouwd met die Kerk dat die raad toelaat dat eise direk by Alexander Forbes aangemeld word.

Die gemeentes moet egter die volgende in ag neem:

- * Meld die eis onmiddellik aan by mev Esmé Bouwer, van Alexander Forbes, by (012) 452-7119.
- * Sy sal u van 'n eisvorm voorsien.

- * Hierdie eisvorm, met die nodige kwotasies vir die herstelwerk, moet binne 30 dae na aanmelding van die eis in mev Bouwer se hande wees anders gaan die versekeraar verseker u eis verwerp.
- * Ten einde u behulpsaam te kan wees moet u asseblief die Kerkkantoor per e-pos laat weet van u eis. Stuur u e-pos aan elsie@nhk.co.za. Hierdie aksie vervang nie bogenoemde punte nie en dien slegs as inligting vir die Kerkkantoor.

BESKRYWINGSPUNT 116: RAAD VAN FINANSIES

GEMEENTELIKE VERSEKERING

1. Die Kerk gaan voort met die konsep van selfversekering, en gemeentes sien toe dat eiendomme teen vervangingswaarde verseker word en betaal premies stiptelik.
2. Alexander Forbes word aangestel as makelaar.
3. Gemeentes neem kennis dat eise-dokumentasie binne 30 dae na 'n voorval by Alexander Forbes ingehandig moet wees vir 'n geldige eis.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

9.5 KOMITEE VIR STRATEGIESE BEPLANNING EN HERSTRUKTURERING

9.5.1 INLEIDING

Die vergadering neem kennis van die samestelling en werksaamhede van die Komitee vir Strategiese Beplanning en Herstrukturering.

BESKRYWINGSPUNT 117: RAAD VAN FINANSIES

REGLEMENTE ARTIKEL 21 MAATSKAPPYE

Die Reglemente ten opsigte van die Artikel 21 maatskappye word deurgaans, waar moontlik en van toepassing, aan die reëls en prosedure van die Kerk onderworpe gestel.

BESLUIT**1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

9.5.2 WERKSAAMHEDE : 2003 - 2007

Die Komitee het die volgende sake hanteer:

- * Bestuur van Sentik.
- * Aanstel van Fondswerwer.
- * Kommunikasiebestuurder.
- * Uitvoerende sekretaris – Apostolaat.
- * Ondersteuning aan predikante.

9.5.2.1 **Bestuur van Sentik**

Die saak het deurlopend aandag geniet. Verskeie modelle is beproef en uiteinde-lik is die saak finaal afgehandel met die aanstelling van dr WC Kloppers as hoof van Sentik.

9.5.2.2 **Fondswerwing en Bemarking**

Uit 'n kortlys van ses persone is onderhoude gevoer en 'n aanbod is aan me M Ludick (nou Lee) gemaak. Weens verskeie faktore kon sy nie die voltydse pos aanvaar nie en is sy op kontrakbasis aangestel. Later is die kontrak met DevCom aangegaan.

9.5.2.3 **Kommunikasiebestuurder**

Me Charmain Lines is aangestel in 'n 5/8 pos en die kontrak strek oor 24 maande.

9.5.2.4 **Sekretaris : Apostolaat**

Die pos wat ontruim is deur ds LJJ Nell is uitgebou en die volgende areas is as rigtingwysers daargestel:

- * Navorsing en studiewerk
- * Toerusting en Opleiding
- * Missionêre projekte
- * Interaksie oor wye front
- * Administrasie (finansieel en andersins).

Dr WA Dreyer is as Sekretaris: Apostolaat aangestel.

9.5.2.5 **Ondersteuning aan predikante**

Die krisis in pastorieë het oor 'n relatief kort periode drasties toegeneem vanweë spanning en trauma wat predikante van die Kerk en hulle gesinne beleef.

Die Ondersteuningsraad het 'n vakante pos beskikbaar gemaak en ook die geld vanuit die poel van fondse vir die taak geormerk. Mnr I Dreyer, dr JFP Engelbrecht en ds RJ Coertze het by die ondersteuningsproses betrokke geraak en sowat 65 predikante is oor 'n periode van 2 jaar intensief ondersteun.

Gedurende Oktober 2005 is die saak formeel ter tafel geneem en gesprekke is met mnr I Dreyer en dr JFP Engelbrecht gevoer.

Na bespreking van die agtergrond soos verskaf, blyk die volgende van belang te wees:

- * Die wenslikheid van die diens bestaan.
- * Onderzoek moet gedoen word om volhoubaarheid los van SANRA te bepaal.
- * 'n Eie fasiliteit kan oorweeg word.
- * Die Diensorgane van die Kerk in die saak geken word.
- * Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het reeds instemmend kennis geneem (goedkeuring verleen) en verwys steeds predikante vir ondersteuning.
- * Die Ondersteuningsraad sal, namens die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die prinsipaal wees en gereeld verslag doen.
- * Intussen het die Raad vir Pastoraat en Presbiteraat 'n ondersoek geloods na 'n Welstandsprogram vir die Kerk en dié saak is daarin vervat.
- * Mnr I Dreyer bestuur die proses intussen tot en met sy aftrede aan die einde van Junie 2007, waarna die pos geherevalueer moet word.

9.5.2.6 **Ander sake**

- * *Werkslading Sekretaris : Kommissie van die Algemene Kerkvergadering*
Die saak is bevredigend hanteer en word as afgehandel beskou.
- * *Aftrede dr JFP Engelbrecht en mnr I Dreyer*
Die aftrede van mnr I Dreyer op 30/06/07 en dr JFP Engelbrecht op 31/07/07 word bevestig.
- * *Werkslading : Administrateurskantoor*
Die saak is bevredigend hanteer en word as afgehandel beskou.

- * *AIM*
Die vergadering het die saak met betrekking tot AIM, die personeelsituasie en befondsing bespreek.
- Die bedryfsplan van AIM sal voorgelê word voor opname in die Agenda van die 68ste Algemene Kerkvergadering.
- * *Trauma hantering : Bejaardesorg en ander Diensorgane*
Die saak word gestol, totdat die nodige memoranda ter tafel geneem en goedgekeur is.
- * *Welstandsprogram*
Sien verslag Raad vir Pastoraat en Presbiteraat : Welsorgprogram vir Predikante.

BESKRYWINGSPUNT 118: RAAD VAN FINANSIES

KOMITEE STRATEGIESE BEPLANNING EN HERSTRUKTURERING

Die werksaamhede van die Komitee vir Strategiese Beplanning en Herstrukturerings word gekontinueer.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

B. GEMEENTELIKE AANGELEENTHEDE

9.6 GEMEENTES : OORSIG VAN DIE FINANSIËLE POSISIE VIR DIE JARE 2000-2006

9.6.1 INLEIDING

Gemeentes vind dit al moeiliker om finansiëel die mas op te kom. Dit is die boodskap wat die informele kommunikasiekanaal gedurig in die Kerk versprei. Die boodskap is ook op formele vlak aan byvoorbeeld die Taakspan, Raad van Finansies en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oorgedra.

Dit is daarom belangrik om die inligting te ontleed, die feite te stel en te probeer vasstel presies waar die nood hoog is en of daar iets aan te doen is.

Die Kerk, Sinodaal, is juis nou in 'n posisie om die breë prentjie te beskou en oor die langer termyn aandag aan die saak te gee, ook uit 'n finansiële perspektief.

Ten einde perspektief op die finansiële stand van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika te kan plaas, is dit belangrik om die gemeentelike en sinodale situasie onder oë te neem.

Sinodaal het ons reeds die positiewe prentjie geskets, en ons konsentreer dus veral op die finansiële resultate van gemeentes vir die periodes vanaf Desember 2000 – 28 Februarie 2006.

9.6.2 FINANSIËLE RESULTATE : GEMEENTES

9.6.2.1 Inleiding

Aangesien sommige gemeentes se finansiële inligting en boeke ten opsigte van 28 Februarie 2006 ontbreek is dié 2004/5 inligting van die gemeentes, aangepas met bepaalde projeksies, as 2006 resultate getoon. Sodoende kan 'n geheelbeeld ten opsigte van 2006 gevorm word.

Die situasie sal dus kortliks, met onderstaande tabel as basis, ontleed word en die knelpunte sowel as positiewe punte sal beklemtoon word.

Balansstaat – Gemeentes

	31/12/2000	31/12/2001	31/12/2002	31/12/2003	28/02/2005	28/02/2006
Verpligtinge	187,784,364	202,233,697	215,017,669	231,955,801	253,729,968	281,409,627
Bankoortrekking	3,654,475	3,477,239	3,073,252	3,006,257	2,699,082	2,022,046
Krediteure	3,299,682	4,373,492	3,221,047	4,398,026	4,423,894	5,110,720
Langtermyn Verpligtinge	13,252,042	12,815,865	11,886,454	11,763,104	12,563,547	11,893,825
Opgehoopte Fondse	160,152,926	172,504,966	186,856,162	201,264,846	220,589,968	247,612,271
Spesifiekefondse	1,913,249	2,854,567	3,539,622	4,440,591	5,420,645	5,932,544
Trustfondse	5,511,990	6,207,568	6,441,132	7,082,976	8,029,829	8,822,222
Verlofvoorsiening				0	3,003	15,999

	31/12/2000	31/12/2001	31/12/2002	31/12/2003	28/02/2005	28/02/2006
Bates						
Boorgat en Toerusting	359,258	327,387	365,211	428,327	388,139	423,298
Debiteure en Lenings	4,283,866	4,354,315	4,596,033	4,368,183	3,924,421	4,581,425
Kontant	32,266,657	37,887,661	45,960,407	54,908,259	65,594,232	84,382,434
Meubels en Toerusting	10,680,498	11,999,100	13,097,497	13,976,827	15,031,754	16,365,871
Motorvoertuie	542,253	784,597	1,183,755	1,044,406	998,687	1,290,407
Orrel	3,385,776	3,632,850	3,811,989	3,994,332	4,081,567	4,180,402
Vaste Eiendom	135,614,943	142,096,542	144,975,778	152,356,217	162,755,385	169,283,696
Voorraad	651,112	1,151,245	1,026,999	879,251	955,783	902,095

Inkomstestaat – Gemeentes

	31/12/2000	31/12/2001	31/12/2002	31/12/2003	28/02/2005	28/02/2006
INKOMSTE	118,024,830	127,659,446	139,223,331	146,018,739	175,268,966	167,003,227
Algemene Inkomste	5,184,733	5,350,084	5,751,485	5,393,491	6,672,424	6,882,050
Deurkollekties	7,495,954	7,862,271	8,526,028	8,983,691	11,907,978	11,302,527
Erflatings en Skenkings	2,316,500	3,318,799	4,498,810	5,477,294	4,711,247	5,311,577
Fonds-insamelings	18,649,114	20,393,482	22,150,041	22,903,952	25,136,532	23,165,088
Offergawes	72,564,884	78,332,741	85,580,239	89,797,612	111,607,688	105,143,218
Rente Ontvang	3,040,079	3,405,809	3,387,774	4,095,705	4,125,255	4,232,556
Spesiale Bydrae	6,315,459	6,614,700	6,439,628	6,365,689	7,586,683	7,822,926
Subsidies	2,458,107	2,381,560	2,889,326	3,001,305	3,521,159	3,143,285
UITGAWES	112,587,176	121,221,209	127,939,257	139,078,352	169,560,077	160,979,116
Besteding tov Barm- hartigheidsdiens en skenkings	2,514,178	2,708,993	2,927,414	3,348,352	3,396,589	3,298,429
Heffings	14,676,075	15,598,152	16,734,996	18,571,622	22,671,569	21,689,849
Kerklike publikasies en Tydskrifte	599,561	1,811,003	439,286	695,422	552,000	747,991
Kombinasie-bydrae						
Oorbetaal	937,982	941,174	1,094,589	1,047,982	1,123,613	1,004,493
Rente Betaal	1,405,687	1,388,537	1,370,683	1,212,880	1,100,701	917,273
Salarisse, Lone, Honoraria en Reiskoste	11,114,586	11,837,151	13,101,080	14,509,234	18,087,108	17,301,737
Standplaas-koste	60,976,923	64,234,480	67,618,416	72,505,349	89,459,390	84,626,339
Vaste Bedryfskoste	17,415,266	18,727,324	20,505,198	23,476,489	27,952,824	26,540,377
Waarde-vermindering	2,946,918	3,974,395	4,147,595	3,711,022	5,216,283	4,852,628
Oorskot / (Tekort)	5,437,654	6,438,237	11,284,074	6,940,387	5,708,889	6,024,111

9.6.2.2 Inkomstestaat

Die oorhoofse indruk uit die inkomstestaat, is dié van 'n positiewe, tog wel sywaartse tendens ten opsigte van netto oorskot.

Die verandering in die finansiële jaar (12 maande versus 14 maande) kompliseer 'n direkte vergelyking, maar tog is daar meer as voldoende inligting om 'n oorhoofse prentjie te kan vorm.

Wanneer die resultate van die afgelope 5 jaar van nader beskou word, is die volgende waarnemings insiggewend:

- * **Inkomste** het gegroei teen 'n gemiddelde koers van 8.3% per jaar.
- * **Uitgawes** het toegeneem teen 'n gemiddelde koers van 8.6% per jaar.
- * **Offergawes** het toegeneem teen ongeveer 9.1% per jaar en **deurkollekties** teen gemiddeld 10.1% per jaar.
- * **Fondsinsameling**, die **naas grootste** inkomstebron van die Kerk, groei teen 'n koers van ongeveer 4.8% per jaar, en maak in die jaar 2005/2006 13.9% van die totale inkomste uit.

- * **Standplaaskoste** groei teen ongeveer 7.76% per jaar terwyl vaste bedryfskoste toeneem teen 10.5% per jaar. Heffings (ring en sinodaal gesamentlik) groei teen ongeveer 9.6% per jaar. Honoraria en reiskoste groei teen 'n gemiddelde koers van 11.1% per jaar.
- * Die beduidende koste aan honoraria en reiskoste (vierde grootste uitgawe-item in (2005/2006) dui daarop dat gemeentes beduidend as werkgewer funksioneer, en behoort alle gemeentes te *verseker* dat die wetlike belasting, werkloosheids- en ongevallevoorskrifte nagekom word.
- * Offergawes alleen is nie voldoende om beide standplaaskoste en vaste bedryfskoste te diens nie (tekort van ongeveer R6m).
- * Deurkollektes word vir 2006/2006 aangetoon as R11.3m, en die besteding aan Barmhartigheidsdiens gedurende die jaar beloop ongeveer R3.3m.

Gegewe dat hier met gemiddelde koerse gewerk word, dui die tendense aan dat die drie grootste bronne van inkomste (offergawes, fondsinsameling en deurkollektes) gesonde groei toon, en die uitgawe patroon goed ondersteun.

Dit word egter ook hieruit opgemerk dat die gemiddelde toename in totale uitgawes hoër is as die gemiddelde toename in totale inkomste (8.6% versus 8.3%).

Die groei in vaste bedryfskoste (10.5% per jaar) illustreer weer die kostedruk wat gemeentes dan ook ervaar.

Hierdie tendens kan teëgewerk word indien inkomste verhoog (deur byvoorbeeld fondsinsameling as sekondêre inkomstebron uit te bou) of koste (spesifiek vaste bedryfskoste) in te perk. As beide kan plaasvind sal dit die mees optimale resultaat lewer, en behoort deur alle gemeentes onderneem te word.

Enkele ander waarnemings uit die inkomstestaat is soos volg:

Drakoste ten opsigte van Standplaaskoste

	2000	2001	2002	2003	2004/5	2005/6
Offergawes	1.19	1.22	1.27	1.24	1.25	1.24
Fondsinsameling	0.31	0.32	0.33	0.32	0.28	0.28
Spesiale bydrae	0.10	0.10	0.10	0.09	0.08	0.09

Afleiding

- * Die verhouding van offergawes tot standplaaskoste (dit toon aan of gemeentes die predikant uit offergawes kan vergoed) het oor die bogenoemde tydperk van **1:1.19 in 2000** na **1:1.24 in 2006** verbeter. As 'n algemene reël kan predikante dus uit offergawes vergoed word.
- * Dit impliseer dat die befondsingswyse van standplaaskoste moontlik verskuif van fondsinsameling na offergawe-inkomste. 'n Moontlike rede hiervoor kan wees dat aangesien die offergawes (primêre inkomstebron) vol-

doende is om standplaaskoste te diens, daar minder klem op fondsinsameling geplaas word.

(i) **Inkomste**

Inkomste Ontleding	GEMIDDELDE INKOMSTE PER BELYDENDE LIDMAAT PER MAAND (Rc)					
	2000	2001	2002	2003	2004/5 *	2005/6
Belydende Lidmate	121,932	120,283	118,304	115,123	113,732	110,795
% Vermindering pj	-	1.35%	1.65%	2.69%	1.21%	2.58%
Offergawe	49.59	54.27	60.28	65.00	70.09	79.08
% Verandering pj	-	9.43%	11.08%	7.83%	7.84%	12.82%
Spesiale Bydrae en Deurkollekties	9.44	10.03	10.54	11.11	12.24	14.39
% Verandering pj	-	6.26%	5.10%	5.40%	10.19%	17.49%
Funksies	12.75	14.13	15.60	16.58	15.79	18.11
% Verandering pj	-	10.85%	10.43%	6.26%	-4.78%	14.74%
Totale Inkomste	71.78	78.43	86.43	92.69	98.12	111.58
% Verandering pj	-	9.26%	10.20%	7.25%	5.86%	13.71%
Inflasiekoers (VPI)	7.0%	4.6%	12.4%	0.3%	2.6%	3.9%

* Syfers verwys na 'n 14 maande boekjaar.

Afleiding

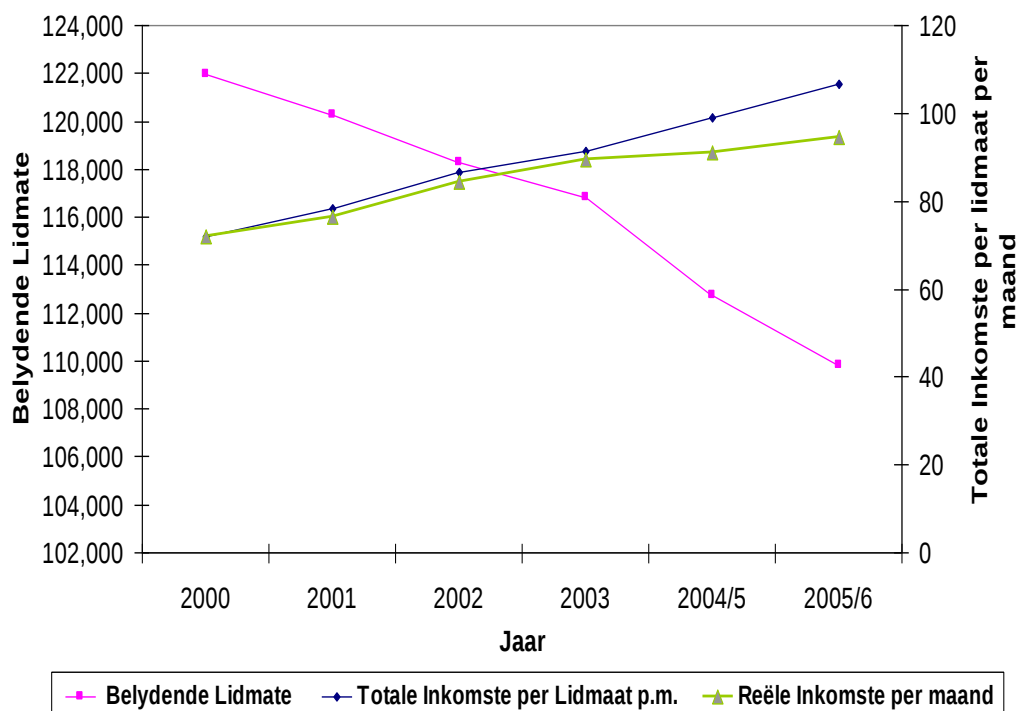
- * Die belydende lidmaatgetalle het vir die tydperk met 11,137 belydende lidmate **verminder**.
- * Die totale inkomste per belydende lidmaat **per maand** het vanaf R71.78 in 2000 tot R111.58 in 2006 verhoog.
- * Dit is 'n gemiddelde groei van 11.09% **per jaar** wat aansienlik hoër is as die gemiddelde inflasiekoers (VPI) vir dieselfde tydperk.

Ten spyte van die daling in belydende lidmate het die offervaardigheid van gemeentede oor die tydperk toegeneem. As al die gemeentes as 'n eenheid saamwerk sal daar genoegsame fondse wees om al die kerkwerk te kan behartig.

Kommentaar

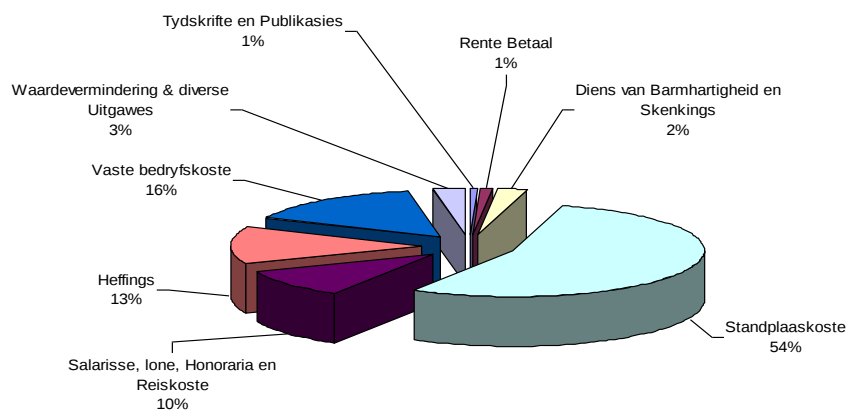
Die vermindering van belydende lidmate is opvallend, maar dit word klaarblyklik deur die offervaardigheid van lidmate geneutraliseer. Dit dui op 'n bepaalde offergawe-ingesteldheid van lidmate oor die Kerk heen, en kan met dankbaarheid daarvan kennis geneem word.

Belydende lidmate vs Totale Inkomste per Lidmaat per maand

(ii) **Uitgawes****Inleiding**

Die jaarlikse netto oorskot wat gemeentes gesamentlik aanteken, beteken dat uitgawes binne die inkomstestroom bestuur word.

Die samestelling van gemeentelike uitgawes op 28 Februarie 2006 is soos volg:

Uitgawe Ontleding	GEMIDDELDE UITGAWES PER BELYDENDE LIDMAAT PER MAAND (Rc)					
	2000	2001	2002	2003	2004/5 *	2005/6
Belydende Lidmate	121,932	120,283	118,304	115,123	113,732	110,795
% Vermindering		1.35%	1.65%	2.69%	1.21%	2.58%
Standplaaskoste	41.67	44.50	47.63	52.48	56.18	63.65
% Verandering pj	-	6.79%	7.03%	10.19%	7.05%	13.29%
Salarisse en Lone en Honoraria en reiskoste	7.60	8.20	9.23	10.50	11.36	13.01
% Verandering pj	-	7.96%	12.53%	13.81%	8.16%	14.56%
Heffings	10.03	10.81	11.79	13.44	14.24	16.31
% Verandering pj	-	7.74%	9.08%	14.04%	5.92%	14.57%
Vaste bedryfskoste	11.90	12.97	14.44	16.99	17.56	19.96
% Verandering pj	-	9.01%	11.33%	17.65%	3.31%	13.71%
Diens van Barmhartigheid en Skenkings	1.72	1.88	2.06	2.42	2.13	2.48
% Verandering pj	-	9.23%	9.87%	17.54%	-11.99%	16.30%
Totale Uitgawe per Lidmaat p.m.	72.92	78.36	85.15	95.85	101.47	115.42
% Verandering pj	-	7.46%	8.67%	12.56%	5.87%	13.75%
Inflasiekoers (VPI)	7.0%	4.6%	12.4%	3.0%	2.6%	3.9%

* Syfers verwys na 'n 14 maande boekjaar

Die volgende word beklemtoon:

- * Gemeentes belê gemiddeld meer as die helfte van die totale uitgawes in standplaaskoste en dit word as noodsaaklik geag aangesien die predikant in meeste gevalle die enigste permanente "werknemer" van die gemeente is, maar ook die persoon wat sentraal staan in die verwesenliking van die doel van Kerkwees in die wêreld.
- * Die totale uitgawes per lidmaat het gemiddeld, vir die bogenoemde tydperk, met 11.66% per jaar verhoog het.
- * Die risiko is dat die gemeentelike uitgawes per lidmaat vinniger as die gemiddelde inflasiekoers styg.
- * Alhoewel die inkomste van die gemeentes hoër is as die gemiddelde inflasie word gemeentes gemaan om hul uitgawes so te bestuur dat die gemiddelde uitgawes die inflasiekoers en potensiële inkomste in ag neem.

Samevattend - Inkomstestaat

Die finansiële posisie van gemeentes is tydens die periode onder oorsig, globaal beoordeel, uiters positief. Met die vooruitsig dat die Sinodale skuld binnekort afgelos sal wees kan nuwe horisonne nou beproef word.

Die feit dat die kleiner gemeentes sukkel om te oorleef en die verdere werklikheid dat gemeentes gesluit word en standplase ophef word, moet eenvoudig voor elkeen se eie drumpel geplaas word. Die rigiede wyse waarop sommige ge-

meentes hulle eie beskerm, en nie wil deel nie, het iets hiermee te make. Die Kerk wat die beeld van God se liefde moet uitstraal doen soms te min om die liefde sigbaar te maak.

9.6.2.3 Balansstaat

Die gekonsolideerde balansstaat van gemeentes toon 'n gemiddelde verbetering van ongeveer R93.6m oor 5 jaar of te wel gemiddeld R18.7m per jaar. Sonder om in al die detail te verval, word die *mees beduidende* komponente wat daartoe bygedra het, hieronder verskaf:

- * Kontant: Toename van R52.1m oor 5 jaar met ander woorde gemiddeld R10.4m per jaar.
- * Vaste bates: Toename van R7.3m oor 5 jaar of te wel gemiddeld R1.46m per jaar.
- * Vaste eiendom: Toename van R33.7m oor 5 jaar of te wel gemiddeld R6.74m per jaar.

Die stand van totale bates tot totale laste vir die tydperk, is soos volg:

	TOTALE BATES - GEMEENTES			
Totale Bates	2000	2005/6	Verhoging	
	R. Miljoen	R. Miljoen	R. Miljoen	% Gemiddeld per jaar
Vaste Bates	139.0	173.5	34.5	4.96%
Meubels, Boorgat en Toerusting	11.0	16.8	5.8	10.42%
Kontant	32.3	84.4	52.1	32.30%
Motorvoertuie	0.5	1.3	0.8	27.59%
Debiteure en Lenings	4.3	4.6	0.3	1.39%
Voorraad	0.7	0.9	0.2	7.71%
TOTAAL	187.8	281.5	93.6	9.98%

- * Die vaste bates van gemeentes het met R34.5m of 'n gemiddeld van 4.96% per jaar oor die ondergenoemde tydperk verhoog.
- * Die verhoging in kontant is hoofsaaklik as gevolg van vaste bates wat gedurende die tydperk verkoop is asook die surplus inkomste bo uitgawes wat in die opgehoopte fondse neerslag vind. Nieteenstaande die feit dat eiendomme gedurende die jaar verkoop is, het die kosprys van vaste bates oor die tydperk met $\pm 5\%$ per jaar toegeneem. Gemeentes vervreem soms vaste bates vanweë finansiële drukte en bring nie die sekuriteit wat vaste eiendom bied in berekening nie.

	TOTALE LASTE - GEMEENTES			
	2000	2005/6	Verhoging / (Vermindering)	
	R. Miljoen	R. Miljoen	R. Miljoen	% Gemiddeld per jaar
Totale Laste				
Bankoortrekkings	3.7	2.0	(1.7)	(8.93%)
Krediteure	3.3	5.1	1.8	11.07%
Lenings	13.3	11.9	(1.4)	(2.05%)
Trustfondse	5.5	8.8	3.3	12.01%
Spesifiekefondse	1.9	5.9	4.0	42.02%
TOTAAL	27.7	33.7	6.0	4.33%

Vir die ooreenstemmende tyd het die laste soos volg verander:

- * Totale laste het oor die bogenoemde tydperk met R6,0m verhoog.
- * Bankoortrekking en langtermyn verpligtinge het oor die tydperk met R3,1m verminder.

Afleiding

Gemeentes was oor die termyn daartoe in staat om rentedraende skuld te verminder, wat positief op die inkomstestaat inwerk.

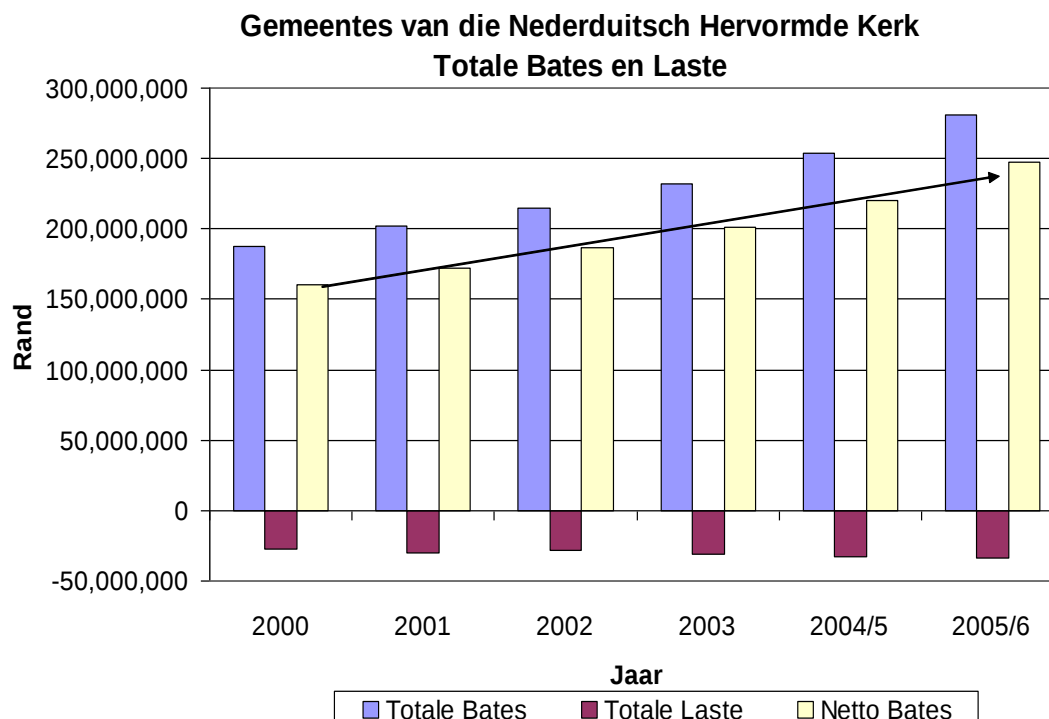
Die toename in Trust- en Spesifieke fondse negeer hierdie skuldvermindering. In die praktyk blyk dit dat gemeentes gebruik maak van trust- en spesifieke fondse om kontantvloei te ondersteun, en dit is nie 'n gesonde situasie nie.

Gemeentes moet bly waak teen die aanwending van Trustfondse vir die befondsing van bedryfsuitgawes, en dit eerder aanwend vir die doel waarvoor dit gegeneer is. Indien dit nie reg bestuur word nie, kan die nie-beskikbaarheid van fondse demotiverend inwerk op die werkgroepe wat fondse vir 'n spesifieke gemeentelike saak insamel.

Solvensie	NETTO BATES EM LASTE			
	2000	2005/6	Verhoging / (Vermindering)	
	R. Miljoen	R. Miljoen	R. Miljoen	% Gemiddeld per jaar
Totale bates	177.6	280.7	103.1	11.60%
Totale laste	(28.2)	(33.7)	(5.5)	3.87%
Netto bates	149.4	247.0	97.6	13.06%

Gemeentes is in 'n uiters bevoorregtes posisie – R247,0m surplus bates.

Wat dit nog meer waardevol maak, is die feit dat vaste eiendom teen kosprys in die state getoon word.

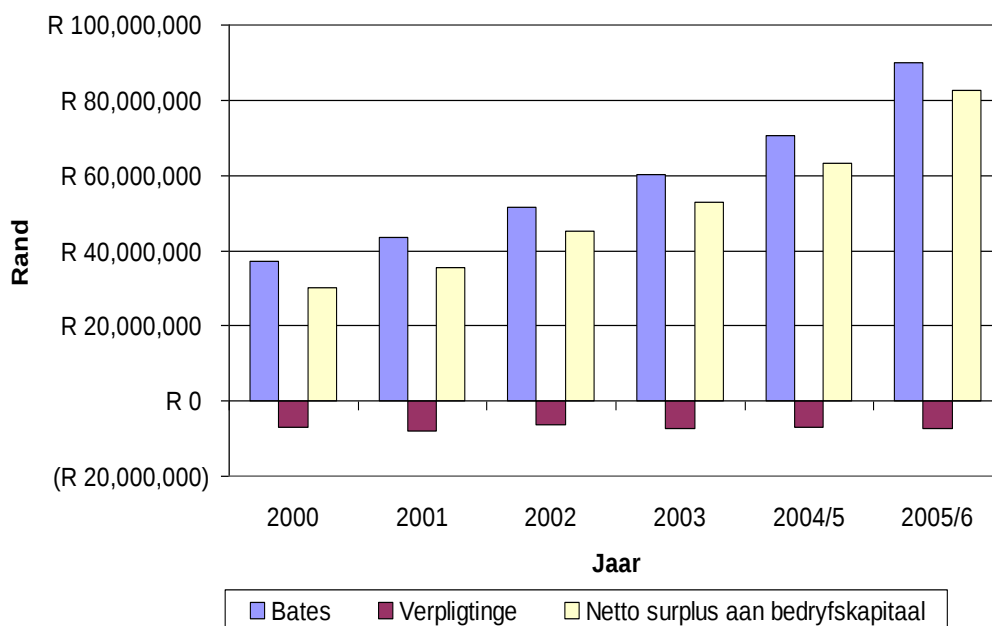
- * Die tendense wat in die grafiek waargeneem kan word, is dat 'n gemiddelde groei van 11.60% in totale bates vir die tydperk verkry is.
- * Gemeentes sluit die finansiële jaar 28 Februarie 2006 af met 'n surplus van R247,0m van totale bates oor totale laste. Die mees verblydende tendens is die deurlopende groei in bates sowel as netto bates.
- * Terwyl die genoemde grafiek die solvensievlak van gemeentes aandui, is die bedryfskapitaalverhouding van gemeentes 'n aanduiding van 'n vermoë om korttermyn verpligtinge met korttermyn bates na te kom.

(i) **Bedryfskapitaal verhouding**

Likiditeit	Netto bedrysbates-en laste			
	2000	2005/6	Verhoging / (Vermindering)	
	R. Miljoen	R. Miljoen	R. Miljoen	% Gemiddeld per jaar
Bedryfsbate	32.9	88.9	56.0	34.04%
Bedryfslaste	(7.8)	(7.1)	0.7	(1.79%)
Netto bedryfsbates	25.1	81.8	56.7	45.18%

Gemeentes is, ook ten opsigte van bedryfskapitaal, in 'n uiters bevoorregte posisie.

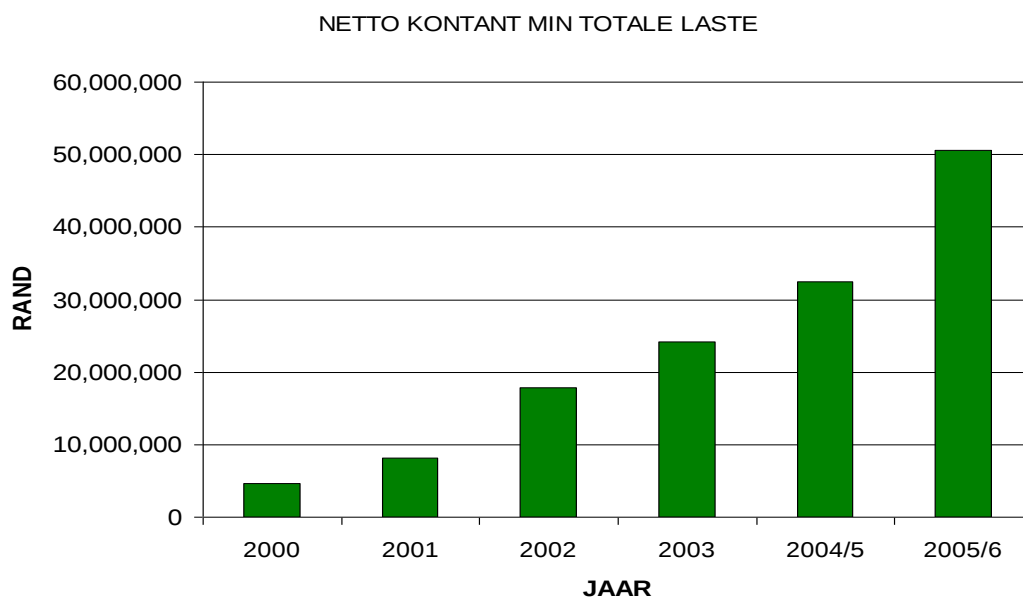
**Gemeentes van die Nederduitsch Hervormde
Kerk Bedryfskapitaal**

Die tendense wat in die bogenoemde grafiek weerspieël word, stem die Kerk tot groot dankbaarheid. Met die afsluiting van die finansiële jaar op 28/02/2006 was die netto bedryfskapitaal surplus R81,8m.

(ii) **Kontant op hande (Netto) in Rand**

	2000	2001	2002	2003	2004/5	2005/6
Kontant	28,657,448	32,266,657	45,960,407	54,908,259	65,594,232	84,382,434
Totale laste	(28,237,674)	(27,631,438)	(28,161,507)	(30,690,955)	(33,140,000)	(33,702,343)
Netto Kontant op hande	419,774	4,635,219	17,798,900	24,217,304	32,454,232	50,680,091

Bogenoemde grafiek toon dat die kontant komponent volgens die balansstaat die totale laste uitpresteer het. Dit dui daarop dat die totale laste (lang- en bedryfslaste) slegs uit die kontant komponent vereffen kan word en daar nog $\pm$ R50,6 miljoen se kontant, hetsy in die lopende rekening of in beleggings, beskikbaar was.

Hierdie is 'n geleentheid wat ontgin moet word want ons kan, sonder 'n Sino-dale ingrype, mekaar se skuldalas **ten volle** aflos met steeds 'n kontantsurplus van $\pm$ R50,6 miljoen.

BESKRYWINGSPUNT 119: RAAD VAN FINANSIES

GEMEENTELIKE FINANSIES

1. Daar word met dank teenoor alle rolspelers kennis geneem van die positiewe resultate wat bereik is met harde werk en deursettingsvermoë.
2. Ter beskerming van die Kerk se batestruktuur word 'n reg van eerste weiering ten opsigte van alle gemeentelike eiendomme aan die Raad van Finansies verleen.
3. Gemeentes word by herhaling bemoedig om steeds in die geloof die werk van die Kerk te doen.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

9.6.3 FINANSIËLE POSISIE VAN GEMEENTES – VAN NADER BEKYK

9.6.3.1 Inleiding

Die matriks het ten doel om die finansiële posisie van verskillende grootte gemeentes weer te gee ten einde 'n geheelbeeld voor te hou met kleinere eenhede as boublokke. Hieruit sou bepaalde afleidings gemaak kan word wat die Kerk in staat sal stel om te fokus op die kritiese areas. (*Lidmaattal = belydende lidmate in matriks*).

FINANSIËLE POSISIE VAN GEMEENTES									
Lidmaattal	0-100	101-200	201-300	301-500	501-700	701-900	901-1100	>1100	Totaal
Aantal Gemeentes	43	49	46	82	55	17	6	5	303
Debiteure en Lenings	-21,116	2,023,252	310,739	1,641,900	282,069	242,586	95,113	6,882	4,581,425
Kontant	6,877,487	5,922,401	8,126,161	29,135,806	19,902,716	10,060,843	2,336,164	2,020,856	84,382,434

Bedryfsbates	6,856,371	7,945,653	8,436,900	30,777,706	20,184,785	10,303,429	2,431,277	2,027,738	88,963,859
--------------	-----------	-----------	-----------	------------	------------	------------	-----------	-----------	------------

Bankoortrekking	74,102	180,621	665,645	887,958	75,430	61,619	12,124	59,626	2,017,125
Krediteure	141,772	476,491	796,961	1,925,905	750,528	898,678	72,985	47,400	5,110,720
Verlofvoorsiening	-	-	-	-	15,999	-	-	-	15,999
Bedryfslaste	215,874	657,112	1,462,606	2,813,863	841,957	960,297	85,109	107,026	7,143,844

Netto Bedryfsbates	6,640,497	7,288,541	6,974,294	27,963,843	19,342,828	9,343,132	2,346,168	1,920,712	81,820,015
--------------------	-----------	-----------	-----------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	------------

Min

Langtermyn Laste	104,000	1,166,851	1,451,012	7,948,400	1,203,397	13,065	7,100	-	11,893,825
------------------	---------	-----------	-----------	-----------	-----------	--------	-------	---	------------

Trustfondse	399,409	868,400	1,483,305	2,713,335	1,786,978	942,062	318,795	309,938	8,822,222
-------------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	---------	---------	---------	-----------

Beskikbare Fondse	6,137,088	5,253,290	4,039,977	17,302,108	16,352,453	8,388,005	2,020,273	1,610,774	61,103,968
-------------------	-----------	-----------	-----------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	------------

Surplusse / Tekorte**Tekorte**

Randwaarde	-294,572	-1,116,621	-803,394	-1,545,487	-593,142	-156,840	-158,034	-68,145	-4,736,235
Aantal Gemeentes	19	21	19	38	16	2	3	1	119

Surplusse

Randwaarde	454,205	985,184	1,483,206	2,615,568	3,256,608	1,607,429	245,794	112,352	10,760,346
Aantal Gemeentes	24	28	27	44	39	15	3	4	184
Netto Surplus / Tekort	159,633	-131,437	679,812	1,070,081	2,663,466	1,450,589	87,760	44,207	6,024,111

Enkele kort opmerkings:

- * Met die uitsondering van gemeentes met belydende lidmate van tussen 101 en 200 wat 'n netto tekort van R131 437 aangeteken het, maak alle ander groepe 'n netto surplus.

9.6.3.2 Netto oorskot : bates en laste

Netto oorskot bates oor laste	
Bedryfsbates	R 88 963 859
<i>Min</i> Bedryfslaste	R 7 143 844
Netto Bedryfsbates	R 81 820 015
<i>Min</i> Langtermyn Laste	R 11 893 825
<i>Min</i> Trustfondse	R 8 822 222
Netto oorskot bates	R6 1 103 968

Met ander woorde as al die skuld van gemeentes vereffen is, bly daar steeds R61m oor om Kerkwerk mee te doen. Die enigste saak wat hier kort is dat ons moet leer en 'n manier vind om mekaar se laste te dra.

9.6.4 EIENDOMSBELASTING

Wetgewing met betrekking tot belasting op kerklike eiendom

Die Wet, Wet 6 van 2004, maak voorsiening daarvoor dat alle kerkgrond, pastorieë ingesluit, vrygestel is van munisipale grondbelasting. Artikel 17(1)(i) spel die voorwaardes uit waaronder 'n gemeente nie munisipale belasting hoef te betaal nie.

Dit lees soos volg:

"on a property registered in the name of and used primarily as 'n place of public worship by a religious community, including an official residence registered in the name of the community which is occupied by an office-bearer of the community who officiates at services at that place"

Gemeentes moet seker maak dat hulle nie belas word op hulle grond wat voldoen aan bogenoemde omskrywing nie.

BESKRYWINGSPUNT 120: RAAD VAN FINANSIES

GEMEENTES : EIENDOMSBELASTING

Indien gemeentes wel belas word, nader hulle die plaaslike munisipaliteite met die versoek om daarmee te staak en reeds verhaalde belasting terug te betaal.

BESLUIT

- 1. Die inligting word aan gemeentes deurgegee.**

9.7 ONDERSTEUNINGSPROGRAM

9.7.1 TAAKSPAN (BESTAANDE UIT MODERAMEN EN LEDE VAN DIE RAAD VAN FINANSIES)

9.7.1.1 Samestelling

Die vergadering neem kennis van die samestelling van die Taakspan.

9.7.1.2 Werksaamhede

In sy werk het die Taakspan:

- * ondersoekend
- * evaluerend

- * informatief
- * pastoraal en
- * begeleidend.

opgetree en swaarder geleun op Ringskommissies vir:

- * evaluering
- * opsig en
- * nasorg.

Goeie wisselwerking tussen die Taakspan en die Ringskommissies het in verskeie ringe ontstaan en 'n vertrouensverhouding het begin groei. Die Taakspan funksioneer as 'n Komitee van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en vanuit dié rol wat hy die afgelope termyn in hierdie opsig kon vervul, het hy groot waardering vir samewerking en ondersteuning wat sy taak makliker gemaak het. Enkele beskrywingspunte is voorgehou en hierdie voorstelle is opgeneem in die agenda.

Die Taakspan het besoek gebring aan agt ringe en het 13 keer vergader. 'n Totaal van 111 situasies in gemeentes is hanteer. Die vernaamste sake wat hanteer is, word soos volg saamgevat:

- * Finansiële gedrewe navrae en situasies.
- * Bestuursaspekte en voorkomende werk.
- * Kerkordelike sake.
- * Pro-aktiewe gesprekke met betrekking tot potensiële toekomstige probleme.

Pro-aktiewe voorkomende toenadering tot die Taakspan het voorgekom met die ringe van Makwassie, Noordelike Natal en Zeerust. Hierdie tendens is verblydend en wys op 'n vertroue in die strukture wat die Kerk daarstel om gemeentes en ringe by te staan.

Benewens situasies in gemeentes/ringe het die Taakspan aandag gegee aan sake soos:

- * Uitkoop van dienste by gemeentes
- * Definisie van belydende lidmaat is nagevors
- * Langtermyn beplanning
- * Rekenaar pakket – Infokerk
- * Beraad oor toekomstige bediening
- * Optredes teen leraars.

BESKRYWINGSPUNT 121: RAAD VAN FINANSIES

TAAKSPAN

- 1. Aangesien die werkwyse van die Taakspan suksesvol en gevestig is en positiewe resultate oplewer, word die opdrag gekontinueer.**

2. Dank word uitgespreek aan die Taakspan, onder leiding van dr JC van der Merwe, vir die werk die laaste drie jaar vermag.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 122: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

BEROEPSPROSES DEUR GEMEENTES

1. Die vergadering besin oor die volgende:
 - * Skep van nuwe standplase.
 - * Samesmelting van standplase binne 'n ring.
 - * Samesmelting van standplase oor ringsgrense.
 - * Samewerking tussen standplase.
2. Studiewerk en ondersoek word gedoen en aanbevelings aan die 69ste Algemene Kerkvergadering voorgehou vir besluitneming.

Motivering

Die Taakspan het by verskeie geleenthede tot die gevolgtrekking gekom dat, veral in die geval van gemeentes wat probleme ondervind met onderstaande sake, 'n bepaalde proses gevolg moet word.

- * Finansies
- * Dalende lidmaatgetalle
- * Beskouing oor bediening
- * Negatiewe demografiese verwickelinge

Wanneer 'n standplaas vakant raak bied dit dikwels 'n situasie en/of geleentheid waarby ander gemeentes in dieselfde ring en die Kerk kan baat indien hulle ook betrek kan word in besluitneming voor die uitbring van 'n beroep. Die Kerkorde reël egter dat 'n kerkraad die besluit neem oor die beroepsproses. Geen voorsiening word gemaak dat faktore, opinies en standpunte wat in belang van die ring en die Kerk oorweeg kan word, met die kerkraad gekommunikeer word nie. Waar die Nederduitsch Hervormde Kerk die afgelope 165 jaar groei in lidmate en die afstigting van gemeentes beleef het, het die situasie van groei reeds begin omdraai. Weens demografiese veranderings en verskeie ander faktore is spontane terugstigting nie noodwendig die beste oplossing nie en gaan hierdie situasie die Nederduitsch Hervormde Kerk se funksionering nadelig beïnvloed.

Kerkrade is nie noodwendig op hoogte van al die gevolge van 'n besluit nie, terwyl die Kerkorde nie voldoende voorsiening maak vir die ringskommissies en selfs die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om 'n afdwingbare (positiewe) bydrae te lewer nie.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**
 - 2. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wys 'n komitee aan om studiewerk te onderneem oor**
 - * die skep van standplase**
 - * samewerking van standplase binne 'n ring**
 - * samesmelting van standplase oor ringsgrense**
 - * samewerking tussen standplase**
 - * afskaal van standplase**
- vir aanbeveling en besluit op die 69ste Algemene Kerkvergadering.**

BESKRYWINGSPUNT 123: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

DEMOGRAFIESE VERSKUIWING

Die Kerk neem met sorg kennis van die demografiese verskuiwings, veral op die platteland, en herbesin oor haar bedieningsbeskouing.

Motivering

Die afgelope dekade (of seker meer) werk komitees in die Kerk aan die verminderde lidmaattal, veranderde bedieningstrukture, uitdagings van verstedeliking en al die veranderlikes waarmee daar rekening gehou moet word.

Nadere ondersoek bring interessante tendense na vore wat die gedrag van lidmate in Kerk probeer peil. Daar is voorbeelde in die Afrikaanse susterskerke waar lidmate na charismatiese bewegings oorloop, 'n ander deel na 'n konserwatiewe omgewing en 'n groep na byvoorbeeld die Nederduitsch Hervormde Kerk.

*** Fokus**

Ten einde 'n probleem aan te spreek, is eerstehandse (beste) kennis nodig en dit moet versamel en verwerk word.

Die gedagte is om aanvanklik op die platteland (ook genoem die koskas van die land, of die boustene en voedingsbron van die stede) te konsentreer ten einde die problematiek te probeer peil en dan later verder uit te brei.

In hoofsaak lyk dit asof baie gemeentes 'n onvermoë openbaar om al die aanslae die hoof te bied, dalk vanweë sogenaamde geestelike asma wat verarming of versmoring oor tyd tipeer.

* ***Alternatiewe***

Die Taakspanlede het gedagtes gewissel en so op 'n konsensusbasis besluit om pro-aktief aandag aan die situasie te skenk.

Stappe word dringend geneem om die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sodanig te posisioneer dat ons teen die 68ste Algemene Kerkvergadering reeds positiewe vordering met die proses toon en daarom is besluit op 'n intensiewe vraeboek wat ons in staat sal stel om leemtes te kan identifiseer en hulp te verleen. Wat wel vas staan is dat die Kerk (predikante en gemeentes) oor 'n wye front swaarkry en nie altyd weet hoe om die situasie te hanteer nie. Gegewe die tydsraamwerk sal die vraeboek gedurende Augustus 2007 gefinaliseer en aan ringe gestuur word en sal saamgevatte terugvoer aan die 68ste Algemene Kerkvergadering voorgelê word, indien beskikbaar.

* ***Kritiese Vertrekpunt***

As vertrekpunt word gepoog om ten minste die areas wat aandag verdien te "ontdek", die data om te sit in inligting en te interpreteer ten einde te kan besluit watter leemtes werklik bestaan.

Enkele belangrike areas wat as vertrekpunt kan dien is die volgende:

- ** Lidmaatgetalle
- * Toename/afname
- * Ouderdomsverspreiding
- * Ekonomiese aktiwiteit
- ** Demografie
- * Beweging
- * Samestelling
- * Vooruitskouing
- ** Bedieningspatroon (tans)
- ** Geleenthede en bedreigings.

* ***Potensiële Resultate – Funksionering van gemeentes***

** *Taakspan en Rade van die Kerk*

Die oefening en veral die pad vorentoe, indien die proses formeel bestuur moet word, lê op die pad van die Rade van die Kerk. Vraag is of die taak geïmplementeer en bestuur kan word sonder uitbreiding

van hulpbronne. Die Kerk sal ernstig aandag aan die situasie moet gee.

**** Hervormde Teologiese Kollege**

Die Kollege sal 'n sleutelrol moet speel en byvoorbeeld toerusting ontwikkel wat op die uitkoms toegespits is sodat predikante en kerkrade toegerus kan word. Spesialiskennis sal ingekoop moet word om predikante wat reeds sukses in sekere areas behaal het te betrek byvoorbeeld:

- ** Jeugbediening**
- ** Gemeente-ontwikkeling**
- ** Missionêre bediening**

Die predikante en kerkrade sal bepaalde aanpassings moet maak om die gesegde van "predikante word opgelei vir 'n Kerk wat nie *meer* bestaan nie", die nek in te slaan deur aandag aan die saak te gee.

*** Tydsraamwerk**

Die Taakspan beplan om inligting van Ringskommissies te versamel sodat daar tydens die 68ste Algemene Kerkvergadering moontlik meerdere inligting beskikbaar is.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**
- 2. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wys 'n Komitee aan om studiewerk te doen oor die demografiese verskuiwings veral op die platteland met die oog op bedieningstrategieë vir voorlegging aan die 69ste Algemene Kerkvergadering.**

9.7.2 REIS- EN VERHUISINGKOSTE

9.7.2.1 Verhuisingkoste : Emeriti

Die 67ste Algemene Kerkvergadering het soos volg besluit:

"Die Raad van Finansies en die Pensioenraad doen ondersoek na die vestiging van 'n struktuur, waardeur voorsiening gemaak kan word vir die verhuisingkoste van predikante wanneer hulle emeriteer of op siekte-emeritaat gaan."

Nota: Die saak lê nie op die terrein van die Pensioenraad nie en daarom is dit na die Raad van Finansies verwys.

Kommentaar

Die volgende moontlikhede mag van toepassing wees:

- * Predikant woon in eie huis.
- * Predikant woon in pastorie.
- * Predikant woon in eie huis, maar wil dadelik, of na 'n tydperk van 1 of meer jare verhuis na 'n ander woonplek of ander dorp.
- * Predikant woon in pastorie en moet ontruim. Hy trek (tydelik) na 'n plek om intussen voorsiening te maak vir 'n permanente woonplek en trek dan uit die omgewing uit, of skuif binne die onmiddellike omgewing, ensomeer.

Die moontlikhede laat dus 'n paar unieke gapings, elkeen met 'n eie koste per geleentheid.

Waarskynlik sou die oplossing daarin lê dat die gemeentes voorsienings begin skep vir sodanige verhuising, en terselfdertyd ook vir die verlofuitbetaling aan die predikant. Die fondse kan op 'n aparte belegging gehou word en met 'n relatief klein premie gevoed word.

Die Raad van Finansies kan vir 'n bepaalde subsidie instaan wat of 'n vaste bedrag kan wees of byvoorbeeld 50% van die verhuisingskoste. Die betrokke gemeente en ringskommissie nader die Raad van Finansies vir hulp soos en wanneer nodig.

BESKRYWINGSPUNT 124: RAAD VAN FINANSIES

VERHUISINGSKOSTE EMERITI

1. Gemeentes stig 'n fonds om die verhuisingskoste van emeriti (ten volle of gedeeltelik) te absorbeer.
2. Die Raad van Finansies oorweeg aansoeke om finansiële hulp op meriete.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 125: RING VAN SWELLENDAM

EENVORMIGE REISKOSTE NA VERGADERINGS IN PRETORIA

Die Algemene Kerkvergadering word versoek om dieselfde bedrag reiskoste na vergaderings in Pretoria vir predikante en ander ampsdraers te

vorder en *pro rata* aan gemeentes terug te betaal volgens die afstand wat gereis is.

Motivering

- * Vergaderings soos die Algemene Kerkvergadering, Inligting- en Besprekingsvergaderings, VTT, ens. word bedoel.
- * Die gemeentes die verste van Pretoria (Gauteng) is in die meeste gevalle die kleiner gemeentes van die Kerk, wat reeds swaarkry om standplase in stand te hou. Hulle afgevaardigdes moet ver reis, op pad oorslaap en in Pretoria vir huisvesting betaal. Op dié manier kan gemeentes wat altyd die voordeel van geen tot min reiskoste na Pretoria het, help om 'n deel van die las van dié wat altyd ver moet reis, te dra.
- * Die NHSV het so 'n stelsel (gehad) vir hulle nasionale kongres.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**

C. PREDIKANTE AANGELEENTHEDE

9.8 VERSORGING VAN PREDIKANTE

9.8.1 VERVOER VAN PREDIKANTE

Tydens 'n vorige Algemene Kerkvergadering is besluit om die vervoertoelaag te bereken aan die hand van 'n riglynvoertuig. Daar is toe besluit op 'n Toyota Condor aangesien dit 'n bekostigbare en ekonomiese, maar tog ruim, voertuig is. Toyota het nou besluit om die voertuig aan die mark te onttrek. Dit laat die Kerk nou weer met 'n probleem.

Daar is dus nou twee voor die handliggende opsies, naamlik :

- * Neem die laaste prys van die Toyota Condor en pas dit jaarliks aan met die motorinflasie soos verstrekk deur die Suid-Afrikaanse Statistiekdiens. Die laaste prys van die Toyota Condor was R189 975 en die motorinflasie, met die opstel van die verslag, was 1.6%. Dit bring dus die waarde op R193 015. Die opsie ignoreer egter spesifieke aanpassings deur vervaardigers en verspreiders van voertuie.
- * Die tweede opsie is om 'n ander voertuig, byvoorbeeld die Toyota Corolla 180i CSX te neem as die riglynvoertuig. Die voertuig se prys, met die opstel van die verslag, was R195 300. Die voertuig is geskik om as riglynvoertuig te dien, vanweë onder andere betroubaarheid, wydverspreide diensverskaffer agentskappe, ensomeer.

Die Raad van Finansies oordeel dat die Toyota Corolla 180i CSX as riglyn voertuig gebruik moet word.

BESKRYWINGSPUNT 126: RAAD VAN FINANSIES

BEREKENING VAN VERVOERTOELAE PREDIKANTE

Die Toyota Corolla 180i CSX word as riglynvoertuig gebruik by die bepaling van vervoerkoste vir predikante.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

9.8.2 WONINGVOORSIENING AAN PREDIKANTE

Die probleem om huisvesting aan predikante te verskaf is ook tydens die vorige Algemene Kerkvergadering bespreek. Die probleem is en bly krities vir wanneer 'n predikant emeriteer. Die enkelbedrag uit die pensioenfonds is nie meer genoegsaam om 'n woning of verblyfreg in 'n aftreeoord te befonds nie.

Uit bogenoemde is dit dus duidelik dat predikante aangemoedig moet word om eiendom aan te skaf wat dit vir hulle moontlik sal maak om by emeritaat 'n plekkie van hul eie te hê. Hierdie beginsel is ook tydens die vorige Predikantevergadering, in September 2006, beklemtoon. Die predikante is aangemoedig om ook self bykomende voorsiening vir emeritaat te maak. Dit is 'n prioriteit by die Pensioenraad om die fonds se voordele meer markverwant te kry en die voordele is inderdaad weer verbeter in Maart 2007. Dit los egter nie die situasie van 'n eie woonhuis op nie.

Die Algemene Kerkvergadering het by 'n vorige vergadering besluit dat predikante wel 'n eie woning mag bewoon en 'n subsidie van die gemeente ontvang, in plaas van 'n pastorie. Die beginsel was egter dat die gemeente nie slegter daaraan toe sal wees as wanneer 'n pastorie aan die predikant verskaf word nie. Dit is ook nie wys om die pastorie te vervreem nie, want dan verbeur die gemeente kapitaalgroei en die gemeente is besig met batestroeping.

Indien 'n predikant wel sy eie huis wil bewoon moet dit **vooraf** met die kerkraad, gemeente en ringskommissie uitgeklaar word. Die aansoek/versoek moet ook aan die Raad van Finansies voorgelê word vir kommentaar.

BESKRYWINGSPUNT 127: RAAD VAN FINANSIES

WONINGVOORSIENING VIR PREDIKANTE

1. **Bestaande riglyne oor woningvoorsiening word gehandhaaf.**
2. **Ringskommissies en die Raad van Finansies sien toe dat aansoeke van predikante om 'n eie woning aan te skaf nie die gemeente benadeel nie, maar dat predikante steeds aangemoedig word om eie wonings aan te skaf.**

BESLUIT

1. **Die beskrywingspunt word aanvaar.**

9.8.3 SENTRALEVERGOEDING VIR DIENSDOENENDE PREDIKANTE VAN DIE KERK

Tydens die 67ste Algemene Kerkvergadering het die volgende besprekingspunt gedien:

"Die Raad van Finansies skenk onverwyld dringende en daadwerklike aandag aan die infasering van die mees effektiewe wyse waarop diensdoenende predikante van die Kerk deur middel van (vanuit) 'n sentrale fonds vergoed sal word".

Die saak is deur die Algemene Kerkvergadering bespreek en daar is besluit om nie die besprekingspunt te aanvaar nie maar om dit aan die Moderamen en Raad van Finansies te verwys vir ondersoek en rapportering aan die Algemene Kerkvergadering.

Die Moderamen en Raad van Finansies het 'n komitee gevorm om met die saak te handel. Die komitee het drie keer vergader om die saak te bespreek.

Die vergadering het na sy ondersoek soos volg ooreengekom:

- * 'n Sentralevergoedingstelsel word nie in plek gestel nie.
- * Meer finansiële ondersteuning word gekontroleerd aan gemeentes, beskikbaar gestel word.
- * Ondersoek word gedoen na die verspreiding van predikante se traktamente.
- * Traktamente word volledig gekwantifiseer vir studiedoeleindes.
- * Daar word voorgestel wat die impak op die heffing sal wees indien meer hulp aan gemeentes beskikbaar gestel word.
- * Riglyn moet daargestel word oor "waar en wanneer" daar gemeentes moet wees en wat die status van die standplaas sal wees.

- * 'n Bewusmaking oor die nood in die Kerk moet geïnisieer word.
- * Dr BJ van Wyk stel 'n studiestuk saam waarin gestel word waarom daar uiteindelik teen die instelling van die sentralevergoedingstelsel besluit is.

Die vergadering was dit eens dat die Fonds vir Gemeente Opbou (FGO) eerder uitgebrei moet word om sodoende gemeentes te help om predikante te kan bekostig.

Ds APJ Beukes het di AM Nel en M Bacon versoek om tydens die volgende vergadering redes aan te voer waarom 'n sentralevergoedingstelsel ingevoer behoort te word. Hy het die besprekings soos volg saamgevat:

- * Die heffing (bydraes) vir die Fonds vir Gemeente Opbou moet substansieel verhoog word sodat gemeentes wat sukkel om hulle standplaas in stand te hou, daaruit gehelp kan word.
- * Daar moet kriteria opgestel word waaraan 'n gemeente moet voldoen om vir hulp uit die Fonds vir Gemeente Opbou te kwalifiseer.
- * Gemeentes kan nie ten alle koste 'n standplaas instandhou nie. Afstande na die naaste ander gemeente en die aantal lidmate sal 'n rol speel in die bepaling of 'n standplaas haalbaar is of nie. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal 'n leidende rol in die besluitneming speel.

Tydens die derde, en laaste, vergadering van die komitee was almal dit eens oor die beginsel dat die instelling van die sentralevergoeding te veel verskuilde probleme inhou. ***Die gedagte dat die Fonds vir Gemeente Opbou uitgebrei word het die meeste byval gevind.***

Ds APJ Beukes se voorstel om 'n gedeelte van die huidige rentefondsheffing te kanaliseer na die Fonds vir Gemeente Opbou is sterk ondersteun. Hy beveel aan dat ten minste 25% van die sowat R35 per jaar per lidmaat aangewend word om die Fonds vir Gemeente Opbou te versterk om sodoende gemeentes te ondersteun.

9.8.4 SENTRALE VERGOEDING : NIE ONDERSTEUN

9.8.4.1 **Sentrale vergoeding van diensdoende predikante van die Kerk: dr BJ van Wyk**

Tydens die sewe en sestigste Algemene Kerkvergadering is 'n beskrywingspunt ingedien deur die kombinasie gemeentes van Bloemhof en Christiana in die ring van Maquassi, asook die ring van Vereeniging wat soos volg in die besluitebun-
del (2004: 203) geformuleer is:

Die Raad van Finansies skenk onverwyld dringende en daadwerklike aandag aan die infasering van die mees effektiewe wyse waarop diensdoende predikante van die Kerk deur middel van (vanuit) 'n sentrale fonds vergoed sal word.

'n Beskrywingspunt met dieselfde strekking is ook deur die ring van Vereeniging ingedien. Beide beskrywingspunte is nie deur die Algemene Kerkvergadering aanvaar nie hoewel na aanleiding van die beskrywingspunt van Maquassi bygevoeg is dat die saak verder aan die Moderamen en die Raad van Finansies oorgelaat word. 'n Vergadering om die moontlikhede van die saak te ondersoek is gehou.

Die vergadering neem kennis van die studiewerk wat dr BJ van Wyk in die verband gedoen het.

BESKRYWINGSPUNT 128: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

SENTRALEVERGOEDINGSTELSEL

- 1. Die komitee beveel aan dat**
 - 1.1 die Sentralevergoedingstelsel nie ondersteun word nie**
 - 1.2 'n Algemene kapitaalreserwefonds gevestig word en befonds met R11 per lidmaat per jaar wat verkry word uit die rentefondsheffing wat wegval**
 - 1.3 kriteria deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opgestel word waaraan 'n gemeente moet voldoen om vir hulp uit hierdie Reserwefonds te kwalifiseer**
 - 1.4 die algemene Reserwefonds ook wyer aangewend kan word.**

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

9.9 PENSIOENFONDS

Die fonds word bestuur in terme van Ordinansie 9.3 van die Kerkorde.

9.9.1 SAMESTELLING VAN DIE PENSIOENRAAD

Die vergadering neem kennis van die samestelling van die Pensioenraad.

9.9.2 DOELWITTE VAN DIE PENSIOENRAAD

Die Pensioenraad streef hoofsaaklik twee hoofdoelwitte na:

- * om die befondsingsvlak op 100% te handhaaf ; en
- * om markverwante pensioenvoordele aan te bied.

9.9.2.1 **Befondsingsvlak**

Die Pensioenraad se eerste doelwit is om die fonds se befondsingsvlak tot 'n vlak van 100% te bestuur en sodoende die fonds in 'n finansiële gesonde posisie te plaas. Hoe gesonder die befondsingsvlak hoe beter kan die voordele wees wat lede gebied word en hoe beter verhogings kan aan emeriti toegestaan word.

Die befondsingsvlak het vanaf 'n lae 38% in 1989 toegeneem tot 102,8% in 2001. Die verbetering van voordele, met 15% in 2001, het die befondsingsvlak weer laat daal na 91,4%. Die vooruitskatting soos op 28 Februarie 2007 beloop $\pm 107\%$.

9.9.2.2 **Verbetering van voordele**

Die Pensioenraad se tweede prioriteit is om die voordele wat die fonds bied markverwant te kry. Om enigsins voordele te verbeter is 'n 100% befondsingsvlak 'n voorvereiste.

Aangesien die befondsingsvlak nou weer 100% oorskry, het die Pensioenraad besluit om die voordele weereens te verbeter sodat dit meer markverwant kan wees.

Die pensioenfaktor is met 12,12% tot 1,85% vir elke voltooide jaar diens verhoog. Dit beteken dat 'n predikant na 40 jaar diens met gemiddeld van 74% van die versorgingsvoordeel emeriteer. Verder word bestaande emeriti en weduwees se pensioen ook met 12,12% verbeter. Hierdie verbeteringe plaas weer groot druk op die finansiële reserwes van die fonds. Dit veroorsaak dat die fonds weer sowat 90%-92% befonds is. Die tekort sal uitgewis word by wyse van die surplus werkgewersbydrae wat reeds ingebou is.

Die raad besef egter dat die voordele nog nie ten volle markverwant is nie maar verseker die lede dat dit die raad se strewe is om so 'n punt te bereik.

9.9.2.3 **Pensioene aan emeriti en weduwees**

BESKRYWINGSPUNT 129: RING VAN JOHANNESBURG

ONDERSOEK NA VERBETERING VAN VOORDELE VIR WEDUWEES VAN PREDIKANTE

Dringende ondersoek word ingestel na die verbetering van voordele vir weduwees van predikante.

Motivering

- * Weduwees word in 'n finansiële krisis gedompel na afsterwe van hulle mans.

- * In die praktyk werk dit tans so dat predikante wat emeriteer 'n eenmalige uitbetalingsbedrag van een derde en dan 1.65% vir elke jaar diens maal versorgingsvoordeel vir die res van sy lewe per maand ontvang.
- * Wanneer hy te sterwe kom ontvang sy weduwee slegs 60% van 'n lid se pensioen.
- * Gegewe die huidige lewenskoste is dit bykans onmoontlik vir weduwees om te oorleef, veral omdat die afsterwe van die man nie veel verandering bring in die kostestruktuur van die vrou se lewe nie.

BESLUIT

1. **Die voorstel van die Pensioenraad word aanvaar.**
2. **Die stabilisasiefonds vir emeriti verleen voortaan pro rata hulp aan emeriti sodat kleiner pensioene baie meer aangevul sal word, om sodoende emeriti in haglike omstandighede se situasie merkbaar te verbeter.**
3. **Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om met die Raad van Finansies en Pensioenraad genoegsame fondse beskikbaar te stel ter ondersteuning aan die emeriti en weduwees.**

9.9.3 OMSKAKELING VAN DIE PREDIKANTE, WEDUWEE- EN WESEFONDS VAN 'N VASTE VOORDEELFONDS NA 'N VASTE BYDRAEFONDS

Tydens die 67ste Algemene Kerkvergadering het 'n beskrywingspunt gedien waarin versoek word dat die pensioenfonds omgeskakel word na 'n vaste bydraefonds.

Die vergadering het besluit om nie die beskrywingspunt te aanvaar nie en die Pensioenraad versoek om 'n ondersoek loods. Die resultaat moet aan die 68ste Algemene Kerkvergadering voorgelê word.

Uit die bespreking, tydens die vergadering, het dit duidelik geword dat die omskakeling geen geringe besluit kon wees nie. Die ondersoek moes deur die Pensioenraad aangevoer word maar 'n aktuaris sou die werklike berekeninge moes doen sodat daar 'n duidelike beeld was van hoe die omskakeling elke aktiewe lid van die fonds, maar ook elke emerituslid, sou raak.

Die Pensioenraad het die opdrag van die 67ste Algemene Kerkvergadering uitgevoer en berig soos volg oor die ondersoek:

9.9.3.1 **Inleiding**

Ten einde die verskille tussen die twee modelle duidelik te maak word dit weer in die onderstaande tabel weergegee.

Die verskil tussen 'n vastevoordeel en vastebydraeskema kan soos volg saamgevat word:

Vergelykingspunt	Vastebydrae	Vastevoordeel
Lidbydrae	Vaste persentasie van salaris	Vaste persentasie van traktement
Werkgewerbydrae	Vaste persentasie van salaris van elke lid	Veranderlike persentasie van totale salarisse
Aftreevoordeel	Opgelope bydraes plus beleggingsgroei	Vooraf vasgestelde persentasie van versorgingsvoordele by aftrede
Voorspelbaarheid van aftreevoordele	Akkurate voorspelling nie moontlik nie	Akkurate voorspelling moontlik
Beleggingsrisiko	Gedra deur lid	Gedra deur werkgewer
Risiko verbonde aan gewysigde risikovoordeel tariewe	Gedra deur lid of werkgewer	Gedra deur werkgewer
Kruissubsidiëring tussen lede	Beperk tot koste van risikovoordele indien lid risiko dra	Geskied van jonger lede na ouer lede

Hierdie eerste gedeelte van die verslag fokus op die tegniese sy van die omskakeling en handel nie met morele aspekte soos die "verpligting" van die werkgewer teenoor die werknemer nie. Dit is egter 'n baie belangrike aspek wat nie uit die oog verloor moet word nie maar kan later bespreek word.

9.9.3.2 Die ondersoek

Die aktuaris het al die aktiewe lede se aktuariëlebelang soos op 28/02/2007 bereken, gebaseer op die aanbevole versorgingsvoordeel van R252 969 en 'n befondsingsvlak van 100%. Hierdie berekende belang is dan met toekomstige bydraes vermeerder plus 'n opbrengskoers van 2% en 4% bokant inflasie onderskeidelik tot normale emeritaatsdatum. Hierdie voordeel is dan vergelyk met die voordele wat 'n lid sou ontvang onder die vastevoordeelstruktuur.

Daar moet ingedagte gehou word dat hierdie vergelyking nie moontlike toekomstige voordeelverbeteringe in ag geneem het nie. Dit is ook so dat die Raad van Finansies die versorgingsvoordeel met 7% verhoog het en die versorgingsvoordeel is tans R255 355 teenoor R252 969 soos in ag geneem met die berekeninge. Dit bring mee dat die berekeninge reeds aangepas sal moet word. Voordeelverbeteringe is een van die voorste prioriteite van die Pensioenraad en surplusbydraes van die werkgewer word aangewend ten einde die voordele van lede te verbeter.

'n Verdere probleem met die omskakeling wat nie in ag geneem word nie is die feit dat die fonds se voordele nie markverwant is nie. Die pensioenfaktor van 1.65% is tussen 22% en 51% onder die mark wat tussen 2% en 2.5% is. Hiermee saam gaan die versorgingsvoordeel wat nie verteenwoordigend is van predikante se traktemente en byvoordele nie.

9.9.3.3 **Aannames**

(i) ***Surplusbydraes***

Die werkgewer dra tans 'n addisionele 6.3% van die versorgingsvoordeel by tot die fonds. Hierdie addisionele bydraes is in die verlede gebruik om die voordele onder die fonds te verbeter. Aangesien hierdie bydraes nie "nodig" sal wees onder die vastebydrae fonds nie sal die werkgewer moet besluit of dit nog bygedra behoort te word.

Vir die berekeninge is die surplus bydraes ingesluit by die resultaat.

(ii) ***Reële opbrengs***

Dit is die werklike opbrengs van die fonds bo inflasie. Hierdie opbrengs is die verwagting van die fonds oor die hele periode wat 'n lid in die fonds sal wees tot en met emeritaat en moet nie verwar word met korttermyn opbrengste wat heelwat hoër kan wees nie. As die reële koers dus meer is as wat die aanname veronderstel sal die lid beter af wees en netso sal die lid slegter af wees indien die reële opbrengs laer is as die aanname.

Vir doeleindes van die oefening is op 'n 2% en 4% reële opbrengskoers gewerk.

(iii) ***Toekomstige bydraes***

Daar is van die veronderstelling af uitgegaan dat die netto bydraekoers, van 17.6%, onveranderd sal bly in die toekoms. Indien die koste van streftevoordele en/of administrasiekoste in die toekoms styg kan dit 'n wesenlike uitwerking op die voordele van lede hê.

(iv) ***Interpretasie van die resultate***

Die doel van die oefening was om te bepaal hoeveel lede sal oorskakel na 'n vastebydraefonds indien die aannames soos reeds genoem verwesentlik word. Daar is dus aanvaar dat indien 'n lid se voordele beter sal wees onder die vastebydraefonds die betrokke lid sal omskakel.

* ***Omskakeling sonder inagneming van surplusbydraes***

Indien die surplusbydraes van die werkgewer buite rekening gelaat word is slegs 2 lede met 'n reële koers van 2% beter daaraan toe onder die vastebydraefonds. Indien 'n 4% reële koers veronderstel word is 264 lede beter daaraan toe.

* ***Omskakeling met inagneming van surplusbydraes***

Indien die surplusbydraes van die werkgewer in ag geneem word is 230 lede met 'n reëlekoers van 2% beter daaraan toe onder die vastebydraefonds. Indien 'n 4% reëlekoers veronderstel word is 291 lede beter daaraan toe.

* *Omskakeling dat almal beter daaraan toe is*

Indien die werkgewer toestem dat die omskakeling geskied en dat alle lede beter daaraan toe moet wees moet die werkgewer met 'n 2% reële koers 'n addisionele R2,825 miljoen in die fonds stort en met 'n 4% reële koers sowat R3.3 miljoen.

* *Emeriti*

Die Pensioenraad het in die verlede gepoog om ook die pensioene van emeriti te laat tred hou met inflasie of beter as inflasie. Hierdie verhogings is dan ook toegestaan uit die surplusfondse wat van tyd tot tyd in die fonds ontstaan het hoofsaaklik weens die surplusbydraes van die werkgewer. Sodra die omskakeling plaasvind sal hierdie surplusse nie meer ontstaan nie en sal daar nie addisionele fondse wees om die emeriti se pensioene bokant die verskil van die werklike opbrengskoers en die na-aftrede rentekoers te verhoog nie.

* *Koste van omskakeling*

Ten einde al die lede dieselfde voordeel te bied sal die werkgewer die volgende addisionele bydrae moet maak vir die omskakeling:

@ 2%	-	R6,925 miljoen
@ 4%	-	R4,133 miljoen

Die Pensioenraad het die saak volledig bespreek met die konsultante en die aktuaris wat die berekeninge gedoen het. Die Pensioenraad stel graag die onderstaande beskrywingspunt.

BESKRYWINGSPUNT 130: PENSIOENRAAD

AFWYSING VAN OMSKAKELING NA VASTE BYDRAEFONDS

Die omskakeling geskied nie op hierdie stadium nie maar dit bly steeds 'n opdrag van die Pensioenraad.

Motivering

- * Aangesien die Fonds se voordele in terme van die jaargeld (1.85% per jaar x versorgingsvoordeel) nie markverwant is nie, moet daar eers toegesien word dat die voordele verbeter word, anders bring dit mee dat die omskakeling gedoen word op voordeelstrukture wat nie markverwant is nie. (Markverwante jaargeld word gereken op 'n minimum van 2.0% en maksimum van 2.5%).
- * Die versorgingsvoordeel is ook nie markverwant nie. Dit bring mee dat die omskakeling gedoen word op 'n verminderde voordeel wat nooit weer

in die toekoms ingehaal kan word nie. (Verwys verskil in pakkette en versorgingsvoordeel).

- * Aangesien emeriti geëmeriteer het met voordele wat nie markverwant is nie sal hulle pensioen nie in die toekoms verbeter kan word met meer as die prestasie bo die na-aftredekoers nie.
- * Die omskakeling kan nie geskied indien die fonds nie 100% befonds is nie. Na raming sou 'n veilige batebefondsingsvlak ongeveer 130% moet wees om 'n omskakeling te kan fasiliteer. Die befondsingsvlak is nie voldoende om omskakeling te buffer nie.
- * Aangesien dit die Pensioenraad se doelwit is om die voordele en die versorgingsvoordeel markverwant te kry is daar weereens voordeelverbeterings ingestel wat vanaf 1 Maart 2007 in werking tree. Dit het tot gevolg dat die fonds weereens in 'n bestuurde onderbefondsde posisie is.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**
- 2. Dank word betuig aan lede van die Pensioenraad en in die besonder aan ds FJ Labuschagne.**

D FONDSWERWING

9.10 TO CARE FOUNDATION

9.10.1 INLEIDING

Tydens die 67ste Algemene Kerkvergadering is besluit dat die Kerk behoefte het aan 'n gekoördineerde geformaliseerde fondsinsamelingstrategie.

Die besluit het onder meer die volgende ingesluit:

- * 'n Fondsinsamelingskantoor moet gevestig word en met ingang 1 Januarie 2005 funksioneer.
- * 'n Bestuurder moet aangestel word op 'n kontrakbasis vir drie jaar.
- * Addisionele fondswerwers kan op 'n kommissiebasis aangestel word.
- * Die sinodalebegroting sal R300 000 insluit vir befondsing van die pos.

9.10.2 VERLOOP SEDERT DIE 67STE ALGEMENE KERKVERGADERING

Me Mari Lee het aanvanklik nie die aanbod as fondsinsamelaar aanvaar nie. 'n konsultantmaatskappy is vir die tussentyd aangestel aangesien dit bepaalde voordele vir die Kerk inhou

9.10.3 AANSTELLING

'n Ontleding van die Kerk se behoeftes, wat 'n kommunikasie oudit ingesluit het, is deur Nicdam oor 'n lang tyd gedoen en me Mari Lee was 'n lid van die span. Op grond van haar agtergrond, kennis van die Kerk, opleiding en ondervinding is Devcom aangestel om die fondsinsamelingstrategie vir die Kerk te inisieer en te implementeer. Me Mari Lee is 'n direkteur van Devcom. Die kontrak was vir 'n tydperk van twaalf maande met duidelik meetbare doelwitte. Een van die voorwaardes was dat die Kerk bemagtig moet word om sy eie strategie te kan bestuur.

9.10.4 VORDERING

Devcom se eerste taak was om 'n strategie op die tafel te plaas waarmee gepoog sou word om fondse buite die Kerk se strukture te werf. Korporatiewe entiteite gee eenvoudig nie sondermeer geld aan kerke nie, maar wel vir projekte.

Die voertuig wat ter tafel gekom het is **to care** en dit word beskou as 'n unieke konsep waarop die Kerk baie trots is. Dit is 'n Artikel 21 maatskappy sonder winsbejag en word bestuur deur 'n Raad van Direkteure wat meestal uit die Kerk se strukture afkomstig is. Dit bly dus 'n maatskappy wat deur die Kerk bestuur word.

Daar is ook begin om 'n databasis (maximiser) van donateurs saam te stel om hierdie persone/instansies op hoogte te hou van projekte en ons dank te betuig aan skenkers vir hulle bydraes. 'n Gesonde aktiewe databasis word beskou as die hart van fondsinsameling.

Die bestaande Diensorgane van die Kerk gaan nie nou verdwyn nie maar daar gaan gepoog word om fondswerwing meer vaartbelyn en vanaf 'n verenigde front aan te pak. Dit sal ook daartoe lei dat daar langtermynverhoudings gebou kan word. Struikelblokke is steeds in die pad, maar word stelselmatig verwyder.

Tot en met Januarie 2007 is die opdrag van die 67ste Algemene Diakensvergadering bestuur deur 'n komitee bestaande uit verteenwoordigers van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, die Administrateur en die Raad van Finansies. Die **to care foundation** is op 9 Februarie 2007 as maatskappy sonder winsbejag (Artikel 21 maatskappy) geregistreer met die doel om uitvoering te gee aan die besluite van die 66ste en 67ste Algemene Kerkvergadering naamlik "om 'n strategie vir fondswerwing ten bate van die hele Kerk daar te stel." Op kundige advies is die Engelse benaming **to care** gekies spesifiek met die oog op bemarking en fondswerwing in die korporatiewe wêreld.

To care is geposisioneer as 'n stigting wat, op die terrein van fondsinsameling, al die diensorgane van die Kerk verteenwoordig wat op die een of ander wyse betrokke is by gemeenskapswerk, sowel as projekte buite die Kerk waarby die Kerk betrokke is. In hierdie opsig vervul **to care** 'n adviserende en koördinerende funksie ten opsigte van die bestaande fondswerwingsaksies sowel as 'n identifiserings- en inisiëringsfunksie ten opsigte van nuwe projekte. Vanweë die breë spektrum van dienste waarvoor befondsing verkry moet word, is verteen-

woordigers van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering, die Raad van Finansies, Die Ondersteuningsraad, Bejaardesorg, die Kinderhuise, die Afrika Instituut vir Missiologie, en die Maranatha Reformed Church of Christ betrek. Laasgenoemde omdat hulle ook baat kan vind by die fondswerwing waarvoor **to care** gestig is

Die **to care** maatskappy het in Januarie 2007 gekonstitueer.

By die geleentheid is ds JLJ Smit verkies tot voorsitter van die direksie met die opdrag om, op deeltydse basis, die nuwe maatskappy so gou moontlik operasioneel te kry en fondse te begin werf. Tot op die verslagdatum is daar aandag gegee aan die vestiging van 'n maatskappystruktuur om die nodige kapasiteit te skep ten einde fondswerwing te begin doen. Dit het onder andere ook die ondersteuning van bestaande projekte en die identifisering van nuwe projekte behels.

'n Gestruktureerde bekendstellings- en bewusmakingsveldtog van **to care** as die Kerk se fondswerwingsarm wat hoofsaaklik na buite die Kerk gaan fokus, is geloods met besoeke aan gemeentes, rings- en ringsdiakensvergaderings asook blootstelling in die kerklike en sekulêre media. Hierdie werk is tot dusver gedoen teen die agtergrond van bepaalde persepsies wat daar om verskillende redes rondom **to care** ontstaan het. Die direksie kan egter met vertroue rapporteer dat hierdie persepsies met verloop van tyd en met gesprek grotendeels verander het.

9.10.5 RESULTATE BEHAAL

In die praktyk van fondswerwing is dit bekend dat, om verskeie faktore, veral die eerste twee jaar se voorleggings vir fondswerwing meerendeels onsuksesvol is. **To care** sal dus ook tyd neem om homself as 'n geloofwaardige fondswerwingsstigting te posisioneer. Desnieteenstaande het **to care** in sy eerste ses maande van bestaan sowat R110 000 in kontant geïen, sowel as borgskap ten opsigte van verblyf en die gebruik van voertuie. Daarby is daar begin met die ondersteuning van projekte wat op inisiatief van gemeentes en ringe geloods is.

Prosedures en die chronologiese verloop van prosedures om 'n maatskappy op te rig en te posisioneer vir fondsinsameling word deur wetgewing voorgeskryf en die uitvoering van hierdie voorskrifte gaan gebuk onder verskeie remmingsfaktore buite ons beheer. Ongeveer R200 000 aan donasies is sodoende verbeur omdat die nodige administratiewe infrastruktuur in terme van bankrekening, NWO nommer en SAID-sertifisering (Artikel 18A belastingvrystelling) nog nie in plek was toe donateurs hulself bereid verklaar het om fondse aan **to care** te skenk nie.

9.10.6 BEPLANNING VIR DIE TOEKOMS

Benewens die tydsverloop wat **to care** as nuweling benodig om homself doeltreffend te posisioneer in 'n baie mededingende wêreld, is die voorbereiding van voorleggings aan maatskappye ook hoogs gespesialiseerd. Die direksie van **to care** het daarom besluit om vir die jaar 2007 met DevCom, 'n onafhanklike fondswerwingsagentskap, te kontrakteer om in die tussentyd fondswerwingsvoorleggings by maatskappye te doen terwyl daaraan gewerk word om die eie kapasiteit

en kundigheid op te bou. Daar word doelgerig aan gewerk om teen die begin van 2008 oor voldoende eie kapasiteit te beskik om die fondswerwingsveld met vertroue te kan betree.

Alhoewel dit die beste deel van twee jaar geneem het om die punt te bereik waar inkomste gegenereer word, voel die direksie positief dat ons hier die verwesenliking sien van dit wat deur die vorige Algemene Kerkvergaderings in die vooruit-sig gestel is. Met minder as 'n jaar se bestaan is **to care** egter nog nie op die punt van selfbefondsing nie en daarom word die vergadering versoek om die befondsing van die maatskappy met 'n verdere drie jaar te verleng.

BESKRYWINGSPUNT 131: RAAD VAN FINANSIES

TO CARE FOUNDATION

1. In die lig van die Kerk se behoefte aan die befondsing van verskeie van sy werkterreine en die noodsaak van korporatiewe kommunikasie en gekoördineerde bemaking ten einde sulke fondse te genereer en teen die agtergrond van dit wat reeds gevestig is, besluit die vergadering om die **to care foundation** vir 'n verdere drie jaar te befonds teen R360 000 per jaar.
2. **to care** het ook ten doel om, bo en behalwe fondswerwing vir bestaande projekte, ook nuwe horisonne vir die Kerk te open met betrekking tot nuwe projekte wat geïmplementeer kan word – met ander woorde uitbreiding van die dienswerk van die Kerk.
3. Die stigting moet binne twee jaar, met ander woorde 2009, selfbefondsend wees en teen die volgende Algemene Kerkvergadering 'n netto inkomste toon. Geprojekteerde inkomste is:
 - * R250 000 vir die eerste jaar (2008).
 - * R400 000 vir die tweede jaar (2009).
 - * R600 000 vir die derde jaar (2010).

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.
2. Die volgende voorstel wat verband hou met die beskrywingspunt, word aanvaar:
 - 2.1 Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering doen 'n ondersoek na **to care** en die Kommunikasiebestuurder. Die struktuur en behoeftes word ondersoek in samewerking met alle betrokke partye.
 - 2.2 Indien die pos van Kommunikasiebestuurder nie effektief is nie of selfs onnodig blyk te wees, word dit uitfaseer wanneer die kontrak-

- tydperk verstryk.
- 2.3** Aan to care word een jaar gegee om effektief fondse te genereer. Dit beteken dat die bedrag soos goedgekeur in die beskrywingspunt slegs vir een jaar toegeken word. Indien to care binne een jaar nie effektief en produktief is nie, kry die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag om die onderneming te ontbind.
- 2.4** to care en alle rolspelers tree onmiddellik met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in gesprek om huidige probleme wat er-vaar word, te bespreek en uit die weg te ruim.
- 2.5** to care funksioneer onder opsig van die Kommissie van die Algeme-
ne Kerkvergadering. Die nodige Reglemente word daargestel wat
onder meer inhou dat die Kommissie van die Algemene Kerkverga-
dering die ledevergadering verteenwoordig en dat duidelike ooreen-
komste met alle belanghebbendes beskryf word.
- 2.6** Die direksie lê jaarliks 'n prestasie evaluasie en geouditeerde finan-
siële state aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering
voor.

---oOo---

Hoofstuk

10

Kerkorde

10. KERKORDE

Die voorsitter, prof TFJ Dreyer, vra dat die vorige Kommissie van die Algemene Kerkvergadering inleiding rakende die Volkskerk sal verskaf vir 10 minute lank en drie persone sal aanwys om as sprekers op te tree.

Die gemeentes wat nie ten gunste van die beskrywingspunt is nie, word versoek om 'n inleier aan te wys asook drie persone wat as sprekers sal optree waarna repliek gelewer sal word deur albei kante.

Alle teenwoordiges is tevrede met die besluit.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die ouderlinglede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

'n Herstemming vind plaas tussen oudle BJN Appelgryn, BP Botha, JNR Botha, J Conradi, PW de Bruyn, D de Villiers, JFP Engelbrecht, C Esterhuizen, JLO Esterhuizen, J Fourie, FH Geyser, RJ Labuschagne, AJP le Roux, JA Oberholzer, AD Pieterse, JW Pont, MF Pretorius F Smit, J Smith, R Steinmann, A Steyn, JH Steyn, JJ Steyn, GGF Stoltz, PS Visser en F Wilkens.

Die volgende drie ouderlinge word verkies:

- * BP Botha
- * JFP Engelbrecht
- * F Wilkens

'n Herstemming vind plaas tussen PW de Bruyn, JLO Esterhuizen, FH Geyser, JA Oberholzer, JW Pont, F Smit, R Steinmann, JH Steyn, en JJ Steyn.

Die volgende ouderlinge is verkies:

- * JLO Esterhuizen
- * FH Geyser
- * JA Oberholzer (Pretoria)
- * JW Pont
- * F Smit
- * JH Steyn

VERKIESING VAN DIE SEKUNDI OUDERLINGLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die vergadering stem vir die sekundi ouderlinglede van die Kommissie van die

Algemene Kerkvergadering.

Die volgende drie ouderlinge word verkies as sekondilede:

- * PW de Bruyn
- * R Steinmann
- * JJ Steyn

'n Herstemming vind plaas tussen oudle A Steyn, AJP le Roux, DJ Smith (Rustenburg-Suid), MF Pretorius, RJ Labuschagne, DJ Smith (Grimbeekpark), J Conradie, C Esterhuizen en JA Oberholzer (Potgietersrus).

Die volgende sekundi is verkies:

- * RJ Labuschagne
- * AJP le Roux
- * MF Pretorius
- * DJ Smith (Grimbeekpark)
- * A Steyn

'n Herstemming vind plaas tussen oudle C Esterhuizen en JA Oberholzer (Potgietersrus).

Oudl C Esterhuizen word verkies.

VERKIESING VAN DIE KURATORIUM

Die vergadering stem vir die Kuratoriumlede.

'n Herstemming vind plaas tussen dr J Otto, GC Lindeque, BJ van Wyk, di WJJ Kok, G van R Els, PJ van der Merwe, S Hoffman (sr), prof PA Geyser en AG van Aarde.

Die volgende lede word verkies:

- * Prof APB Breytenbach
- * Ds L Geel
- * Prof PA Geyser
- * Ds WJJ Kok
- * Dr GC Lindeque
- * Dr J Otto
- * Dr BJ van Wyk

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskoning vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd ter vergadering
Ds SA Beukes	Witbank	28 September – 14:00 tot 21:00

Oudl MB Brits	Brakpan	28 September – alle sittings
Oudl HH Coston	Grootfontein	28 September – 14:00 tot 21:00
Ds HAT Engelbrecht	Windhoek	28 September – 14:00 tot 21:00
Oudl JC Greyling	Waterval Boven	28 September – 14:00 tot 18:00
Ds SJ le Roux	Vanderbijlpark-Oos	28 September – 08:30 tot 10:30
Dr EB Marran	Waterval Boven	28 September – 14:00 tot 18:00
Dr J Nel	Bloemfontein	28 September – 14:00 tot 18:00
Ds MR Pienaar	Laeveld	28 September – 11:00 tot 21:00
Oudl PCM Pohl	Laeveld	28 September – 11:00 tot 21:00
Oudl JC Pretorius	Bloemfontein	28 September – 14:00 tot 18:00
Ds WH Steyn	Bybelgenootskap	28 September – 14:00 tot 18:00
Ds WH Swart	Klerksdorp-Wilkoppies	28 September – 14:00 tot 21:00
Ds HT van der Linde	Groot Marico	28 September – 14:00 tot 21:00
Dr HT van Deventer	Pretoria-Oos	28 September – 10:30 tot 11:15
Oudl JP Venter	Windhoek	28 September – 14:00 tot 21:00

---oOo---

10.1 WERKSAAMHEDE VAN DIE RAAD VIR REGSADVIES

Die vergadering neem kennis van die uitvoerige verslag van die Raad vir Regsadvies oor sy werksaamhede die afgelope termyn.

Daar word kennis geneem van die volgende Slotopmerkings:

- * Die raad het 'n baie aangename werktydperk beleef en bedank die Algemene Kerkvergadering vir die geleentheid wat hom gebied is om die werk in belang van die Kerk te doen.
- * Lede van die raad het hartlik saamgewerk. Vergaderings is bykans deurgaans voltallig bygewoon. Die raad vergader vanaf 17.00 en vergaderings het soms tot laatnag geduur. Daarom is daar veral dank teenoor die regslui wat direk na 'n dag se harde werk die vergaderings getrou bygewoon het. Advokate Fourie, Pienaar en Geyser het baie werk gedoen en gewaardeerde advies gelewer veral by aangeleenthede wat regsimplikasies ingehou het. Baie dank is aan hulle verskuldig vir ure se harde werk.

Die voorsitter, dr BJ van Wyk, se werk verdien ook besondere vermelding. Hy het talle studiestukke en adviese geskryf, die meeste van die tyd met groot spoed. Dit was nie vreemd om vandag aan hom 'n vraag te stel en die volgende dag per e-pos 'n netjies uitgewerkte advies of memorandum, wat bladsye beslaan, te ontvang nie. Sy werk in die gemeentes Tsumeb en Grootfontein en sedert 2007 in Springs, het onverpoosd voortgegaan en dit was altyd op datum. Dank moet ook aan veral Tsumeb gemeente betuig word wat by elke vergadering ingestaan het vir die reiskoste van dr van Wyk

vanaf Tsumeb tot by die lughawe in Windhoek en terug. Dit het baie duisende rande beloop.

Elke ander lid van die vergadering het sy deel gedoen en elkeen word van harte bedank.

Die drie regsgeleerdes is weer beskikbaar om met hulle werk voort te gaan indien die vergadering hulle sou verkies. Proff SJ Botha en IWC van Wyk het versoek om nou uit te tree. Die ander predikantslede is steeds beskikbaar.

Die volgende dankwoord word betuig:

Die vergadering betuig in die besonder sy dank en waardering vir die werk van die volgende lede van die Raad vir Regsadvies:

- * Prof SJ Botha wat vir 28 jaar lid van die raad was waarvan 16 jaar as voorsitter van die raad. Hy was ook voorsitter van die Komitee vir die Herskrywing van die Kerkwet.
- * Prof IWC van Wyk wat vir drie termyne op die raad gedien het en ook lid was van die Komitee vir die Herskrywing van die Kerkwet, vir waardevolle insette wat hy oor die 9 jaar gelewer het.
- * Die regslui, advokate LJ Pienaar, JD Fourie en JG Geyser vir hulle besondere insette.
- * Die ander lede van die raad wat elkeen sy plig gedoen het.

VERKIESING VAN RAAD VIR REGSADVIES

BESLUIT

1. Die Raad vir Regsadvies word soos volg verkies:

- * **Dr BJ van Wyk**
- * **Adv JD Fourie**
- * **Adv LJ Pienaar**
- * **Adv JH Geyser**
- * **Prof D de Villiers**
- * **Prof IWC van Wyk**
- * **Dr C Pretorius**

2. Die Algemene Kerkvergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om 'n komitee van deskundiges uit al die teologiese dissiplines te benoem om eers die ekklesiologiese kontoere te omlyn waarbinne 'n Kerkorde geskryf kan word.

10.2 WERKSAAMHEDE VAN DIE KOMITEE VIR DIE HERBESINNING OOR DIE AMP

Die komitee doen navorsing, voer bespreking en besin oor die Kerk se ampsbegrip binne die konteks van die kerkordelike problematiek in die huidige tydsgewrig.

Die vergadering neem kennis van die verslag oor die werksaamhede van die komitee en veral die volgende fokuspunte:

- * Hernude navorsing oor die amp binne die Bybelse getuienisse, die geskiedenis van die teologie en die eietydse ekumeniese teologie in die lig van heersende denke oor die amp in die Kerk.
- * Nadenke hoe daar uit die huidige impasse tussen kerkordelike tradisie en nuwe (teologies-aanvaarbare) denke oor die amp gekom kan word.
- * Die moontlikheid om ons bestaande ampsbegrip te verbreed en die kerkordelike ondersteuning van so 'n ampsbegrip.

Daar word kennis geneem van die volgende probleme wat geïdentifiseer is:

- * Die gebrek aan beroepe
- * Gemeentes kan predikante nie meer volledig versorg nie
- * Predikante sien die bediening as 'n finansiële risiko
- * Die oplossings van deelsorg- en deelydse predikante het talle haakplekke
- * Predikante beskou nie die apostolaatsopdrag as deel van hulle roeping nie
- * Die gebrek aan 'n "pastor vir die pastors / herder vir die herders" word wyd gevoel.
- * Die predikant as geroepe dienaar binne die sfeer van die arbeidswetgewing
- * Die amp van predikant in die huidige kultuurwêreld.

Die vergadering let op die studiemateriaal wat deur lede van die komitee ter tafel gelê is naamlik: Die priesterskap van die gedooptes, die "amp van herder vir die herders", die predikant en die apostolaatsopdrag asook die "funksionele" ampsbeskouing.

BESKRYWINGSPUNT 132: RAAD VIR REGSADVIES

WERKSAAMHEDE VAN DIE KOMITEE: HERBESINNING OOR DIE AMP

Die vergadering oorweeg die volgende rondom die werk van die komitee:

Algemeen

- 1. Die opdrag van die komitee kontinueer.**
- 2. 'n Vorderingsverslag en verdere aanbevelings word aan die 69e Algemene Kerkvergadering voorgelê.**
- 3. Die komitee poog om met daadwerklike oplossings na vore te kom**

rakende die fundamentele probleme met betrekking tot die amp van predikant.

Priesterskap van die gedooptes

1. Die lidmate van die Kerk word opgeroep om hulle priesterskap as gedooptes uit te lewe. Dit behels minstens die volgende:
 - 1.1. Om die evangelie met mekaar te deel.
 - 1.2. Om die evangelie met mense buite die kerk te deel.
 - 1.3. Om mekaar pastoraal te ondersteun.
 - 1.4. Om by mekaar te bieg.
 - 1.5. Om die leer van die lidmate, ampsdraers en dosente, in die lig van die evangelie, te beoordeel en te veroordeel indien nodig.
 - 1.6. Predikante word opgeroep om hulle besondere amp met oorgawe uit te lewe. Daar moet nie van lidmate verwag word om hulle ampswerk vir hulle te doen nie. Dat lidmate egter in talle sake kan en moet help, word as vanselfsprekend aanvaar.
 - 1.7. Lidmate word gevra om hulle getuienistaak as gelowiges noulettend uit te lewe.
 - 1.8. Die vergadering versoek die Komitee vir die Herbesinning oor die Amp om 'n uitgebreide Ordereël en Ordinansie oor die Amp van die Gemeentelid aan die 69e Algemene Kerkvergadering voor te lê vir oorweging.
 - 1.9. Die komitee voorsien die vergadering van 'n volledige memorandum waarin die voorstel gemotiveer, verduidelik en begrond word.

Die "amp van die herder vir die herders"

1. Die vergadering betuig sy instemming dat die gedagte van 'n "herder vir die herders" of "pastor vir die pastors" verder nagevors moet word.
2. Die vergadering gee aan die Komitee vir die Herbesinning oor die Amp opdrag om 'n volledig uitgewerkte Ordereël en Ordinansie oor hierdie saak aan die 69e Algemene Kerkvergadering voor te lê vir oorweging.
3. Die komitee voorsien die vergadering van 'n volledige memorandum waarin die voorstel gemotiveer, verduidelik en begrond word.

Die predikant en die apostolaatsopdrag

1. Die vergadering herbevestig die oortuiging dat missionêre arbeid 'n wesenlike deel van die taak van 'n predikant is.
2. Kerkrade sien toe dat elke predikant genoegsame tyd afstaan aan die apostolaatstaak.
3. Predikante besin en doen voortdurend navorsing oor die beste wyses

om die Woord in die wêreld te verkondig.

4. Predikante rus lidmate voortdurend toe om geloofwaardige getuies van die evangelie in die wêreld te wees.
5. Die vergadering gee opdrag dat die Kerkorde sodanig verbeter word, dat die missionêre potensiaal van die Kerk, innoverend, maar verantwoordelik, ontsluit sal word.

Die "funksionele" ampsbeskouing

1. Die vergadering neem kennis van die verskillende interpretasies en verstaan van 'n "funksionele" ampsbeskouing. Die Vergadering versoek die komitee om voort te gaan met navorsing en debat sodat daar aan die 69ste Algemene Kerkvergadering duideliker leiding gegee kan word.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word aanvaar.

10.3

VOORGESTELDE WYSIGING VAN ORDEREËLS 1 EN 4

VOORSTEL TOT WYSIGING VAN ORDEREËL 1 EN ORDEREËL 4: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERK VERGADERING

Voorstel

Aangesien die Kerkorde (Ordereël 10.1) bepaal dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering minstens een jaar voor die volgende Algemene Kerkvergadering 'n voorstel ter wysiging van 'n Ordereël van die Kerkorde aan al die betrokke rade, ouderlinge- en ringsvergaderings moet voorlê vir kommentaar, en aangesien die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op sy vergadering van 7 September 2006, ná voorafgaande studie en besprekings, besluit het om in die Kerkorde na die NHKA en die Kerk se gemeentes alleen in die gees van die Woord van God en die kerklike belydenis te verwys, en sosiale terme – soos "volk" – wat nie noodwendig op gelowiges dui nie, te vermy, en aangesien dit implikasies vir Ordereël 4 van die Kerkorde het, en aangesien die voorstel behels dat ook Ordereël 1 van die Kerkorde geraak word, word nou derhalwe deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgestel dat die eerste paragraaf van Ordereël 1 die laaste paragraaf van Ordereël 4 van die Kerkorde sal vervang en wel met twee gepaardgaande veranderings, te wete dat die woord "kerk" in Ordereël 4 met 'n hoofletter geskrywe word en dat die woord "volk", soos tans in Ordereël 1, gekwalifiseer word deur die Bybelteks 1 Petrus 2:9 tussen hakies daarnaas te plaas. Dit beteken dat die betrokke twee Ordereëls soos volg sal lees:

Ordereël 1

Ons, die NHKA, bely in gemeenskap met die kerk van alle eeue ons geloof in die Drie-enige God, Vader, Seun en Heilige Gees wat Hom en alles wat vir ons verlossing nodig is, duidelik en voldoende deur sy Woord, die Bybel, bekend maak. Ons belydenis is in die drie ekumeniese belydenisse verwoord, naamlik die Apostoliese Geloofsbelydenis, die Geloofsbelydenis van Nicéa en die Geloofsbelydenis genoem na Atanasius; asook in drie Reformatoriese belydenisskrifte, die drie formuliere van eenheid, te wete: die Nederlandse Geloofsbelydenis, die Heidelbergse Kategismus en die Dordtse Leerreëls.

Ordereël 4

'n Gemeente is

- * 'n gemeenskap van gelowiges wat selfstandig georganiseer is en deur die eenheid in geloof en belydenis saam met al die ander gemeentes die Kerk is
- * die wyse waarop die Kerk op 'n bepaalde plek bestaan.

Die Kerk is

- * 'n gemeenskap van gelowiges wat God deur sy versoening in Christus tot stand bring en in stand hou deurdat Hy mense in Jesus Christus in genade uitkies en deur die werk van die Heilige Gees saambring om deur die Woord en sakramente 'n heilige volk (1 Petrus 2:9) te wees en dienswerk in die wêreld te verrig.

Die volgende skrywe wat van prof JP Oberholzer ontvang is word met instemming van die vergadering geplaas:

Ek kan onvermydelik nie teenwoordig wees in die vergadering tydens die bespreking oor Ordereël 4 nie, en neem daarom my toevlug tot hierdie boodskap as u so vriendelik wil wees om dit te ontvang en aan die vergadering voor te lees.

Die kruispad waarby die Kerk staan is 'n keuse tussen die politiese verstaan en handhawing van die begrip volkskerk in die Kerkorde aan die een kant en aan die ander kant die eenvoudige Bybelse gegewe oor die wese en taak van die Kerk. Die politiese verstaan van die begrip is duidelik onder andere in die voorlegging van die gemeente Poort. Die vergadering moet daarop let dat 'n politiese beskouing oor die Kerk noodwendig lei tot toepassing van die werkwyse van die politiek in kerklike sake. Die denke en handelinge word dan bepaal deur die politiek en nie deur die evangelie nie. Die Algemene Kerkvergadering word dan 'n kongres waarheen afgevaardigdes gestuur word met vooraf bepaalde opdragte oor wat besluit moet word en vir wie hulle moet stem. Vir die presbiteriale kerkregering is daar dan nie meer ruimte nie. Die ampsdraers wat die vergadering saamstel, kan dan nie meer onbevange saam met mekaar die Heilige Skrif ondersoek en in gehoorsaamheid aan die Heer van die Kerk besluite neem nie. Die gemeentes van die Kerk is dan niks meer as takke van die politieke liggaam nie, en hulle kan met die metodes van die politiek beïnvloed en opgesweep word. Onvoldoende

informasie en disinformasie, verdagmaking van persone en blokvorming in die amptelike vergaderings is kenmerke van hierdie metodiek.

Wat in die verlede oor die begrip volkskerk gesê of geskryf is, is nie meer ter sake nie. Die naakte feit is dat sommige kerkrade en ampsdraers Ordereël 4 gebruik het as motivering om vir mense toegang tot eredienste te weier. Daarmee is die historiese agtergrond en versigtige formulerings van die verlede oorboord gegooi. Al sou daar net een persoon in die Kerk wees wat die begrip polities verstaan en wil toepas, het die Algemene Kerkvergadering geen keuse nie. Die woord moet verwyder word uit die dokumente van die kerk, en die Kerk moet sy universele roeping sonder voorbehoud aanvaar. Dit volg uit sy kerkwees as Kerk van Christus.

Ek doen 'n beroep op u almal: Bestry die kanker van die burgerlike politiek in die Kerk. Aanvaar mekaar as lede van die een liggaam van Christus en tree so teenoor mekaar op. Maar bo alles, neem die Heilige Skrif as die begin en die einde van elke gedagte en handeling oor die Kerk. Dan kan ons onder elke omstandighede Kerk wees soos die Here dit wil hê.

Saam met elkeen van u dienaar van die Heer van die Kerk.

10.5 **GEWYSIGDE VOORSTEL VAN KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING OOR ORDEREËL 4**

Die Kommissie wil graag in die lig van die kommentaar wat ontvang is, sy voorstel soos volg wysig:

BESKRYWINGSPUNT 133: KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

WYSIGING VAN ORDEREËL 4

Ordereël 4 word gewysig om soos volg te lees:

'n Gemeente is

'n gemeenskap van gelowiges wat selfstandig georganiseer is en deur die eenheid in geloof en belydenis saam met al die ander gemeentes die Kerk is die wyse waarop die Kerk op 'n bepaalde plek bestaan

Die Kerk is geroepe tot die verkondiging van die evangelie van Jesus Christus aan alle mense.

Motivering

- * Ordereël 1 bly onveranderd.
- * Die motivering bly onveranderd.

BESLUIT

1. **Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**
2. **Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem 'n komitee wat 'n memorandum voorberei vir die 69ste Algemene Kerkvergadering waarin die teologiese betekenis, veral ook die missionêre betekenis, van die begrip *volkskerk* verduidelik sal word.**

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

MOSIE VAN WAARDERING

Die volgende mosie van waardering is ontvang van ds F Naudé:

Ons wens hiermee waardering te betuig ten opsigte van

- * Die positiewe verloop van die vergaderings. Ten spyte van enkele ongelukkige gebeure word die vergaderings gekenmerk deur 'n hoë vlak van bespreking deur almal wat deelgeneem het. Die gees van die vergaderings spreek van 'n opregte soeke na God se leiding deur sy Gees en van groot verantwoordelikheid teenoor en liefde vir die Kerk waartoe ons mag behoort.
- * Die besliste dog vriendelike wyse waarop die voorsitter die vergaderings lei.

TEENSTEMME TEEN DIE VERWERPING VAN BESKRYWINGSPUNT 133

Prof E van Eck

---oOo---

10.6 VOORGESTELDE WYSIGINGS VAN ORDINANSIES VAN DIE KERK-ORDE: KOMMISSIE VAN DIE AKV

Die Kommissie van die AKV stel die onderstaande wysigings voor. In gevalle waar die voorstelle vanaf ringsvergaderings kom, word dit aangedui.

2. AMPTE

2.1 DIENAARS VAN DIE WOORD

2.1.1.3 Toelating as dienaar van die Woord

(iii) Mondelinge eksaminering

(a) Voor die mondelinge eksaminering word die volgende stukke by die skriba van die Kuratorium ingedien:

- * diploma in praktiese opleiding.
- * ***Diploma in Kerklike Bediening verwerf aan die Hervormde Teologiese Kollege.***

Motivering

Die HTK bied nie 'n diploma in praktiese opleiding aan nie, maar 'n Diploma in Kerklike Bediening.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging verval aangesien dit reeds in die Kerkorde opgeneem is.**

2.1.1.3 Toelating as dienaar van die Woord

(iv) *Afwysing van kandidaat*

- (b) 'n Student kan 'n beroep doen op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en versoek dat die beslissing van die Kuratorium heroorweeg word. ***Die beslissing van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is finaal.***

Motivering

In lyn met die gedagte dat slegs een appélgeleentheid toegestaan word, word die wysiging voorgestel.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.2 PREDIKANTSTANDPLAAS

2.1.2.1 Skepping en wysiging van 'n standplaas

- (i) In 'n gemeente kan 'n standplaas met volle versorging, gedeeltelike versorging, deelytdse bediening ***of benoeming vir 'n besondere opdrag*** geskep word.

Motivering

Die skep van 'n standplaas vir die benoeming vir 'n besondere opdrag is tans nie in die Kerkorde vervat nie.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 134: PROF JD GERICKE

WYSIGING VAN ORDINANSIE 2.1.2.1 (iii)

Ordinansie 2.1.2.1 (iii) word gewysig om soos volg te lees:

Aan 'n standplaas met deeltydse bediening is gedeeltelike versorging verbode. 'n Predikant in 'n standplaas met deeltydse bediening is geregtig om in oorleg met die kerkraad, die ringskommissie en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ook 'n ander beroep te boefen om sy inkomste aan te vul.

Motivering

- * 'n Predikant wat na 'n standplaas met deeltydse bediening beroep word, verrig dienswerk soos met die kerkraad ooreengekom en is derhalwe geregtig op vergoeding ten einde uitvoering daaraan te gee.
- * Kerkrade is ten minste vir die vervoerkoste van 'n deeltydse predikant verantwoordelik.
- * Die praktyk het bewys dat alhoewel 'n predikant wat na 'n deeltydse standplaas beroep is, aanvanklik ingestem het om op 'n nul traktement beroep te word, dit mettertyd finansiële druk op die predikante plaas.
- * Dit het gebeur dat die beroepende kerkraad "geen versorging" geïnterpreteer het dat 'n predikant hoegenaamd geen vergoeding ontvang nie – ook nie 'n vervoertoelaag nie.
- * Sodanige interpretasie skep spanning tussen kerkraad en predikant wat nadelige gevolge vir die gemeente kan hê.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word teruggetrek.

2.1.3 BEROEP VAN PREDIKANT OF PROPONENT

- (ii) Ordinansie 2.1.3(iii) word geskuif na 2.1.3(ii); 2.1.3(ii) word 2.1.3(iii). 'n Nuwe

punt (iv) word ingevoeg en die nommering word verder aangepas. Die nuwe punt (iv) lees soos volg:

- (iv) ***Die ringskommissie kan na oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die betrokke kerkraad(e) besluit dat die gemeente(s) vir hoogstens 90 dae nie met beroepswerksaamhede mag voortgaan nie, sodat strategiese beplanning van ringsgemeentes gedoen kan word, wat as riglyn vir die gemeente(s) kan dien wanneer die gemeente(s) beroep.***

Motivering

Dit gebeur dikwels dat 'n ringskommissie na oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering strategiese beplanning wil doen in 'n ring wanneer een of meer gemeentes se standplase vakant is. Die samewerking van die vakante gemeente(s) word dikwels nie verkry nie en al die beplanning wat gedoen is, gaan tot niet. Geen gemeente word gedwing om met die resultate van die strategiese beplanning verlief te neem nie. Dit gaan oor die belang van die ringsgemeentes en die belang van die Kerk.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

BESKRYWINGSPUNT 135: RING VAN BOTHAVILLE WYSIGING VAN ORDINANSIE 2.1.3

Ordinansie 2.1.3 word gewysig om soos volg te lees:

2.1.3 BEROEP VAN PREDIKANT OF PROPONENT

- (i) Binne 'n maand nadat 'n standplaas geskep is of vakant geraak het, word beroep.**
- (ii) Die ringskommissie kan op versoek van die kerkraad verlof gee om vir hoogstens drie maande nie te beroep nie en enige verdere uitstel om te beroep geskied in oorleg en met toestemming van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.**
- (iii) Alle predikante en proponente is beroepbaar.**
(huidige punt (iv) word geskrap)
- (iv) 'n Predikant in 'n volledig versorgde standplaas kan 'n beroep na 'n standplaas met gedeeltelike versorging of 'n standplaas met deeltydse bediening aanvaar.**
- (v) Die gebruikelike beroepsprosedure word gevolg of 'n kerkraad mag**

besluit om

(Huidige punt (a) verval).

- (a) *van 'n beroepskommissie gebruik te maak wat kandidate identifiseer volgens die profiel wat die kerkraad vasgestel het. 'n Beroepslys word saamgestel uit die lys van predikante wat by hierdie profiel pas.***
- (b) *by die beroepsvergadering te volstaan met die beroepslys wat deur die beroepskommissie daargestel is of om geleentheid te gee vir die uitbreiding daarvan***
- (c) *met vooraf geïdentifiseerde kandidate gesprek te voer, eredienste te gaan bywoon, maar die kerkraad neem die verantwoordelikheid om die erediens en gesprek in die predikant se gemeente by te woon of om slegs 'n gesprek op 'n neutrale plek te voer en waar van toepassing, reiskoste te betaal***
- (d) *indien proponente ter sprake is kan hulle wel na die beroepende gemeentes genooi word vir eredienste en gespekvoering. Waar van toepassing word die reiskoste daaraan verbonde deur die betrokke kerkraad betaal***
- (vi) *'n Beroepsvergadering word gelei deur die konsulent of 'n ander diensdoende predikant met skriftelike toestemming van die konsulent.***
- (vii) *'n Predikant of proponent wat 'n vakature laat ontstaan deur 'n beroep te aanvaar, of wat 'n vakature laat voortduur deur 'n beroep te bedank, is nie weer na daardie vakante standplaas beroepbaar nie.***

Motivering

- * Met bogenoemde wysigings word die verantwoordelikheid direk op die kerkraad geplaas om iemand te soek en te beroep wat die gemeente se profiel pas.
- * Geen predikant het nodig om 'n skouperd te wees nie. Dit plaas die klem terug op die interne en ekstene roeping van predikant wees.

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.**

2.1.2 BEROEP VAN PREDIKANT OF PROPONENT

- (viii) 'n Predikant of proponent wat 'n vakature laat ontstaan deur 'n beroep te aanvaar, of wat 'n vakature laat voortduur deur 'n beroep te bedank, is nie weer na daardie**

selfde vakature beroepbaar nie.

Motivering

Die bewoording tans dui daarop dat 'n predikant nooit weer na 'n standplaas beroep kan word indien hy voorheen 'n beroep daarheen bedank het nie. By die skryf van die Kerkorde was dit die gedagte dat 'n predikant nie direk weer beroep kan word indien hy 'n beroep bedank het nie. Na 'n volgende vakature sou dit wel kon geskied.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.3.1 Beroepsvergadering

- (iv) Die voorsitter **kan** besonderhede oor die kandidate op die beroepslys se diensjare, ouderdom en gemeentes waar bediening plaasgevind het, aan die vergadering meedeel. Die besonderhede raak nie die kandidaat se persoon, lewe of bediening nie.

Motivering

Die woord **moet** in die huidige bewoording dui op 'n verpligting.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.2.3 Prosedure by ontvangs van beroep

- (iv) Wanneer 'n proponent 'n beroep aanneem, word die volgende dokumente aan die ringskommissie van die beroepende kerkraad voorgelê:
- (a) **'n Verklaring dat die beroep aanvaar is.**
 - (b) **die huidige punt (b) verval.**

Motivering

- (a) Daar is tevore verkeerdelik bepaal dat 'n afskrif van die verklaring gestuur moet word. Die oorspronklike skrywe word gestuur.
- (b) Die skriba ontvang 'n afskrif van die beroepsbrief vanaf die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die verklaring waarvan punt (a) praat, is onderteken en dui aan dat die predikant die beroep aanvaar het. Die gewaarmerkte afskrif van die ondertekende beroepsbrief is dus onnodig.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.3.4 **Afkondiging van beroep en verklarings**

Punt (v) en (vi) word gekombineer en lees soos volg:

- (iv) ***Die ringskriba stuur binne sewe dae na ontvangs van die dokumente die Akte van Goedkeuring van die Beroep aan die beroepende kerkraad en gee daarmee toestemming dat die predikant bevestig of die proponent georden mag word.***

Die nommering word aangepas.

Motivering

Die Akte van Goedkeuring van die beroep is genoegsaam aangesien die beroepene nie meer 'n ondertekende beroepsbrief aan die ringskriba stuur nie, maar slegs die ondertekende verklaring dat die beroep aanvaar is.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.5 **PREDIKANTE IN GEMEENTES**

- (ii) besoek jaarliks al die lidmate van die gemeente soos met die ouderlingevergadering ooreengekom.
- (ii) ***besoek lidmate in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan.***

Motivering

Die praktyk wys dat dit nie in alle gemeentes moontlik is dat die predikant jaarliks alle lidmate besoek nie. Die verandering wil die verantwoordelikheid op die ouderlingevergadering plaas om saam met die predikant te kyk na 'n omvattende bedieningsplan, waarbinne huisbesoek een onderdeel vorm.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

BESKRYWINGSPUNT 136: RING VAN SWELLENDAM

VERPLIGTE JAARLIKSE HUISBESOEK VAN PREDIKANTE

Predikante word nie verplig om jaarliks by alle lidmate huisbesoek te doen nie. Ouderlingevergaderings besluit op welke manier die saak in terme van die bedieningsplan van die gemeente hanteer sal word. Die Kerkorde word dienoooreenkomstig gewysig.

Motivering

Vanweë hoë ladings van krisispastoraat, die veiligheidsituasie en die nie-beskikbaarheid van lidmate, is die verpligte jaarlikse huisbesoek by alle lidmate nie altyd meer vir predikante haalbaar nie (Ord. 2.1.5.ii kan met byvoeging van "of" voor die frase "soos met die ouderlingevergadering ooreengekom...", hierdie bedoeling verwoord).

BESLUIT

- 1. Die beskrywingspunt word aanvaar.**

2.1.5 PREDIKANTE IN GEMEENTES

- (ix) neem leiding in die gemeente met die bestudering van die Bybel.
- (ix) ***rus lidmate toe tydens Bybelstudie vir hulle dienswerk in die wêreld.***

Motivering

Dit is belangrik dat lidmate nie net die Bybel leer ken nie, maar daardeur ook diensbaar word in die Kerk en in die wêreld. Bybelstudie verkry dus onder andere 'n missionêre dimensie.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.5 PREDIKANTE IN GEMEENTES

- (xi) rus ampsdraers en lidmate toe vir hulle sending- en evangelisasietaak en doen dit ook self.
- (xi) ***neem leiding met die missionêre arbeid van die gemeente, rus ampsdraers en lidmate daarvoor toe en bearbei buitekerklikes en ongelowiges in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan.***

Motivering

Dit is belangrik dat predikante se taak en funksie in die gemeente 'n baie pertinente missionêre dimensie verkry. Dit behoort deel van elke predikant se ooreenkoms met die ouderlingevergadering wees dat hy/sy 'n sekere deel van sy tyd aan nie-lidmate spandeer. Dit alles veronderstel 'n uitgewerkte bedieningsplan.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

2.1.5 PREDIKANTE IN GEMEENTES

- (xvi) hou saam met die kerkraad toesig oor die stoflike *en administratiewe* belange van die gemeente.

Motivering

Die Kerkorde moet aandui dat 'n predikant medeverantwoordelik is vir die administratiewe belange van die gemeente.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 137: PROF JD GERICKE**WYSIGING VAN ORDINANSIE 2.1.9 (ii) en (iii)**

Ordinansie 2.1.9 (ii) word gewysig om soos volg te lees:

Emeritaat kan op versoek van 'n predikant verleen word na

**25 jaar diens, of
bereiking van die ouderdom van 55 jaar, of
bereiking van 65 jaar.**

Ordinansie 2.1.9 (iii) word gewysig om soos volg te lees:

Emeritaat moet verleen word aan die einde van die maand waarin die predikant 70 jaar oud geword het.

Motivering

- * Predikante van ander kerke tree later as 65 jaar uit die bediening.

- * Oor die algemeen kan predikant op 65 jaar nog liggaamlik en geestelik goed funksioneer.
- * Die bykomende vyf jaar diens sal bydra tot beter mediese- en pensioenvoordele vir die predikant.

Beoordeling van beskrywingspunt deur ringsvergadering

Die ringsvergadering oordeel dat die Ordinsies onveranderd moet bly.

BESLUIT

- 1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

2.1.13 LOSMAKING

2.1.13.1 Losmaking van predikante wat die land verlaat

'n Predikant wat die land verlaat nadat 'n beroep uit die buiteland ontvang is, of wat met bediening in die buiteland wil voortgaan, ontvang van die kerkraad in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n Akte van Losmaking. Nadat die predikant die Akte van Losmaking ontvang het, verval sy ampsvoorreg as geordende predikant en word **proponentsvoorreg** deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op meriete verleen en jaarliks oorweeg **nadat 'n aansoek van die betrokke proponent ontvang is** volgens die Kerkorde.

Motivering

Die toekenning van proponentsvoorreg aan predikante wat die land verlaat, is 'n vergunning en oorgangsmaatreël. Die veronderstelling is dat sodanige proponent so gou as moontlik in die buiteland by 'n kerk betrokke sal raak, in welke geval die proponentsvoorreg in die Kerk verval. Proponentsvoorreg sal ook net behou word indien die proponent in beginsel beroepbaar is na 'n gemeente in die RSA, in die NHKA.

BESLUIT

- 1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

2.1.13.5 Onbekwaamheid

- (i) Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kan 'n predikant onthef van ampsvoorreg indien dit blyk dat die predikant onbekwaam is om die dienswerk, soos bepaal in die Kerkorde en beroepsbrief, te verrig.

- (i) ***Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kan 'n predikant sonder tughandeling onthef van ampsvoorreg of losmaak van 'n standplaas indien dit blyk dat die predikant vanweë mediese of ander redes onbekwaam is om die dienswerk, soos bepaal in die Kerkorde en beroepsbrief, te verrig.***

Motivering

'n Situatie kan ontstaan waar 'n predikant (byvoorbeeld) as gevolg van akute depressie, emosionele versteuring of alkoholisme vir lang tydperke ongeskik raak vir dienswerk in 'n gemeente. Indien dit blyk dat dit tot voordeel van die Kerk, die gemeente en die predikant is, kan so 'n persoon sonder tughandeling uit die amp onthef word. Dit is tog onchristelik om iemand wat aan akute depressie lei en gevolglik nie meer in 'n gemeente kan funksioneer nie, te onderwerp aan 'n tugverhoor. In situasies waar daar sprake van wangedrag is, word die normale tugprosedure gevolg.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.14 HERTOELATING

BESKRYWINGSPUNT 138: RAAD VIR PASTORAAT EN PRESBITERAAT

WYSIGING VAN ORDINANSIES 2.1.14(iv): BETROKKENHEID VAN OUDERLINGE BY AANSOEKE VAN PREDIKANTE OM HERTOELATING TOT DIE EVANGELIEBEDIENING

Twee opsies word voorgestel:

Opsie 1

Ordinansie 2.1.14(iv)(b) word gewysig om soos volg te lees:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering doen navraag by kerkrade onder wie se opsig die aansoeker was en is.

Hierdie wysiging het ten doel om te verseker dat ten minste al die kerkrade wat met die aansoeker te doen gehad het pertinent geleentheid kry om kommentaar te lewer.

Ordinansie 2.1.14 (iv)(c) word gewysig om soos volg te lees:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vra advies van ringskommissies oor die aansoek nadat al die gemeentes in die ring versoek is om die saak op die agenda van die eersvolgende ouderlingevergadering te plaas met

terugvoering aan die ring. Hierdie wysiging het ten doel om soveel ouderlinge as moontlik te betrek by die aansoek.

Dit kan beteken dat die bogenoemde wysigings tot gevolg het dat daar 'n duplisering by sommige gemeentes kan plaasvind, terwyl gewese ouderlinge en predikante moontlik oorgeslaan kan word.

Opsie 2

Ordinansie 2.1.14 (iv)(b) word gewysig om soos volg te lees:

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek kerkrade om vir ten minste drie Sondae by wyse van 'n gemeentlike afkondiging lidmate te versoek om kommentaar te lewer op die moontlike hertoelating van die aansoeker, met terugvoering na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Op hierdie wyse word die hele Kerk betrek aangesien die hele Kerk belang het by so 'n aansoek en is die wydste moontlike konsultasie op hierdie manier moontlik. Dit dien terselfdertyd as kommunikasie dat 'n bepaalde persoon aansoek gedoen het om hertoelating. Die gedagte is dat elke gemeente wat kommentaar ontvang self die kommentaar na die Kommissie sal deurstuur hetsy goed of sleg.

Ordinansie 2.1.14 (iv)(c) word geskrap omdat elke ringskommissielid by sy eie gemeente kommentaar kan lewer en die punt dan oorbodig word.

Die nommering word verder aangepas.

Motivering

Voormalige predikante van die Kerk wat om een of ander rede ampsvoorreg verloor het (baie keer as gevolg van wangedrag) of bedank het weens dreigende tugmaatreels, doen baie keer na 'n paar jaar weer aansoek om hertoelating. Dit kon gebeur het dat die omstandighede tydens sy verlies aan ampsvoorreg nie behoorlik aandag gekry het nie en dat die Kerk die gevaar loop om nie die volle storie te hoor nie en dat sulke persone weer toegelaat kan word met die risiko van 'n herhaling van die probleem. Die voorgestelde werkswyse het ten doel om hierdie probleem aan te spreek.

Dit kan gebeur dat in die bestaande werkswyse, persone wat intieme kennis oor die omstandighede het, verbygegaan word omdat hulle nie meer in die betrokke gemeente is nie of omdat hulle nie meer op die kerkraad is nie. Die voorgestelde wysiging het ten doel om hierdie risiko aan te spreek.

BESLUIT

- 1. Die wysiging word in beginsel aanvaar.**

2. Die saak word terugverwys na die Raad vir Regsadvies en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om die proses na te gaan vir toekomstige voorlegging en besluit.

2.1.15 BEROEPAFWAGTENDES

'n Nuwe punt (ii) word ingevoeg wat soos volg lui:

- (ii) *Persone wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering toegelaat is tot die evangeliebediening, of predikante wat losgemaak is van hulle standplase, het slegs proponentsvoorreg en is beroepbaar in die Kerk.*

Nommering word aangepas.

Motivering

Sien die motivering soos bo by 2.1.13.2.

BESLUIT

1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.

2.1.15 BEROEPAFWAGTENDES

Punt (iii) word gewysig om soos volg te lees:

- (iii) *Proponente doen jaarliks teen 31 Oktober by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aansoek om behoud van ampsvoorreg en preekvergunning onderskeidelik.*

Motivering

Die voorstel behels dat predikante wat nie aan gemeentes verbind is nie, net proponentsvoorreg het.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

2.1.16 KONSULENTSWERK

Punt (vii) word gewysig om soos volg te lees:

- (vii) 'n Konsulent kan aan 'n ander predikant toestemming gee om van sy pligte na te kom. *Emeriti, beroepafwagte predikante en proponente wat tydelik met toe-*

stemming van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in 'n gemeente werksaam is, tree nie as konsulent in 'n ringsgemeente op nie.

Die nommering word aangepas.

Motivering

Emeriti (brugpredikante) wat tydelik in gemeentes werk tree soms as konsulent op by die hantering van probleme en krisisse in ringsgementes. Die optrede is nie wettig nie en moet voorkom word.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.17.1 Predikante wat teologie doseer

Punt 2.1.17.1(i) word gewysig om soos volg te lees:

- (i) ***Teologiese dosente word deur die Kuratorium vir bepaalde vakopdragte en opleidingsentra benoem uit predikante van die Kerk wat reeds in die teologie gepromoveer het of besig is met doktorsale studies.***

Motivering

Die situasie aan die Universiteit van Pretoria het dermate verander, dat predikante met doktorsgrade nie noodwendig meer in aanmerking kom vir 'n professoraat nie. Dit maak dat senior predikante nie 'n aanstelling by die Universiteit kan oorweeg nie, omdat dit nie finansiëel haalbaar is nie. Die ruimte moet dus gebied word aan 'n jonger persoon, wat reeds besig is met verdere studies, om as lektor aangestel te word en in te groei in 'n bepaalde pos.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.1.17.2 Predikante met opdrag van die Algemene Kerkvergadering, 'n ringsvergadering of kerkraadsvergadering

Voeg nuwe punt (iii) by:

- (iii) ***'n Benoemde predikant/proponent word nie noodwendig in die standplaas bevestig nie.***

Motivering

Die saak moet duidelik in die Kerkorde gestel word. Dit beteken ook dat 'n proponent benoem kan word sonder dat die proponent georden hoef te word. Soms geld 'n benoeming net vir enkele maande.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.3 **OUDERLINGE**

Punt 2.3.1 word gewysig om soos volg te lees:

- 2.3.1 ***doen hulle dienswerk in ooreenstemming met die beloftes afgelê by bevestiging, in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan en soos bepaal in die Kerkorde.***

Motivering

Dit is nodig dat elke gemeente van die Kerk na gelang van plaaslike omstandighede 'n eiesoortige bediening ontwikkel. Die ouderlingevergadering moet deel wees van die proses van gemeente ontwikkeling en bediening. Ouderlinge moet toegerus word om met bogenoemde in gedagte, hulle dienswerk te lewer.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.3 **OUDERLINGE**

Ordinansie 2.3.3 word gewysig om soos volg te lees:

- 2.3.3 besoek ***gereeld*** al die gesinne, lidmate en ampsdraers in die bepaalde wyke ***in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan*** waartydens die Bybel gelees, gebed en 'n kerklike gesprek gevoer word.

Motivering

Die woord minstens en voor nagmaal moet vervang word. Dit gaan nie om die afskaling van die werk van die ouderling nie, maar omdat dit net nie meer altyd haalbaar is dat 'n ouderling minstens *vierkeer per jaar voor nagmaal* alle gesinne kan besoek nie. Talle kerkrade ervaar dat ouderlinge bedank en nie meer kans sien vir die verpligting nie.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.3 OUDERLINGE

Ordinansie 2.3.4 word gewysig om soos volg te lees:

- 2.3.4 besoek saam met die predikant die gesinne en lidmate ***in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan.***

Motivering

Die twee woorde "jaarliks" en "al" ten opsigte van die werk van die ouderling, behoort geskrap te word. Dit is nie altyd moontlik dat die besoek *jaarliks* en by *al* die lidmate kan geskied nie. Die ouderling se werk geskied volgens die bedieningsplan in die gemeente.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

BESKRYWINGSPUNT 139: RING VAN SWELLENDAM

OUDERLINGE SE BESOEKE VOOR NAGMAAL

Daar word nie van ouderlinge verwag om lidmate in die wyk voor elke nagmaal te besoek nie. Ouderlingevergaderings besluit op welke manier die saak in terme van die gemeente se bedieningsplan deur ouderlinge hanteer sal word.

Die Kerkorde word dienoooreenkomstig gewysig.

Motivering

Omstandighede soos werkende ouderlinge se hoë werkslading, hulle fisiese veiligheid, beperkte beskikbaarheid van lidmate en die toename in bedankings van ouderlinge wat nie by die verwagting kom nie, dui aan die hierdie sestiende eeuse gebruik by die omstandighede en behoeftes van die tyd aangepas moet word (Ord. 2.2.4.4 hoef nie gewysig te word nie, maar wel Ord. 2.3.3).

BESLUIT

1. **Die beskrywingspunt word aanvaar.**

2.4 DIAKENS

Ordinansie 2.4.1 word gewysig om soos volg te lees:

- 2.4.1 ***doen hulle dienswerk in ooreenstemming met die beloftes afgelê by bevestiging, in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan en soos bepaal deur die Kerkorde.***

Motivering

Dit is nodig dat elke gemeente van die Kerk na gelang van plaaslike omstandighede 'n eiesoortige bediening ontwikkel. Die diakensvergadering moet deel wees van die proses van gemeente ontwikkeling en bediening. Diakens moet toegerus word om met bogenoemde in gedagte, hulle dienswerk te lewer.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

2.4 **DIAKENS**

Ordinansie 2.4.3 word gewysig om soos volg te lees:

- 2.4.3 ***besoek in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan gesinne en lidmate in die wyke en samel offergawes in.***

Motivering

Dit is nie meer haalbaar vir diakens om *al* die gesinne *maandeliks* te besoek nie.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

3. **VERGADERINGS VAN AMPTE**

3.1 **OUDERLINGEVERGADERING**

3.1.2 **WERKOPDRAG**

Punt (vi) word gewysig om soos volg te lees:

- (vi) ***sorg dat die erediens so ingerig word dat dit die etos van die Kerk weerspieël.***

Motivering

Die vorige Algemene Kerkvergadering het duidelike riglyne neergelê waarvolgens die erediens ingerig kan word. Dit maak die verwysing na vaste diensordes onnodig. Die liturg het dus groter vryheid, maar ook groter verantwoordelikheid om in lyn met die Algemene Kerkvergadering se besluite die erediens in te rig.

BESLUIT**1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.****3.1 OUDERLINGEVERGADERING****3.1.2 WERKOPDRAG**

Punt (xvi) word gewysig om soos volg te lees:

- (xvi) ***hou opsig oor die uitvoering van die apostolaatsopdrag en sien toe dat lidmate toegerus word sodat die gemeente 'n missionêre gerigtheid kan handhaaf.***

Motivering

Die groot opdrag van die Here aan sy Kerk, is dat die evangelie na alle mense uitgedra moet word. Daarom is dit die roeping van die ouderlinge om noukeurig daarvoor te waak dat hierdie opdrag uitgevoer word. Die nuutste navorsing wêreldwyd toon aan dat die apostolaat van die Kerk nie die werk van enkele individue is nie, maar die verantwoordelikheid van elke lidmaat en gemeente as geheel. Slegs waar gemeentes daarin slaag om met entoesiasme die evangelie in die wêreld uit te dra, sal die Kerk en koninkryk groei en uitbrei. Daarom sal ouderlinge verantwoordelikheid moet aanvaar om saam met die predikant 'n bedieningsplan op te stel wat die gemeente missionêr laat leef en bestaan.

BESLUIT**1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.****3.4 RINGSVERGADERING****3.4.2 WERKOPDRAG**

'n Nuwe punt (vi) word ingevoeg. Die nommering word verder aangepas.

Die ringsvergadering

- (vi) ***hanteer die skep en wysiging van standplase en losmaking van predikante uit standplase in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.***

Motivering

Dit is 'n nuwe noodsaaklike toevoeging. In praktyk geskied dit reeds so.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

3.4 RINGSVERGADERING

3.4.3 WERKWYSE

Die ringsvergadering

- (xix) gee opdrag aan die skriba van die ringsvergadering om

Punt (a) word gewysig om soos volg te lees:

- (a) ***binne een maand na afloop van die ringsvergadering aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verslag te lewer oor die werksaamhede en besluite van die ringsvergadering.***

Motivering

Alhoewel ringe versoek word om op 'n bepaalde datum ringsverslae by die skriba te besorg, word jaarliks probleme in die verband ervaar. Die bepaling in die Kerkorde kan dalk die saak regstel.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

3.8 ALGEMENE KERKVERGADERING

3.8.1 SAMESTELLING

Die Algemene Kerkvergadering word saamgestel uit

Punt (i) word gewysig om soos volg te lees:

- (i) ***vier diensdoende predikante en vier ouderlinge uit elke ring uit die lede wat sitting geneem het op die laaste gewone ringsvergadering.***

Motivering

Oor etlike jare is die Kerk besig om te kyk na die moontlike verkleining van die Algemene Kerkvergadering asook kostebesparings. 'n Eenvoudige model is om die afvaardiging te beperk tot 'n getal predikante en ouderlinge per ring. Dit sal aansienlike koste bespaar, veral vir gemeentes wat meer as een predikant moet afvaardig. Daarbenewens sal dit die balans tussen die ouderlinge en predikante se getalle in die Algemene Kerkvergadering herstel. Die implikasie is dat beroepafwagende predikante of deeltydse predikante wat voltydys in ander werke staan, nie

onder die verpligting is om die vergadering by te woon nie. Daarbenewens is enige predikant of proponent wat nie afgevaardig word nie, welkom om (op eie koste) enige sitting waarby hulle belang het by te woon.

BESLUIT

- 1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

3.8 ALGEMENE KERKVERGADERING

3.8.1 SAMESTELLING

Punt (iv) word gewysig om soos volg te lees:

- (iv) *die Administrateur, sekretaris van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, teologiese dosente en predikante in sinodale diens met 'n besondere opdrag met stemreg*

Motivering

Indien die wysiging by 3.8.1 goedgekeur word moet die voorgestelde wysiging ook aandag geniet.

As gevolg van die feit dat dosente en predikante in sinodale direk betrokke is by talle sake wat in die agenda opgeneem is, is dit noodsaaklik dat die ander genoemde persone as adviserende lede sitting neem, net soos die Administrateur.

BESLUIT

- 1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

3.8.1 BESKRYWINGSPUNT: SAMESTELLING VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

BESKRYWINGSPUNT 140: RING VAN BOTHAVILLE

SAMESTELLING VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Ordinansie 3.8.1 word gewysig om soos volg te lees:

Die Algemene Kerkvergadering word soos volg saamgestel:

- (i) Lede met volle stemreg**

- (a) Predikante wat in gemeentelike standplase bevestig is
- (b) Een ouderling afgevaardig deur elke kerkraad en waar daar meer as een standplaas in 'n gemeente is, word 'n ouderling per standplaas afgevaardig

(ii) Lede met adviserende stem

- (a) Teologiese dosente
- (b) Predikante met besondere opdrag
- (c) Die Administrateur

Adviserende lede neem op uitnodiging sitting

(iii) Lede met spreekreg

- (a) Beroepafwagtende predikante
- (b) Emeriti
- (c) Proponente

Lede met spreekreg neem op uitnodiging sitting.

Hiermee saam word Ordinansie 3.8.3(vi) gewysig om soos volg te lees:

(vi) kies na afloop van die bespreking van die openingsrede met in agneming van die beginsel dat geen ampsdraer vir langer as twee opeenvolgende termyne op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verkies word nie

(a) uit die aanwesige predikante *met volle stemreg*

* 'n voorsitter en skriba waarna die vergadering met sy werksaamhede begin

* 'n visevoorsitter, viseskriba, twee verdere lede en 'n sekonduslid vir elke predikantslid

(b) uit die aanwesige ouderlinge *met volle stemreg*

* nege lede

* nege sekundi wat om die beurt gebruik kan word.

Punte (vii) en (viii) van dié Ordinansie verval en die nommering word aangepas.

Motivering

Hierdie verandering aan die samestelling van die Algemene Kerkvergadering is noodsaaklik om die volgende redes:

- * Die balans tussen die regerende- en lerende ouderlinge in terme van die struktuur van die Presbiteraal-Sinodale-Kerkregering word herstel en so ook verskans.
- * Die NHKA sê oor haarself in die Kerkorde (gedeelte uit die aanhef van Ordereël 4) die volgende:

'n Gemeente is
 - ** 'n gemeenskap van gelowiges wat selfstandig georganiseer is en deur die eenheid in geloof en belydenis saam met al die ander gemeentes die Kerk is.
 - ** die wyse waarop die Kerk op 'n bepaalde plek bestaan.
- * Die Algemene Kerkvergadering kan dus nie anders saamgestel word as vanuit al sy gemeentes nie (trapsgewyse afvaardiging en samestelling staan in teenstelling hiermee).

BESLUIT

1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.

3.8 ALGEMENE KERKVERGADERING

3.8.2 WERKOPDRAG

Punt (i) word gewysig om soos volg te lees:

- (i) *se opdrag behels die ordelike opbou van die Kerk deur, onder leiding van die Woord en Gees, besluite te neem oor beskrywingspunte wat ingedien is.*

Motivering

Dit is nie die taak van 'n sinodale vergadering om byvoorbeeld toerusting te doen nie. In die Algemene Kerkvergadering gaan dit om besluitneming oor bepaalde beskrywingspunte.

BESLUIT

1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.

3.8 ALGEMENE KERKVERGADERING

BESKRYWINGSPUNT 141: RING VAN SWELLENDAM

WYSIGING VAN ORDINANSIE 3.8.3(ii)

Ordinansie 3.8.3 (ii) word gewysig om soos volg te lees:

Die Algemene Kerkvergadering

(i) vergader een keer in vyf jaar.

BESLUIT

1. Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

3.8.3 WERKWYSE

Punt (iii) word gewysig om soos volg te lees:

(iii) *behandel beskrywingspunte wat ingedien word deur*

Motivering

Die Algemene Kerkvergadering behoort geen stuk ter tafel te neem wat nie ge-
paardgaan met 'n beskrywingspunt nie. Alle memoranda en studiestukke sal dus
deel vorm van 'n beskrywingspunt.

BESLUIT

**1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van
die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

3.8.3 WERKWYSE

Ordinansie 3.8.3 word uitgebrei met 'n nuwe punt (vi) wat soos volg lui:

**(vi) *handel die agenda af onder leiding van die bestaande Kommissie van die Alge-
mene Kerkvergadering.***

Nommering word aangepas.

Die huidige punt (vi) word (vii) en gewysig om soos volg te lees:

**(vii) *Kies deur die loop van die vergadering met in ag neming van die beginsel dat
geen ampsdraer vir langer as twee opeenvolgende termyne op die Kommissie
van die Algemene Kerkvergadering verkies word nie.***

BESLUIT

- 1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

3.8.3 WERKWYSE

- (vi) kies na afloop van die bespreking van die openingsrede met in agneming van die beginsel dat geen ampsdraer vir langer as twee opeenvolgende termyne op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verkies word nie

Punt (a) word gewysig om soos volg te lees:

- (a) ***uit die aanwesige predikante, teologiese dosente of predikante in sinodale diens.***

Motivering

Indien die verkleiningsvoorstel van die Algemene Kerkvergadering aanvaar word soos voorgestel by Ordinansie 3.8.1, sal dit nodig wees om die punt te wysig.

Andersins verval die voorstel.

BESLUIT

- 1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

3.10 KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

3.10.1 SAMESTELLING

'n Nuwe punt (iv) word ingevoeg wat soos volg lui:

- (iv) ***Die Administrateur, sekretaris van die kantoor van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met adviserende stem.***

Die nommering word verder aangepas.

Motivering

Die Kerkorde maak tans nie voorsiening dat die Administrateur en sekretaris sitting op die vergaderings van die Kommissie mag neem nie.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

3.10 KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

3.10.1 SAMESTELLING

'n Nuwe punt (v) word ingevoeg wat soos volg lui:

- (v) ***Die Kommissie kan enige amptenaar, ampsdraer of lidmaat nooi om 'n vergadering(s) by te woon met spreekstem.***

Die nommering word aangepas.

Motivering

Die saak spreek vir sigself.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

3.10.4 MODERAMEN

3.10.4.1 Samestelling

'n Nuwe punt (f) word ingevoeg wat soos volg lui:

- (i) Die moderamen bestaan uit die
- (f) ***die Administrateur en sekretaris van die kantoor van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met adviserende stem.***

Motivering

Die saak behoort Kerkordelik ingeskryf te word.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

10.7 VOORGESTELDE WYSIGINGS: ALGEMENE DIAKENSVERGADERING

3.6 RINGSDIAKENSVERGADERINGS

3.6.2 WERKOPDRAG

- (xi) ***Vaardig twee diakens af wat die Ringsdiakensvergadering bygewoon het om sitting te neem op die Algemene Diakensvergadering.***

Motivering

Dit is belangrik om op die volgende te let:

Die ampsdraers wat vanaf die Ringsdiakensvergadering afgevaardig word moet diakens wees.

Hierdie twee diakens moes ook deur hulle onderskeie diakensvergaderings afgevaardig gewees het na die Ringsdiakensvergadering.

Slegs diakens kan met stemreg afgevaardig word na die Algemene Diakensvergadering.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

3.8 ALGEMENE KERKVERGADERING

3.8.1 SAMESTELLING

'n Nuwe punt (iv) word bygevoeg by die samestelling van die Algemene Kerkvergadering om soos volg te lees:

- (iv) ***twee afgevaardigde diakens van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering met adviserende stem.***

Motivering

Hierdie byvoeging word gevra in die lig van Ordinansie 3.11.1(c) waar die Algemene Diakensvergadering saamgestel word uit onder andere twee afgevaardigdes van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Dit sal ook meehelp dat die kommunikasie tussen die twee vergaderings van die ampte meer vaartbelyn gemaak word.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

WYSIGING VAN ORDINANSIES 3.11.1, 3.13.1 EN 3.14.1

Die kerkordelike posisie van die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering

Om die posisie van die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering uit te klaar sal die volgende wysigings aan die Kerkorde gemaak moet word:

Ordinansie 3.11.1 wat handel oor die samestelling van die Algemene Diakensvergadering moet daar weer gekyk word na punt (i)(c). Die volgende moet bygevoeg word: en die administrateur, **en die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering**, met adviserende stem.

Ordinansie 3.13.1 wat handel oor die samestelling van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering moet daar weer gekyk word na punt (iii)(f). Die volgende moet bygevoeg word: en twee verteenwoordigers deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aangewys, **en die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering**, met adviserende stem.

Ordinansie 3.14.1 wat handel oor die samestelling van die Dagbestuur van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering moet daar weer gekyk word na punt (i). Die volgende moet bygevoeg word: (f) **en die sekretaris van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering**, met adviserende stem.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

3.11 ALGEMENE DIAKENSVERGADERING

3.11.3.1 Werkwyse

Ordinansie 3.11.3.1(xii) word gewysig om soos volg te lees:

- (xii) sien toe dat die Kommissie van die Algemene **Diakensvergadering** vakatures op die Kommissie aanvul uit afgevaardigdes wat die Algemene Diakensvergadering bygewoon het.

Motivering

Dit gaan bloot oor die herstel van 'n vorige tikfout.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

3.11 ALGEMENE DIAKENSVERGADERING

3.11.3.1 Werkwyse

Ordinansie 3.11.3.1 word uitgebrei met 'n nuwe punt (xii) wat soos volg lees:

- (xii) ***Kies 10 sekundi uit die aanwesige diakens vir die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering wat om die beurt gebruik kan word.***

Die nommering word aangepas.

Motivering

Dit vergemaklik net die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering se werksaamhede as sekondilede ook om die beurt gebruik kan word om vergaderings van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering by te woon in geval een van die verkose lede nie 'n vergadering kan bywoon nie.

Dit sal verder ook die proses vergemaklik om nuwe lede op die Kommissie te benoem indien een van die verkose lede sou bedank.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

3.13 KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE DIAKENSVERGADERING

3.13.1 SAMESTELLING

Ordinansie 3.13.1 word uitgebrei met 'n nuwe punt (v) wat soos volg lees:

- (v) ***Wanneer vakatures vir die voorsitter of skriba ontstaan, word die vakatures onderskeidelik deur die visevoorsitter en viseskriba gevul.***

Nommering word aangepas.

Motivering

Hierdie reëling sal net die werksaamhede van die Kommissie van die Algemene Diakensvergadering meer vaartbelyn maak. Word in lyn gebruik met die Algemene Kerkvergadering [Ord. 3.10.1(v)].

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

3.6 RINGSDIAKENSVERGADERINGS

3.6.1 WERKWYSE

- (b) die predikant of predikante wat deur die ringsvergadering benoem is met adviseerende stem.

Ordinansie 3.6.3(xi) is in stryd met Ordinansie 3.6.1(i)(b) wat soos volg lees:

Die kursiefgedrukte woorde word geskrap.

kies tydens die sitting drie bykomende lede uit die stemgeregtigde afgevaardigdes om saam met die voorsitter en skriba, om die kommissie van die ringsdiakensvergadering te vorm, met inagneming van die beginsel dat niemand vir meer as drie jaar na mekaar gekies sal word nie, ***en dat slegs twee predikante mag wees.***

Motivering

Die gedeelte wat in kursief gedruk is, is in stryd met Ordereël 3.6.1(b) waar 'n predikant wat deur die ring afgevaardig is, slegs 'n adviserende stem het. 'n Afgevaardigde met adviserende stem is nie verkiesbaar tot 'n kommissie nie.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

4.4 GEMEENTEVERGADERING

4.4.1 SAMESTELLING

Die Ordinansie 4.4.1 word gewysig om soos volg te lees:

Die gemeentevergadering is 'n vergadering van die aanwesige belydende lidmate van die gemeente wat nie onder sensuur is nie ***wat onder voorsitterskap van die predikant(e) of konsulent van die gemeente vergader.***

Motivering

Daar ontstaan dikwels probleme en onsekerheid omdat die Kerkorde nie duidelik die voorsitterskap van 'n gemeentevergadering bepaal nie.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.**

4.7 SAMESMELTING VAN GEMEENTES

Ordinasie 4.7.2 (iii) word verander om te lees:

- (iii) ***Die lidmate van die gemeente wat ontbind het, word opgeneem in een of meer gemeentes.***

Ordinasie 4.7.8 (ii) word verander om soos volg te lees:

- (ii) ***Die datum waarop die gemeente wat ontbind het, saamsmelt of deel van een of meer gemeentes word.***

BESLUIT

1. Die wysiging word in beginsel aanvaar.
2. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afronding voordat dit in die Kerkorde opgeneem word.

4.8 **ONTBINDING VAN 'N GEMEENTE**

4.8.4 Indien die gemeentevergadering besluit om die gemeente te ontbind, word besluite geneem wat onder meer die volgende insluit:

'n Nuwe punt (iv) word ingevoeg. Die nommering word aangepas.

- (iv) ***die aanwys van persone om dokumente te onderteken.***

Motivering

Die saak ontbreek tans in die Kerkorde.

Punte (vii) en (viii) word by ordinansie 4.8.4 toegevoeg en lees soos volg:

- (vii) ***Die voorsitter en skriba van die gemeentevergadering wat besluit om te ontbind, is verantwoordelik vir die ondertekening van notules.***
- (viii) ***Die konsulent van die ringsvoorsitter is, na oorleg met die ringskommissie verantwoordelik vir die teken van dokumente met betrekking tot die vervreemding van bates van die ontbinde gemeente.***

BESLUIT

1. Die wysiging word in beginsel aanvaar.
2. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afronding voordat dit in die Kerkorde opgeneem word.

4.8 **ONTBINDING VAN 'N GEMEENTE**

4.8.6 Waar 'n gemeente verdwyn sonder 'n gemeentevergadering wat tot ontbinding kan besluit, ontbind die ringskommissie die gemeente. ***Die ringskommissie het in hierdie geval dieselfde bevoegdheid as 'n gemeentevergadering.***

Motivering

Dit is nodig om die bevoegdheid aan die ringskommissie te ge en duidelik te stel dat die ringskommissie met die uitvoer van so 'n besluit die bevoegdheid daartoe het.

BESLUIT

1. Die wysiging word in beginsel aanvaar.
2. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afronding voordat dit in die Kerkorde opgeneem word.

4.8 **ONTBINDING VAN 'N GEMEENTE**

Ordinasie 4.8.7 word gewysig om soos volg te lees:

- 4.8.7 *Die ringskommissie gee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Administrateur kennis van die ontbinding van 'n gemeente.*

'n Nuwe punt 4.8.8 word toegevoeg wat soos volg lees:

- 4.8.8 *Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gee kennis aan die Administrateur van die ontbinding van 'n gemeente.*

Motivering

Die toevoeging is noodsaaklik.

BESLUIT

1. Die wysiging word in beginsel aanvaar.
2. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afronding voordat dit in die Kerkorde opgeneem word.

10.8 **WYSIGING VAN ORDINANSIE 8: VOORSTELLE DEUR DIE RAAD VIR REGSADVIES EN KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING**

Die Raad vir Regsadvies het vir bykans twee jaar gewerk aan die herformulering van Ordinasie 8. Nadat dit geformuleer is en reeds deur die Kommissie onder oë geneem is, het adv J Fourie die Tugreglement hersien. Hy het weer soveel probleme in die formulering van die raad ontdek dat die raad genoodsaak is om sy

voorstelle oor die wysiging van Ordinarsie 8 terug te trek en vir eers die huidige formulering te aanvaar met slegs enkele voorgestelde wysigings by die sake waar daar probleme bestaan het. Die hersiene Tugreglement word ook teruggetrek aangesien die tyd ontbreek om dit te finaliseer.

Tyd het egter ontbreek om die saak met die Kommissie te bespreek.

8.1 OPSIG

Wysiging van Ordinarsie 8.1.3 (Raad vir Regsadvies)

Ordinarsie 8.1.3 word gewysig om soos volg te lees:

Die bevoegde opsighoudende vergadering bepaal na of sonder advies die wyse waarop die opsiggesprek sal plaasvind.

Motivering

Daar is die misverstand dat 'n lidmaat of ampsdraer wat 'n opsiggesprek byvoorbeeld met 'n opsighoudende liggaam aanvra, oordeel hy/sy kan die wyse bepaal waarop die opsiggesprek plaasvind. So sou die persoon selfs 'n ringskommissie of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kan versoek om 'n gesprek te kom voer op die dorp waar hy/sy woon. Vir duidelikheid moet die wysiging aangebring word.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

BEVOEGDHEDE VAN OPSIGHOUERS

Wysiging van Ordinarsie 8.2.7 (Raad vir Regsadvies)

Ordinarsie 8.2.7 word gewysig om soos volg te lees:

- 8.2.7 'n **Beswaar** teen 'n lidmaat of ampsdraer word by die ouderlingevergadering ingedien.
- (i) 'n **Beswaar** teen 'n lidmaat word deur die ouderlingevergadering afgehandel.
 - (ii) Indien 'n **beswaar** teen 'n ouderling of diaken nie deur die ouderlingevergadering onder die opsig afgehandel kan word nie, word dit na die ringsvergadering verwys vir afhandeling.
 - (iii) Indien 'n **beswaar** teen 'n predikant nie deur die ouderlinge- en ringsvergadering onder die opsig afgehandel kan word nie, word dit na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys vir afhandeling.

Motivering

Die raad is daarvan oortuig dat die misverstand en verskil in interpretasie oor die hantering van 'n klag ontstaan het omdat die woord "beklaging" wat in die Kerkwet gebruik was, verval het. Dit gaan in Ordinasie 8.2.7 om die opsig. Die woord **beswaar** behoort die probleem op te los.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysigings word aanvaar.**

8.3.3 **INDIENING VAN KLAGSKRIF****Wysiging van Ordinasie 8.3.3 (Kommissie van die Algemene Kerkvergadering)**

'n Nuwe punt 8.3.3.3 word ingevoeg wat soos volg lui:

Die voorsitter en die skriba van die betrokke vergadering bepaal of 'n klagskrif voldoen aan die vereistes soos bepaal in die Kerkorde en verklaar die substansie van die klagskrif ontvanklik al dan nie.

Die nommering word aangepas.

BESLUIT

1. **Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering, voorlegging en besluitneming.**

8.3.7 **TUGHANDELING****Uitbreiding van Ordinasie 8.3.7 (Kommissie van die Algemene Kerkvergadering)**

Ordinasie 8.3.7 word uitgebrei met 'n nuwe punt (x) en (xi) wat soos volg te lees:

- (x) *In gepaste gevalle kan die tughandelinge en voorwaardes, hierna genoem, gekombineer word.*
- (xi) *Indien 'n ouderlingevergadering, ringskommissie of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na 'n tugverhoor die tugklag gegrond bevind, kan die tughandeling vir 'n tydperk van hoogstens drie jaar uitgestel of opgeskort word met of sonder voorwaardes wat verband hou met die volgende*
 - (a) **Onderwerping aan opleiding en berading**

- (b) *Onderwerping aan toesig of beheer*
- (c) *Verpligte bywoning of inwoning by een of ander bepaalde sentrum vir 'n bepaalde doel*
- (d) *Goeie gedrag*
- (e) *Enige ander gepaste aangeleentheid.*

Die nommering word aangepas.

BESLUIT

- 1. Die voorgestelde wysigings word aanvaar.**

8.3.7 Wysiging van Ordinansie 8.3.7(ix) (Kommissie van die Algemene Kerkvergadering)

Ordinansie 8.3.7(ix) word uitgebrei met 'n nuwe punt (x) wat soos volg te lees:

- (x) *Wanneer punt (a) of (c) van (vii) toegepas word, kan die Kommissie wanneer dit in belang van die gemeente geag word die aangeklaagde in oorleg met die kerkraad en ringskommissie van sy standplaas losmaak met behoud van ampsvoorreg.*

Die nommering word aangepas.

Motivering

Die Kommissie kom dikwels voor die probleem te staan dat die gemeente en/of die predikant wat aangekla, skuldig bevind en vir 'n tydperk sy ampsvoorreg ontsê is, oordeel dat dit nie in die belang van die gemeente en/of die predikant is om verder in die gemeente werksaam te wees nie aangesien die vertrouensverhouding geskend is. Die bogenoemde Ordinansie kan dan in sulke gevalle gebruik word om aan die betrokke predikant die geleentheid te gee om na die hersteltydperk weer beroepbaar te wees en 'n nuwe begin in 'n ander gemeente te maak.

BESLUIT

- 1. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

8.3.8 BEROEP OP 'n BYKOMENDE VERGADERING (VOORSTEL VAN DIE RAAD VIR REGSADVIES)

Ordinansie 8.3.8 word gewysig om soos volg te lees:

- (i) *'n Lidmaat kan 'n beroep doen op*

- (a) *'n ringskommissie teen die bevinding van 'n ouderlingevergadering*
- (b) *'n ringsvergadering teen die bevinding van die ringskommissie*
- (ii) *Ouderlinge en diakens kan 'n beroep doen op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering teen 'n bevinding van 'n ringsvergadering.*
- (iii) *'n Predikant, vergaderings van die ampte van 'n ring en vergaderings van rade, kommissies en komitees van die Algemene Kerkvergadering kan 'n beroep doen op die Algemene Kerkvergadering teen 'n bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.*
- (iv) *Ongeag die voorafgaande kan 'n lidmaat, indien hy of sy nie tevrede is met die besluit van 'n ringsvergadering nie en indien 'n ouderling of diaken nie tevrede is met die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nie, hom of haar beroep op die Algemene Kerkvergadering indien die Kommissie van die Algemene Vergadering oortuig is dat die tugklag handel oor 'n leeraangeleentheid en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, in die geval van 'n lidmaat, die tugklag tot bevrediging van die lidmaat kan afhandel nie.*

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word in beginsel aanvaar.**
2. **Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

8.3.8 BEROEP OP 'N BYKOMENDE VERGADERING (VOORSTEL VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING)

- (i) 'n Lidmaat of ampsdraer kan 'n beroep doen op
- (i) *'n Lidmaat of ampsdraer kan 'n beroep doen op slegs een bykomende vergadering, te wete die*

Motivering

In die verlede het lidmate wat deur die ouderlingevergadering gesensuur is, hulle beroep op die ringsvergadering, daarna op die Algemene Kommissie en die saak uiteindelik na die Algemene Kerkvergadering wil neem. Dit is uiteraard 'n onmoontlike situasie as iemand onbepaald kan aanhou appelleer. Die voorstel is dus dat 'n persoon slegs een geleentheid het om na 'n bykomende vergadering te appéleer.

BESLUIT

1. **Die voorgestelde wysiging word in beginsel aanvaar.**
2. **Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.**

8.3.8 BEROEP OP 'N BYKOMENDE VERGADERING (VOORSTEL VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING)

Ordinansie 8.3.8(i)(d) word gewysig om soos volg te lees:

- (d) die Algemene Kerkvergadering teen 'n bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering
- (d) die Algemene Kerkvergadering teen 'n bevinding van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, **in die geval van 'n leerklag**

'n Nuwe punt (e) word bygevoeg wat soos volg lui:

- (e) ***die nuutverkose Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, na afloop van die Algemene Kerkvergadering; indien lede van die vorige Kommissie herkies word, neem hulle sekundi sitting tydens die aanhoor van die appèl.***

of

- (e) ***die sekundi van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.***

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word in beginsel aanvaar.
2. Die saak word verwys na die Raad vir Regsadvies en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir verdere hantering.

10.9 WYSIGING VAN ORDINANSIE 10: INTERPRETASIE VAN DIE KERK-ORDE: RAAD VIR REGSADVIES

Ordinansie 10.3 word uitgebrei met 'n nuwe punt (iii)om soos volg te lees:

Hierdie Kerkorde moet te alle tye uitgelê word aan die hand van die Skrif, die belydenis van die Kerk soos na verwys in Ordereël 1 en met inagneming van die besluite en gebruike van die Kerk.

BESLUIT

1. Die voorgestelde wysiging word aanvaar.

---oOo---

ORDE VAN DIE VERGADERING

VERKIESING VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Die vergadering stem vir die Raad van Finansies.

Die volgende lede word verkies:

- * Prof J Buitendag
- * Ds RTI Pienaar
- * Ds HP van den Berg
- * Dr PT van Rooyen
- * Dr PJ van Zyl

Prof J Buitendag versoek dat die vergadering hom verskoon.

'n Herstemming vind plaas tussen dr JC van der Merwe, ds CEC Hertzog, A Hattingh, oudle J le Roux, GS van Wyk en TJ Roelofsz.

Die volgende lede word verkies:

- * Ds CEC Hertzog
- * Mev J le Roux
- * Dr JC van der Merwe

VERKIESING VAN DIE PENSIOENRAAD

Die vergadering stem vir die Pensioenraad.

Die volgende lede word verkies:

- * Ds FJ Labuschagne
- * Ds HP van den Berg
- * Dr PJ van Zyl

VERSKONINGS VIR AFWESIGHEID VIR GEDEELTES VAN DIE VERGADERING

Die volgende verskoning vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is ontvang:

Afgevaardigde	Gemeente	Datum en tyd ter vergadering
Oudl MC Barnard	Witbank-Noord	28 September – 14:00 tot 21:00
Ds GS Botha (jr)	Klerksdorp-Oos Morester	28 September – 16:00 tot 21:00
Dr WA Dreyer	Apostolaat	28 September – aandessie
Ds A Geyer-Matthysen	Kemptonpark-Oos	28 September – 16:00 tot 21:00
Oudl PJ Greyling	Klerksdorp-Oos Morester	29 September – 16:00 tot 21:00
Ds L Janse van Rensburg	Namibkus	28 September – 17:00 tot 21:00
Ds F Oosthuizen	Pietersburg	28 September – 17:00 tot 21:00
Oudl PIL Steenekamp	Pietersburg	28 September – 17:00 tot 21:00
Oudl N Swanevelder	Oostelike-Pietersburg	28 September – 17:00 tot 21:00

Oudl NJ van Niekerk	Witbank	28 September – 14:00 tot 21:00
Ds S Visser	Lichtenburg-Oos	28 September – 17:00 tot 21:00
Ds GJM Wolmarans	Goligny	28 September – 17:00 tot 21:00

BEDANKINGS

Die visevoorsitter, dr DJC van Wyk (jr), spreek die volgende bedankings uit:

- * Prof TFJ Dreyer, voorsitter van die Algemene Kerkvergadering.
- * Afgevaardigde predikante en ouderlinge. In die besonder ouderlinge wat moes verlof neem en selfs finansiële moes opoffer om die vergadering te kon bywoon.
- * Elkeen wat deelgeneem het aan besprekings en wat meegehelp het dat 'n aangename en positiewe gees tydens die vergadering geheers het.
- * Ouderling- en predikantslede van die vorige (uitgetrede) Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir werk wat gedoen is om die gang van die vergadering te bespoedig. Daar word veral gedink aan ouderlingslede wat behulpsaam was by die Ordekommissie.
- * Lede van die nuutverkose Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat dadelik hulle take en verantwoordelikhede opgeneem het.
- * Dank word betuig aan die skriba, dr JMG Storm, vir sy hulp en bystand by die tafel. Dank word betuig aan die viseskriba, dr E van Eck, en die twee predikantslede, di AC Kuyper en APJ Beukes, vir hulp wat hulle verleen het.
- * Die stemopnemers, onder leiding van ouderling AJP le Roux.
- * Die lede van die Formuleringskommissie, te wete di CJ Beukes, FJ Labuschagne, AJ Pienaar, dr S de Beer, AJ Groenewald, GC Lindeque en GJ Malan.
- * Die rekenaarkomitee, te wete di DJ du Toit, AM Nel, RTI Pienaar, NJS Steenekamp, GPJ Stoltz, JG van Rensburg en dr GMJ van Wyk.
- * Die rekenaarspan wat die aankondigings hanteer het, te wete di J Bevelo-Manders, M du Plessis-Manders, C Manders, JT Manders, JM van Staden (Montana) en JM van Staden (Swartkop).
- * Ds EG Fourie wat die hele elektroniese stemproses hanteer sowel as mnre E Struwig, C Joubert, mev A Lewis en mej E Roelofse vir hulle bydrae om alles vlot te laat verloop.
- * Mnre C Profir en S Judnick van Conference Communication vir die verskaffing van apparate vir die stemprosedure en die hulp daarmee.
- * Al die persone wat behulpsaam was met die verskaffing van verversings en

etes vir die duur van die vergadering, te wete Rona Barnard, Betsie Brits, Elsie Brits, Marié van Niekerk en Jannie van Niekerk, Edith Sepeng, Emma Magoko, Lizzy Malele, Maria Mashele, Joyce Sekhu, Linah Mogale, Willem Motjodo, Boy Skhosana en Rueben Maloka. Dank word betuig aan alle NHSV takke vir die verskaffing van die verversings en kos.

- * Die personeel van die Universiteit van Pretoria en mnre P Beukes, mannekragbestuurder, C Joubert, IT bestuurder en L Botha, gebouebestuurder, vir die ordelike gang van sake hier in die Aula.
- * Die personeel van die Administrateur vir al die take wat verrig is. Dit is werklik te veel om op te noem.
- * Die Administrateur, mnr JF Viljoen, in die besonder vir al sy reëlins om die vergadering goed en glad te laat verloop.
- * Die notulehouers en in die besonder ds AE Dreyer-Krüger en ds K Papp sowel as ds CB Enslin en CEC Hertzog vir proefleeswerk.
- * Mnre C Joubert, P Beukes, L Botha en S Sibiya wat die notules gedruk het.
- * Die Komitee vir Kerkmusiek en in die besonder ds JF van der Merwe (sr) wat reëlins getref het met persone om die sangleiding te behartig en die orrel te bespeel.
- * Predikante en ouderlinge wat die opening en afsluiting van die vergadering waargeneem het, en in die besonder ds APJ Beukes vir die prediking van Donderdagoggend.
- * Mnr N Jackson vir positiewe beriggewing en die verskaffing van 'n aantal koerante elke dag.
- * Drr JJ Gerber, DG Breedts, Di G van Schie en L Scheepers wat vir feitlik die hele duur van die vergadering teenwoordig was.
- * Die predikante wat die vertaaldienste behartig het, te wete prof PA Geyser, Y Dreyer, drr J Beyers, WA Dreyer, di JJ Dreyer, TF Dreyer, G van R Els, CJA Simpson en DJD Taljard.
- * Ds AC Kuyper wat ds G van Schie gehuisves en versorg het.
- * Lede van die komitees en rade wat nie weer verkies is nie (Raad van Finansies, Pensioenraad en Raad vir Regsadvies).
- * Persone wat die uitstallings in die Rautenbachsaal behartig het.
- * Die skribaats.

---oOo---

FORMELE AFSLUITING

Prof TFJ Dreyer, voorsitter van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sluit die vergaderings af deur samesang uit Gesang 199 waarna hy voorgaan met Skriflesing uit Rut 1. Hy spreek enkele gedagtes uit na aanleiding van die voorgelese gedeelte en laat die vergadering ten slotte saam sing uit Gesang 478, strofes 1, 2 en 4 waarna hy die seënbede uitspreek.

---oOo---

Notules 1 tot 4 is deur die Algemene Kerkvergadering goedgekeur. Notule 5 is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering by sy vergaderings gehou op 8 November 2007 goedgekeur.

VOORSITTER

SKRIBA

---oOo---